

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76737	ImageGroup:	I8LS76739
LCCN:	n/a	ISBN:	9789380359441

Title:	གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། gsang 'dus bskyed rim dngos grub rgya mtsho/
Author:	དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ dge legs dpal bzang
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	nang chos deb phreng /;6
Place:	Dharamsala
Publisher:	bod kyi dpe mdzod khang /
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

༡༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།

©2011 Library of Tibetan Works and Archives
All rights reserved

༄༅། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ།

Series title: nang chos deb phreng Vol. 6
Volume title: gsang 'dus bskyed rim dngos grub rgya mtsho
Subject: Generation Stages of Guhyasamaja
Author: mkhas grub dge legs dpal bzang

ISBN: 978-93-80359-44-1

Published by Library of Tibetan Works & Archives, Dharamsala
and Printed at VEE ENN PRINT-O-PAC, A-5, Flatted Factory
Complex, Okhla Industrial Estate, Ph-III, New Delhi-110020

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	xiii
སྐྱོན་སྒྲིང་།	xvii
མཚོད་པར་བཞིན་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	1
སྒྱི་བཤད།	2
སྐབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད།	6
རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྐྱོན་པ།	10
རིམ་པ་གཉིས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ།	12
བསྐྱེད་རིམ་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ།	16
རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པ།	17
གང་དུ་སྐབ་པའི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད།	19
དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་རྣམ་གཞག	19
གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ།	19
འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་རྣམ་གཞག	21
ཐོག་མར་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།	21
མཐུན་ཁྱེན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཚོད་ཅིང་སྐྱོམ་པ་སོགས་	
བརྒྱང་བ།	24
སྐྱོམ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།	25
གང་ནས་སྐྱོན་འདྲན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས།	26
མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྒྲགས།	27
མཚོད་ནས་སྐྱག་བྱ་བ།	27
སྐྱོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སྐྱོམ་པ་འདྲིན་པ།	29
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོམ་པ་བརྒྱང་བ།	32

འགལ་ཁྱེན་འགོག་པའི་བྱིར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།	32
བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	35
བཤེགས་ལ་ཐུར་བུས་གདབ་ཚུལ།	40
བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ།	46
དང་པོ་སྦྱོར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ།	47
འཆི་བཙོན་སྦྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར།	47
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སྐྱོང་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་དྲོགས་པ་དགག་པ།	48
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སྐྱོང་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པ་ལུང་རིགས་མོགས་དང་	
འགལ་བར་བསྐྱན་པ།	48
རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྦྱེ་བའི་དྲོགས་པའི་གནས།	54
སྦྱང་ཉིད་རི་ལྗར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	58
སྦྱི་དོན་དུ་བཤད་པ།	59
སྦྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ།	63
སྦྱང་གྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྫོང་མེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་	
ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ།	66
འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ།	72
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆད་རི་ཙམ་གྱི་ཁིང་བསྐྱོམ་པ།	76
མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱུར་གྱི་ཁིང་བསྐྱོམ་པའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	77
འོད་ཁྲེང་ནས་སྐྱོང་ཉིད་རྫོང་མེའི་བར་བཤད་པ།	78
རྟ་བཙས་གྱི་ནམ་གཞག	82
གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	88
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	95
འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ།	104
འགོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	104
དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	110

གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	112
རང་ལྷགས་བཞག་པ།	115
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བའི་དོན་བཤད་པ།	122
དང་པོ་ལ། རྟོག་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་དྲོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་	
བསྐྱན་པའོ། རྟོག་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་དྲོགས་པའི་གནས་དགོད་པ།	122
ལན་བསྐྱན་པ།	123
མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་	
བཤད་པ།	129
གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།	129
རང་ལྷགས་བཞག་པ།	132
ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ།	134
ལྷག་མོས་ལྷས་ལ་བསྐྱབ་པ།	136
ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞག་པ།	138
བར་དོ་འངས་སྦྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ།	147
བར་དོའི་མཚན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས།	147
འཛིན་བྱ་སྤྱིང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྩལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ།	149
བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་	
བཤད་པ།	150
རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ།	150
གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།	153
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་བཤད་པ།	154
གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཚྭ་གས་དགག་པ།	154
རང་གི་ལྷགས་གནས་པའི་ཚྭ་གས་བཞག་པ།	158
ས་བོན་ལས་བྱང་རྩལ་པ།	162
སྐྱེ་བ་སྦྱུལ་སྦྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་སྦྱུལ་སྦྱར་དོར་སེམས་སྦྱ་བསྦྱར་བ།	164

སྒྲུང་གཞི་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	164
མངལ་ནས་འཕེལ་བའི་ཚུལ།	168
མངལ་ནས་བཅོའ་བའི་ཚུལ།	169
ཆ་གང་དང་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ།	170
གཞན་ལུགས་དགག་པ།	170
རང་ལུགས་བཞག་པ།	171
བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་སོགས་སྒྲུང་གཞི་དང་སྒྲོར་ཚུལ་བཤད་པ།	176
ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	178
གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།	178
རང་གི་ལུགས་བཞག་པ།	190
ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱབ་ཚུལ་སྒྲིར་བཤད་པ།	190
ལུས་བརྟེན་པ་ལྷར་བསྐྱེད་ཚུལ།	190
ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ།	192
དྲོགས་པ་གཙོད་པ།	193
ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་བསྐྱེད་པ།	194
ས་པོན་གང་ལས་ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ།	195
སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེགས་སུ་བྱ་བ།	200
སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།	200
སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།	201
རག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།	203
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།	205
རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ར་བྱལ་བྱ་བ།	207
སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེགས་སུ་བྱ་བ།	208
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཉིང་ངེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་འདྲི་འདྲ་	
ཞིག་བསྒྲོམ་པ།	211

རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིན་བྱིས་བསྐབ་པ།	212
བྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	215
རྩིས་ཆགས་དང་མཚན་པ་བྱ་བ།	220
རྩི་རྩི་དང་པར་འདུ་བྱ་བ།	220
རྩི་རྩི་དང་པར་འདུ་བྱས་ནས་རྩིས་ཆགས་བྱ་བ།	221
དཀྱིལ་ལམས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ།	223
བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ།	225
དབྱུང་པའི་སྒྲོ།	229
མཛད་པའི་སྒྲོ།	230
བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ།	230
འདྲེན་པའི་སྒྲོ།	230
དབང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ།	231
གནས་སྐྱེ་བཞེད་པའི་སྒྲོ།	231
དཀྱིལ་ལམས་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པ།	232
ལྷའི་སྐྱེའི་རྣམས་པ་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ།	234
བྱང་འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་རེས་དོན།	236
ལྷའི་གྲངས་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ།	238
ལས་རྒྱལ་མཚོག།	242
སྤ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར།	242
སྤ་ཐིག་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་བསྐྱོམ་པ།	242
ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སྐྱེ་བསྐྱོམ་པ།	243
རི་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།	243
བྱག་མཚན་ལ་སེམས་བདུན་ནས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ།	245
འོག་སྒྲོའི་སྤ་མོ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།	245
བསྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར།	247

རྩོམ་པའི་བསྐྱེད་པ།	248
བསྐྱེད་པའི་བྲངས།	251
བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པ།	251
ལྷན་པའི་བསྐྱེད་པ།	252
བསྐྱེད་པའི་ཆོད་པ་བྱུང་བའི་ལྷན་པ།	253
བསྐྱེད་པ།	253
ཆོད་པ།	254
བྱུང་བའི་ལྷན་པ།	254
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	259
གང་ལ་དབྱེ་བའི་རིམ་པ།	262
ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་པ།	263
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	265
ལྷན་པའི་བར་བྱའི་ཆོད་པ།	265
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	266
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	268
གཏོར་མ་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	270
དམིགས་པའི་ལྷན་པ།	270
མཐུག་ཏུ་ལྷན་པ།	271
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	272
བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	272
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	275
ཏིང་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	276
བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	276
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	277
ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།	277

དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས།	278
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ།	278
ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་བསྐྱོམ་པ།	278
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	279
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་ཚུལ།	280
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།	282
རགས་པའི་ནལ་འཕྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།	282
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	285
མཆུག་ཚེས་དང་མཛད་བྱང་།	290
༣༩། ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆིངས་བཞུགས་སོ།	292

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༄། ཁྱེད་གི་ཆར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་
སྐྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ། འོན་ཀྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོམ་ན། དག་དབང་སྒོ་
བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་
པོ་མཚོག་གི་བྱགས་ཐེ་བཀའ་བྱིན་མཚུངས་རྒྱ་མ་མཆིས་པ་དང་། གང་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་
དད་ལྡན་ཁྱི་ཚོ་དུ་མའི་སྒོན་ལམ་བཟང་པོའི་མཚམས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ལ་འདྲིའི་ལུལ་གྱ་
ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་མེད་ཤུག་སྤུབ་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་མམ་
མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་བྱམ་པ་གང་ཤིས་ཚུལ་དུ་
བརྒྱད་སྒྲོང་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་འདྲིར་ལུང་རིགས་ནམ་པར་དག་པའི་
གསུང་རབ་དད་ལྡན་རྗེས་འཇུག་ནམས་ལ་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་རྒྱ་འདི་
ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལགས།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཅ་བའི་མ་ཕྱི་ནམས་ནི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་
བཞུགས་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བགྱི་བར་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱ་བོད་
ཡིག་ནང་བཞུགས་པའི་མ་ཕྱི་ནམས་ལ་ཁྱེད་གསུགས་པར་མང་ད་དེ་སྒོ་བ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་
མ་གནང་ན་ཕྱི་སྤྱིང་སྐད་ཡིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་འབྱུར་ཡིག་ནམས་གཅིག་ནས་རི་
ཅམ་དག་མིན་ཡང་ཆ་མ་མཆིས་ཤིང་། གཉིས་ནས་བོད་ཡིག་ནང་བཞུགས་པའི་གསུང་རབ་
རི་བཞིན་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཆོད་ཁའང་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལྟར་ཁྱེད་གོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ལགས་ཞུས་ན། བོད་སྐད་ནང་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོ་
ནམས་ཀྱིས་སྤུབ་པ་ཉམས་ལེན་བགྱིས། པརྟེན་དང་སྤུལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་།

གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྒོ། །དེ་བཞིན་པོད་གངས་ཅན་སྡོངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྟིང་རིས་སྤྲུམ་
 མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩིས་འཇུག་གདུལ་བྱར་དམིགས་ཏེ་ལྷགས་
 རྩོམ་ཞིག་བཅུམས་ཕྱིན་ཆད་པལ་ཆེ་བ་རིག་གནས་ལྡེལ་མཐུན་པ་རྒྱས་ཤིང་། ཡི་དམ་ལྷ་
 ཡིས་རྩིས་སུ་བཟུང་བ། སྤྲུམ་གོང་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཅིག་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་
 པོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་འདི་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱད་ཡིག་བཞིན་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྦྱོང་མི་
 སྤུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཡུལ་གྱི་རིས་མེད་ཀྱི་ནང་པའི་མཁས་པ་ཆང་མས་
 པོད་ཡིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཡུང་སྡེ་སྦྱོང་གསུམ་དང་རྟོགས་པའི་
 བརྟན་པ་བསྐབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་རྩལ་བཞིན་མི་འོང་བ་གཟིགས་ཏེ་མ་ཕྱི་གསུང་རབ་
 ལ་བསྐབས་དང་སྟོབ་བཞིན་པ་ལགས་སྒོ།

གསུང་རབ་དེ་དག་གི་སྟོང་ནས་ད་ལམ་རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་མཁས་གྲུབ་དགེ་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་(༡༩༥༥-༡༩༩༥)གི་གསུང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ནང་ཆོས་
 དེབ་མེད་རྒྱག་པར་དཔར་སྐྱོན་བྱ་གི་ཡོད། ཁོང་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་མེད་དང་པོ་ཡང་
 ཡིན། དེར་མ་ཟད་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་མ་རིག་པའི་ཁྱད་ལྷག་ཆེ་བ་དང་།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྩི་རྩིས་བྱ་བ། ཞ་རྒྱ་ཀ་ར། འགོས་ཁྲག་པ་ལྟས་བཅས་རྣམས་དང་རྒྱད་
 གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཡུང་བརྟན་ཚོགས་མང་ཞིང་། སྟེ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་དཔལ་ས་
 རྒྱའི་ཆོས་སྟོར་ཁྱགས་ཤིང་། རྩི་བཅུན་པོད་མདའ་བ་ལས་བསྟན་པར་རྩིགས་ཤིང་བསྟན་ནས་
 མཁས་པའི་བྱ་མཚོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར། འདམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཅོང་ཁ་བ་དང་མཇལ་ཏེ་རྩི་སྤྲུལ་
 སྤྲུལ་གྱི་བྱ་པོར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཅེ་རབ་བརྟན་ཀྱན་བཟང་འཕགས་དང་མཚོད་ཡོན་འབྲེལ་
 བས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བྱག་བདུབ། སྦྱར་གསུང་རབ་ཡོངས་དང་བྱེ་
 བྲག་ཤར་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ལྷ་བྱར་གྱུར་པར་བརྟན་ཁོང་གི་
 གསུང་ལ་སྟོབ་གཉེར་གནང་རྒྱ་ནི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་པ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་
 བསལ་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟེ་བས་ཆེ་བར་མཛོད། གང་གི་གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན་གཙང་ཉང་སྦྱོང་
 རིགས་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཆ། དཔལ་རི་པོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
 ནི་སྟོན་བརྟན་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དགོན་མཚོག་དཔལ་མགོན་ནོ། །ཞེས་པའི་རི་པོ་མདངས་ཅན་གྱི་

དཔར་མ་དེའི་པོད་ཇ་པར་ད་ལམ་གྱི་གསུང་ཚོམ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཉིད་ལྷེབས་མ་གཅིག་ནས་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཐམ་
 པའི་བར་བཞུགས་ཡོད། སྤྱིར་ན་མཁས་གྲུབ་མེད་ཀྱི་གསུང་ཚོམ་རི་པོ་མདངས་ཅན་གྱི་དཔར་མ་
 ལ་པོད་བདུན་དང་། བཀྲིས་རྩུན་གྲུབ་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོའི་དཔར་མར་པོད་གངས་པོད་བརྒྱ་དང་།
 སྤྱི་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྤྱིར་གི་དཔར་མར་པོད་བརྒྱ་དྲུག་སྟོར་ཡོད་པ་པོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་
 ཐོག་ཁྱུང་དཀར་ཆག་དང་པོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུག་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དཔར་
 ཏུ་བསྐྱུན་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ན་གསལ།

རི་ལྗར་སྟོན་སྤྱིར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་ལགས་དང་རབ་འབྲུམས་པ་བསྟན་
 འཛིན་ཚོས་ལྟན། བསྟན་འཛིན་རྒྱ་བཟང་། དག་འབྱུང་ལྷ་འབྲུམ་ལྟ་རམས་དགེ་བཤེས་སྤྱལ་
 སྤྱི་བསྟན་འཛིན་སྤལ་ལྟན། འབྲས་སྟོར་མང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་བཅས་གྱིས་
 དཔར་འདུག་ཞུས་དག་ངེས་འཕྲོངས་གནང་སྟེ་པོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ངེས་སྟོན་པ་དགེ་
 བཤེས་ལྟག་རྟོག་མཚོག་ལ་དཔར་སྟན་ཆེད་དུ་སྤྱལ་བ་འདི་བཞིན་འདི་གའི་པོད་ཡིག་ཉམས་
 ཞིབ་དང་དཔར་སྟན་སྟེ་ཚན་ནས་དེ་བྱི་རྩམ་བཀོད་བྱས་ཏེ་འདི་ཉིད་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་གྱི་
 སྟུན་ལམ་དུ་འབྲལ་བཞིན་པ་ལགས་སོ།

བཞུགས་སྐར་པོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནི། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མལོན་ཆེན་པོའི་བླ་མེད་
 གྱི་དགོངས་གཞི་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་དཔར་ཚོས་རིག་གི་གསུང་རབ་རི་སྟེད་
 ཅིག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་ཡོད་ཅིང་། བར་ལམ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ཙམ་ནས་ཚན་རིག་དང་ནང་ཚོས་
 གྱི་འབྲེལ་བའི་སྟེང་ཉམས་ཞིབ་དང་པོད་འཇུར། པོད་གྱི་ནང་པའི་ན་གཞོན་རིས་མེད་དགེ་
 འདུན་གངས་བཅད་ལ་ཚན་རིག་གི་ཟབ་སྦྱོང་། ༡༠༠༥ ཙམ་ནས་ནང་བསྟན་གསུང་འཇུར་
 གྱི་ཟབ་སྦྱོང་རྒྱན་སྦྱོང་གནང་བཞིན་པ། གསུང་ཚོས་འཛིན་གྲུ་འཕར་མ་དབུ་འཇུགས་ཞུས་
 པ་བཅས་ནི་ལས་གཞི་འཕར་མ་གསར་གཏོད་ཞུས་པའི་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཡིན། ལས་གཞི་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་འདི་གའི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྟག་རྟོག་མཚོག་གི་མད་ཀའི་གཟིགས་
 རྟོག་འོག་ལས་དོན་སྤུབ་བཞིན་པ་ལགས་སོ། པོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་པོད་གྱི་རིག་གཞུང་
 ཉམས་ཞིབ་དང་པོད་ཡིག་དཔར་སྟན་སྟེ་ཚན་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་གྱིས་
 རབ་གནས་ལྟགས་མོ་ཡོས་ལོ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཐོན་སྒྲིང་།

༤༩། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པའམ། བྱུང་གྲང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་
དེར་ནི། མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། བཅོམ་བཤེད་ཀའི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་
པར་ཤོག། ཅིས་ཇི་སྐད་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་མཁུར་ལས་ཐོན་པ་བཞིན། བོད་ཁབ་
གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོངས་དང་དེ་མིན་པའི་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ཉམས་སྐྱད་
དུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱར་གསོ་དང་། ལུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་སྟགས་ཡུལ་ལྷང་མང་པོར་སྤར་མེད་གསར་
གཏོད་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་སྤེལ་གྱི་ཆ་རྒྱལ་འཕུར་དང་འཕུར་བཞིན་པ་མིག་
མཐོང་ལག་ཟིན་དུ་སྤང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐོ་སྒྲ་བའི་ནང་དུ་ཕྱིམ་གཞི་བསྟན་པ་དང་། དམའ་རྒྱ་
མཆོའི་གཏོར་ལ་དམག་སྤར་འདུགས་པ། ལ་རབ་རུལ་གྱི་མཆོད་ཆ་བཙོ་བ་ནས་གཞུགས་མེད་
སེམས་གྱི་ཆོར་འགྲུ་མཐོང་བའི་ཆོན་རིག་གི་དུས་རབས་འདིར། རང་རེ་ཆོས་དད་ཅི་ཞིག་
གསང་བ་ཡིན་པ་དང་གང་ཞིག་མཁའ་འཁྲོད་དང་ཆོས་སྤྱང་ལ་གཏོར་དུ་གཏད་ཡོད་རབས་གྱི་
རྟོག་སྤྱང་ཞིག་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། ཅུ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོབ་སྤྱོད་ལྟ་
ཐ་ན་དབང་ལུང་མན་ངག་མེད་པར་བསྟོགས་ཅིས་ཡང་མི་ཆོག་པའི་འདིགས་སྤང་སྒྲ་འདར་
བ་རེ་བསྐྱལ་ཏེ་མེད་མེད་དུ་བཞག་པ་ཏ་ཅང་མང་།

ཡིན་ན་ཡང་སྟོལ་རྒྱུན་མི་གཙོ་མ་སྟོར་གཙོ་བ་དང་། གསང་སྟགས་གྱི་དམ་ཆོག་མི་གཙོ་
མིང་གྲགས་གཙོ་བའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་རེས་གསང་བར་བཏགས་ཤིང་གསང་བར་ཉར་
བའི་གསང་སྟགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་མང་པོ་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་སྤྱར་
བཞིན་པ་དང་། ལད་རྫོས་ལ་དགའ་བའི་སྤྲ་སེར་སྤེལ་ཆོས་སྟོག་བརྟན་དང་རི་མོ་སྟགས་ཐབས་
ལས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་དེ་གསང་སྟགས་ནས་བཤད་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣམ་གཞག་ཚུན་ཆད་
ཁྲོམ་བསྟགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་དུགས་པ་སྟོན་མེད་ཀྱང་། འཇམ་
སྤིང་གི་ཁྲོམ་རའི་ཆོང་བོར་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་གནས་བབ་འདི་འགོག་མི་བྱུང་བ་ཡང་ཀུན་གྱིས་

ཤེས་གསལ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཆར་རང་རེ་ཆོས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་མདོ་སྔགས་
 གྱི་ཆོས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཡང་པར་བསྐྱེད་འགྲེམས་སྒྲེལ་སྐྱུས་དག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱོན་པ་ལ་དད་གུས་དང་། ལར་ཞེན། གཅེས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྒྲུ་མ་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷན་གྱིས་གཅོས་སྦྱོན་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་མི་སྣ་ལྷན་གྱིས་རང་
 རེའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་གས་དང་། ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་གསར་དར་གྱི་ཡུལ་གྱ་རུབ་ཕྱོགས་སྐྱུལ་ཁབ་
 སོགས་སུ་མདོ་དང་། ལྷག་པར་གསར་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཡུགས་ལྷན་འབྲིག་སྦྱོང་གྱི་ཐབས་
 ལམ་ཙམ་དང་། ཉིན་དུའི་རིག་སྔགས་ཙམ་མིན་པར་དེ་དག་ལས་རི་ལྗར་བྱུང་དུ་འཕགས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་རིགས་ལམ་དང་མི་འགལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་
 དུ་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྔགས་ཏུ་བབས་པའི་འོས་འགན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེས་ན་སྤྱིད་ན་རྟེན་
 པར་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་མ་འདི་ལྟ་སྔགས་སྦྱོབ་གཉེར་བའི་ལྗེ་ལྷན་དང་དོན་གཉེར་ཅན་
 ལྷན་ལ་འགྲེམ་སྒྲེལ་བྱེད་སྐབ་ཆོ་འདམ་མགོན་ལྷ་མའི་གསུང་གི་བསུད་ཅི་ལས། བཞིན་ནས་
 འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། སྐབས་པའི་ཡུགས་བཟང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། བྱུས་དང་
 སོག་རྒྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། རྒྱུད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྦོད་པར་མ་ལྟར་ཅིག་ཅེས་སྤྱོད་
 སྦྱོན་གནད་པའི་ཆམས་ཙམ་དུ་འཇུག་ཡང་སྤྱིད་སྦྱུང་པའི་སྤྱོད་ཏུ་མེད་པའི་འདུན་པས་དངས་
 ཉེ། གུས་པ་དང་རབ་འབྱམས་པ་བསྐྱེད་འཛིན་ཆོས་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་མཛད་དུ་བཅུག

དེ་ནས་གུས་པ་དང་ཆོ་མཆོག་སྤྱིར་པ་བསྐྱེད་འཛིན་ལྷ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཡིག་དང་
 ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་ཞུས་དག་ཐེངས་དང་པོ་བྱས། དེའི་རྗེས་དགའ་ཕྱང་སུ་འབྱམས་ལྷ་རམས་དགེ་
 བཤེས་སྐུལ་སྐྱེ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐུལ་ལྷན་མཆོག་དང་འབྱམས་སྦོ་མང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་
 བསྐྱེད་འཛིན། གུས་པ་བཅས་ཀྱིས་མ་དཔེ་དང་ཡིག་འབྱུང་རྒྱང་འདེད་ཀྱིས་ཞུས་དག་ཏུ་རང་
 ཐེངས་རེ་བྱས། ཞུ་དག་བྱེད་སྐབས་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབྱམས་གསལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱད་
 རྒྱུད་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་གཞིར་
 བཟུང་སོག་དག་བཤུས་བཀྱིས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལ་དག་པ་མ་དག་པར་བཅོས་པ་མོན་ཡུལ་རྩོར་གཅིང་།

གྱི་དཔེ་རྩ་མོང་པ་ཏ་ཅང་མང་བས་ཅ་འདྲིན་དུ་མི་འོས་སྟབས་སྦྱང་རྒྱུད་གྲ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་
 གཙོར་བཟུང་གིས་དཔེ་དག་པའི་བྱལ་དུ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མ་དག་ཅུ་བྱར་མིག་ལ་
 འཕྱལ་བ་ཤོག་དུ་མེད་པས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྦྱས་ཆེ་བའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་
 སྟགས་འདྲེམ་མི་གནང་བར་ནོར་བའི་ཆ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་གནང་
 སྟེ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་པའི་འདུན་པ་གིན་དུ་ཆེ། ལས་དོན་འདིར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་གྱི་རོགས་རམ་
 གནང་བའི་བདག་གི་ཕྱོགས་པོ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་ཉི་མོན་སྟོག་ཡང་སྟེ་ཆོན་ནས་དུས་
 དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་སྟོང་ཐག་པ་
 སྟགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་བཅས་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་སྟེ་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༦ ཉིན་རི་བོ་ནི་མ་ཡ་
 ལའི་ཉེ་འདབས་སུ་བྱིས་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག

༢༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་
ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༢༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་
པའི་ཚུལ། རྒྱུབ་པའི་ཐབས་ནུམ་པར་བཤད་པ་དངོས་བྱུང་གི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ། རྩེ་བཅུན་
སྤྲུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པར་དང་།
འཕགས་མཆོག་ལྷ་རྒྱུབ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུན་བ་ཆེན་པོས་
ཐུག་འཆལ་ཞིང་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། རྒྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་གཟུང་
ཏུ་གསོལ་ལོ།

མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༢༡། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །དམིགས་མེད་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་ནུམ་
རོལ་གྱིས། །གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པ། །བཀའ་འདྲིན་མཉམ་མེད་དེ་
ལ་མགོས་བྱུག་འཆལ། །དག་ཅིང་འོད་གསལ་མཁའ་ལྷར་རི་མ་མེད། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྷར་
དྲངས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ། །ཟུང་འཇུག་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བའི་རོ་བོ་ཉིད། །འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་
དེ་ཡིས་བདག་སྦྱངས་ཤིག །མགོན་དེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་ཕྱིར། །འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །བྱོད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
།རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྦྲུལ་ལ་བདག་བྱུག་འཆལ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་
ཐུག་པ། །མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། །གསལ་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་
པའི་ས་བརྟེས་པ། །ལྷ་རྒྱུབ་སྲས་དང་བཅས་ལ་མགོས་བྱུག་འཆལ། །སྒྲེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་

སྒྲིག་སྒྲུབ་དུ། ལྷུང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལམ། རྫོང་ཆེ་འཆང་དབང་སྒྲ་མའི་
མན་རག་གིས། རྒྱུད་དོན་གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་འདིར་བཤད་བྱ། ལྷུང་སྒྲུང་ལམ་གྱི་ཆོག་
ཤེས་མི་བྱེད་པར། རྒྱུད་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ། གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་
འཕགས་པའི་མན་རག་བཞིན། ཤེས་འདོད་སྐལ་ལྷན་ཡོད་ན་གུས་པས་ཉོན། །

སྒྱི་བཤད།

༡༡། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་ཏེ། རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ལ་བཞག་པར་བཞེད་ནས། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་
འཚམས་པར། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཀའ་སྤྲུལ་བ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་
དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྲུལ་དང་
པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་
པ་བྱུང་པར་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སྤྲུལ་ལའང་རྒྱུད་ལྗེ་རིམ་པ་བཞིར་
རི་ལྷར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་དག་འོག་མ་འོག་མ་ལས་ཤོང་མ་ཤོང་མ་བྱུང་པར་གང་གིས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྗེ་ལ་ཡང་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་རི་ལྷར་བྱེ་བའི་
ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་
ཚུལ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ལ་ཆོགས་པ་ནི་མཐའ་དག་པར། བདག་གི་སྒྲ་མ་རྫོང་ཆེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས་
མ་ཐིག་ལ། རྒྱལ་བས་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོན་དང་། ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་ལྗེའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་
རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་བརྙོན་པ་ན་རྫོང་ཆེ་ཐེག་པའི་གནད་ཐམས་
ཅད་འདིར་འདུས་པར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ཞེ་མ་ཉོ་ཤིན་རྒྱུ་རྟེན་དཀའ་བ། བྱང་
ཚུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མའི་བྱི་མར་གྱུར། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་
བྱའི་རྒྱུད། ཅིས་དང་། འདི་ཤིན་རྒྱུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས། འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་
ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འདྲི་བ་དང་འདོན་པ་དང་། མཚོན་པ་

བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་། དེ་གང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་
 པའམ། བྱ་ཅིང་རེག་པ་དང་། དད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ཡན་ཆད་འདི་ན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་ལྟར་འཆང་དང་འབྲུ་བར་བསྟུན་ནས་བདག་
 རྒྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཅ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཏུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྩོམ་ལྟར་འཆང་གིས་བརྟེན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། འདུས་པའི་ལམ་མ་ཐོར་བར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕྲད་ན། མཆོད་ཅིང་
 རྒྱུག་འཆའ་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འབྱིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲ་མ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས།
 དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་རྩོམ་ལྟར་འཆང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། རྩོགས་བརྒྱའི་
 འདིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། ཏུས་གསུམ་ཏུ་ནི་མཐོན་སྒྲུག་འཆའ། ཞེས་སངས་རྒྱུས་
 དེ་ཉིད་དང་པོ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྲ་མ་ལ་བྱིས་སངས་རྒྱུས་ནས་ཀྱང་
 རྒྱུག་འཆའ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོན་མ་ཡིན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་མ་ཐོར་བར་སྟོན་པའི་
 རྩོམ་ལྟར་འཆང་གི་སྟོབ་དཔོན་ཙམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །

གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་
 རྒྱུད་། ཁགས་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། ཁོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ། ཞེས་བསྟུགས་
 ཤིང་། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོམ་སུ་བྱེད་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དོན་ན་བར་འཕོ་བྱེད་པ། ཁང་གི་ཏུས་སུ་གནས་པ་དེས།
 ཁངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་། ཁགས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། བརྒྱུད་པའི་
 རིམ་པ་འདི་ཆད་པས། ཁངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་རུབ་པ་བྱ། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་སོ། ཁགས་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། འདིག་
 རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་སྤྱར། སྤྱིང་པོ་ལས་ནི་སྤྱིང་པོ་མཆོག། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྤྲ་མའི་
 སྤྱིང་པོ། བསྟན་དང་བཤད་པ་ནས་གནས་ན། རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། འདུས་
 པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ཡིས་དངོས་སུ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུག། བེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཙོད་
 བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། ཁངས་རྒྱུས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་རྟོག། དཔལ་ལྷན་

འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། རྣམ་རྟོག་ཏུ་མས་བཟགས་པ་ཡིས། རྫོངས་པ་དངོས་གྲུབ་
འདོད་ཀྱང་པ། མཁའ་ལ་ཁ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། རྫིག་སྒྲིའི་ཚུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་
གསུངས་ལ། རྫོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་ལྡེ་གཞན་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་དང་། མདོ་ལྡེ་ཀུན་གྱི་
ཟ་མ་རྟོག་ཏུ་ཀྱུར་པས་རྒྱུད་ལྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོའམ་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་
འདི་རང་གི་སྟོར་ཏུ་མ་བཟད། རྒྱུད་ལྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བསྟུགས་ཏེ། དམར་ནག་
གི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
རོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྫོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་སྟོད་པས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་རྗེས་
ལམ་གྱིས་ནི། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་། རྒྱུད་
རྣམས་ཀུན་སོན་གཅི་པོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལྟར་རྒྱུད་ལྡེ་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ལས། གསང་བ་
འདུས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། འདི་ཡི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་མཆོག་ཏུ་ཀྱུར་པར་
གསུངས་པའི་ཚུ་ལ་རྣམས་ལ། ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་འདི་ལ་
དད་པ་བཟན་པོ་སྟེ་བ་ལ་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཆེ་བ་
དབྱུང་བའི་ཁ་རྒྱུ་རེ་འོང་བ་སྟེ་ལྷགས་ཡིན་པས། འདིའི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་ཡང་ཚུ་ལ་
དེ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་མ་བཟགས་པའི་མོ་ཆོད་དང་། ས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་མཆོག་
ཏུ་ཀྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་
སྟུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་རང་འབའ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་རྒྱུད་
གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལོགས་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡི་
ཤེས་དང་། དགའ་བ་བཞི་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྟོག་དང་། དེ་དག་བསྟོམ་པའི་ཆེ་འདིར་
འཆང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་ལ་ཡིད་ཆེན་པའི་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགའ་བ་བཞི་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མེད་མི་བྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ནི། ལ་
སྟོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་འོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྟེ་ཆེ་འདིར་
འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་ལས་ཤོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་སྤྱི་དེར་འགྱུར་འགྲོ་

བ་ནི་ལོང་ས་མེད་ཅིང་། འདི་སྤངས་ནས་སྐྱ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ནི། ཆོ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདི་
 སྤངས་ཏེ་སྐྱ་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཆོ་འདིར་འཆང་བྱ་བའི་ནམ་གཞག་ཉམས་ལ། ཆོ་མ་
 འཕོས་པར་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱ་དེ་
 རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རིགས་འདྲའི་རྒྱ་རི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྐྱབ་པ་
 དང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་གཉེན་པོ་གང་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འདྲོར་བ་དང་། འདི་དོར་ནས་
 ལོངས་སྐྱ་དེ་སྐྱབ་ཚུལ་རི་རྩར་བྱེད་ལ་མོགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལམ་དེ་
 དག་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འབྲུབ་པའི་གཞི་ཅན་ཡང་མེད་
 པར། མེས་པའི་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ཀ་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྟན་ཅིག་
 སྐྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་ནས་འཆང་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཆན་དཔེ་
 དང་ལོངས་སྐྱལ་མོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱ་རྒྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་མོ་སྐྱེའི་ལུས་
 ཅན་ཞིག་ལས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི། ཆོ་འདིར་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མ་དག་པའི་
 ལུས་འདི་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུ་དུ་ཆེས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། འཕགས་པ་ཁྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་མན་རག་གིས་གསལ་བར་བྱེ་བ། ཡང་དག་
 པའི་སྤྱ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་རིན་ལས་ལོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་ཀྱི།

རྒྱུད་ཤེ་གཞན་ལས་བདེ་རྫོང་རྫོར་བ་མོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ལུས་
 འདི་སྤངས་ནས། ཆོ་འདིར་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་
 གསལ་ཞིང་མི་རྒྱས་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཚུལ་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྟེན་ན་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་གསུང་
 རབ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་། ལམ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་
 རྟེན་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་དེ་མ་གོ་ན་ནི། རྒྱགས་སྤྱ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིར་མཆན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱགས་ཅན་ཡང་མ་མཐོང་བར་རྒྱགས་སྤྱ་མེད་ལ་དད་
 པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིས་ཀྱང་། རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིང་མེད་པར། གཞན་གྱི་ཆོག་རྟེན་
 འབྲངས་པའི་གཤམ་ལ་རྒྱགས་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱིང་པོ་ཅིང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་
 མོ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ནི། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་
 སྤྱ་མ་དམ་པ་རྩོམ་ཆོང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ཆོག་དང་། བསྐྱེད་

རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉིད་སྒྲུབ་གཞི་དང་སྒྲོར་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྣམ་
གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ཐུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
ཁྱིད་ཡིག་རོ་སྟོང་དང་བཅས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་
རེ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་མཛད་པས། རྫོང་མན་
པ་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོང་མཚོག་ཏུ་རྫོམ་པ་དག་གི་འད་དྲོགས་པ་བཅད་པ་
དང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ངེས་པ་སྟེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྩེ་སྒྲ་མའི་གསུང་
ངག་མི་བཟེད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས། མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་
པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།

འདི་ལ་དུག་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་
བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་
མཛོད་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཚད། མཐར་ཐྱིན་
ན་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བའོ།

སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད།

༄༅། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་རྩི་རྩེ་འཕེང་བ་ལས། རྫོབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྟན་ན། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ཀྱི་རྫོང་ཏུ་འབྱུང་། ཁེས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རི་འདྲ་ཞིག་
དགོས་པ་རིམ་པའི་ལན་ཏུ། དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གུས། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས།
རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། ལུང་ནི་མང་ཏུ་སོས་པ་དང་། གསོད་པ་དང་ནི་འཆེ་བ་
སྤངས། ཁེས་ས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སྒོས། གྲུན་ཏུ་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྟ་། །དེ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོབ་མ་བཟང་། ཁེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་
ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་རང་འབྱུངས་སུ་མི་འབྱུང་བས། རྫོང་ལེགས་པར་སྒྱུངས་
ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་རྫོང་སྒྱུང་བའི་རིམ་པ་ཡང་། དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་བསྟེན་
པ་དང་། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རིང་ཏུ་མི་གནས་པ་
དང་། མི་ནས་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་ཏུ་འབྱམས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྒྱུང་

བར་མ་ལུས་པའི་ཚྱང་བ་རེ་མ་སྒྲིལ་བར་དུ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་མཐུས་དངས་པའི་སྒྲུབས་
 འགྲོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རེ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་
 ལ་འབད་ནས་དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་བྲ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་བསྐྱབ། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྒྲི་དང་
 བྱེ་ཐག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཙས་མ་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲི་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྤྱིད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་གདུངས་པ་ལྟར་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་
 ཤ་སྒྲུག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའི་མན་ངག་ལ་སྒོ་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་གདོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཙས་མ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་
 ལུས་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེད་བར་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། འདི་སྒྲིལ་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། འདིའི་ཚྱང་བ་ཞིག་
 རྣལ་མ་མ་སྒྲིལ་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དེས་མ་ཟིན་
 བ་སྤོང་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་ནས་པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒོ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱལ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་ལམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་འི་ཅམ་འབད་
 ཀྱང་། གསང་སྒྲུག་གི་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལྷ་ཞོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་བཞག་གིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སྤོང་ཉིད་མདོན་སྒུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་
 འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ལམ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་ཀྱན་རྒྱུ་
 སེམས་བསྒྲེད་འདིས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་དུ་སྒོ་སྦྱངས་ནས་བསྒྲེད་དགོས་ཀྱི། མོ་
 མ་སྦྱངས་པར་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་ཡིད་ཀྱིས་བརྩུང་།
 ཞིས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྩིས་བསྐྱོམ་ཅམ་གྱིས་སེམས་འདི་བསྒྲེད་ན། ལམ་གཞན་རྣམས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཉི་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་སྒྲི་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་མོ་དེ་ཚྱང་བ་མ་སྒྲིལ་གྱི་བར་དུ་སྦྱངས་ནས། དེའི་མཐུས་དངས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིད་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲིལ་པ་ན།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཆོགས་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བརྩུང་སྟེ། སྤྱིད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ལེགས་པར་
 སྒོ་བ་པ་ཉིད་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་

ལྷགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ཉིད་མན་ངག་གི་
མཚོག་ཏུ་བརྒྱངས་ཤིག

ལྷགས་སྤྱི་མཉམ་ཟབ་མོ་སློབ་མ་སྟོད་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་བཤད་ན། སློབ་མ་འདི་
ཕྱིར་ཕུང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ལམ་སྟེ་བ་དང་དངོས་བྱུང་འབྲུབ་པ་ཆེས་
རིང་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རི་ལྷར་མེད་གཏི་འོ་མ་ནི། །ས་
ཡི་སྟོད་ཏུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད། སྟོད་མིན་དག་ལ་ཕྱིན་མི་
བྱ། སློབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཕུང་། སྟོད་མིན་མན་ངག་རབ་
བཤད་ན། སློབ་དཔོན་དངོས་བྱུང་ཉམས་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལག་ན་རྗེ་རྗེ་
དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། ཕྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་མི་
བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོད་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་། ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་འཇུག་པ་
དགོས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་
དང་ཐོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐྱབས། དེ་ལ་འོབས་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་
དང་། དེ་ལ་འོབས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྷར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཚུལ་
འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྷར་སྦྱངས་པ་དེས་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་
བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། རྒྱད་ཐེ་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ། ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
རྒྱད་དང་མན་ངག་མཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོད་རུང་ཏུ་འབྲུབ་ངེས་པ། ལྷ་མ་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་ལས་སྤངས་ནས་ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས།
དང་ཐོར་རིམ་གྱི་གང་ཆེ་སྟོབ། །ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་
བཤད་པ་ཡི། །ངེས་པར་སྟོད་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་བྱུང་མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་
ཡང་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་
བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ནི་མ་ཐག །དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ། དེ་བས་
འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྤྱི་མཉམ་ལས་ནི་དབང་ནོད་ལྷ། ཞེས་དང་། རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་
བ་ལས་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རྟེ། །དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །ང་

ཡིས་རི་བཞིན་དོན་བཤད་གྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སྒོ་བ་མ་གང་
 གི་ཚོ། །སྒོ་ལྟ་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆོ་
 བ་སྟོན་དུ་སྤྱར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྤྱབ་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཀྱང་།
 །སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་བ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་ཟད་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་
 མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་
 ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྟོན་རུ་དུ་སྤྱབ་པའི་དབང་ནོད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དབང་ཡང་
 ཐོག་མར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་དབང་བཞི་རིམ་ཅན་
 དུ་སྒྲངས་པ་དགོས་གྱི། ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བྱམ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་
 དབང་གོང་མ་གསུམ་ཙམ་བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་སྒྲངས་པ་དང་། །གསང་པའི་དེ་ཉིད་མི་
 ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅིའང་མི་འབྱུང་པོ། །ཞེས་དང་། གྱར་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་
 དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་། །དབང་བསྐྱར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །གང་གིས་རབ་གནས་མ་
 མཐོང་ཞིང་། །གང་གིས་སྤྱིན་སྟེག་མ་བྱས་ན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །དེ་
 ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉིད་མེད། །ཅིས་དང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། རྟགས་པས་དགྲིལ་
 འཁོར་མ་མཐོང་བར། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་འདོད། །མཁའ་ལ་ཁྱ་རྒྱུར་བརྟེན་པ་
 དང་། །སྤྱིག་སྤྱིའི་རྒྱ་ནི་འཐུང་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་མཐའ་ལས་པ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པར་རྟགས་པ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་དུ་ཞུགས་ནས་ལྟ་དོ་སྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལྟ་
 ག་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་གཞན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་བྱམ་
 དབང་རྟོགས་པར་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་པར་དབང་གོང་མ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ནི་གཞུང་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །

རང་གིས་དང་པོར་དབང་ཞུ་བའི་ཆོ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་འདི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། རྟོན་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འཕྱར་ཏེ། །ཞེས་དམ་ལ་བཞག་ཅིང་། རྒྱལ་དེ་རྒྱུད་དང་
 དགྲིལ་ཆོག་ཆད་ལྟན་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས། རྒྱལ་དེ་དང་འགལ་བའི་དམ་ཚིག་

ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་སྤར་སྤགས་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ན། ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ། གསང་བ་བསྒྲགས་པའི་ཅ་ལྟར་དུ་
 ཡང་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་བུམ་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་དུ་བྱང་ན།
 གསང་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དང་། དེ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་
 བཞི་བ་བསྐྱར་དུ་བྱང་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྡན་མ་བསྐྱར་བ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་དུ་བྱང་བ་སོགས་སུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་
 ཤིང་། བུམ་དབང་རྫོགས་པར་མ་སློབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་གྱུར་། དེས་དབང་གོང་
 མ་སློབ་པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱར་ན་དབང་གཏན་མ་སློབ་པ་ལ་
 རྫོགས་རིམ་བསྐྱར་བ་དང་ཁྱད་མེད་པས། སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་དཔུལ་བ་མི་ཟད་པར་
 འགོ་བའི་སྐུབ་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས། ཟང་ཟིང་ཆ་སྤོ་ཚམ་དང་། སློབ་མ་བསྐྱར་བར་
 འདོད་པའི་བསམ་པས་དབྱེན་བཅོས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མ་བྱེད་ཅིག

དེ་བས་ན་དང་པོར་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། ཕྱིན་སྐབས་
 སྤོ་མོ་རེ་ཅམ་དང་། སློབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། བསྐྱེད་སོགས་
 དག་པར་མ་བྱས་པས། ཆོ་ག་གང་བྱུང་བྱུང་བུས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་དབང་དུ་བསྐྱེད་
 བཟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་དབང་རྒྱད་ལྗེ་དང་མཐུན་པ་གོ་རིམ་རི་ལྗེ་བར་སློབ་པའི་
 རྒྱད་སྟོད་དུ་བྱང་བར་བྱས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་གང་ཟག་ལ་
 མེད་མི་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྐྱར་པ།

༢༢། གཉིས་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྐྱར་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་དབང་སློབ་པའི་གང་ཟག་དེས། ལམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བྱ་སྐྱམ་ན། དབང་
 སློབ་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གང་ལ་སློབ་གྱུར་དབང་གི་དུས་སུ་རི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆོག་
 དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཁས་བླངས་པ་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར།
 སྟོག་ལྟར་དུ་གཅེས་པར་བསྐྱུང་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་
 པའི་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་མན་རག་བསྐྱོམས་ན་དངོས་སྒྲུབ་འབྱུང་གི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་

བསྐྱུང་སྒྲོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས། བསྐྱུང་པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོམ་འབྱུང་
ལས། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱུང་བ་བཞིན། བྱི་ནས་དམ་ཆོག་སྦྱོང་པར་བཅོམ་། སྦྱོང་དུ་བྱས་
པའི་རྒྱན་ལས་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒྲོམ་རིམ་གྱིས། །ཡང་དག་མན་དག་ཐུན་ཆོགས་
གྱིས། །འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། །ཁྱིམ་དང་། རྩོམ་ཆེ་མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱུང་པ་
བརྒྱ་ཕྱག་དག་ཏུ་ནི། ཅི་སྟེ་མདོན་པར་བཅོམ་བྱས་ཀྱང་། །གང་ཟག་བཞིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དུ།
།བསྐྱུངས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་དང་། །ཁྱིམ་ལྡན་
པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྦྱོང་བ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཁྱིམ་
སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱུང་བ་བཞིན། ཅི་
སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོན་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་
ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་ལ་
འབད་བར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འབད་ན་ནི་དམ་ཆོག་ལྡ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྟང་བ་མེད་ཀྱང་ན།
།སྟེ་བ་བརྒྱུག་དག་ན་འབྱུང། ཅིས་དང་། རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབས། མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཀྱང་ལྟང་
མེད་ན། སྟེ་བ་བརྒྱུག་དག་ན་འབྱུང། ཅིས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་
སྒྲོན་དུ། རིམ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཆུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སོས་བསམ་གྱི་ཤེས་
རབ་གྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མེན་ཆུལ་གོལ་ས་
དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས། ཉམས་སུ་སྦྱངས་ཀྱང་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའམ་
འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གྱི་དོར་གྱི་
དཀའ་འགྲེལ་སྟེ་ཉིག་མེད་པ་ལས། རྣོ་གྲོས་མེད་ལ་སོས་མེད་མ་སོས་པ་ལའང་བསམ་པ་
མེད། །གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་གྲུབ་མེད། ཅིས་
དང་། རིམ་གྲའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་ལས། སོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།
།བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ན། །བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། །དེ་ལས་
དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་མེད་པའོ། །སྟོང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི། །སྟོན་མར་སོས་
པའི་དོན་ལ་འབད་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་བཅོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་
གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ། །གང་ཞིག་ཆོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་ཀྱང་པ། །དེ་ཡི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་

པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྒྲུ་མ་ལ་ཀུས་དང་དང་ལྟན། མོས་
 པས་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བཅོམ་། མོས་པ་འདྲིན་གང་སྟོབ་མ་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདྲིགས་ཆོད་པར་བྱ་ལ། དེ་
 ཡང་རང་དགར་རྟོག་གི་ལ་སྒྱུངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་
 ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་དུ་རྩོམ་ཆེད་ཆེད་ཟབ་མོས་སྒྲས་པ་
 རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་དོན་ལ་
 མཁས་པའི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ནས། དེ་ཉིད་མཉམས་པར་བྱས་པའི་མན་ངག་གིས་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་
 བློ། དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནད། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འབྲངས་ནས། སྒྲུ་མའི་
 ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཅ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་པར་བྱལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེད་ཤེས་པའི་སྒྲུ་
 མས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་རྣམས་ཕྱིར་གོ་
 རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་དུ་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་སུ་བྱི་མངས་པའི་སྟིང་པོ་འགའ་ཞིག་ན་བ་ནས་
 བརྒྱད་པའམ། དེ་སོག་རིམ་ལྔ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་བྱུང་དུ་སྒྲས་པ་ལ་མན་
 ངག་ཏུ་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲ་གང་ལ་ཡོད་པ་སྒྲུ་མའི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འབད་པས་བསྟེན་ནས།
 མན་ངག་དེ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་དང་བསྟན་པ་ན་རྒྱལ་འགལ་དུ་སྤོང་ཡང་འདི་
 ཉིད་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ལས་མཆོག་གོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པ་ནི། རྒྱུད་
 རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་
 པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། མན་ངག་སྒྲུ་མས་བསྟན་པ་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པ་
 ན་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་སྤར་མ་རྟོགས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་
 ན་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཟབ་ཤོས་ཀྱན་རྒྱུད་སྟེ་རིན་
 པོ་ཆེ་དག་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་
 དུ། སྟོན་མས་ཅད་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུ་མ་མཉམས་པར་གྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་
 འབད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་

འོག་ཏུ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་ལྟར་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོན་
ཆོད་ཏུ་སྤངས་ནས། རྒྱུ་བུའི་ཆལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་གྲུང་བ་ལ་འབད་
པར་བུའོ།

རིམ་པ་གཉིས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ།

༦༩། ་དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སྐ་མ་ཁ་ཅིག་
བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཏུ་རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་མོ་
དམན་པ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདྲིའད་པས་ནི། དང་པོ་ནས་
རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲུགས་སྐ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཕྱུར་ན། རྒྱུད་ལྗེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྱུར་བ་ལྷ་ཅི་སྟོན་ཤིང་། རྒྱུད་ལྗེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ནི་མེད་པས།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་
ལྗེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པས། དེ་འདྲ་བའི་གསང་སྤྲུགས་པ་ནི་
བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། ་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཕྱུར་ན་བྱུང་དབང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྱུར་བ་ལྷ་ཅི་སྟོན། ་དེས་ན་རིག་པའི་དབང་ལྷས་རྒྱལ་པ་རིགས་སྐ་
ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་འདྲིག་ཅིང་། དེའི་གོགས་ཀྱི་རིམ་འཕྱུད་པ་དང་། ཏུས་འཁོར་གྱི་དབང་
བདུན་ཀྱིས་ས་བདུན་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་འདྲིག་པ་སོགས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་ཞིང་། རྒྱུད་ལྗེ་
ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་འགལ་པས་དྲན་པ་རྣལ་ཏུ་མ་བཞག་པའོ།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྒྱུག་ཅིང་རྒྱས་བདུབ་
ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཕྱུར་ན། ལྷགས་མ་དང་གིས་
སྐ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྱོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཕྱོ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞུགས་བརྟན་
རས་གིས་དང་བསྐྱར་བ་སོགས་བཞེངས་པ་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ག་ལ་འཕྱུར།
ལྷ་བསྐྱོམས་ནས་གཞུངས་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་བསྐྱེད་ཀྱིད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱུར་མི་འཕྱུར་ན། བསྐྱོམ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུང་རབ་ཤོག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ལྷ་འཕྲུལ་དུ་རེ་བ་བཞད་གང་གི་གནས་ཡིན་པས། བཞེད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡང་
 སངས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ། གྱི་རྩོར་དང་བདེ་མཚོག་དང་། ཉུག་འཁོར་
 སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཡང་མཉེས་ཤིང་། སྒྲུབ་ཐབས་བསྐྱོན་པ་སལ་ཆེ་བའི་ཕྱོད་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོན་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་
 དའི་མ་ཚོ་བཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ་དང་། བདག་མདུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་
 བོ་བསྒྲུབས་ཤིང་མཆོད་པའི་རྩེས་ལ། དགེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཐོབ་པར་
 ལྷ་འཕྲུལ་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད། དགེ་བ་འདི་ལས་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་ར་
 སྒྲེ་བར་ལྷ་འཕྲུལ་ཅིག་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འདི་ལས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་
 བ་ཅི་ཡོད། བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། རྟེན་ལེ་བདེ་བ་
 བདེ་ཆེན་བརྟེན། རྩོགས་པ་བསྐྱོན་པ་མེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་བསྐྱོན་པ་མེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་
 པ་ལས་ནི་ཅི་ཞིག་འཆལ། ཞེས་རྩོམ་སྒྲིང་པོས་རྩོགས་རིམ་གྱིས་ཚོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཅི་
 ཞིག་འཆལ་ཞེས་ཁྱེས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ།

ཞེ་མ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། རྟེན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཉམས། ལུས་ཀྱིས་
 དངོས་མེད་ག་ལ་བདེ། བདེ་བ་སྒྲ་བར་མི་ལུས་སོ། ལྷུང་དང་ལྷུང་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི།
 བདེ་བས་འགོ་བ་ལྷུང་བ་ཉིད། རི་ལྷར་མེ་རྟོག་ལ་གནས་ངེ། མེ་རྟོག་དངོས་མེད་ཤེས་
 མི་འཕྲུར། རྟེན་བཞེད་གཞུགས་མོགས་དངོས་མེད་པས། བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་
 འཕྲུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་རྟེན་མེ་རྟོག་མེད་ན་བརྟེན་པ་དེའི་ངེ་མི་འབྱུང་བ་ལྷར།
 རྟེན་སངས་རྒྱུ་གི་གཞུགས་སྒྲུ་མེད་ན། བརྟེན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྒྲུགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 བས། རྩོགས་རིམ་རྒྱུད་པས་མི་ཚོག་པར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྷར་
 བསྐྱེད་རིམ་གཞུགས་སྒྲུའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རྒྱུད་དང་མཐས་གྲུབ་
 ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་འགལ་ནའང་འདིར་མངས་པས་མ་བྲིས་ལ། འདི་ལྷར་སྒྲ་
 བ་འདི་དག་ནི་རྩོགས་རིམ་ཀྱང་མཐར་གཞུགས་ན་ངེས་དོན་བསྐྱོན་པ་ལ་ཟེར། དེས་ན་
 བསྐྱོན་པའང་ཅིའང་མི་སེམས་པར་འདོག་པ་ལ་ཟེར་བར་སྒྲུང་བས། རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་གི་
 བསྐྱོན་མིན་པ་གཞན་གང་ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་མི་འཕྲུལ་བར་འདོད་པ། ཏ་ཅང་མི་

འཆམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཁམ་ཅན་ཡིན་པས། མཁས་པ་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ་དག་གིས་འབད་
ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་དངོས་རྒྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་རྒྱུ་འཆམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དངོས་རྒྱ་
ཡིན་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནམ་པ་མ་
ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་རིམ་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྟ་བུའི་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྟ་ཀ་
དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཡང་རྒྱུད་ཅིག་ཐ་མ་རང་མ་གཏོགས་
དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཉིད་
གྱིས་བྱན་བཞིར་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པས་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་དེ་འདྲིན་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་བྱན་བཞིར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་སྒྲིབ་
པར་བྱས་ནས་རྟོགས་རིམ་བསྐྱོམས་ན་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྟོགས་
རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་བརྟག་གཉིས་ལས།
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བརྟལ་ཁྲུགས་ཅན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྐྱོམ། སྒྲོས་པ་མི་
ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ། ཞེས་དང་།

རིམ་ལྟ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་
ནམས་ལ། ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།
ཞེས་དང་། སྒྱོད་བསྐྱས་ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་ནམས། དམ་པའི་དོན་ལ་
འདུག་པ་ལ། ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག་
ཅིས་དང་བྱུང་ཆེན་ཏོ་ཉི་ཉེ་ཏུ་གས། རྫོ་བཟང་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
དང་ལག་པའི་བྱུག་རྒྱ་དང་། རྟོགས་ནི་ནམ་དག་གྲུག་སྐྱེད་ཆོ་ག་སེམས་ཅན་ངེས་པར་
ངན་པ་འབྲལ་མི་བྱ། བྱེད་ནས་སྒྲོ་བཟང་རངས་ཤིང་རྒྱུད་ཅིག་རྒྱན་ཏུ་དེ་ཉིད་ཅིག་གི་སེམས་
དང་ལྷག། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམས་པས་མྱིད་པ་ནམ་སྤར་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟག་ཏུ་
བསམ། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས་རྟོགས་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་
པར་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་གསུངས་པས། རིམ་པ་དང་པོ་

ལ་མ་ཁྱིད་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་འཁྱིད་པ་རྒྱུད་མེད་གོང་ས་འབྲེལ་དང་པཅས་པ་མཐའ་
 དག་དང་འགལ་ཁྱིད་། འོན་རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་པར་དུ་རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་བསྐྱོམ་
 པ་ཡིན་ནམ། ཐུན་སྟོང་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱོམས་ནས་ཐུན་གཞུག་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དང་པོ་ནས་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འཕགས་པ་ཡལ་
 གས་ནི་ལྷ་མ་ཉིད་བཞེད་དེ། སྟོང་བསྐྱབ་ལས། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་
 པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་
 པ་དེའི་ཆེ་རྟག་པའི་ནལ་འབྱུར་ལ་སྒྲོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་རྟག་པའི་ནལ་འབྱུར་ལ་ལོབས་
 པ་དེའི་ཆེ་ལས་དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་འབྱུར་རོ། གང་གི་ཆེ་ལས་
 དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་གོ། གང་
 གི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་སྟུང་རྩྭ་མེད་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་གནས་པར་འབྱུར་རོ། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་གནས་ནས་སྒྲ་ལི་ཀླ་ཡིའི་སྟོ་
 བས་རག་དབེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། གང་གི་ཆེ་རྩྭ་མེད་བརྒྱས་པའི་རིམ་གྱིས་སྟོག་དང་ཆོལ་བ་
 ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་གསུང་རྩྭ་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་སྟོགས་
 གྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ལོབས་པ་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཡང་ལུས་
 དབེན་སྟོགས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལ་ལོབས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་དེ།
 འདི་ལྟར་རིམ་པ་སྟེ་མ་ལ་ལོབས་ནས་བྱི་མ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། འོན་ཀྱང་པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་མ་ཁའི་ག་གི་ཐུག་ལེན་ལ་ཐུན་སྟོང་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་བསྐྱོམས་ནས་ཐུན་སྟོང་ལ་རྩྭ་གས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་།

བསྐྱེད་རིམ་རྩྭ་གས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ།

༢༡། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྩྭ་གས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟེ་ན། ལྷག་
 པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོང་ཁྱིད་། བསྟོད་
 བསམ་གྱི་ཆོགས་སྒྲུབས་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས། རྩྭ་གས་རིམ་བཅུ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
 པའི་མཐུན་སྟེན་སྒྲུབ་ཅིང་འགལ་སྟེན་ཞེས་བའང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་

རྒྱུ་ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་རི་བཞིན་ཏུ་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་རྒྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་རྒྱུ་
 ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་རི་བཞིན་གྱི་མ་ཐོན་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་ནས། རྒྱ་གཞུང་ཏུ་དངོས་སུ་བརྒྱུར་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོན་ཏུ་གཞི་ཏུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་
 དངོས་སུ་མ་ཐོང་ཡང་ཡིད་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། དངོས་སུ་རྒྱ་གཞུང་མཚན་ཉིད་པར་
 མ་ཐོང་ཡང་། ཡིད་ངོར་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་རྩེས་
 སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་རྒྱུ་ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་རི་བཞིན་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་
 པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་
 གྱི་དང་ལུས་གྱི་ནང་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་ལྟ་བུ་ཤིང་པ་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་རྒྱུ་
 མཆེད་དེ་དང་དེའི་ངོ་ཐོར་མོས་ཤིང་། དེ་དག་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པར་མོས་པ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱེམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་ལུས་གྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་གནས་དེ་དང་དེ་ནས་སྤྱད་སྤྱ་
 པ་དང་། འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་ཆེས་སྤྲིང་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་འགོ་
 པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མ་བྱུང་བར་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོ་མས་པ་བརྟན་
 པོ་མེད་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ཆེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་
 ལྷའི་སྒྱུར་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང་། ཐམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་
 མཐར་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་ཐུག་པར་ཡིད་ངོར་སྤང་ཅིག་གིས་ལྷང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཏུ་
 ཡེ་རྒྱལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་བས་མཚོ་
 པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་མི་འོང་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་ལྟེ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་རྒྱུ་བར་འདོད་ན་ཐོན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་རི་ཅམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པ།

༣༡། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་རི་ཅམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཅ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེན་སྤུབ་ཡན་ལག་བཞིར་བཤད་པའི་
 དོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེམ་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་སྟོན་གསལ་
 ལས་བཤད་དོ། ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ཏུ། ཡང་ན་དོ་རྩེ་བཞི་དག་གིས། བརྒྱལ་ལྷགས་བརྟན་

པས་བསྐྱེད་པ་ཟུ། ཁྱིམ་པས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ལྟུང་གྲུ་སྐྱོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྤོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་ས་བོན་བསྐྱེད་པའོ། ཁྱིམ་པ་གཞུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ན་རྩེ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་བཤད་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ལ། བསྐྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩེ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའི་བར་རོ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྩེས་སུ་ཕྱ་མོ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྱད་དགོས་སོ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་བར་རིགས་དུག་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དུག་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་སྐྱོན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱེད་པའི་དང་གཅིག་གོ།

འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་མ་བཤད་པས། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་དག་རིམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་པའམ། དཔལ་བོ་གཅིག་པ་ཅམ་བསྐྱེད་པས་མཆོག་པར་འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། རྩེ་མར་པ་རང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་གྲ་མ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག་ཉིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད། ཁ་སྐྱོན་པ་ཉེར་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཆེ། སྐྱབ་པའི་དོ་བོ་... ། ཁྱིམ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་འདི་ལྷ་ཡི་སྐྱེ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་རྣམ་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གང་། ཡེགས་པར་བསྐྱེད་པས་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། ཁྱིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ། བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་གྲུའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པས་མཐར་དུ་བྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་ལྷ་སྐྱོན་པ་ལ་སྐྱེ་གི་བར་དོའི་སྤོང་བྱེད་ཆང་བ་མེད་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མེད་དོ། དེ་བས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་

སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཙམ་ལ་མ་མཐའ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱད་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།

གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

༢༩། གསུམ་པ་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།
དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཚུགས་ནི། ཁེ་དོག་འབྲས་བུ་མོགས་པས་བརྒྱན། ཁི་བོ་དཔེན་པའི་
ས་ཚུགས་སུ། དངོས་སྐྱབ་ཐབས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ། ཁེས་གསུངས་པ་འདི་ལ། དངོས་
བསྐྱབ་ཏུ་དོན་གྱི་བཤད་པ་གཅིག་དང་། བཤད་རྒྱད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས། བྱང་པོ་
དགོན་པ་ཆེན་པོར་འདོད། ཁེས་པ་ནས། དངོས་མེད་དཔེན་པ་ཉམས་དགའོ། རྫོ་ཆེ་ཞེས་
བྱ་དེར་བསྐྱབ་བྱ། ཁེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པའི་ངེས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱས་ཕྱིན་ཆོད་ལྟར་གྱི་ཏུང་དོན་གྱི་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་
དང་ལྗན་པའི་གནས་ཉིད། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་འདི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།

༣༠། བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ།

༣༡། །དང་པོ་ནི། རྫོ་ཆེ་འཆད་གིས་ཅ་པའི་རྒྱད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སྟོབ་
དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱས་ནས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཆ་དུ་མ་
ཞིག་རྒྱད་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་དུ་མ་བསྐྱབ་པར། དབུ་ཞབས་ཀྱན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཕྲོར་
ནས་གནས་པ་རྣམས། བཤད་པའི་རྒྱད་རྒྱད་ཕྱི་མ་དང་། རྫོ་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལ་མོགས་པའི་
རྫོ་ཆེ་སུ་འབྲས་ནས་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དོན་
མཐའ་དག་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཅ་བཤད་སྦྱར་ནས་ལེགས་

སར་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་འཕགས་པས་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་
 བསྐྱེད་གཤིས་དང་། སྐྱབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། གཙོ་ལོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབ་གཞི་སྦྱང་བྱེད་
 སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཅིང་། རྟོགས་རིམ་གྱང་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
 དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྱགས་པས་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་མཛད་དེ། ཕྱི་
 མ་འདི་ལ་ཏ་རྒྱ་ག་ཏ་ར་གྱི་ཏ་དང་། ལ་ལི་བརྟ་གཤིས་གྱིས་འབྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། མ་ག་
 རྟེན་པ་རྟེན་ཏ་བྱབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རོ་པོ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དག་གྱང་རྒྱ་བའི་
 ཞབས་གྱིས་མཛད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་བར་བྱའི། ཕྱིས་གྱི་ཁ་ཅིག་འཕགས་
 པས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་ལྟག་པར་བཏང་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
 སྐྱབ་ཐབས་འདི་འདྲ་རྒྱ་བས་མཛད་པ་ག་ལ་འོང་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་
 བ་དངོས་གྱི་མི་གསལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་ལ་བྱའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྟེན་ན་ཡི་ཤེས་གྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་སྟོར་ཁ་ནས་སྐྱབ་ནས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་མང་པོ་ཞིག་དང་། མདོ་བསྐྱེད་མེད་པའི་
 མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བརྟན་རྒྱ་ཡོད་པས། འཕགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
 ལས་པོགས་དབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱབ་ཐབས་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་འཕགས་
 པས་མཛད་པ་ལས་པོགས་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ནི་བྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 གཞན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པས་སོ། །

དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་བཞི་པོ་དེ་དང་། འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་
 དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བའི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་།
 དཀྱིལ་ཚོག་དང་། ལྷ་བྱང་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་ཁོར་བུའི་འབྲང་བ་དང་། དོན་གསལ་
 དང་། རིམ་པ་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བ་
 རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁ་གཡར་བའི་རྩལ་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་
 དག་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་རྣམ་དག་
 གིས་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དོན་བཀའ་བའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེ་དག་གིས་དངོས་ཤུགས་
 སུ་བརྟན་པ་དང་། དེ་དག་ན་མི་གསལ་བའི་ཡན་ལག་རེ་ཙམ་སྟགས་སྦྱི་འགྲོའི་རུང་
 མཐུན་སྦྱར་བའི་སྟོན་པ་རྩེ་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

༢༡། གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དང་པོའི་
 སྒྲིབ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱ་བས་དེ་ལྟར་ཤོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ཡན་ལག་
 དང་། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། སོག་མར་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྦྲེལ་བ་སོགས་བསྐྱར་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་
 བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །

དང་པོའི་སྒྲིབ་བ།

སོག་མར་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།

༢༢། དང་པོ་ནི། ཡཔ་སྐྱས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྡོད་འགྲོ་གཏོར་མའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། བདེ་
 མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྡོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར།
 མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀྱང་ཞིང་སྒྲོང་ལ་གཏོར་མ་སྒྱུན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བ་ཆེན་
 མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱི་དོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སོག་མར། ཏུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས།
 དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཏོར་མ་དེ་གང་ལ་སྟེར་བ་
 ཡང་། དེའི་འགྲེལ་པར་བྱ་བ་ཆེན་རྒྱ་ལེན་རྒྱ་རི་པས། ཏུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་གནས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསངས་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོར་
 མ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས། ཞེས་འོག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་སོགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་
 ཅད་པའི་གཏོར་མ་དེ་འདིར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་བསངས་
 བྱས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་དང་གཞན་ནས་སྡོན་དུ་གཏོར་མ་
 བྱ་བར་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས། དེའི་རིགས་འགྲོས་འདིར་ཡང་སྒྱུར་ནས་སྡོན་
 དུ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ཟླ་མ་དག་གི་ལྷག་ལེན་ལའང་རྣང་ངོ། །དེའི་

བྱེད་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཐག་པ་ལྟར་འོག་གི་ཚུགས་སྤྱོད་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསང་སྤྱོད་སོགས་བྱེད་དགོས་པས།
རང་ཉིད་ཚོ་ག་གསུམ་མམ་སྤྲད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་ནས་ནང་མཚོད་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། དེས་སྡོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་རྣམས་བསང་བ་དང་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས། འོག་
ནས་འབྱུང་བའི་ཚུགས་སྤྱོད་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱབས་པའི་གོགས་
བཙལ་བར་བྱའོ།

དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། འཇམ་པའི་སྒྲན་ལ་འདུག་ནས་ནི། ཞེས་དཔའི་སྒྱིལ་
ཀྱང་ལེགས་གནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩོམ་ཞེས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཡིད་
དང་རྩེས་སྒྲུབ་ཐབས་པའི་གནས་སྒྲུབ་ཤིང་མདོན་པར་ཚུགས་པས་ཞེས་དཔའི་སྒྱིལ་ཀྱང་
གིས་གནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་པའི་སྒྲན་ལ་འཤར་དུ་ཚུགས་པས་ཞེས་
དཔའི་སྒྱིལ་ཀྱང་གིས་འདུག་ནས། འོག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་བ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་
བའི་མཚོད་པ་རྣམས་འདྲིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། རྩེར་བ་པས། དེ་རྩེས་ཡི་གེ་གསུམ་
སྟགས་ཀྱིས། མདོན་པར་བསྟགས་པའི་དམ་ཚིག་ཚུས། མཚོད་ཆས་དག་ལ་བསང་གཏོར་
བྱ། ཅིས་དང་། ལྷ་བསྐྱོད་ལྱིས། བེ་མ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀའ་། བཞེགས་ཀྱིན་རྣམ་པར་
སེལ་བར་བྱེད། ཅིས་བཤད་པ་ལྟར། མཚོད་ཆས་རྣམས་ལ་བཞེགས་བསང་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་རང་རང་གི་ལས་སྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་ཆེ་བ་ལྟར། འདྲིར་ཡང་གོང་དུ་བསྐྱབས་
པའི་ནང་མཚོད་ཀྱིས་གཏོར་ནས་བཞེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་བསངས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱོད་བ་ནི་
སྒྲུབ་མིའི་ཕྱ་རྒྱ་ཀར་གིས་བྱས་ཀྱང་རུང་བས་དེའི་སྟགས་དོན་རྒྱ་པའི་སྒྲོན་ལས་མཚོད་
ཆས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཐ་མལ་
གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ནས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡི་ཤེས་གྱི་རང་ལས་རྣམ་པ་མཚོད་ཆས་གྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བར་བསྐྱོམས་ཏེ། ལྷུལ་སྤྱོད་པའི་མོད་པ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ། རང་རང་གི་མིང་ཡིག་
དང་པོ་ཐོག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱོད་པའི་མཚོད་ཆས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་པོ། རྣམ་པ་མཚོད་ཆས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་
པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། མེ་རྟོག་སོགས་རང་རང་གི་མིང་སྟགས་ཡི་
གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ནི་

རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དཔྱི་རྩ་ལོགས་ནི་འབྲུལ་པའི་
ཐུགས་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཆེ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཉེར་སྦྱོད་ལ་དང་འདྲོད་ཡོན་ལ་སྒྲུབས་འདིར་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ནི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་དུ་སྦྱང་ལ། མདོར་བྱས་ལས། འདྲོད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སྒངས་
ནས། །དཀའ་ཐུབ་གྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །བདེ་
བས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདྲོད་ཡོན་ལཱའི་རང་བཞིན་ཤེས་
པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྦྱོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱང་
པ་དང་། གང་ཤར་དང་གང་ལོངས་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་
འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་རྣམས་ལས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས། ཉེར་སྦྱོད་དང་
འདྲོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་བསྒྲུབས་
ནས། རང་ལང་ལོངས་སྦྱོད་ཅིང་། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལོགས་ཀྱང་མཆོད་ལ། དེ་ལ་ལོངས་སྦྱང་
པས་རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒོ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོད་ཇས་སྦྱོད་པའི་དོན་ནི་དེ་
ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྩ་ལས་རྟོགས་པ་དང་། མེ་
རྟོག་ལ་ལོགས་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ཅན་ལས། ལྷ་ཆོགས་
རྩ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་མེ་རྟོག་ལ་ལོགས་པ་རྩ་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་
བཤད་པའང་། རྩ་ནི་རྟེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ།
མཆོད་ཇས་རྣམས་དེའི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྩ་ལས་མཆོད་ཇས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མཆོད་ཇས་རྣམས་ཅི་མེད་ཀྱི་སྦྱང་པར་སྦྱངས་ནས་
དེ་ནས་བར་སྦྱང་ལ་ཐོལ་སྦྱེས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པ་ལས་མཤེས་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་དོ། །

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བརྒྱས་པ་ནི། ལྷིང་པོ་བརྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་སྦྱ་
གཅིག་པོ། །པད་དཀར་རྩ་པའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །རྡོ་རྗེ་རིལ་བུ་རྒྱན་སྲས་པའི། །རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོག་བཞིན། །ནི་མུ་ཅན་ནི་རེ་རེ་བརྒྱས།
།ལྷང་ལོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལྟར་པས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །ཐུབ་པ་མཆོག་

ནམས་ཀྱིས་བཤད་པས། སྤུང་མཚན་གྱི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲམ་ཕྱག་ཏུ་ནི་བསྐྱེད་ཀྱང་ན།
 །ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་
 བས་ཀྱང་སྤུང་དངོས་གཞིའི་མཐུག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་མང་ན་ཡང་། རྩ་མ་ནམས་ཀྱི་
 ཕྱག་ལེན་ལ་སྐབས་འདིར་མཛད་པར་སྤང་བ་ལྟར་བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །

མཐུན་སྤྱོད་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཚོད་ཅིང་སྤྱོད་པ་སོགས་
 བརྒྱད་བ།

༢༩ །གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱོད་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཚོད་ཅིང་སྤྱོད་པ་སོགས་
 བརྒྱད་བ་ནི། བདེ་མཚོག་སོགས་གཞན་ནམས་ལ་ཆོགས་ཞིང་མཚོད་པ་སོགས་རྒྱས་
 པར་རྒྱ་གཞུང་ནམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་མདོར་བྱས་མདོ་བསྟེན་གཉིས་ལས་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། རྩོམ་ཞེས་པའི་སྐབ་ཐབས་ལས། ཞེས་ཅན་ཐབས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩོམ་
 ཅེན་པའི་ཞེས་པ་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པར་འཁྱུར་པའི་རིམ་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་
 པའི་རྩོམ་ཞེས་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིང་རྩོམ་སྤུན་མོང་
 དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་པ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཁུས་ལ། སྐབ་ཐབས་མདོར་
 བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཨ་བྱས་མཛད་པ་དང་། རྩ་བུ་གྲི་རྩིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། རང་
 གི་བསྐྱེད་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤུན་དངས་ནས། མཚོད་པ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ནམས་བྱས་ནས། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནམས་རིམ་
 ཀྱིས་བསྐྱོམས་ཏེ། ཞེས་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཚོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་
 རྩོམ་ཞེས་པའི་སྐབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་མའི་གནད་བཅོམ་ནས་རང་གི་འདོད་
 པའི་ལྟའི་རྒྱུ་དུ་ཨ་རྩི་བྱལ་ཏེ། ཞེས་པ་འདིས་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཚོད་ཡོན་འབྲལ་བ་དངོས་
 གྱ་གསུངས་པས་མཚོད་པ་གཞན་ནམས་མཚོན་ཁུས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྤྱིང་ཁ་ནས་ཆོགས་
 ཞིང་སྤུན་འདེན་པའི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་། མཚོད་པའི་རྩ་མོ་སྤྱིང་ཁ་ནས་སྐལ་པ་སོགས་
 བྱེད་པ་ལ་ནི། སྐལ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་རུང་ཞིང་། སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་
 ལ་མཚོད་ལུལ་མཚོད་རྩིས་མཚོད་པ་པོ་གསུམ་ཀ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མེད་པ་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་བདེན་མེད་
 གྱི་ཅིས་གྱིས་ཐེན་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་
 ལྟར་གསལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ཁར་བཀོད་པའི་རྒྱ་དེ་རང་གང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་ལྟའི་
 ས་པོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས། རྒྱ་དཀར་པོར་བྱེད་ན་རང་ཉིད་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དཀར་པོར་བྱེད་
 དགོས་ནའང་། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་གི་གང་ན་རྒྱ་བར་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་མི་འཐད་ལ། མངོན་རྟོགས་གྱི་
 སྒྲུབ་པ་གཞན་དུ་འང་རང་གི་ལུས་ལས་ལྟ་སྒྲོམ་བ་རྣམས་སལ་ཆེ་བ། རང་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཞེ་
 ས་རྩོམ་རྩོམ་གང་དུ་འདེག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོམ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་རང་སྒྲུབ་ཅིག་གིས་
 མི་བསྐྱོད་རྩོམ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཆོགས་བད་ཉི་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་སྒྲོན་པོའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱོན་དངས་ནས་འོད་ཟེར་རང་གི་སྒྲིང་ཁར་བསྐྱོད་
 །ཐོགས་གཞན་ལས་ནི་སྒྲིང་ཁའི་པར་དམར་པོར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

སྒྲ་མ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ།

༦༩ །དེ་ལ་ཆོགས་ཞིང་སྐྱོན་འདྲན་པ་ན་སྒྲ་མ་ཡང་སྐྱོན་འདྲན་པར་རྒྱུད་མངོན་བརྩོད་
 སྒྲ་མ་དང་སྒྲོམ་འབྲུང་གཉིས་ལས་བཤད་ལ། སྒྲ་མ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་རྒྱལ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་
 རྒྱལ་ཐབས་གཙུག་ནོར་ལས། ཤར་ཐོགས་གྱི་དུར་ཁྲོད་གྱི་དབང་པོའི་མདུན་ན། སྒྲ་མ་མེར་
 གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། མངོན་བརྩོད་ལས། སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་དུག་པར་བཤད་པ་
 དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། རྩོམ་ཆེ་འཆང་བདག་རྣམས་པ་ཅན། །སྒྲ་མ་ལྟ་། །ཞེས་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བས། རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཆེས་ཆེར་འབྱུངས་པའོ། །དེས་ན་རྒྱལ་ཐབས་
 དེ་བྱེད་པ་པོའང་ལྟ་བུ་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ངེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
 ཆེན་གྱི་གཞུང་བཀག་པས་ཤིན་ཏུ་འང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྩོམ་
 སེམས་དཔལ་ལྟར་འགྱུར་བཅན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་
 བར་བལྟས་ལ། ཞེས་སྒྲ་མ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་
 བལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདྲན་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུར་ཁྲོད་

དུ་བཞུགས་པ་དང་དོན་མེད་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པ་འགལ་ལོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐུགས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དུར་ཁྲོད་ནི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་མེད་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དུར་ཁྲོད་ལ་དག་པ་སྤྱར་རྒྱ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་མར་འབྱུར་རོ། །མདོན་བརྗོད་ལས། དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པ་བཤད་པའི་
 སྐབས་སྟེ། དཔལ་བོ་འདུས་པའི་མཆོག་དག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོག་སྤྱོད་ཆོགས། ཞེས་
 དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། རྩོམ་འབྲུང་
 ལས། ལྷ་བ་ཆེན་རྒྱ་འབྱུལ་ཡང་དག་ཐོབ་སྟོབ་དཔོན། ཆོགས་ནི་དུར་ཁྲོད་དབུས་སྟེ་བཞུ་
 བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་རྩལ་དེ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྲེལ་མ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་དོན་མེད་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་
 དུ་མོས་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་གསུམ་ཀའང་མཁས་གྲུབ་ཆེད་ལྡན་གྱི་དགོངས་
 པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་
 མོས་ནས་བྱའོ།

གང་ནས་སྤྱན་འདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས།

༢༢། གང་ནས་སྤྱན་འདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི། མདོན་བརྗོད་ལས།
 རྩོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱུལ་ནས་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་
 གནས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་རྣམས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཞེས་
 པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་བྱས་ནས།
 དེའི་རང་ལས་བཞེངས་ནས་གཞུགས་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདེན་པ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་སྤྱན་འདེན་པར་འཆད་པ་ཡིད་ལ། འོག་མིན་ནས་སྤྱན་འདེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་
 བྲག་པ་ཡིན་ན། སྤྱན་བྱངས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱད་པར་ལུ་བ་པ་དང་མན་
 སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། ཆོགས་ཞིང་ལ་བྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་མི་འདྲ་
 བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་མཆོད་
 པ་དང་པོར་བྱས་ན། རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱ་ལས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་འདྲིན་པའི་

ལྷ་མོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་པ་སྒྲོལ་ཏེ་མཆོད་པར་མོས་ནས། རྒྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་
བཅས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ།

མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྒྲགས།

༣༡། རྟེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྒྲགས་ནི། བཤད་རྒྱུ་རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྟེ་ནས་
ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད། ཁིལ་སྒྲན་སྒྲ་སོགས་མཆོད་པ་དང་། བཅོམ་སྒྲན་འདས་ལ་
དབུལ་བར་བྱ། རང་རང་སྒྲགས་དང་གོ་རིམ་བཞིན། མི་སྐྱེ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ། སྤྲེ་ཕུ་རྟེ་མེ་
སྒྲ་དང་། ས་སྒྲ་ཏ་དང་སྒྲ་ར་ཏ། ས་མ་ཡ་དང་སྒྲི་ཡེ་སྒྲ། སྒྲི་མཆོད་པའི་སྒྲགས་ནི་རྟེ་སྒྲ་
མཆོད། རྒྱལ་རྒྱལ་སྒྲ་ལ་རང་མིང་ནི། གཞུང་བ་ལ་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
པ་སྒྲ་ཏེ། རྟེ་ལ་སྐྱེ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། སྤྲེ་ནི་མེ་རྟོག་
སྤྲེ་ནི་མཆོད་པ། མེ་སྒྲ་ས་སྒྲ་ཏ་ནི་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་མཆོ། སྒྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་སྒྲི་ཡེ་ནི་
དམ་ཆོག་བཞིན་ཏུ་བཞེས་ཞེས་པ་སྒྲ། རྟེ་སྒྲ་ཏ་སྒྲི་དང་འདྲོད་ཡོན་སྒྲ་གཞན་རྒྱལ་
ལ་འང་རིགས་འབྲེལ། རྟེ་སྒྲ་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྒྲགས་ནི། མི་སྐྱེ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་སྤྲེ་
སྤྲེ་མེ་སྒྲ་ས་སྒྲ་ཏ་སྒྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ་སྒྲི་ཡེ་སྒྲ་ཏུ། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་སྒྲ། རྟེ་ཡང་མི་ཞེས་
བརྟོག་པ་དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་སྒྲི་ཞིང་། སྒྲི་ཞེས་བརྟོག་ཅིང་ཕྱག་རྒྱའི་མཐར་མེ་
གོ་ལ་རྟོ་རྟེ་བསྒྲ་བའི་རྒྱལ་རྒྱེད་པ་དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་སྒྲི་རང་གི་སྒྲིང་ཁའི་ས་
མོན་ལ་བསྒྲ་བར་བྱའོ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོངས་པའི་ཆོ་ནི། མི་སྤྲེ་སྒྲ་ཏུ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་བརྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་ལས། རྟེ་ནས་མི་
སྤྲེ་སྒྲ་ཏུ། ཞེས་བྱ་བ་འཕམ་ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱུས་པའི་མེ་རྟོག་གིས་མཆོད་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་སྒྲ་རོ།

མཆོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ།

༣༢། རྟེ་སྒྲ་མཆོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་གསུགས་དང་ཆོར་བ་
འདུཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་དང་སྒྲི་མཆོད་རྒྱག་དང་དབང་པོ་རྒྱག་ ས་རྒྱ་མེ་
དང་རྒྱང་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཕེལ་

ཡོ། གཉི་མཉམ་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་བཅས་གང་། རིག་པའི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་
 རྟག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བར། རྣམ་པ་ལྷ་ཆོགས་དགའ་བ་ཕྱོད་པའི་དངོས་སྒྱུར་པ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཡོ། སྦྱང་དང་དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་
 དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་ཆོས། རྫོངས་དང་ཞེ་སྤང་
 འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་རྗེ་རྗེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཡོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་སེམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱའོ། ཉེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 ཉེ། ཕྱག་འཆའ་ཡོ། ཞེས་པར་རྟོག་པར་ལ། གང་ཞིག་དེ་ལས་ཞེས་སྒྱུར་རྟོག་ཅི་རྩི་ལྟ་བུ་
 ལ་ཞེ་ན། སེམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་སྤངས་རྟོགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། རྒྱ་ཆེན་
 བོ་སྒྲིའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་དག་ལས་ཉེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གསུགས་དང་ཆོར་བ་
 འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིགས་ལྟ་དང་། སྟེ་མཆེད་བྱུག་ཅེས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སུ་གསལ་བ་སྒྲུབ་ན།
 ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེ་རྗེ་མ་བྱུག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གསུགས་རྗེ་རྗེ་མ་
 སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ།

དབང་པོ་བྱུག་ནི། མིག་དབང་དག་པ་ས་སྟིང་། རྩ་བ་ཕྱག་རྟོག་ ལྷ་ནམ་སྟིང་། ལྷེ་
 འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ ལུས་སྒྲིབ་སེལ། ཡིད་བྱམས་པའོ། བྱམས་པ་ཅ་རྒྱས་དང་། ཀུན་
 བཟང་ཆོགས་དག་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དག་པ་ལྟ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེ་དང་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཡོ། ལ་རྒྱ་
 མེ་དང་རྒྱང་དང་། ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་དག་པའི་སྒྱུན་མ། ལྷ་མ་གྱི་ བོན་དཀར་མོ།
 སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དག་པ་འཇམ་དཔལ་ཡོ། གཉི་མཉམ་ཅེས་པས་
 གཉི་མཉམ་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། ཉེས་པ་ཞེས་པའི་སྒྱི་མིང་དེ་སྐབས་
 འདིར་བྱེ་བྲག་དང་རྒྱལ་ལ་སྒྱུར་བས། ད་རྒྱལ་དག་པའི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་
 རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་བཅས་ཞེས་པས། འདོད་ཆགས་དག་པའི་འོད་
 དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགིན་དང་། རྗེ་རྗེ་ཞེས་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ཉེ། བརྗོད་
 ཉི་ཞེས་པ་ལ་པྱང་དོན་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ར་ཉི་དགའ་མ་ཞེས་པ་

དང་། ལྷ་ལ་དགའ་ན། རང་གི་བདག་པོ་རྩོམ་ཞེ་དོན་ཡོད་ལྷ་ལ་པ་ལོ། ཞེས་པར་བཤད་
 པ་ལྟར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་འདིར་དེས་དོན་ལྷ་ལ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་པོ་བཞུགས་མཐར་ཕྱེད་བཞུན་
 འོ། རིག་པ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་སྤྱར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱན་མ་སོགས་ལྷ་ལ་བྱས་པ་
 འཛིན་པ་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་ལ་རིག་པའི་དབང་ལ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལྷ་གི་
 རྒྱ་ལ་རིག་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱེལ་བར་གྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ལྷ་ལ་པ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་སྤྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྤོང་གི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་གར་བར་གྱུར་
 བའི་སྤོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲས་ཞེས་སྤྱར་རོ། ལྷ་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ། དགའ་
 དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྤོན་ཅན། ལྷ་ལ་པ་ཞེས་པས་སྤོབས་པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་ཞེས་
 པས་མི་གཡོ་བ། ལྷ་འི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་རྒྱ་ལས་གྱི་ཆོས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་
 འཕེལ་བས་མཚོན་པའི་གནོད་མཛེས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཕྱིན་པས་མཚོན་པའི་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནམས་བཞུན་ལ། ཐ་མ་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་ནམ་ཤེས་དག་པའི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སུ་རྩིས་སོགས་ཆོས། ཞེས་སྤོབས་སོ།
 ཁྱེད་ནས་ཁོ་ལྷ་གི་མཛུགས་ཀྱི་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། སྤོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་ནམ་སྤྱང་
 གི་རིགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཞེས་པས་སྤྱོད་འོག་གི་ཁོ་པོ་གཉིས་མི་བསྦྱོད་པའི་རིགས་དང་།
 འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྤོན་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྤྱིབ་པ་ཞེས་
 པ་སྤྱར་ཉེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
 དང་། རྩོམ་ཞེས་པ་སྤོབས་པོ་ཆེ་དོན་ལྷ་ལ་གྱི་རིགས་སུ་སྤོན་འོ། འདི་དག་ནི་རྒྱ་ལ་ཕྱི་མའི་
 འབྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་བཤད་པ་ལོ།

སྤོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སྤོབས་པ་འཛིན་པ།

༣༣། ཁྱེད་ནས་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོན་ཏུ་སྤོང་བས་སྤྱན་མོང་གི་སྤོབས་པ་སྤོན་པ་
 དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཛིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཞུང་ནས་ཆོག་
 གཞན་མི་འབྱུང་བས། གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་
 འདི་དག་གིས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་མྱིད་པའི་རྒྱ་ལ་དུ། མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་

བསགས་རྟོག་པ་རྣམས། བྱགས་མེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱོན་སྤར་དེ་དག་ནི། ཆོག་བཞིན་དུ་ཐམས་
 ཅད་བཤགས་པར་བཅི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། འཕགས་པ་
 གཞན་གྱིས་དགེ་བ་གང་མཛད་པ། དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་ཡི་རང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བློ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བཅི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་དྲི་མེད་སྒྲ་འདྲས་བསྐྱབས། སྤྱིང་མེ་དམ་པ་
 མཐའ་ལས་པ་ཡི་ཐབས། རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི། བདེར་གཤེགས་རྣམས་
 ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་དེས་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔལ་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱུག་ཆོགས་གཞི། གཏོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཅིག་རོ་བོ་ཉིད། དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིང་མེ་མཆོག་
 གིས་བསྐྱན་པའི་དཔལ་དང་ལྷན། རབ་ཏུ་དགའ་ལོགས་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས། བརྒྱལ་
 བྱགས་དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དག་གྱུར་པས།
 སྤྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱིན། ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་
 ཡི། སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བཅི། བདེར་གཤེགས་སྐྱམ་བཅས་རྣམས་
 ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལ། སྤྱིན་ལོགས་རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་
 བདག་མ་ལུས་རོ་བོའི་སྒྲོས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གནས་པར་བཅི། ཞེས་པའོ།

དེ་དག་གི་དོན་རྒྱུ་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་པར་བཅི་ཞེས་
 བཤད་པའི་གཞིར་བྱས་ན། དེ་འཆད་པ་ནི་གང་ཞིག་དུས་ཐོགས་མེད་ནས་གནས་སྤྱིད་
 པའི་ཆུ་ལྟར་དུ། ཀུན་སྣོང་མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་པའི་རོ་བོ་ཁན་མ་ཐོ་བའི་རྟོག་
 པ་རྣམས་ལུལ་ལྷགས་མེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱོན་སྤར་དེ་དྲིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤར་རྣམ་
 པ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལུལ་དུ་བྱས་ནས། ཆུལ་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་ཆོག་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་
 པའི་སྟོན་པ་བཤགས་པར་བཅིའོ།

ཡི་རང་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་
 ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་
 གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གིས་དུས་
 གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བློ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བཅིའོ།

སྐབས་འགྲོ་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། བདེ་གཤེགས་རི་
 ཉ་ཕུ་ལ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་འཕྲ། བཀོད་པ་འཕྲ་རྣམ་འཕྲ། གཉིས་སྤང་གི་རི་མ་མེད་པ་
 རྩ་བ་འབྲ་བ་ཀོང་ནས་ཀོང་དུ་འཕེལ་བས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཉིང་རྩེ་དམ་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 གནས་པར་གྱུར་བ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་རང་
 དུས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལམ་བཤེན་དང་། ཚོས་
 ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རྟོག་ཅིག་པར་གྱུར་པའི་
 ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའི་བཤེན་པ་སྟེ། དེ་འབྲའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་
 རྟག་ཏུ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། ཁའི་ངོས་སྐལ་གྱི་འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་།
 ཉིང་རྩེ་མཚོག་གི་མ་མས་བསྐྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པ། རབ་ཏུ་
 དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་སྟེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུ་ཞུགས་སོ་སྟེའི་བྱང་
 སེམས་ལས་དཔའ་པོ་འཕྲ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་སམ། དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྟོན་པའི་བསམ་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྣམ་པར་
 སྐྱོན་པའམ་འབྲས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་བས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་
 ཡང་དག་པར་འབྱིན་བ་འབྱུག་པའི་སེམས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་ལྷག་
 པར་མོས་པས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ནི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་
 བགྱིའོ། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་ན། བདེ་གཤེགས་སྐྱས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
 གཅིག་སུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྦྱོན་སོགས་སར་ཕྱིན་བྱུག་དང་། དཀར་
 པོའི་ལམ་ལམ་རྣམ་པ་བརྩའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་ནི་གནས་
 པར་བགྱིའོ། གནས་རྩལ་སར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་འདིར་བྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་ནི། ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱོན་སོགས་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་རོ་བོར་མོས་
 པ་རྣམ་པ་ལས་དུ་བྱེད་པའི་སྟོས་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྐབས་ཐབས་
 ཀུན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའོ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་བ།

༣༢། རྟེན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི། མངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཀླན། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་
འདས་ལ་དགོང། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དབང་གི་ཆོག་ནས་པར་དག་པས་དབང་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་འདི་འདྲ་བས་སྒྲིམ་པ་སྤར་མེད་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་ཡོད་ཉམས་
པ་མེད་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ་པ།

༣༣། གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ་པ་ནི། མདོར་
བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་དྲོ་མེད་ཏིང་འཛིན་གནས། ཞེས་པ་ལ། དེའི་སྤང་རོལ་ཏུ་འཁོར་ལོ་
བསྒྲིམ་པ་མོགས་གང་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ། ཞ་བྱས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྟོང་པར་བསྒྲིམ་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འཁོར་ལོ་
མེར་བོ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བའི་ཆེབས་ལ་ཁྱོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལ། བྱིས་ཀྱི་བྲེ་མ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཐོན་ཏུ་བཏང་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲིམ་པ་ནི། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ནང་
ཏུ་གཞལ་ལས་ཁང་བསྒྲིམ་པའི་ལྷགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་དེ་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
པོ་མེད་པས་བསྒྲིམ་པ་མེད། ཅེས་མོགས་གྱིས་བསྐྱུང་འཁོར་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟག་ནས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་ལ་སྟོང་པ་བསྒྲིམ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་ལན་གཉིས་བསྒྲིམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། འཁོར་ལོ་ཡང་འདིའི་ལྷགས་ལས་མ་བཤད་
ཅིང་། འཁོར་ལོ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་ན་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ངེས་པས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་
ལྷགས་བསྐྱུང་བར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲིམ་
ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐྱུང་གཞི་ལ་སྟོང་སྟོང་པའི་སྐླལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བའི་ཆེད་ཏུ་
སྟོང་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཆེད་ཏུ་བསྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱུང་

འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་བསལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་ལས་བསྐྱར་
བའི་འཁོར་ལོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྒྲོམ་པར་ག་ལ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་མཆོད་པ་བསང་
སྤྲང་བྱེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་སྒྲོང་
ཉིད་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པར་འབྱུར་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
ལན་དུ་མ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་ཐལ་བ་བྱེད་རང་ལ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཀྱང་
པ་གཅིག་ཙམ་བསྒྲོམ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོང་པ་རེ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ལ།
འདིར་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོང་པ་བསྒྲོམ་དུ་མི་རུང་བར་སྤྱི་བའི་ཆེས་མི་རིགས་སོ། །

ཡབ་སྐུ་གཞུང་དང་ཅ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སྤྱི་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུད་ལས་
གསལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ཀྱན་ནས་མེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྩིབས་བརྒྱ་དེ་
དབུས་ནས་པར་བསྒྲོམས། རྩིབས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བརྒྱ་ལས་བྱུང་།
།འགོག་པའི་རྩི་ཆེ་བསྒྲོམ་བྱ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རྩི་ཆེ་འབར་བས་
སྒྲོན་སྒྲོས་པས། །མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞིས་འཁོར་ལོ་མེར་བོ་དང་འཁོར་
བ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་བྱི་མ་ནི་ཡབ་སྐུ་ནས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
ངངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་དུ་ཡང་། རྩི་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་
ཞིག་དང་། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྩིགས་རིམ་གྱི་ནས་གཞག་ཆེས་མང་པོ་
ཞིག་རྒྱུད་བྱི་མ་ཉིད་ངངས་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་བས། འཕགས་ལུགས་པ་རྒྱུད་བྱི་མ་
གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་བའི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡང་ཁྲོ་བོས་
ཕྱོགས་བསྐྱར་བ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་
འཁོར། །ཞིས་པའི་དོན། ཁྲོ་བོ་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྤྱི་བའི་གཡོ་བ་སྤྱི་མི་འཁོར་བར་གནས་
ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡང་ཁྲོ་
བོ་འཁོར་མི་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་
ལ་སྒྲོན་འཛིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩི་ཆེ་མེས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ཡང་འཁོར་
ལོ་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་ཨ་རྒྱུས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི། བོད་སྤྱི་མ་མང་པོ་དང་བྱིས་
ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཁོར་ལོ་མི་བསྒྲོམ་པ་ལེགས་པར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

འགལ་ལོ། ཉེས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་རྒྱུ་མ་པ་དག་གི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། འཁོར་ལོ་
འཁོར་ཁིང་ཁྲོ་བོ་མི་འཁོར་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་རྩུང་ཟད་འཁོར་ལོ་ལ་མ་རེག་པར་བྱ་སྟེ།
འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་འི་ཕྱི་བས་ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་གཅོད་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོན་ཚུལ།

༣༡། ཉེ་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོན་པའི་ཚུལ་ལ། ལྷ་བ་ཐབས་མདོ་བསྟེ་ལས། ལེའུ་
གསུམ་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་ནས། གཞུགས་ནི་
དབུས་ལྷ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་མདོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས། དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྟེན་རྩུ་རྩེ་འུ་གཞུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བཙུ་ལ་ལས།
རྣམ་པར་རྒྱུང་མཐོང་འོད་འདྲ་ཁིང་། རྩོ་རྩེ་སྟེན་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཁངས་རྒྱུ་རྩོ་རྩེ་
གསུམ་འཛིན་འཇུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་རྩེ་
ལྷ་བ་བཞེན་དུ་མོས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྩོ་རྩེ་སྟེན་དཔའི་ལྷ་བ་ཐབས་ལས་བྱང་། རྩོ་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པས་འཁོར་ལོའི་དབུས་ལྷ་རང་ཉིད་རྩོ་རྩེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ། དཀར་པོ་
རྩེ་ལྷ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱུས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྱ་བ་པར་བསྐྱེད་པར་
བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཨ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱང་། ལྷ་བ་པ་དཔལ་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ལ། སྐྱད་
ཅིག་གིས་བདག་ཉིད་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ་
ཞལ་གཅིག་པ། བརྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། ཞེས་བཤད་པས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པར་རིགས་སོ། ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། ལྷ་བ་པ་དཔལ་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཨ་རྒྱུ་འཕོག་པ་བཞད་
གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་འདི་ལྟར། མདོ་བསྟེ་
ལས། ཉེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྐྱོན་མ་རྩོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་རྩེ་སྟེ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྐྱེད་རྩོ་རྩེ་ལྷ་བ་ནས། ཞེས་
རང་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་དབུས་ལྷ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡི་

ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་མེད་ཉིང་དེ་འདྲིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་མེར་
བསྐྱར་བར་བཤད་ལ། དོ་མེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་མེད་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་ཚུལ་ནི་རྒྱད་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་མེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་མེ་དམ་ཆིག་འབྱུང་བ་དོ་མེ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲེས་བྲའི་གཞུགས་
འདི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སོ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་དྲ། བཙམ་ལྟན་འདས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་མེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དེ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་མཆོད་ནས་ཐུག་འཆལ་ཏེ་འདུག་པ་སྟོན་
པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོ། དོ་མེ་འཆང་གིས་ཡིགས་སོ་གནང་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེ་ཆོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གཞན་ནས་སྤྱི་ཅི་སྟོན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་
ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་མཛད་དེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་ནས་འདུག་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་
བ་བཏབ་པའོ། འདིས་ནི་མེས་འབྱུག་ནས་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་པར་རྒྱད་བསྟན་དུ་མི་
རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། དེ་ནས་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུལ་བར་མཛད་དེ། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བཞེད་དོ། དོ་མེ་འཆང་རང་
ཉིད་ཞེ་སྤང་དོ་མེར་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་མེད་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སྒྲོམས་
པར་ཞུགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་བྱུང་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་
ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་མེ་དེ་བཞིན་

བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེད་ལ། སྐྱོན་གསལ་ལས་
 དེ་ཉིད་སྐྱོད་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ལུང་སྐྱོན་ལས། ཆོག་གཅིག་
 ལ་ཡང་སྐྱ་ཆོགས་དོན། ཞེས་པ་ལྷར་རྒྱད་ཀྱི་དོན་འོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 སྐྱོན་པས། འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། འདིའི་དོན་རྒྱུ་དང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱ་མདོག་
 ཞལ་བྱག་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་དུ་བྱང་བ་ལ་དགོངས་མིང་། འདིར་བྱངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱུ་དོན་གསུམ་འདྲིན་འཕྱུར། ཞེས་པ་དོན་རྒྱུ་དང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་
 གསུང་བྱགས་དོན་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ།

རང་དོན་རྒྱུ་དང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་སུ་ཡང་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། རྒྱད་ཀྱི་མ་ལས། ཡོངས་སྐྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྟར། རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་དོན་
 ཅན། སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྐྱ་གསུམ་དུ་ནི་ནམ་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་གསུངས་
 བས། དེ་ནས། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཞེས་སོགས་སྐར་བྱངས་པ་དེ་དག་ཡོད་
 རོ། རེ་ལ། རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་དོན་ཅན། ཞེས་པ་ནི། སྐྱང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་
 རྒྱུ་འཁར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སྐྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྟར་པ་ནི་དོན་གསུམ་དང་ཡི་
 སེམས་སེམས་དཔལ་དང་བཞི་ལྟར་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་པས་བཤད་ཅིང་། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་བཞི་པ་
 ལས། འོད་འཕྲོ་འཕྱག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། རྒྱ་དོན་སེམས་དཔལ་མཉམ་གཞག་ལ། རྒྱ་
 རྒྱ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར། གཞུགས་བརྟན་བསམས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཀར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་སྐྱང་དོན་རྒྱུ་དང་སྐྱོན་ལ། དོན་རྒྱུ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར།
 ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱའི་མཐར་སྐྱ་ལོག་ཏུ།
 གནོད་མེད་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་བསམས་ལ་བགེགས་འགྲུགས་པ་སོགས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ།
 ཞེས་པ་ཡིན་པས་སོ། རེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་བདག་ཉིད་དོན་རྒྱུ་དང་དཀར་པོ་ཞལ་
 གསུམ་བྱག་དུག་པ་ལུམ་དོན་དབྱིངས་སྐྱག་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་དུག་མས་འཕྱུང་
 པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་དོན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སེམས་དཔལ་གསུམ་
 བཅེགས་སུ་བྱས། དེ་ནས་བྱགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དཔལའི་འོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྐྱར་བྱངས། སྐྱ་བོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས་
 དོན་འམ་ནས་ལུམ་གྱི་བརྒྱར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་ཉུ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར།

དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་ཐུར་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུར་བསྐྱོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་
 ཐུགས་ཀར་བྱངས། བཛྲ་རྒྱུ་གིས་བྱུང་། རྩོགས་བཅུར་སྒྲོམ་པས་སྤྱི་སྒྲོམ་གྱི་མཛད་པ་
 མཛད། སྤར་འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་ནས་རང་ལ་ཞུགས་པས། སྤར་གྱི་སྒྲ་བཞི་གདན་
 ཏུ་ཐུར་བའི་སྤྱིང་ན་རང་ཞེ་སྤར་རྩོམ་ཞེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེགས་ཅན་དང་། ལུས་རེག་
 བྱ་རྩོམ་མར་ཐུར་པར་བསྒྲོམ་ནས། དེ་ནས་ཁྱོ་བོ་ནམས་རང་རང་གི་འབྲིན་ཐུགས་ཀྱིས་
 ཐུང་སྟེ། ཅིབས་བརྒྱད་གྱི་ཅེ་མོ་དང་། སྤྱིང་འོག་གི་ཅིབས་ལ་ཐུང་ཟད་མ་རེག་པའི་ནང་གི་
 གནས་ནམས་སུ་བད་ཉིད་གདན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོ་བོ་བཅུ་ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་རྩྱུ་བསམས་པ་ལས་
 བསྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི། མངལ་འབྲིན་བྱེད་པ་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་
 པས་མི་འཐད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོར་བྱས་ལས། ཁྱོ་བོ་བཅུ་ནི་སྒྲོ་བར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོ་བའི་དོན་མངལ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་ཀར་བྱངས་ནས་ཐུང་བའི་
 དོན་ཡིན་གྱི། རྩྱུ་ཐུར་པ་ལས་ཁྱོ་བོ་བསྐྱོད་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྒྲོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 མདོ་བསྟེན་ལས། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྤར་གནས་ལས་སྟེས། གསོད་ལ་རྟག་
 ཏུ་བརྩོན་པ་དག་ཟུབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྲུག་པར་འཕྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་གེ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བྱུང་ལ། ཞེས་དང་། ཤོང་
 ཏུ་བྱངས་པའི། འོད་འཕྲོ་འཕྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་
 གསལ་ལས། སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་རྩལ་གྱིས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྩོམ་ཞེ་སྤྱིང་
 པ་དང་ཐུན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྩོམ་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཕྲུག་ཅིང་
 མདངས་བཟང་བའི། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཐུང་ཟད་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དམར་པོའི་དབུས་སུ་རྩྱུང་པར་བདག་ཉིད་བསྒྲོམ་ལ། ཁྱོ་བོ་བཅུ་བྱུང་སྟེ་རྩོགས་
 དང་མཆོམས་ནམས་སུ་བཞག་ནས། ཞེས་ཁྱོ་བོ་བྱུང་ནས་ཅིབས་ལ་དགོད་པར་ཡབ་སྲས་
 གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་བཤད་པས། ཡབ་སྲས་གྱིས་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་བརྟགས་
 པའོ། དེས་ན། མ་རྩུ་དང་། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། འགྲེལ་བ་རིན་མེད་དང་། རྩོམ་སུ་
 དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ནམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོ་བོ་མངལ་འབྲིན་བྱེད་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་ལེགས་སོ། རྩུང་གྱི། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྤར་གནས་ལས་སྟེས། ཞེས་པ་འགྲེལ་པས་རྩྱུ་ལས་སྟེས་

པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ལ། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཇིགས་པར་བྱེད། ཉི་
 མ་ལ་གནས་སྡོད་ལས་བྱུང་། གཡོན་བརྒྱུད་པ་ཡི་གནས་པས་གནས། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་མདོ་བསྟེན་དང་། རྗེ་མེས་ཀྱིས་དཔེ་བློ་བཟང་ལས་ཀྱང་། སྡོད་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་
 གྱི་ཕྱག་མཆན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཡབ་སྐུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུ་
 ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་
 བྱེད་ཅིང་མེད་དོ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནས། མཛད་པ་མ་མཛད་པར་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི།
 ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་བཅུའི་གདོན་འདོམས་པ་ཡིན་
 ལ། མཛད་པ་དེ་ཉིད་གདན་ལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་བྱུང་མ་ཐག་གདན་ལ་དགོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེས་བརྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་ལ་བཀའ་བསྟོད་པའི་ཆེད་ཏུ་
 ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་པའི་སྟོན་པ་བརྒྱུར་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ལ་སྟེང་གི་ཁྱོ་བོ་ནི་གཙོ་བོའི་དབུའི་ཐད་སོ་ལས་ཅུང་ཟད་ཤར་ཏུ་ཡོ་བའི་སྟེང་
 ཏུ་ཞལ་བྱུང་བྱ་གཟིགས་པ་དང་། འོག་གི་ཁྱོ་བོ་ནི་གཙོ་བོའི་སྟེང་འོག་ཐད་དང་ས་ལས་
 ཅུང་ཟད་བྱུང་བྱ་ཡོ་བའི་བྱུང་གི་ཆར་ཞལ་ཤར་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་
 དང་ཤར་བྱུང་གི་ཁྱོ་བོ་ལས། གཙོ་བོ་དང་སྟེང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་བར་ཐག་ཅུང་ཟད་རིང་དོ།
 །རྒྱ་མཆན་དེ་དག་གི་ཕྱིར། སྟེང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་སམ་དེའི་མཆན་མ་རས་བྱིས་སམ།
 རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་ན། སྟེང་འོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཤར་གྱི་ཤར་དང་།
 རྩལ་གྱི་རྩལ་ཏུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཤེགས་ལ་སྤར་བྱས་གདབ་ཚུལ།

༣༡། དེ་ནས་བཤེགས་ལ་སྤར་བྱས་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། བཤེགས་ཀྱན་རྣམ་
 པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར། གཞོད་མཛེས་བཀའ་སྒྲུལ་སྤར་བྱས་གདབ། ཁྱོ་བོ་ལྷ་ནི་ལྷ་སྡོད་
 གྱི་སྡོད་ལྷ་སྡོད། གྱི་སྡོད་པ་ཡི་གྱི་སྡོད་པ་ཡི་སྡོད། ལྷ་ན་ལ་ཏོ། ལྷ་ག་མན། དེ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་སྡོད་པ། ཁྱོ་
 བོའི་གཞུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི། བཤེགས་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀྱག་ནས། ཁྱོ་དང་ལྷན་པའི་
 སྟེང་པ་ཡིས། ཆོག་བཞིན་ཏུ་སྤར་བྱས་གདབ། ཅིས་གསུངས་པ་སྟུང་། གཞོད་མཛེས་ལ་
 བཀའ་བསྟོན་ནས་བཤེགས་རྣམས་དགྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་མེས་ཀྱིས་དཔེ་

སྤྱུལ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་འོག་ན་གནས་པའི་གནོད་མངོན་ལས། གནོད་མངོན་རྒྱལ་པོ་
སྤྱུལ་བ་གཉིས་པ་འོངས་ནས། གནོད་མངོན་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་བཀའ་
ནོད་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བཙུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྩྭ་བཞི་པའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྐྱོད་ལྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གནོད་མངོན་ལ་བསྐྱས་པས།
དེས་སྤྱུལ་པའི་གནོད་མངོན་གཉིས་པ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་བཀའ་ནོད་པར་བསམས་
ལ། དེ་ལ་རྩྭ་བཞི་པའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་བགཟམ་ནམས་ལྷུང་དུ་བབྱང་ལ་ཁྱལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
བསྐྱོད་བར་བྱའོ།

སྤྱུགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་དང་ལུ་དང་མ་ཡིག་གསུམ་ནི་སྤྱོད་རྩེ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་ཨོ་ཞེས་པར་ལྷུང་ཞིང་། དེ་
ལ་མ་ཡིག་གིས་བརྒྱན་པས་ཨོ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་པ་ནི་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
བདག་ཉིད་ཏུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ལྷར་གོ་ནས་
བརྩོད་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྱུགས་ཞེས་བྱའོ།
ཁྲི་ལྷ་ཡང་། རྩེ་རྩེ་མོར། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། མཚོག་དང་ནོར་ལྷེར་དཔལ་
དང་གཡང་། སྤྱུལ་བབྱང་ནམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། དམ་བཅའ་བ་དང་བཀའ་མིས་དོན། ཁོར་
བུ་འཛིན་པའི་སྤྱུགས་སུ་བརྩོད། ཅེས་པ་ལྷར་ལོ། འདི་ཉིད་འོག་གི་སྐབས་ཀྱང་རྩེ་འོང་མེས་
པར་བྱའོ། སྤྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ། ནི་སྤྱི་ལྷ་ཞེས་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་འདུལ་
བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གནོད་མངོན་ལ་སོད་པའོ། སྤྱི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་ནི་
བབྱང་བབྱང་ཞེས་པ་སྟེ་གནོད་བྱེད་འཕྲོས་པ་ལ་གཞུངས་མིག་པའོ། སྤྱི་ལྷ་པ་ལ་སྤྱི་ལྷ་པ་ལ་
ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འདི་ནང་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ། སྤྱི་ནི་
བསྐྱུལ་པའོ། ཨ་ན་ལ་ནོ། ལྷ་ག་མན། ཞེས་པ་ནི། གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱལ་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ།
སྤོན་གསལ་ལས། རྩེ་རྩེ་ཞགས་པས་ཆིངས་རྩེ་རྩེ་སྤྱུགས་ཀྱས་སྤྱིང་བྱག་སྟེ་ཁྱལ་ཅིག་པའོ།
ཞེས་བཤད་དོ། བིལྷ་རྩ་རྩ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནོད་མངོན་ལ་དབྱགས་འབྱིན་
པའོ། སྤྱི་པར་ཞེས་པ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུལ་པའོ། གནོད་མངོན་འདིའི་བྱག་མཚན་
ལ། རབ་ཏུ་སྤོན་གསལ་ལས། དང་པོ་རྩེ་རྩེ་བྱ། བར་པ་གཉིས་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་
ཀྱ། ཐ་མ་གཉིས་རལ་གྱི་དང་རྩེ་རྩེ་ཐོབ་པ་འཛིན་པར་བཤད། ཐ་མ་ཁ་ཅིག་ཞལ་གཅིག་བྱག་

གཉིས་པ། གཡས་རྡོ་རྗེ་མོ་བ། གཡོན་ལྷགས་ཀྱས་མཆན་པའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པར་བཞེད།
 བླ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱག་གཉིས་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིང་མི་རུང་བར་སྤང་ཞིང་། རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་
 གྱིས་མནན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བདག་པོ། རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པ་ཡིས། བྱ་
 མོ་རྣམས་ནི་འཁྱགས་པའི་མཆོག་ ཁེས་པའི་སྐབས་སྟ། གཞོད་མངོས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་
 རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱར་ཀྱར་པས་བསྐྱབ་བྱ་འཁྱགས་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱལ་གི་
 ཕྱག་མཆན་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱར་བསྐྱར་ནས།
 བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྒྲོང་བརྩེ་ལྷིང་ནས་ལྷགས་ཀྱས་ཕྱག་མཁྱེན་པ་ཞགས་པས་
 བཅིངས་ཏེ་བཀྱག་ནས་ཁོ་བོ་བརྩེ་ལ་གཏད་པར་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཁོ་
 བོ་བརྩེ་འོག་རྩ་མནན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མདུན་རྩ་བཞག་པར་མོས་པ་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཡང་།
 བྱག་པོ་དམ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་སྐོ་བོ་བརྩེ་ལྷིང་ལ་རྩ་རྩྭ་རིང་པོ་ལས་བྱབ་པའི་ཁོན་པ་འབྱབ་
 རྒྱང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བརྩར་བརྩག་པར་བསམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱལ།

དེ་ལ་སྤེང་འོག་གི་བགེགས་ནི་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། རུབ་ཀྱི་རུབ་རྩ་བརྩག་པར་བསམས་
 ཤིང་། དེ་ནས་ཕྱར་པ་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རྡོ་རྗེ་བདུད་ཅི་རྒལ་པོ་ཆེ།
 ལྷན་ལ་སྐྱོན་པོའི་འདབ་མའི་མདོག་ འབར་འཕྲང་འཁྱིགས་པའི་འོད་ལྡན་པས། རྡོ་རྗེ་
 ཕྱར་བྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། ལྷེ་པའི་ཕྱོགས་ནས་སྤང་གྱི་ཆ། ཆེ་མོ་ལྷ་ཕྱར་རྣམ་པར་བསམ།
 རྒྱུད་ནི་ཁོ་བོའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱལ་ཕྱར་བསྐྱོམ། དེ་ལི་གསར་
 རྒྱགས་ལེགས་བརྗོད་ལ། བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས། རྡོ་རྗེ་ཕྱར་བྱས་ངེས་
 བདུབ་ན། བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ་བླ་མ་
 ཁ་ཅིག་ ཕྱོགས་སྒྲོང་བརྩེ་པོར་ང་རང་གི་མགོར་རྩྭ་རེ་རེ་བསྐྱོམ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སྟ་ཕྱར་
 པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕྱར་བྱར་ཀྱར་བར་བསམ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱབ་ཐབས་
 ལས། དེ་ནས་བདུད་ཅི་འབྱིལ་པ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱལ་ཏེ་བཞག་ནས། རང་
 ཉིད་ཕྱར་བྱའི་རྣམ་པ་བརྩར་མདོན་པར་རྒྱལ་ཏེ། བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བརྩེ་ལ་མགོ་བོར་
 གནས་པར་བསམ་པར་བྱལ། ཞེས་དང་། དེར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་བྱངས་པ་ཡང་། འདིའི་མདོ་
 ནི་ལེའུ་བརྩེ་གསུམ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཆེ་མོ་ཁོ་བོ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་ཕྱར་བྱ་རབ་བསྐྱོམ་བྱ། ཤིན་རྩ་

འབར་ཞིང་ལེགས་པའི་འོད། རྩོགས་བཅུད་ཅི་མོར་སྒོ་བར་བྱ། ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་པས་སྐུལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྱུང་པ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་
 གུ་ལྟར་པ་ལས། རྩོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྱུང་པ་ལ་སྟེ་བ་མན་ཆད་མདུང་ཅི་གཅིག་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་གྱི་ལྟར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། མེ་སྒྲག་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡིས། རྩོགས་བཅུད་
 དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཅུར་ལྟར་ཏེ་
 རྩོགས་སྒྲིང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྒྱི་བོར་བྱག་པར་མེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མི་རྩ་རྩ་སྟོན་གས་ཀྱི་
 རྩགས་རང་གིས་བཏོན་ནས་གཏོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྟོན་བར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་བཞེད་ཀྱང་
 དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩགས་དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ན། བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་སྟོན་གས་
 ཀྱིས་རྩོ་རྩོ་ལུ་ལ་འབོད་པར་བཤད་ཀྱི་གཏོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་མ་བཤད་ལ། གཏོད་
 མཛེས་ལ་བཀའ་བསྟོན་བ་ཡིན་ན་གཏོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོ་
 རྩོ་སྟོན་དཔའི་སྐུ་བ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་གཏོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་རྩགས་བཟོད་
 ཅིང་། རྩོ་རྩོ་ཐོ་བས་བརྒྱུད་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏོད་མཛེས་ཀྱིས་
 རྩགས་འདོན་ཅིང་ལུ་ལུ་བརྒྱུད་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཏོད་མཛེས་ཀྱིས་ལུ་ལུ་ལ་
 བཀའ་བསྟོན་པའི་རྩགས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མདོ་བསྟེ་ལས། མི་རྩ་རྩ་ཞེས་པ་ལ་སྟོན་པའི་རྩགས་ཀྱིས། གཏོད་མཛེས་ལ་
 བསྟོན་སྟེ་ལུ་ལུ་གདབ་པོ། ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡང་། རང་གི་ཡིད་
 ཀྱིས་གཏོད་མཛེས་ལ་ལུ་ལུ་བསྐུལ་ཞིག་ཅེས་བསྟོན་པས་གཏོད་མཛེས་ལངས་ཏེ། རྩ་རྩ་
 ཞེས་སྟོན་ཀྱིས་ལུ་ལུ་གདབ་པོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས་ཀྱང་། ཁྲོ་བོ་བདུད་
 ཅི་ཐབས་སྒྲིང་གི་ལུ་ལུ་རྩམས་ཀྱི་རྩགས་ཞེས་བདུད་ཅི་འབྱུང་པའི་རོ་བོ་ལུ་ལུ་རྩམས་
 བསྐུལ་པའི་རྩགས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་རྩགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་ཞེས་
 བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྩ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་ཏུ་གསྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །རྩ་ཏུ་ཡ་སྟོན་
 དུས་ན་ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིག་ཅེས་བོད་པའོ། །ཤར་ཤར་ཞེས་པ་ནི་
 དེ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །གྱི་ལ་ཡ་གྱི་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་ལུ་ལུ་བརྟུབ་པ་ལ་མི་
 འགལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སར་སྐྱ་པེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་
 གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདི་བྱི་མ་སྟེ་སྟོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཤར་

ཞེས་པ་ནི་དྲགས་པ་ལོ། ཁྱི་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབས་པ་ལྟར་ལྷགས་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ཉིད་བསྐལ་བ་ལོ། བཟླ་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་པའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་པོ་ལ་བོད་པ་ལོ།
 བཟླ་རྒྱ་ར་མཚུ་པ་ལ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་
 རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས་བསྒོ་བ་ལོ། ཀྲུ་ལ་ལྷ་ཀ་ཅི་རྩ་བཟླ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ངག་
 ཡིད་རྡོ་རྗེ་སྟེ། བཞེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། ཁྱི་རྩྱ་ལྟ་ལྟ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱར་ཡང་
 བསྐལ་བ་ལོ། སྐབས་འདིར་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་
 པ་ཡོད་དོ། རྒྱགས་འདིའི་མིང་ནི་གང་ཅུང་དུ་བཞོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱེས་པའི་རྒྱགས་
 ཐམས་ཅད་རིགས་བཞིར་བསྐྱེས་ནས། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏྲེར་དང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྤྱང་བ་ལས་
 གསུངས་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ་བཤད་པ་སྤྱར་བཞི་སྟེ། མི་སྟོན་མར་ཡོད་ལ་མཐར་སྐྱ་རྩ་མེད་
 པའི་རྒྱགས་ཀྱི་མིང་ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པ་ནི་སྐལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདིར་ནི་མིང་མཐའ་མེད་
 ཅེས་བྱ་ལ། དེ་སྐབས་གཞན་རྣམས་སྤངས་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། རྡོ་
 རྡོ་མེ་ནི་བསྐྱེགས་བཅས་པས། རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་བསྒོམ། གདུག་པ་ཆིག་པས་
 བན་ཚུན་དུ། རྩོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱར་སྤྱར་ཡང་ཁོ་
 བོ་དང་ལུང་བྱ་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་དུ་འབར་བ་སྒྱུགས་བརྩར་འཕྲོས་པས། འཕོར་གྱི་
 བཞེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆིག་ཅིང་ཕན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པར་བྱ་ལོ། གཞོད་
 མཛེས་གཅིག་གིས་རྒྱགས་ལན་བརྩ་བཞོད་ཅིང་། ལུང་བྱ་རྣམས་འེ་རེ་ནས་བརྩར་བ་ཡིན་
 ཀྱི་གཞོད་མཛེས་བརྩ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོག་གི་
 གཞོད་མཛེས་ལ་བསྐྱེས་པར་བྱ་ལོ།

དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། རྒྱགས་བརྩར་ལུང་བྱ་བཏབ་ནས་ནི། རྩེང་འོག་ཡང་དག་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་རྩེང་འོག་འོགས་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་རྩལ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐམས་
 དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱགས་ཀྱིས་རྒྱགས་དང་རྒྱུད་དང་མེ་
 དང་རྒྱུད་གི་རུ་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རིམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་ལོ། དེ་ལ་རྒྱགས་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱི་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ནི་གིས་སྤྱང་དུ་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་པོ་མཆོད་རྟེན་རྩ་བུ་རྒྱགས་ཀྱི་རུ་པའི་
 རྩེང་དུ་གནས་པ་ལོ། ཡི་གི་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལ་ལོ། ཁྱི་གིས་སའི་ཆ་སྐྱེ་ཆོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་

བཞིན་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་རྒྱུ་རྩེ་ཞེས་ལན་བཞི་བརྟེན་པས་
 རིམ་བཞིན། ཁོ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཕྱི་ཏུ་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ལོ་རྩ་བ་ལྟེ་དེ་ཡང་རྩོམ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་
 ཁོང་གཞིང་ཡང་རྩོམ་ཆེ་ཆུང་ཏུ་འུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་
 རྟེན་བས་ཆུང་བྱང་ཆུང་མེད་པའོ། རྟེན་ཕྱི་རྩོམ་ཏུ་ཆུང་རྩ་བ་ནི་ཆུང་ཟེགས་མ་འཕོར་བ་ལྟ་
 བུའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའོ། རྟེན་ཕྱི་རྩོམ་ཏུ་མེད་རྩ་བ་ནི་འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བཞིན་ཏུ་
 འབར་བ་གཡས་བསྐྱོར་ཏུ་འབྱེལ་བའོ། རྟེན་ཕྱི་རྩོམ་ཏུ་མིན་ཏུ་ཆུབ་ཅིང་དག་པོའི་སྒྲ་དང་
 བཅས་པ་མེ་དང་མཐུན་པར་འཕྲོ་བའི་ཆུང་གི་རྩ་བ་བསམ་མོ། ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྟེང་ཏུ་
 རྩུ་ལས་རྩོམ་ལྟར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་བསྟེ་ལས། རྩུ་མཛད་
 ཀྱིས་རྩོམ་ལྟར་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་རྩུ་མཛད་ཀྱི་སྐད་དོད་རྩུ་ཀ་ར་ཡིན་པ་ལ་བསམས་
 བས་སྒྲ་མ་དག་རྩུ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཡིག་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་རྩོམ་ལྟར་བྱ་བྱར་ཏུ་ལྷུར་པར་
 བསམ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། ཀ་ར་མཛད་པ་དང་ཡིག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། རྟེན་བས་
 འདིར་ཡིག་ལ་བསྐྱར་དགོས་པ་མཛད་ཅེས་པར་བསྐྱར་བའི་འབྲུར་སྒྲིན་ཡིན་པས་རྩུ་ཡིག་
 ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། བྱར་ཀྱི་འོག་རྩ་བའི་སྟེང་ཏུ་རྩུ་ལས་རྩོམ་ལྟར་ལྟེ་སྟེ། རྩ་བ་བྱར་སྒྲ་རེ་
 ནམས་བར་མཆོམས་མེད་པའོ། རྟེན་ལ་རྩ་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ལྟར་བ་ལས་ཆེ་ལྟ་པའམ་
 ཆེ་གསུམ་པ་གདམ་ང་ཅན་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆེ་ལྟ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཚྭ་གས་
 གཞན་ནས་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་ལྟར་བཤད་པ་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྩོམ་ཞེས་དཔའི་
 སྒྲ་བ་ཐབས་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་རྩ་བ་ཞིང་ཡིན་པས་རྩོམ་
 རྩོན་པོའི་རྩ་བར་བྱེད་དགོས་སོ།

རྩ་བའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་ཁྱུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
 དང་རྩ་བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་འདིར་རྒྱུ་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། བསྐྱར་འཕོར་
 ཀྱི་དཔངས་ནི་སྒྲ་བ་ཆེན་ལྟ་བུ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་བ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ཏུ། སྟེང་ཆོངས་པའི་གནས་ནས་འོག་གཞིར་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་།
 དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ལྟར་བ་ལས། སྟེང་འོག་མིན་ནས་འོག་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཕོར་ཀྱི་བར་ལ་
 བཤད་དོ། རྩུར་ནི་རི་ཅམ་འདོད་པར་ལྟ་བུ་པས། བདེ་མཆོག་ཅ་ཆུང་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་
 སོགས་སྒྲ་གསུངས་ཤིང་། བྱ་ག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ལྷགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་བར།

རྗེ་མེ་མེད་པམ་མངོན་བསྟོར་ཞིང་། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདིའི་གཞུང་ནམས་ནས་ཐུ་
 དཔངས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་དོ། རྗེ་ནས་འོག་གཞི་རྩ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྗེ་མེད་
 ས་གཞི། ཕྱིའི་ཚྭ་གས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་མདའི་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བསམ་
 པར་བྱ་སྟེ། མདའ་ནི་རྗེ་མེ་མེ་ལའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེང་འོག་ཚྭ་གས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་ཐོག་
 འཇུག་པ་སྟེང་བསྟོན་མར་བརྟུག་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེ་མེ་མེ་ལའི་མདེའུ་ཅན་ཀྱི་
 མདའ་ལ་བཞེད་དོ། རྗེ་དག་ནི་གནས་བསྐྱང་བ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབ་པ་ནི་རང་བསྐྱང་བའོ། ཞེས་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ལ། མདོ་བསྟེན་དང་རྗེ་མེ་མེས་
 དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་དག་ཏུ་བརྗོད་པས། རང་གི་ལྷས་
 དག་ཡིད་གསུམ་རྗེ་མེ་གསུམ་གྱི་རོ་པོར་མོས་ལ་གོ་བཅོ་བར་བྱའོ།

བསྐྱང་འཁོར་བསྟོར་པའི་དགོས་པ།

༢༡ རྗེ་སྟེང་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་ཐོན་ཏུ་བསྐྱང་འཁོར་བསྟོར་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡེའུ་བརྩ་གསུམ་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། གནས་གང་
 ཏུ་ནི་ཡང་དག་སྟུང། བསམ་གཏན་སྟོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། གནས་ནས་སངས་རྒྱུས་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབ། རེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ནི། ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་བསྐྱང་བའི་ཚོག་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོར་བ་དེ་གནས་ན། རྗེ་མེ་མེས་དཔའ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོར་བ་ལ་སྟོབ་པ་ན། སངས་རྒྱུས་ཏེ་རང་གི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་
 གཅིག་ཏུ་འཐུར་རོ། ཞེས་དང་། བསྐྱང་འཁོར་བྱུར་གདབ་དང་བཅས་པ་འདི་གསུངས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མིང་དོན་བཤད་པ་ན་སྟོན་གསལ་ལས། འཕྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་
 སོགས་པའོ། རྗེ་འོག་པར་བསྐྱར་ཞིང་མེས་པསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པས་འཁྲིད་ཅིང་འཕྲེན་
 པར་བྱེད་པས་ན། འཕྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བཞེགས་རྣམས་སོ། རྗེ་རྣམས་ཞི་བ་ནི་རེས་པར་
 རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཐུན་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ནི། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་མཐུན་རང་ཉིད་སྣས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལྟ་དང་རྟུམ་པ་

མཚུངས་པའམ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་རྩ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་དེ། བཞགས་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་
བསྐྱར་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། འདྲ་འཛི་སྒྱུར་བྱེད་པར་འདོད་
པ་ལ་མོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་མོགས་པ་
ནམས་ཀྱིས་སྒྲགས་མི་རྟེན་པར་ལྟའི་ནལ་འཕྱོར་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་
བའི་སྒོ་ནས། ལས་དང་པོ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ལྟའི་ནལ་འཕྱོར་དངོས་
གཞི་བསྒྲོམ་པའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་གྲོགས་སྒྲུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
།འགལ་སྐྱེན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་བཤད་ཟིན་ནོ། །

དང་པོ་སྒྱུར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ།

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར།

༢༣། །གཉིས་པ་དང་པོ་སྒྱུར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་
འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་ལྷག་མོས། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྟེ་བ་སྒྲུལ་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་སྒྲུལ་སྐྱར་དོར་སེམས་སྒྲུབ་སྐྱར་
བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་པོ་དང་ནས་སྒོ་གསུམ་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཅེགས་སྒྲུབ་བ། དེ་འདྲའི་སྒྲུག་སུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བརྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བུས་ནས་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་མོགས་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་
བརྟན་པ་ལྟ་བསྐྱེད་པ། ཇི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲོད་ལྷ་མ་ཞིག་ནས་སྒྲོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྒྲོམ་པ། སྒྲོད་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དོ་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྒྲོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུབ་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་དོགས་པ་དགག་
སྒྲོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད། སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྣང་ཉིད་བསྟོམ་མི་དགོས་པའི་དྲུགས་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་སྟོའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ། ཡང་དག་པའི་
དགེ་པའི་བཤེས་གཞིན་དང་བཤེས་པ་དག་འདི་སྟུང་དུ་དྲུགས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་
སུ་སྣང་ཕྱགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཅམ་ཞིག་བསྟོམ་ནས། སྣང་ཕྱགས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུལ་
ཡས་ཁང་བསྟོམ་པའི་ཐོན་ཏུ་སྣང་ཉིད་བསྟོམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་
བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ། ཐམས་ཀྱི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འདི་མི་འཆར་དགོས་པས། དེའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟའི་སྣང་བ་བཅུད་ཀྱི་
སྣང་བ་འདི། ལུ་ཅུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའམ། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། ལ་སོགས་པ་
བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཅང་མེད་དུ་སྤང་བར་བསྟོམ་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་
བར་བྱེད་དོ། འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་དི་ཅམ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་སྟོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྣང་ཉིད་བསྟོམ་མི་དགོས་པ་ལུང་རིགས་སོགས་དང་
འགལ་བར་བསྟན་པ།

༢༢། འདི་ལྟར། འདི་སྐད་སྒྲ་བ་འདི་དག་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ། ལས་ཐངས་དང་
འགལ། ལུང་དང་འགལ་ལོ། རིགས་པ་དང་དི་ལྟར་འགལ་ན། སྣང་བཅུད་ནམས་ཅང་མེད་
དུ་སྤང་བར་བསྟོམ་པ་ནི། སྣང་བཅུད་འདི་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཅང་མེད་
དུ་སྤང་བར་བསྟོམས་པས་ཆད་ལྷ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྷ་ནི་སྟེས་ཅམ་ནས་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འབད་པས་འགོག་པར་རིགས་ཀྱི་འབད་ནས་བསྟོམ་པར་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་འདྲ་བའི་དོན་བསྟོམ་པ་ན། ལུ་ཅུ་རྒྱ་སོགས་བརྟེན་པ་ཡང་།
སྟགས་དེས་སྣང་བཅུད་ནམས་ཅང་མེད་དུ་བཏང་བར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནམ། སྣང་བཅུད་
ནམས་ཅང་མེད་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་ནས་དེ་དག་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ་གང་འདོད་
ངང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟགས་དང་ཆེགས་བཅད་དེ་དག་སྣང་བཅུད་ནམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་

ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་
ཁྱེད་ཀྱི་ཐུག་ཆད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་མེད། ཅིས་སྐྱེས་དེ་ཡིག་དོན་དང་
སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་སྤྱོད་བཅུད་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ནའང་། དེ་ཉིད་ཡི་གེ་
སྤྱིར་བཤད་པས་སྤྱོད་བཅུད་ཅད་མེད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་
རྟོག་གི་གནས་མེད་ལ། ལུ་ཐུ་རྒྱའི་སྐྱགས་དོན་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེས་རིང་དུ་ལྷུར་མོད་ཀྱི་དེ་དག་
གི་དོན་ལོག་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

ཁས་སྐྱངས་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། འདིར་སྤྱོད་བཅུད་ཅད་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགག་པར་
བྱ་བའི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བ་
འདེབས་པའི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིར་འདི་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བོད་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྐྱེས་བམོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལ། སྤྱོད་བཅུད་ཅད་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན།
སྤྱོད་བཅུད་ཅད་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཁྱར་དགོས་པ་ལ། སྤྱི་བ་ལྟ་
བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་མེད་པ་གནས་ལུགས་སྤྱི་བ་ནི། ཁྱེད་པོ་ལས་ཁྱེད་
ལྷན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ།

ལུང་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤོང་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་
པ་དང་། ལྷན་པར་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནམས་པར་
དབྱེད་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཐབ་མོ་དབྱེད་མེད་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་དུ་མ་ཞིག་
གསུངས་ཏེ། དཔལ་ལྷོ་སྤྱི་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དང་པོ་སྤོང་ཉིད་ནམས་པས་ཐམས་ལ།
ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟུ། གཞུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྤོང་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱི་
ཡང་བྱ། ཞེས་སྐྱོགས་ཀྱིས་མདོན་རྟོགས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་སྤོང་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཆེ་གདན་བཞིའི་ལེའུ་གསུམ་པར་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་ལྷོ་སྤྱི་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས་ཁྱེད་དེ་ནས་པས་མ་གཏན་

གྱི་ཁང་པར་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དང་
 བྱང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་སྟེ། སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་
 ན་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
 པར་དག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟུང་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྟུབ་
 ཀྱིས་ཀྱང་མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་ཏུ་དངོས་པོ་ནམས། །མིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་
 པར་བསྟོམ། །དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། །བསྟོམ་པར་བྱ་བ་བསྟོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་
 དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །བསྟོམ་པ་དམིགས་སྟུ་མེད་པའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ཡི་བརྒྱ་
 མི་བརྒྱའི། །བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་སྟོང་པར་བསྟོམ། །ཆོག་པའི་སྟོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་
 ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བསྟུབ། །ཅེས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྟོམས་ནས། བརྒྱ་བ་བཅད་
 དང་མི་བརྒྱ་བ་སྟོང་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་པར་གསུངས་
 གྱི། སྟོང་བཅད་མེད་པར་བསྟོམ་པར་མ་གསུངས་ལ། ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ཡིག་དོན་ཏུ་
 བཤད་པ་ན་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་
 པ་དང་། སྟེ་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ན་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ལ་སྟོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་བཅད་ཅང་མེད་ཏུ་བསྟོམ་པ་ནམ་ཐར་སྟོ་
 གསུམ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་ལོ།

སྟུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས་ཀྱང་། སྟོང་རྗེས་འདིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ། །ལྟ་བའི་
 ཏུ་བས་བཅིངས་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ། །ལྷགས་
 པས་ཆོག་འདི་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོན་ཏུ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པར་
 གསུངས་ནས། དེ་བསྟོམ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་ན། དོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་
 རྒྱ་དང་བྲལ་པའི་མཆོན་མ་མེད། །རྟོག་པ་ནམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། །མ་ལུས་སྟོན་
 པ་ལས་ནི་རེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་བཤད་པའི་མཐར་ཐུ་བྱུ་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷགས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དེ་ལྷགས་དེའི་དོན་ཡིན་པས་
 དེ་བསྟོམ་པའི་དོན་ནོ། །བྱུ་བ་ཆེན་མཆོ་སྟེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱི་དོར་གྱི་སྟུབ་ཐབས་སུ་མི་སྤྱུ་
 ཏུ་སོགས་ཀྱི་མཐར། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དོན་བདག་དང་འཕམས་གསུམ་པོ་དག་དོ་བོ་
 ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་

སྒྱུབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་མེས་ཀྱི་ཆོག་ས་
བཅད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཞག་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་བསྐྱོམ་པར་ཅད་མེད་ཏུ་བསྐྱོམ་པས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཏུ་བཅུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཉ་ཅད་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དང་སྤོང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
མོགས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བྱུང་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མོག་
མཐའ་པར་གསུམ་ཏུ་སྒྲང་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གང་བསྐྱོམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྱུ་སྤོང་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱོམ་ནས། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་གཞུང་
རྣམ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲང་སྤོང་ཆོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཚུལ།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱས་པར་དྲོགས་
གཙོད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཙམ་གོ་ནའང་། རྟོག་དཔྱུད་དང་ལྡན་
པའི་མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྒྱུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་ཡི། སྤྱིད་
པའི་སྒྲག་བསྐལ་གཞན་ཅིང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་པར་འགྱུར་བའི་
མེས་ས། །འདི་ནི་མདོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་
ཉིད་ཅན། །གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀྱན་རྟོག་སྒྲང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དྲོགས་
པ་གང་གཙོད་ན། དེའི་འགྲེལ་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཐ་ག་ནས། སྒར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་
བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་
ཙམ་བསྐྱོམ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་འཛིན་སྒྲངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་མི་འདུག་
པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་བསྐྱོམ་
ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དྲོགས་པ་དེ་བསུས་ནས། དེའི་ལན་
ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་བྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་ཙམ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་མཆོག་
གི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་མིན་པས་ཇི་ཙམ་བསྐྱོམ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་
འདོད་པའི་ལན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྒྲངས་འགལ་བའི་

ལམ་བསྐྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་། འདི་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འཐད་ཅེས་
 བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་གང་ཡང་མ་བཏབ་པར། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་འཁོར་
 བའི་ཅུ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པས།
 འཁོར་བའི་ཅུ་བ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །ཀུའང་དེའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ། སློབ་དཔོན་སྣན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ད་ནི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མདོར་བསྟུན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གསུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད། སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་
 བོར་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་ཡི། ཞེས་པའི་ཐ་
 མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་མ་དག་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སྐབས་
 འདིར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་
 ཐ་ག་ནས། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་
 ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུཌི་པས་ཀྱང་། འདིར་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་ཏུ་
 རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཉེ་བར་གདགས་པས། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ནི་སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུད་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞེས་གདགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གིས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་ཡིས། སྲིད་
 པའི་སྟག་བསྐལ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དང་རྣམ་
 པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཁེམས་འདི་ནི་མདོན་སྟམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། བདག་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཁེམས་ཞེས་པ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཁེམས་ལ་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་ལ། འགལ་ལུགས་
 ནི་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་འདྲ་
 བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཁེམས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པ་པོའི་

ནལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདྲིན་སྒངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཟམ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་
ཉིད་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་ནི་ཀུན་རྟོག་སྒྲིང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཟམ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྟེས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་
འདྲིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྒྲིང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

འདི་ལ་ཁོན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོན་པའི་སྒོ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིང་བ་དེའི་
ཆེ་བདག་འདྲིན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། དེ་བདག་འདྲིན་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོར་མི་
འགྱུར་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱང་བདག་འདྲིན་གྱི་གཉེན་པོར་
ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྒྱུ་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མི་བདེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟན་
ཅིག་མི་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་
སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་དུ་ལྟ་བ་ལས་མི་
ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་སྟུག་བསལ་ཡང་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་
ནི་སྟེ་བ་ནས་སྟེ་བར་བརྒྱུད་པའི་ཁ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟུག་བསལ་གྱི་བདེན་
པའོ། །དེའི་རྒྱར་གྱུར་བ་བདག་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །དེའི་
གཉེན་པོར་གྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྟུག་
བསལ་འབྱུང་བཤིན་དུ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། གནས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་འདིར་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་ནི་བདག་མེད་ལ་སྒོ་ལ་མ་སྟོགས་པས་དེ་བསྐྱོན་པས་བདག་འདྲིན་ལ་མི་གནོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བསྐྱོན་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་སྟུག་བསལ་ལས་མི་ཁྲོལ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་བདག་འདྲིན་གྱི་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་
པས་དེས་བདག་འདྲིན་ལྟོག་ནས་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །བདག་འདྲིན་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདྲིན་སྒངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་ནུས་པ་
ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་སྟབས་པ་ཡང་ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་
དོན་ལ་གནས་པར་སྟབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་རྟོན་ཆད་མ་ཡོད་མེད་ལ་སྟུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་

དབང་ཕྱག་གིས། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་གཞོན་ཕྱིད་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དྲུག་ས་བའི་གནས།

༢༢། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འདྲིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པའི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་མེད་ན།
འཁོར་བ་ལས་གྲོ་བ་ཕྱེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོར་བར་ཚུད་པ་འདི་དང་། འདིའི་ལན་བྱ་ཚུལ་
འདི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཆོག་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་བློ་ལྡན་དག་གིས་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདྲིན་སྒྲོངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལ་
གཅིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་ལ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞོན་བྱ་གཞོན་ཕྱིད་
དུ་སྐབ་པ་དེ་ནི། གཉེན་པོ་དེ་གོམས་ཕྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་
ན། དེ་དེ་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་
རྩ་བ་ནས་འཕྱིན་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། གང་ཞིག་གང་དང་མི་
མཐུན་པ་དག་ཏུ། །ཡན་གཅིག་འཁྱར་བའང་དེ་དོད་རྒྱས་འཁྱར་བར། །མཐོང་དང་བསྐྱབ་
པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དག། །རང་གི་མི་མཐུན་གནད་ཏུ་འགག་པར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བ་རྟེན་པ་ཀུན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་
ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འཁྱུར་བས། །ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤུཌི་པས། གནས་ལྟར་སྒྲར་མི་ལྟོག་པ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ འཆོ་བ་
མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། །འདིར་དཔལ་འབྱས་རྩ་
རྩམ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་
འདྲིན་དུ་བསྐྱབས་ལ། སྐབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གིས་ལྟ་བ་གཏན་འབེབས་གྱི་སྐྱབས་སུ། ཐ་
ག་ན་དང་དཔལ་འབྱས་རྩ་རྩམ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱང་མང་དུ་དངས་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
ཐབ་པོ། །

གཞན་ཡང་སྐགས་གྱི་པ་རྩི་དྲ་མཁས་པ་མང་པོས་སྐགས་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
ཕྱང་ཕྱངས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་
གྱི་གཞུང་རྣམས་སྒྲིར་ནང་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་པར་སྐགས་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་

ཞེས། རང་གིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ཡན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་བསུན་འབྱིན་པར་མ་
 བྱེད་ཅིག་དེས་ན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན། སེམས་བདག་མེད་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 རེ་འཛིན་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་འགྱོར་དཔལ་འབྲས་རྩི་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ས་སྤྱང་བ་དང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཉིས་
 སྤང་བྱུང་བར་མོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་
 པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཙམ་ཆེར་ཏུ་སྤང་ཚུགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པ་
 ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་སྤྱང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་
 བསྐྱབ་ཅིང་། དམིགས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་
 གློ་དེའི་གཞུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་ཤར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 བསྒྲོམ་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གང་བསྒྲོམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་པའི་རྩ་བ་བདག་
 འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་པའི་ལམ་ཏུ་མོང་ནས་སྤྱིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དཔོག་པར་དཀའ་བའི་
 ཀུན་དུ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དཔོན་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་བོར་མི་འགྱུར་ན། མ་དག་པའི་སྤང་བ་
 འདི་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་པའི་གཉེན་བོར་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐབ་མི་ཁུས་ལ། མ་དག་པའི་སྤང་བ་འདི་བདེན་མེད་ཏུ་གཏོན་ལ་ཙམ་ནས་
 སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པའི་གློ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམ་པའི་གློ་དེ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་
 འཛིན་སྤངས་ཅན་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་དོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐོག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་

ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཅམ་ཁྱད་ཁྱགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་ཁྱགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒོ་དེ། ལྷ་གྲུ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ངེས་པའི་སྒོ་ལྷ་གྲུ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་རུས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་
 ལྷག་པ་ཡིན་པས། རྫོག་ཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ལྷན་གྱི་ཚོགས་
 གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རོ་པོར་སྟེ་བ་འདི་ལྷ་གྲུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས་དལ་
 བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལོན་པར་གྱིས་སྤེལ།

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས། །བརྒྱལ་ཁྱགས་ཅན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྟོམ། སྒྲོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། སྒྲོས་
 པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ། ཁྱིམ་དང་། གྲུར་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་སྒྲ་བ་ནི། ཁྱོགས་
 དག་བདེན་མིན་བརྟན་པའང་མིན། རྟེན་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདིར། རྟེན་པ་
 སྤང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། ཁྱིམ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲངས་
 སྤང་། གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 ཞབས་གྱིས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་ཐུབ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱུངས་ཐུབ་ནས་
 བཤད་དེ། ཐུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དབྱ་དག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། འདི་ལས་དེ་ཉིད་
 གཞན་དུ་མེད། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྟགས་མཚོག་རྣམས་གྱིས། འདི་དག་ཉིད་ནི་གསལ་བར་
 བཤད། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་གང་བསྟོམ་རྒྱུ་གས་
 རིམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྟོ་ཁ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པའི་བབ་ཅོལ་
 ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་རྩ་བ་དང་གི་རྒྱ་བ་མཐུ་ལྷན་ནས་མཁའི་འཇམ་འཛོན་དང་འདྲ་
 བའི་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོངས་
 ཀྱང་། དེས་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་དངོས་
 སུ་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྷ་གྲུའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱ་
 ལུས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྐྱ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་
 མི་ལྷན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པས་སྐྱིབ་པར་ཟད་དེ། སྟོན་བརྟུན་ལས། གང་མདོ་ལྟེན་ཅུལ་
 ལ་ཁྱགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ཚེས་ཐམས་

ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་དཔེར་བརྙེན་ཅིང་
 ལྟག་པར་མོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྒྲུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་སྒྲུ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་མེད་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱ་
 རྒྱུད་ལ་མེད་མི་རུང་བྱ་གསུངས་པས། དེ་བདག་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་ཡིན་ན། བྱ་རྒྱུད་
 ལ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གསལ་
 དཔོན་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་
 རྫོང་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྫོང་པ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། ལྟ་སྒྲུ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་རྒྱུད་མེ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་གྱི་མ་ལས། མེ་ཡི་ནང་
 གནས་ཞིབ་སྒྲེ། ཁྱིག་རྣམས་དག་པ་ཡང་དག་ལྟ། སྟོག་དང་ཚོལ་བ་བཀག་པའི་བདག་
 གཉིད་སྤངས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བསམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་མེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྟོག་ཚོལ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱང་རྫོང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་བདེ་བོད་ལུ་བྱུང་བ་སྒྲེས་ནས། དེའི་ཆེ་མེས་མི་རྟོག་
 པར་གནས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཡང་འདྲིགས་སུ་རུང་བ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་།
 ལྷ་བདེ་དང་རྫོང་ཉིད་སྒྱུར་པའི་བདེ་རྫོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་
 སྐབས་ཤིག་ནས་ངམ་པར་འོང་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་
 མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་དཔོན་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་
 ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། ཐུགས་དང་བྱག་རྒྱའི་རྫོང་བ་དང་།
 །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་དང་། སྦྱིན་སྟོག་གཏོར་མའི་བྱ་བ་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སྒྲུ་མ་
 བཞིན་ཏུ་བྱ། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་རྫོང་དང་། །དཀྱིག་
 སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཀྱན། །དབང་པོའི་གཞུང་མཚུངས་པར་བྱ། ཞིག་སོགས་ཉེ་བར་

རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རྩལ་མོ་མོགས་བསྐྱེན་དང་། རྒྱུ་ཅལ་ནམས་ལ་རབ་འཇུག་པ། རྒྱ་
 རྒྱ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱ། གཞུགས་དང་རྒྱ་དང་དེ་བཞིན་དེ། རྩོད་དེག་བྱེད་དག་ལ།
 མིག་ལ་མོགས་པ་རབ་འཇུག་པ། རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བཞག འདིར་ནི་མང་དུ་བཤད་
 ཅི་དགོས། རྩོད་ཐོག་པར་ནལ་འཕྱོར་པས། དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ། དེ་དེ་རྒྱུ་མ་
 ཁོན་ར་གསུངས། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་། བར་ཕྱིན་ཐོག་པའི་གདུལ་བྱ་
 དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལེགས་པར་གདུན་ལ་ཐབ་ནས།
 དེ་རྣོགས་པའི་རྩོད་ཐུང་ཐུང་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
 ཁོང་རོལ་ནས་སྤོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་འོང་ལ། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆོས་རྣོན་པ་
 ཡིན་ལ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་བཅའ་བཤམ།
 ཆེད་ཀྱང་རྒྱན་ལྟར་དུ་མ་བསྐྱུངས་ན། མིང་མོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། དེར་རྣོག་
 པ་ནི་བརྩ་གཅིག་པ། ཞིས་ཅ་ལྟར་བརྩ་གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟར་བ་དེ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ལོག་པར་རྣོག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པའོ།

སྤོང་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

༢༡། གཉིས་པ་སྤོང་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འོན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྤོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྒྲུ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
 གཞན་རྣམས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་དང་སྤོང་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་སུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སྤྱར་བཤད་
 ཅིང་། འཆད་པར་ཡང་འཇུག་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་
 བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་
 པ་ལས། རྩོད་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་འདི་བརྗོད་ནས། དེའི་དོན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིར་
 བཤད་པའི་སྐབས་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས། ཡིག་སྤྱིར་
 བཤད་པའི་དོན་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡིག་དོན་

དུ་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་འདི་
 ཡིན་ཏེ། རྫོང་བརྒྱད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཆེ། དེ་ཉིད་
 རྫོང་བརྒྱད་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེད་པ་པོ་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་
 མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་འདྲ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཡང་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་
 ཅིག་ཡོད་པར་བརྒྱུད་ནས། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུམས་
 ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། བསྐྱེད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བས་ན། གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱེད་པ་པོ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྫོང་
 གྱི་ཆེག་དེའི་སྐྱེས་ཟླ་བ་གྱི་ཆེག་རང་གི་རྩལ་པས་ཐོན་ཆོད་པོ་བཤད་པས་ཡིག་དོན་དུ་
 བཤད་པའོ།

བྱི་དོན་དུ་བཤད་པ།

༣༡ བྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆ་དང་།
 ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཆ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལུས་དུས་གཞན་དང་
 འབྲེལ་པའི་སྣོན་ས་ཆ་དུ་མར་དབྱེ་རྩལ་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་
 དང་ཆ་ཅན་རྣམས་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། བདེན་པའི་
 གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་ཡེ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་བསལ་ནས། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་
 བདེན་པས་སྤོང་ཡང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་

པོ་སྐམ་ཏུ་འཛིན་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འབྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། རྟོང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྟོང་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྟན་ནོ། །

གང་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཆོན་མ་རུང་ཟད་ཅིག་ལ་བདེན་པར་བབྱང་ནས་བསྐྱེད་ནའང་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འཕོག་པའི་རིགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་མཆོན་མ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་སྒྲོན་པ་དང་གང་གིས་སྒྲོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གང་གི་སྒྲོན་པ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྒྲོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་བས་ན་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བའི་རྟོང་ཉིད་ནི་སྤྲུག་དང་མར་བྱིན་གཉིས་ཀ་དང་། སྤྲུག་གྱི་འང་རྒྱད་ཟླ་བཞི་ཀ་དང་། ཟླ་མེད་གྱི་འང་བསྐྱེད་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱེ་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི། འདི་འདྲ་བའི་དོན་ཐོན་ཏུ་ལེགས་པར་ངེས་པ་བྱས་ནས། སྐབས་འདིར་ངེས་ཤེས་དེ་སྤྲུགས་ཅན་གསོས་བཏབ་སྟེ། རྟོང་བརུད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེམ་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་རྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། སྒྲན་ཞབས་དང་དཔལ་འབྲས་རྩོུམ་གྱང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་ཏུ་བལ་གྱི་རིགས་པས་རྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱད་ཟླ་བཞི་གཞན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་ཕུ་རྩུ་རྩུའི་སྤྲུག་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྤྲུག་དེའི་སྤྲུག་དོན་ཤེས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ཐོན་ཏུ་རྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་སྤྲུག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་བསྟན་པའི་

ཆེ་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ལྟར་
 པར་ཅན་སྟེ་ཞིང་། རྣལ་མོས་འོད་གསལ་དེ་བསྟུང་པའི་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་འདི་
 རང་ལས་ཀྱང་སྟགས་འདི་ཉིད་གསུངས་སོ། དེ་བས་ན་དེའི་སྟགས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 མི་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ལྷ་བྱ་ནི་སྤྱང་པ། རྩ་ཉིད། རྩ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས། བརྩ་ནི་རྩོམ་སྟེ།
 རྩོམ་འདི་དོན་ཡང་མི་ཆོད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དང་འཛུམས་པ་སྟགས་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ལུལ་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཆུ་
 བཞག་པ་བཞིན་གཉིས་སྤང་པ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའོ། ལྷ་
 རྩ་ལ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནམ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཏུས་གཉིས་ཀའི་ཆེ་
 ལྟར་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། ལྟར་མ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ། ལྷ་རྩ་ནི་རང་ཞེས་
 པ་སྟེ། ཀོ་རྩ་ཞེས་པ་ལ་ཨ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་མཆོམས་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། ལུལ་བ་ན་
 ཀ་ལ་རྩ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ལམ་དོར་
 བསྟུང་ན་སྟགས་དེའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་དེའི་
 ལུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ།

དེས་ན་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་ནམས་སྟེ་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ། བ་རྩ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 ཐེག་པའི་སྤྱང་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ་ལས་ཆེས་ལྟར་པར་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་དང་
 བོར་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་སྤྱང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཆེ། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱིང་ཆོད་
 སྟགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྟོའི་མཐུ་ཡོད་པ་ནམས་
 ཀྱིས་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱོད་པ་དང་། སྟོའི་མཐུ་རྒྱུད་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྟུང་བསྟན་
 པའི་དག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ།
 དེ་འདྲ་བའི་ངེས་བཤུགས་ཅན་དེ་ཡུན་མི་བྱང་བར་བསྐྱུངས་ནས། དེ་ནས་གཙོ་བོར་སྤྱང་
 ཉིད་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟགས་དོན་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱང་པ་ཉིད་དེ་དང་ལུལ་ཅན་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟུའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྟུང་
 ཏུ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་གཟུགས་སྟུ་ལ་ནམ་པ་མཐུན་པ་དང་
 ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ན་ཆོས་སྟུ་ལ་འང་དགོས་པར་ལྟར་པར་མེད་པའི་བྱིར་

དང་། རྒྱལ་པོ་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
སྤྱོད་བྱེད་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱང་མཚན་
ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་
བ་གཅིག་ལ་ནི་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བྱངས་
དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་
དངོས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་གི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལུལ་རྣམ་
པར་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སྤྱང་ཕྱ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཚད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་
སྤོང་ཡོད་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱོམ་བྱེད་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བྱུང་
མེད་ཀྱང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ལ་
མོགས་པ་ལ་བར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆེས་མི་
འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། མོ་དེའི་སྤྱང་ངོར་གཉིས་སྤྱང་
མི་ཞེས་ཀྱང་ངེས་ངོར་གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་ཞེས་པས་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱང་པའི་དམིགས་པ་
ཟུར་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྤྱང་ཞེས་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤྱང་རིམ་གྱི་
དམིགས་པ་ཆེད་ཏུ་གཏང་ནས་བྱེད་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་
བཅུད་འོད་གསལ་ཏུ་སྤྱང་པར་བཤད་བས། རིལ་འཛིན་དང་རྩིས་གཞིག་གི་ཚུལ་ཏུ་སྤྱོད་
བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མི་སྤྱང་བར་མོས་པ་
སྤྱོད་ཏུ་བཏང་སྟེ། དེའི་ངང་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་དཔ་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ང་
རྒྱལ་བཞག་ནས་ཡུན་ཅི་རིང་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞིས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་
པ་སྟེ། འདི་ལ་གནད་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིད་ངོར་གཉིས་
སྤྱང་རགས་པ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ལ་མོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ། སྤྱོད་བཅུད་རྣམས་རང་གི་སྤྱོད་པ་མི་
སྤྱང་བར་སྤྱར་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཏུ་སྤོང་བར་བསྐྱོམ་
པ་མིན་པས། སྤྱོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཏུ་སྤོང་བར་བསྐྱོམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆད་སྟོང་བསྟོམ་པར་མོང་གིས་དྲོགས་ན་སྟོ་གྲོས་ཅིངས་པས་
ཁྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མི་རིགས་པར་ཟད་དོ།

སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་དགོས་པ།

༄༅། གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། རོ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ། ལུ་
མི་པའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། དེ་ལྟར་སྐྱགས་ནས་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་ཏུ་བརྟེན་པ་
ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱིས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བླ་པ་གསེ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་
སྟོང་བ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ནམ་འབྲུལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་པོ་ཆེན་རིན་པའུང་གི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་
མཐུས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱིས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྟོང་
ཉིད་བརྟེན་པའི་བླ་པ་གསེ་བ་ཀྱིས་པ་དང་། དགོས་པའི་ལྷག་མ་བཞི་ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། རེ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་
གཞི་གང་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་བསྟོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྣང་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་སྟོག་དགོས་ཏེ། སྣང་བ་དེ་གཞི་
གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་ཏུ་སྟོ་རོར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། རེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་སྟོ་
རོར་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཅང་མེད་ཏུ་བསྟོམ་ནས་
འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ཀྱན་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་འདི་ནང་ཏུ་བསྐྱས་
ནས། རོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བརྩུང་བའི་སྟོ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་སྟོ་ལུལ་ཏུ་
འཆར་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཏུ་འང་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་
བ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང་རོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་
གིས་ཤིག།

དགོས་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་རོ་པོས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་ཏུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་
ལོ་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་ཏུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་
 རིས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྣང་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར། འདིར་
 ཡང་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྟོ་དེའི་ཅི་མ་ཡལ་བ་ལ་བར་མ་
 ཆད་དུ་སྟུ་མའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་ན། དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ་
 མ་ལྟ་བུའི་སྟུ་མའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་
 དུ་བྱུགས་པའི་སྣང་མེད་ནི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་
 བསྐྱར་འཁོར་བསྟོམ་པའི་སྣང་བར་ལངས་པ་ནི་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུ་རྟོར་
 གྱི་སྟུབ་ཐམས་འབྲུལ་སྟོང་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།

དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
 སྟུ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སྟུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཚོས་ཀྱི་
 སྟུའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་བྱུགས་བསྐྱེད་པའི་འཕེན་པའི་
 དབང་གིས་གཞུགས་སྟུའི་ནམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ད་སྟུའི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སེམས་བཞིན་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟུ་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་ཐ་དང་དུ་ཐུར་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་བསྟོམ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་
 དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ལྷ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟུ་ལ་ང་
 རྒྱལ་བཞག་ནས། ཚོས་སྟུའི་ངར་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་དྲན་པའི་དབང་
 གིས་གཞུགས་སྟུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་པར་བཞེངས་ཏེ། ཚོས་སྟུའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ནམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྟོམ་པའོ།
 །དེ་ལྟར་ཡང་ཐུབ་ཆེན་མཆོ་སྟེན་གྱིས། བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་རོ་བོ་ཉིད་དང་
 བཤལ་བར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་རིམ་གྱི་དྲན་པ་ལས། ནམ་མཁར་
 རི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། ཞེས་དང་། རྩྭ་ཉི་ཅུ་གསལ་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ནམ་བསྟོམ་སྟོན་གྱི་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྟོན་ལམ་རིམ་གྱི་དྲན་
 པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ཉི་ཅུ་ལ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ། འདི་མེས་

ན་གཟུགས་སྒྲི་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་བུ་བྱེད་པ་
 སྟོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འོང་ལ། རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་དང་ལྟའི་
 རྟོན་བཅུད་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་
 ཐ་མལ་གྱི་གཙོ་འཁོར་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲུབ་
 ཐབས་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
 གྱི་གཟུང་ནམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པ་འདི་མེད་ན་འོང་
 པའི་གནས་མེད་དོ།

བདེ་མཆོག་གྱི་དོར་སྟོགས་གྱི་རྒྱུ་ཐབས་མང་པོ་དང་། རྒྱུ་པའི་དབྱ་ནག་གི་མདོན་
 རྟོགས་དང་མན་སྟེ་སྟོགས་ལས། ཆོགས་ཁིང་མཚོད་པ་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་སྟོགས་པ་
 བམེད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི། གཙོ་ཆེར་སྟོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་གཞི་དུས་གྱི་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་
 གི་སྟོགས་ལ་ནི་ཆོགས་ཁིང་མཚོད་པ་སྟེ་བ་ལྷ་མའི་ལས་དང་། རྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འཆི་
 བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འབྱུང་བཞི་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པ་ནམས་སྟོང་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ནས་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 རྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ལྷ་མ་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇིག་པ་ཐོབ་པར་
 ལྷར་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། འཕམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟེགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 དུ་བྱེད་དོ། རྟོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་ལྷ་མ་ཞིག་པའི་ཆེ་སྟོང་གྱི་སྦྱང་བ་མེད་པ་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་
 བསྐྱོམ་པའི་ངེས་ངོར་སྟོང་གྱི་སྦྱང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེ་
 རྟོན་མེད་པར་སོང་བ་ལྟར་དུ། འདིར་ཡང་སྟོང་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་མིན་
 འོ། །གཞན་ཡང་། རྟོ་རྩེ་མེམས་དཔའི་རྒྱུ་ཐབས་ལས། འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་མང་པོ་ལས་བཤད་དེ། རྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་བགཞགས་བསྐྱོག་གི་

པར་ཡང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འདིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལ་ལྟུག་ ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །ས་ནི་རྟེན་ཏེ་ཆོས་
 འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་མི་
 བྱེད་པར་སྒྱུར་བའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིད་
 རོར་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདི་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
 རིམ་པས་འཆགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁའི་འདིག་རྟེན་འཆགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར།
 འདི་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་འཆགས་པའི་རྟེན་ཏུ་ཆེས་མཐུན་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མའི་
 སྐད་དོད་ལྟ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ལས་དངས་པའི་རེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན། རྟེན་བྱེད་པས་ས་
 ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ནོ། །

སྤྱོད་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་ གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲུབ་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མདོར་བྱས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ནས། སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ལས་ལངས་པའི་རྟེས་ཐོགས་སུ་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པའི་གསལ་ཁ་ཅིའང་
 མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་དག་པལ་ཆེ་བས། སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ལས་ལངས་པའི་རང་ནས་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་མི་བྱེད་
 དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐབ་ཐབས་དངོས་གཞི་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཞགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བ་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་
 བ་ཡིན་པས་དེའི་བར་ལ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྤྱང་བ་བསྐྱུས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་མི་འབྱུབ་
 པའི་སྒྲོན་མེད་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་ཉིད་ལས་ལངས་ནས་སྐབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་
 བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་མ་བཟུང་ན་བར་ཆད་བསྒྲོག་པའི་དགོས་པ་དེ་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་རྟོ་རྟེའི་རྩ་བ་མི་བསྒྲུབ་ན། དྲི་བུ་ལའང་རྟོ་རྟེའི་རྩ་བ་
 འོང་དོན་མེད་པས་རྟོ་རྟེའི་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་དྲི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་

ཚད་ལྡན་ཏུ་མའི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། བྱིད་རང་ཡང་མི་འདོད་པར་སྒྲུང་བས་ཚུལ་དེ་
ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་ལས་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། རྡོ་རྗེ་རུ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་
བསྐྱུང་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་ལུགས་ལ་གཞུལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁོ་པོ་
དང་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་སོ། །བདེ་མཆོག་ལུ་མི་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ཏུ་ཡང་། གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་
ཆེ་དམ་ཆེག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྤྱ་ཆོགས་རྡོ་རྗེའི་སྤེང་བ་ཡང་རྫོགས་པས་
སོ། །ཞེས་གཙོ་བོ་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རུ་
བ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་བཤད་དེ་ཚུལ་དེ་འདྲིར་ཡང་མཚུངས་པ་
ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་དང་།
རྡོ་རྗེ་མེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་སྟེ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
དངོས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་བསམས་ནས་གྲུ་མ་ལྷ་མ་དག་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་དབུས་སྟེ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱོམ་
པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་མེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། མདོ་བསྟེ་གཉིས་
ཀ་ལས། རྡོ་ན་འདི་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་
བསམ། ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྣམ་མཁའི་དབུས་ཞེས་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་
པ་ལས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞུལ་
ཡས་ཁང་གང་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འགྲེལ་པ་
སྟོན་གསལ་དུ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་པ་
གནས་པའོ། ཞེས་གསལ་པར་བཤད་དོ། །ཀལ་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་
མཁའི་ཁམས་དེ་ཆོས་འབྱུང་དང་རྡོ་ན་གཅིག་པས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱིབས་
སུ་གསུམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཅ་བཤད་ཀྱི་
རྒྱུད་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་

གྱི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོན་པར་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ལྟ་བར་
 བཞེད་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱད། སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་
 ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མན་འདོད་པས། ཡང་དག་གསུངས་པས་གང་གསུངས་
 པ། མགོན་པོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བར་འཆལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། ཅ་རྒྱུད་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་
 དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དྲི་བ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་ཅམ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་འབྱུང་
 བཞི་རི་ལྟར་བསྟོན། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་ཏུ། རྒྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྒྱ་གསུམ་
 ཏུ་ནི་རྣམ་པར་བསྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་འབྱུང་དབྱིབས་རི་འདྲ་བའི་ནང་ཏུ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོན་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།

དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ནི་བྱར་གསུམ་ལ། བྱེད་ཏུ་ཡངས་ལ། བྱར་ལྷ་བའོག་
 ཏུ་བྲག་ཅིང་། བྱར་གཉིས་སྡེད་ན་གནས་ལ། ཤེས་རབ་མའི་སྡེ་གནས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན།
 ཁོག་བ་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཕྱོགས་ལྷ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སར་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྒྱུང་བ་དང་། སྟོད་རི་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ནི་མོས་སྦྱོད་ནས་བརྩམས་ཏེ་
 ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་
 མཆོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་བཤད་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཡིས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིས་ནི་བྱར་གསུམ་པོ་དེ་སྟེ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཆོད་པར་
 ཡང་བཤད་དོ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གཞིའི་སྐབས་སུ། རྩེ་རི་བཅུན་མའི་རྩ་ག་ལ་ཞུགས། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིག་དོན་དང་སྟེ་དོན་ཏུ་བཤད་པས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྩེ་རི་འཆང་གང་ཏུ་
 བཞུགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གང་གི་ནང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེ་བཅུན་མའི་
 རྩ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་རྩེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོན་པའི་ཆོ། ཆོས་འབྱུང་རྒྱ་གསུམ་སྟེ་གནས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་ཏུ་བསྟོན་
 དགོས་པ་ཆེས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་སྡེའི་དབང་པོས་ཞུས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཞེ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལྟར་ལ། ལམ་ནི་རབ་དགའི་བདག་པོའོ། ཐིག་ལེ་མི་
 ཤིགས་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས། །དེ་ཉིད་ཤེས་
 པ་གང་གིས་ཤེས། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བྱེད་འཇུག།

འཕྲོ་བ་གང་གིས་ཡི་གེ་གཉིས། མི་ཤེས་རྟག་ཏུ་འདོན་པ་དག། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 རྣམས་ལས། བྱི་རོལ་སྒྱུར་སྒྲངས་སྒྲུབ་པ་བཞིན། ཞེ་སློལ་གཉིས་སྒྲུ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་
 མ་བྱེད་པ་འདིར་བཞུགས་པས། རྟེན་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་ནི། ཞེ་སློལ་དེ་བྱིར་རབ་ཏུ་
 བཤད། རྟེན་པས་བརྒྱ་བྱེད་ལྟ་ཡི་བདག། གཤམ་ཏེ་རྟག་པའི་གནས་འདོད་ན། ཡིག་གཉིས་
 སྒྲུ་མ་བྲན་བྱ་ཞིང་། རྟེན་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲུ་མར་གྱིས། ཞེས་ཞོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་
 རྩེ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ལས་ཞེ་སློལ་ཡི་གེ་གཉིས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གནད་མ་
 ལུས་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཞེ་སློལ་དོན་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ན་རྒྱུད་དོན་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བྱིར་ཞེ་སློལ་ཡི་གེས་མཆོན་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཞེ་སློལ་མང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཞེ་སློལ་གིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སློལ་གིས་དེ་དང་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདེ་སྟོང་
 སྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལམ་གྱི་ཞེ་སློལ་དོན་མཐའ་གི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གོ་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་རྒྱུར་གསུམ་གྱིས་ཞེ་སློལ་གི་དོན་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་ལ། ཆོས་འབྱུང་དེ་བྱུག་རྒྱའི་སྒྲུ་གའི་
 གཞུགས་སུ་ཡོད་པས། སློལ་གི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྟོན་པས་ནི། རྩེ་
 འཆང་གི་གནས། ལུས། འཁོར། འཛངས་སྟོང་། སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་སྟོན་ལ། མདོར་ན་ལམ་དང་འབྲས་
 བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་
 པས། རྟེན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གསང་
 བ་གྲུབ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཞུགས་ཅན་གྱིས། ཞེས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་
 བྱེད། རྣམ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གནས་ཞི་བ། ལྷ་ཆས་ཆོས་
 འབྱུང་མི་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟེན། ཞེ་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་པོ་ལ།
 རྟེན་སྒྲུ་སློལ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ། སངས་རྒྱས་རིན་
 ཆེན་ཟུ་མ་ཏོག། ཅིས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞི་བཟེད། ཤེས་རབ་

རང་གི་དངོས་དེ་མིད། ཀུན་ཏུ་ལྷ་ཆས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། རྫོགས་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལས། འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤྲུལ། མཚོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ནམ་དག་གང་། ཁངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་
 ཕྱག་བསྟེན་པ། བརྗོད་མིན་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ནམ་འཕྲུལ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། མཚོད་པ་སོགས་
 བྱི་དེ་དག་མེམས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་མཚོད་པ་སོགས་ལས་ཆེས་ཆེར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་ཆུད་པར་བསྐྱོམ་པ་ནམས་གྱི་ངེས་དོན་དེ་
 ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་ནི་དགྲིལ་མཚོག་རྗེ་རྗེ་ཤེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཁ་
 དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆ་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་
 གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལྷ་གའི་དབྱིབས་
 ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དེས། ཕྱག་རྒྱའི་པར་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདྲ་འཛོད་ལ་
 བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱར་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 རྟོགས་པའི་བདེ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱོམ་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་རྗེ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡབ་སྲས་
 གྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་པར་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་བ་ལ་བསམས་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཁ་
 ཅིག་ཀྱང་པར་བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་དོ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱོམ་བྱ་ལ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་རྗེའི་
 གདན་པར་མི་བྱེད་ན། བྱི་བྱ་ལ་པར་དེ་བས་ཀྱང་འོང་དོན་མེད་པས། པར་འབྲི་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། བྱི་བྱ་ལ་འང་པར་མི་བྱེད་དོ་སྤྲུལ་ན། རྫོགས་དཔོན་ཨ་བུས། རྒྱུད་དང་
 མདོར་བྱས་ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན།
 ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་དབུས་པར་ལ་འཆད་དེ། རྗེ་རྗེ་ཤེང་བ་ལས།
 འདིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཆོས་འབྱུང་རོ། དེའི་དབུས་ནི་པར་ལོ།
 གཏེར་གནས་པའི་རྒྱང་དང་། མེ་དང་། རྒྱ་དང་། སའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་འབྲེས་པར་གྱུར་
 པས་སའི་ཆ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་རྗེའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 སྤྱི་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ཞེས་ན་འདིར་པར་མེད་པར་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་རྗེ་

རྒྱུ་ལོ་མེད་པ་ཞི་ཆེར་འབྱུང་ལོ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡབ་སྐུ་གྱི་འང་དགོངས་པར་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་ཐིག་གིས་མི་པའི་ཐིག་སྐྱད་ལ་གཞུང་ཚད་ལྟར་
 དག་ནས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཐིག་གི་མཆོན་མ་དུག་ཅུ་
 བཞི། དགྲིལ་འཁོར་ཐིག་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་དུག་
 ཅུ་ཅ་བཞི་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཐིག་
 སྐྱད་དགྲིལ་འཁོར་ཉིས་འཁྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་མེན་དེ་བཞིན་སྤྲ་བ་མེན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐིག་སྐྱད་
 གྱི་ཚད། ཚད་ལྟན་གྱི་ཆེན་པོ་སྐུ་གྱུང་མ་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་ལས་
 ཉིས་འཁྱུར་དུ་ཚད་ལྟན་དག་གིས་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་ནི། ཅ་ཐིག་ནས་ཅ་ཐིག་གི་བར་དགྲིལ་འཁོར་
 དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩ་ཅེ་ནས་རྩ་ཅེའི་བར་ལ་ཉིས་འཁྱུར་དང་།
 ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདའ་ཡབ་
 བུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཉིས་འཁྱུར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་
 ནི། ཉ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་དང་ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲོ་ཆད་
 གཅིག་ལྟེ་སྒྲོ་ཆད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པ་ནི་ཉ་
 བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ། ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ལྟེ་
 སྒྲོ་ཆད་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བད་རྩ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། རྩོད་རྩ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས།
 མེ་རི་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ནམས་ལས་གཞན་པའི་དེ་དག་གི་ཞིང་ཆད་དུ་དྲུང་ཁྲོད་མེད་པ་
 ལ་ཆད་ལྟར་སྐུ་གྱུང་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་གི་ཆོ། དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་བརྒྱ་གཉིས། མདའ་ཡབ་ཐན་ཆད་མེ་
 རིའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕྱོགས་རེར་སྒྲོ་ཆད་དུག་དུག་ལྟེ་སྒྲོ་ཆད་ཉེར་བཞི་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་
 ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། བུ་མ་པ་ཀ་པའི་སྤྱིང་གནས་ལ། ཉ་བབས་སྒྲོ་ལི་སུ་མ་
 འཁྱུར་ཏེ། ཞེས་ཉ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ཐིག་སྐྱད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་
 འཁྱུར་དུ་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་པད་རྩ་མེད་ན་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་
 བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྒྲོ་ཆད་བྱེད་དང་དུག་

གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། དགྲིལ་ལམོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་
 བསྟུག། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་དགྲིལ་ལམོར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
 སྟུང་ཐབས་ལས། དགྲིལ་ལམོར་བཞི་ཆར་བསྟུག་པ་ལས་སའི་དགྲིལ་ལམོར་འབའ་ཞིག་
 བསམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སའི་དགྲིལ་ལམོར་ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཞེས་པ་ནི་
 ལྷ་ཆོག་ས་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་བྱང་གིས། རྟ་བཙུག་རྡོ་རྗེའི་ཆེ་མོ་ཅན། ཞེས་
 སྤྱི་བྱ་ལ་ལྷ་ཆོག་ས་རྡོ་རྗེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་ལམོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྟུག་
 པ་ལས་ལྷ་ཆོག་ས་རྡོ་རྗེ་བསྟེན་པ་དེ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་
 འདོད་ན། །བསྟུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། རྟོན་གསལ་གྱིས་ནི་དེའི་དོན་སྟུང་ཐབས་བསྟོན་པའི་སྟུང་གི་མཐར་དགྲིལ་
 ལམོར་གྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་སྟུང་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །

འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡབ་སྲས་དག་གིས་དོན་ལྷ་ཆོག་ས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་
 མི་བསམ་ལ། མདོ་བསྟེ་ལས་ལྷ་ཆོག་ས་རྡོ་རྗེ་བསྟེན་པ་དང་སྟུར་བའི་དོན་ནི། དགོངས་
 པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་མེ་རྟག་གི་མཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་
 བཤད་པའི་སྐབས་སྟུ། ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན། །བསྟུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་པ་
 འདི་ཡང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལས་འདིའི་ངེས་དོན་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟུན་སོགས་ཏེ། །དབང་ཆེན་སོགས་པར་
 འདི་སྟུར་རོ། །དངོས་མེད་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྟུར་སྟུར་བ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་དངོས་སུ་མེ་རྟག་བཞིའི་མཚོད་པའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞི་
 བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན། །བསྟུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡང་འདི་དང་
 དོན་འདྲ་བས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་
 བོ་དེ་བཤད་བྱར་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཆད་བྱེད་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ས་རྒྱུད་སྟུན་མ། ཅ་རྒྱུད་ལྷ་མ་གྱི་མེ་རྒྱུད་གོས་
 དཀར་མོ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སྟོན་མ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱུད་སོ་སོར་བརྒྱུ་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་བརྒྱས་པའི་མན་དག་གིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཅིག་

ཏུ་འདྲེས་པར་བསྐྱུས་ནས་ཁྱེད་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། དངོས་མེད་གོ་འཕང་
 འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ལྡོག་པའི་སྣོན་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ལྡར་དག་པར་
 གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྡར་ལ་ནི་ལམ་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ནི་བྱང་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་
 བཅས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས། རེས་དོན་དེ་འདྲ་བ་མངོན་པའི་སྤྲད་ཏུ་འདིར་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་རྟེན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྣོན་གསལ་ལས་འབྱུང་བཞིའི་
 དགྱིལ་འཁོར་ལྡོ་མོ་བཞི་དང་སྤྲད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་འདྲ་བའི་
 རེས་དོན་ཟབ་མོ་མངོན་པ་མགོ་བར། དགྱིལ་འཁོར་བཞི་ལྡོ་མོ་བཞིའི་ངོ་པོར་བསྐྱེད་པ་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་པོར་ནས། ཡབ་སྐུས་དང་ཅུ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བ་དན་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། ལུས་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
 གྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་གིས་མེ་སྤྲད། མེས་རྒྱལ་ལྡན་ལྡན་ས་བཞུ་ནས་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཞེས་སོགས་ནང་གི་རྒྱུད་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་དོན་མེད་པའི་སྒྲོས་
 པས་རྒྱུད་དོན་མེ་ཤེས་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

གལ་ཏེ་འདིར་འབྱུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྣོད་འཆགས་པའི་ཏུས་སུ་རྒྱུད་
 དང་རྒྱུད་དང་ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་འཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་
 གཞི་ལ་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་འཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འདིར་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་
 ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཞི་ལ་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་ལོགས་སུ་འཆགས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཁམས་
 རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་རྒྱུད་ལྟེང་རིམ་གྱིས་སྤྱིས་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ནས་ལོགས་
 པར་སྤྱིན་ཏེ་གསེར་ཏུ་འབྱུར་བ་སོགས་ལ་ནི་མེས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་ལས་
 ཡོད་པས། དགྱིལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་གྱི་ནང་ན་མེའི་ཁམས་མི་གསལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
 རྩལ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲད་པར་བྱ་
 བའི་རྒྱུད་གཞི་མེད་པའི་སྣོན་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མེའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཡང་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ཉིད་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་དོ་

རྩེ་བསྐྱོམ་ནས། དེའི་ཉི་ཤར་ཡི་གེ་རྩྱི་དཀར་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
 བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། ཉམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་དབུས་གནས་
 བར། །དཀྱིལ་འཕོར་རྩོམ་ཀྱན་ལས་སྟེས། །རྩོམ་སྤྱིན་ནི་འཕྲོ་བསྟེད་པ། །དེ་ཅུ་ཡི་གེ་རྩྱི་
 བསམ་མོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྩྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟེད་པར་བཤད་
 པ་འདི་འདྲ་དང་། གྱི་རྩོར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་འཕོར་ལོ་ལས་བསྟེད་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནམ་སྤང་གི་སྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤྱར་པ་ལས་བསྟེད་པ་སོགས་བཤད་པ་ནམས་
 རོན་འདྲ་སྟེ། འཕོར་ལོ་ནམ་སྤང་གི་བྱག་མཆན་དང་། རྩྱི་ནམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་
 སོ། །དེའི་མཆོན་རོན་ཡང་། སྤྱང་གཞི་ལ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་རྟེན་སྟོད་ཡིན་ལ། སྟོད་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་བྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཞུགས་སུ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོད་བྱེད་ལ་ཡང་ལྟ་
 དགོད་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཞུགས་སུ་
 རྩམ་པར་དག་པའི་སྟོག་པ་ནས་གཞག་པའི་ནམ་སྤང་གི་ས་བོན་ནམ་བྱག་མཆན་ནམ་སྒྲུ་
 ལས་བསྟེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ནམ་སྤང་གི་རོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་
 སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྩྱི་བསྐྱོམ་པ་ཅ་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་གོང་ཏུ་བྱངས་མ་ཐག་
 པ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྩྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་ནི། མདོ་བསྟེན།
 ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩྱི་གནས་བསྐྱོམ་སྟེ། ཞིས་པ་དང་སྒྲུར་ཏེ། གནས་ནི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་རོ། །དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟེད་པ་ནི་སྟོད་འཆགས་པའི་དུས་གྱི་
 སྟོད་གི་རི་གླིང་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྟོར་
 བ་ཡང་སྤྱང་གཞི་ལ་སྟོད་གི་རི་གླིང་སོགས་འཆགས་པ་སྤྱི་ཅམ་དང་། འདིར་སྟོད་བྱེད་ལ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟེད་པ་ཅམ་ཆོས་མཐུན་སྟོར་བ་ཡིན་གྱི། རི་གླིང་སོགས་དང་གཞལ་
 ཡས་ཁང་རྟ་བབས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འདྲ་ཆོས་སྟོར་བ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་
 ཁང་བསྐྱོམ་ནས་མ་དག་པའི་སྟོད་སྟོང་བའི་རོན་ནི། སྤྱབ་པ་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་
 པས་ད་ལྷའི་མ་དག་པའི་སྟོད་འདི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་
 ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྟོད་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་རྩལ་པ་སྤྱངས་ནས། ཡེ་ཤེས་གྱི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་རྩལ་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་

བྱེད་ཏུ་བསྐྱོམ་ནས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ས་གཞལ་ཡས་ཁང་གུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཏུ་ས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལ་ཆད་ངེ་ཙམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ངེ་ལྟ་བུར་གྱི་
ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆད་ངེ་ཙམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་པ།

༢༡། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ལའོར་ཆད་ངེ་ཙམ་ཏུ་གྱི་བ་ཡང་། ལྷའི་སྟོ་ནས་བཞག་པ་དང་།
སྒྲིབ་བདག་གི་སྟོ་ནས་བཞག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་བཤད་དེ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཅུ་
རྒྱག་པར། ལྷགས་དང་སྒྲིང་དང་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
བྱ། ལྷ་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་རྒྱག་དང་། ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དང་། གྲུ་ལས། རྩ་རྩ་ཅན་
ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་དཀྱིལ་ལའོར་སྒྲིབ་ཞི་པ། །སྒྲིབ་པ་ནི་སྤང་བྱེད་ལའོ། །གར་
དབང་ལྷག་གི་སྒྲིབ་རྒྱག་པ། །རྩ་ལི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་བདུན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་སོ་
སོ་ལ་ཆད་ངེས་པ་ཅན་ཏུ་གྱི་བར་བཤད་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྩ་རྩ་བྱེད་པར་རྒྱུད་བྱངས་
པ། ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཀྱན་ནས་དཔག་ཆད་མཐའ་བྱ་ནི། །དཀྱིལ་ལའོར་
རབ་ཏུ་གྱི་བར་བྱ། །མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲིབ་པོ་ཡི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡང་དག་བཞུགས་ནས་
ནི། །འདོད་པས་ཆད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་འདོད་པས་
དཀྱིལ་ལའོར་ཀྱན། །པག་པའི་མཐིལ་ཏུ་གྱིས་བྱས་ནས། །བསྐྱན་བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་
བྱེད་དེ། །ས་སྤྱོད་སོགས་སུ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཆེ་རྒྱུད་ངེས་པ་
མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ། །སྟོབ་དཔོན་སྒྲིབ་བྱེད་གིས་ཀྱང་། །སྒྲིབ་པས་སྟོབ་མའི་རྣམ་པ་
དང་། །རྩེས་སུ་བསྐྱན་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་དེ། །སྒྲིབ་པ་ནས་བཅུམས་བྱས་ནས། །སྒྲིབ་
བར་ཏུ་གྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

སྟོམ་འབྱུང་ལས། །སྒྲིབ་སོགས་ནས་ཡང་དག་བཅུམས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས། །མེས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཆད་ལ་སོགས་པ་ངེས་
བཤད་ཀྱི། །ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ། །ཆད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། གངས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་ངོ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་འདི་ཙམ་འབྱི་བ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱལོ།

བསྒྲོམ་པའི་ཆད་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།
འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།
ལྷ་བཞི་ཤིན་རྒྱ་མཛེས་པ་ཡི། མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ། གསལ་ཁིང་རང་བཞིན་
དི་མ་མེད། ཅེས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དང་དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒྲོམ་པར་
གསུངས་སོ། དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་དང་འབྲ་བས་
མཆོད་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་འབྲུང་བཞིའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཡུམ་བཞི་དག་པས་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྣམས་
དགྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ལས་ཁང་རྒྱི་
ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཞོགས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་མོ་ཆོད་
ཀྱི་དག་པ་ལྟར་བཤོ།

མཆོད་རྟེན་ངེ་ལྟ་བུར་བྱི་ཁིང་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༡༣༡ གཉིས་པ་མཆོད་རྟེན་ངེ་ལྟ་བུར་བྱི་ཁིང་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། མདོར་
བྱས་ལས། ལུར་བཞི་དང་ནི་སྒྲོ་བཞི་དང་། ཉ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ། ཐིག་བཞི་
དང་ནི་ཡང་དག་ལྟར། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཏ་བ་དྲུ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་ཇེ་
འོར་བུ་རྣམས་བྱེད་དང་། མཉི་དང་མཉི་ལྷུང་མཆོམས་རྣམས་སྟ། ཉི་ཇེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་
བྱམ་པ་ཀ་བ་དྲེ་ཇེ་ཆེ། བེ་ལ་བྱ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། བ་དན་དེ་ལ་བྱས་མཛེས་བྱས་ལ།
ཏ་ཡབ་ལ་ཞོགས་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།

འོད་ལྷེད་ནས་ཉ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ལས་ཁང་དངོས་གདན་དང་
བཅས་པ་བཤད་པའོ། ཏ་དང་པོ་ལ། འོད་ལྷེད་ནས་སྣ་ཆོགས་རྩི་ཇེའི་བར་བཤད་པ་དང་། ཉ་
བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།

གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་རིགས་བསྒྲེད། །འབྲང་བར་ཡང་ན་ཚུགས་གཅིག་གི་
 ར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཚུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུའོ།
 །ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྐུ་ཐབས་གཙུག་ལོན་སོགས་ན་
 ཡོད་དོ། །ཤར་གྱི་ར་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩེ་ཚུགས་མདོག་ལ་གཙོ་བོ་
 བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ཚུགས་མདོག་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་
 པར་བཤད་དོ། །སྒྲ་ཆོགས་དོ་མེད་ལྟེ་བའི་དབྱིབས་ནི་བྱ་བཞི་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཚད་ནི། འབྲང་
 བར། སྒྲ་ཆོགས་དོ་མེད་ལྟེ་བ་ནི་སྒྲ་ཚད་བརྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟེ་བའི་
 ཚུགས་འེད་ཞེང་ཚད་སྒྲ་ཚད་བརྩ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་ལས་འཛོན་པའི་རྩེ་མིད་ནི་ཐིག་
 སྐད་ཆ་ཐུན་གོ་བྱུག་པ་དང་རྩ་བ་བས་དཔངས་སྒྲ་སྒྲ་ཚད་གསུམ་མའི་ཚུགས་ལ་རྩ་སྒྲ་ཚད་
 བཞི་ཡིན་ཞིང་། ཐིག་སྐད་ཆ་ཐུན་རེ་བཞི་ལ། རྩ་བ་བས་དཔངས་སྒྲ་སྒྲ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་
 ཅི་རུ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ལུགས་དེ་གཉིས་སྒྲ་དཔེ་པར་མྲང་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྩ་
 བས་སྒྲ་ཚད་གསུམ་མ་དག་ལ་རྩ་འེ་འེ་མིད་ལ་ཆ་ཆུང་བརྩ་བྱུག་རེ་ཡིན་ཞིང་། ཚུགས་
 ཀྱི་ར་ཐམས་དང་དབྱུག་ར་རིང་བྱང་མཉམ་ཡང་། ཚུགས་ར་ཐམས་ཀྱིས་དབྱུག་ར་ལ་བྱུག་
 པའི་ཆེ་ཆ་ཐུན་གཉིས་ཅེར་མ་སྐེབས་པ་ནི་ཆ་ཐུན་གཉིས་གྲག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བའོ། །

དེ་བས་ན། འབྲམ་ལོགས་སྒྲ་དང་མཉམ་པ་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་ཐིག་ཀ་པའི་
 ཅེ་ནས་འཛོན་པ་དང་། འབྲམ་ལོགས་སྒྲ་དང་མི་མཉམ་པའི་རྩ་བ་བས་སྒྲ་ཚད་གསུམ་མ་
 ཐམས་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ར་ཐིག་དར་དབྱངས་ཀྱི་ཐིག་གི་ཅེ་ནས་བསྐྱར་བ་ལ་ར་ཐིག་
 བྱང་མའི་སྒྲེང་བྱ་སྐད་བྱ་ཁྲིད་ནས་ཚད་ན་ཆ་ཐུན་བརྩ་བྱུག་ཚད་ལྷག་མེད་པ་འོང་གི་ད་
 ལྟ་གང་དག་གཡས་གཡོན་གྱི་ར་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བ་ནས་བསྐྱར་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
 བས་ནས་ཚད་ན། ཆ་ཐུན་བརྩ་བྱུག་ལས་ཆེས་རིང་བར་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲང་བ་ལས།
 རྩ་བ་བས་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་སྒྲ་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་ཐུད་ལྟེང་བྱ། རྩ་ཐིག་གྱི་ཁ་ལས་བྱང་བའི་
 སྒྲ་ཆོགས་དོ་མེད་ར་ཐམས་ནི་རྩང་བྱད་ཚུགས་སྒྲ་སོང་ནས་ཕྱིར་བྱང་བ། དབྱུག་གྱི་རྒྱར་
 ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྷན་ལ། མིད་བྱ་ཆ་ཆུང་བརྩ་བྱུག་པའོ། །ཞེས་རྩ་བ་བས་དཔངས་སྒྲ་སྒྲ་
 ཚད་གསུམ་མའི་འབྲམ་ལོགས་སྒྲ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ར་ཆ་ཆུང་བརྩ་བྱུག་པའི་རྩེ་ཅ་
 པའི་ཕྱི་ཐིག་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་ཐུད་ཕྱི་ཐིག་ལས་འདར་མི་བྱང་བར་གསུངས་པ་ལྟར།

འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཡང་ཀ་བའི་ཅེའི་བྱི་ཐིག་ལས་རྩའི་བྱི་ཐིག་གི་བསྐྱོར་
 མཚམས་འདར་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་རྩའི་བྱི་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་བ་
 ཅི་འཕྲིང་བའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་ཞིང་། ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་
 དེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྲིད་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་རེ་ཡིན་ལ། བསྐྱོར་མཚམས་ཀྱང་། དབུས་
 གྱི་རྩ་ཅེའི་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གྱི་མཚམས་སུ་ཐོགས་གྱི་ར་ཅེ་བྱག་པའི་རྩའི་ནང་ཐིག་གི་སྒྲིང་
 བས་སྲད་བྱས་བཅལ་ན་ཆ་རྒྱུད་འོང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། ཀ་བའི་ཅེ་ནས་འཛོན་ཅེ་མོ། ལྷ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འོད་
 ཚེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་གྱི། གཞན་དག་གི་རྩ་བསྐྱོར་མཚམས་
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་གྱི་ལུང་དེ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འཇུག་རོ། །རང་ཉིད་གྱིས་ཏྲ་
 བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་རྩ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུག་པ་དང་། སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་
 རྩ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་མར་ཁས་སྲུངས་ནས། ཡང་རྩ་བསྐྱོར་ས་དར་དབྱངས་དང་ཀ་བའི་ཐིག་
 ལས་རིང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་ལ་ནི། བསྐྱོར་ས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
 མཚམས་ནས་རྩའི་ནང་ཐིག་གི་སྒྲིང་ནས་སྲད་བྱ་བྲིད་དེ་བཅལ་ན་ཆ་སྟན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་
 པར་འཇུག་པར་ཁས་སྲུངས་ལ་ནང་འགལ་མངོན་སུམ་དུ་འབབ་པར་འཇུག་རོ། །

གལ་ཏེ་བསྐྱོར་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། དབུས་གྱི་རྩ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས་ལྷག་གིས་
 མ་རེག་པར་བསྐྱོར་ན་ཆ་སྟན་བརྒྱུག་པར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་དག་རང་
 གི་སྒྲིང་མའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་འཕྲིང་བའི་ལུང་དང་
 འགལ་བ་སྔོང་མི་རུས་མོད་གྱི། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུག་གི་ཚད་ལ་ཐན་དུ་རེ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་
 བ། ཟེད་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲིང་མའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། ཉེར་བདུན་པ་དང་གཉིས་
 འཛོམས་པར། ཉི་ཤུ་གཉིས་པའི་ཐིག་ནས་ནི། རྩ་ལི་ཐིག་ལ་རེག་གི་བར། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་
 གྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱ། ཉེར་བདུན་ཉེར་བརྒྱུད་དབུས་དང་ནི། རྒྱག་པའི་སྒྲིང་ནས་ཟེད་དང་
 དགུས། ལྟར་བཞིན་རྩ་ལ་རེག་པར་བསྐྱོར། ཞེས་བྱི་རྩ་ནང་རྩ་གཉིས་ཀ་རྩ་དབུས་མ་ལ་
 རེག་པར་བསྐྱོར་བར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ལྷན་པོ་ཁྱེད་རང་ཉིད་གྱི་ལག་པས་སྟབ་པར་
 གྱིས་ཐིག་འདི་འདྲ་བའི་མོངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། ལྷན་པོ་དག་གི་ཆ་ལ་ཚུ་སྟན་གྱི་ལ་
 རྡོགས་པར་མཛོང་ན་ཐིག་ལྟར་ཅུང་ཟད་མཛོས་སོ་སྟམ་པ་འབབ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་

གཞུང་དང་རང་གི་ཁས་སྲུང་ས་དང་འགལ་བ་ཐོས་ཅད་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་བབ་ཅོལ་
སྒྲ་བ་ཡིན་ཡང་། མིག་སྒར་མཛེས་མི་མཛེས་སྒྱུར་བྱེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐང་བ་ལ་རུ་མ་
རེག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚྭ་གས་བཞིར་སྒྲིག་པའི་རུ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
བསྐྱོར་མ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསྐང་བའི་ཆེ་ཚྭ་གས་ཀྱི་རུ་དབྱིབས་ཀྱག་པ་ཅམ་ཡང་ཆེན་པོ་
མེད་པར་སྤང་སྤང་ཅིག་འོང་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བྱང་ཟད་ཡང་མ་བཟང་བར་ཟད་དོ།

འོན་རུ་ནམས་ཀྱི་ཞེང་ཆད་རི་ལྟ་བུ་ལྟེ་བ་ལ་བྱག་པའི་མཆོམས་གང་ནས་ཡིན་སྐྱམ་
ན། རུ་ཆ་སྤན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་རུ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་མའི་ཞེང་ཆད་ལ། འཕྲེང་བར།
དབྱས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་རྒྱར་གསུམ་དང་སྤན་པ། ཞེས་བཤད་ལ། དབྱས་རུའི་སྒྲོམ་ལ་རི་ཅམ་ཡོད་
དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། ཚྭ་གས་རུ་དང་འབྲ་བའམ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་ཆ་ཆེན་གཅིག་
བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །རུ་ཅེའི་ཞེང་ཆད་ནི་ཆ་སྤན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཡན་ཆད་ལ་
རུ་ཅེའི་དཔངས་ཆ་སྤན་གཉིས་གསུངས་པས། ཞེང་ལའང་ཆ་སྤན་གཉིས་བྱས་ན་བྱིན་གྱིས་
སྤ་བ་བྱང་ཟད་ཡང་མེད་པར་རུ་ཅེ་ཀྱན་ནས་བྱ་བཞི་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།
མགོའི་ཞེང་ཆད་ཆ་སྤན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱས་ན་རུ་དབྱས་མའི་དབྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་མ་ཆ་ཆེན་
ལས་ཆེས་ཆེ་བས་མི་འཆོམ་པར་འགྱུར་བས་སོ།

རྟ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་རྩོམ་པ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཡང་། རུ་
སྒྲོ་ཆད་བཞི་མ་དང་འབྲ་བར་བཞེད་དོ། །རུའི་བྱག་མཆོམས་ནི། རུའི་སྒྲོ་ཆད་བཞི་བ་ལྟར་
ན། གཡས་གཡོན་ཏུ་སྒྲོ་ཆད་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆོམས་ནས་ཡིན་ཏེ། འཕྲེང་བ་ལས། རྟ་
བབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནམས་སུ་ཞེས་ཐོགས་གོང་ཏུ་བྱངས་པའི་ལུང་དེས་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱམ་བུའི་
སྤང་ནས་རུའི་རྩ་བའི་རྩ་མིན་གྱི་ཁ་ནས་རུ་འཕྲོན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟ་བབས་སྒྲོ་ཆད་བཞི་
མའི་དར་དབྱངས་ནས་དར་དབྱངས་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །རུ་གསུམ་མ་
ལ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་རུ་མི་དགོས་ཡང་། ཅེ་ལུ་པ་ལ་ནི་དབྱས་རུའི་སྤྲོང་འོག་ཏུ་ཡང་རུ་དགོས་
ལ། དེའི་བྱག་མཆོམས་ཡང་དབྱས་རུའི་ནང་གི་དབྱས་ནས་སྤྲོང་འོག་ཏུ་ཆ་ཆེན་རེ་རེར་
སོང་བ་ནས་བྱག་པ་དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་རུ་དང་སྤྲོང་འོག་གི་རུ་བྱག་མཆོམས་རྒྱང་
རིང་ལུང་མཉམ་དགོས་པས་སོ། །རྟ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་རུའི་ཐོན་མཆོམས་ནི། ལམ་
ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་འཕྲེང་བའི་ལུང་བྱངས་པ། རྩ་མིན་ཁ་

ནས་ཆུ་མིན་པར། ཉུང་བཅས་སྒྲོ་ལས་སྒྲུབ་འཁྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྷེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་རེ་བཞག་པའི་དབུས་སུ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་གྱི་རུ་ཐོན་པར་གསལ་ལོ།

ཉུང་བཅས་གྱི་རྣམ་གཞག

༄༅། གཉིས་པ་ཉུང་བཅས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཉུང་བཅས་སྒྲོ་ལས་རི་ཅམ་སོང་བ་ན་གནས། རྣམ་པ་རི་ལྷ་བྱར་གནས་སྒྲུབ་ན། ཅིག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་མཐའ་རིང་བྱང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོབ་ལྷེ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་དུ། ཉུང་བཅས་གྱི་རྒྱ་ཚད་དང་དཔངས་ཚད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཉུང་བཅས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་འཛུགས་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོབ་ལྷེ་བ་ལས་མི་འདའོ། རྩོམ་ཐོབ་ལྷེ་བ་ལས་སྒྲོ་དང་ཉུང་བཅས་གྱི་བར་གྱི་ཐུན་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་བསྐྱར་བ་དང་། བསྐྱོམ་དོན་ལ་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཅིག་གདོང་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་སོང་བ་ན་ལྷེ་བའི་ཟད་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བ་འོང་བས། ཉུང་བཅས་གྱི་ཀ་བ་ཡང་ལྷེ་བའི་ཟད་མཚམས་གྱི་རུ་སྒྲེང་ནས་ཡོད་དོ། བེ་ཆ་ལ་ཐུན་སྒྲུབ་མེད་པ་ལྟར་ན། སྒྲོ་ལོགས་གྱི་འོག་ཐུར་གྱི་ཅིག་མཚམས་དང་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོབ་ལྷེ་བའི་མཐའ་གཉིས་ཁད་ཆད་དུ་ཡོད་པས། ལྷེ་བའི་ཟད་མཚམས་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་ཕྱིར་སོང་བའི་མཚམས་གྱི་རུ་སྒྲེང་ནས་ཉུང་བཅས་གྱི་ཀ་བ་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་འགྲམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་པ་ལ་བེ་ཆ་ལ་སྒྲོ་དང་ཉུང་བཅས་བར་གྱི་ཐུན་སྒྲུབ་བྱས་ན། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་རྩ་ཐིག་ནས། མདའ་ཡལ་གྱི་ཐིག་གི་བར་ལ་སྒྲོ་ཚད་གཉིས་སུ་རིས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཀ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྒྲན་ལྷེ་བ་ལས་མེད་པས། ཉུང་བཅས་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་འོག་མ་ཀ་བ་ལ་མི་ཁེལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པས་བེ་ཆ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། ཉུང་བཅས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་། ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྒྲན་དུག་དུག་སོང་བའི་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་གྱི་རུ་འཐོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲོ་དང་ཉུང་བཅས་གྱི་བར་དུ་ཐུན་སྒྲུབ་བྱས་ན། རུ་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་ཐོན་པ་བྱར་མེད་པས། ཀ་བའི་ཅེ་ལས་ཐོན་ཅེ་མོ། སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོབ་ལྷེ་བའི་ཆུད་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས། བེ་བྱ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱོམ་

བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ལ་བར་སྟོང་མེད་ནས་སྟན་པ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། བསྒོམ་བྱ་
 དང་བསྐྱང་བ་ལ་ནི་འགམ་སོགས་སྒོ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་དང་། རྟ་བབས་གང་གི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྟན་སྟུང་ནི་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་སྟོང་གི་མཆོན་
 ཟུང་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་ཐན་ཚུན་གྱི་བར་མ་ཡིན་ལ། ཆད་ནི་འཕྲེང་བར་ཆ་ཚུང་གཅིག་བཤད་
 པ་དེ་མི་བྱ་དང་། བསྒོམ་བྱ། བསྐྱང་བ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་འདྲེལ། འཕྲེང་བ་ལས། རྟ་
 བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་ཐོན་ཞིང་ཆ་ཚུང་བདུན་པའོ། ཞེས་པའི་ཚུགས་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཚུང་ཟད་རིང་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་
 རྟེགས་བྱ་བུ་བཞི་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། ཁ་མཉམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེགས་བྱ་དང་
 འཕྲེལ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་རྟེགས་བྱའི་བྱི་ངོས་སུ་འདྲི་རྣམས་བྱི་བར་རིགས་སོ། ཞེས་ཀ་
 བའི་ཐིག་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་འཐོན་པ་འགོག་པ་ན། ཀ་བ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་
 ཚུང་ཟད་རིང་བར་གནས་པ་གཏན་ཆིགས་སུ་བཀོད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱི་ལ་རྟ་བབས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་རིང་བར་གནས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲི་ཏིས་གསང་ལྟན་གྱི་ཐིག་
 ཆོག་ལས་ཀྱང་། རྟ་བབས་ལ་ཐུབས་དག་ལས་ནི། ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་ཆེན་ཆད། སྒོ་
 ཡི་མཚམས་དང་རྟ་ར་དང་། བྱིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ། ཞེས་རྟ་བབས་སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་
 ལ་རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྒྱུར་བ་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ལས་
 རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྒྱུར་བ་མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས། རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྒྱུར་བ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱང་བ་ལ་བྱས་པ་དག་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཕྲལ་བའོ། །

སྤེ་རྣམ་ཀྱང་། རྟ་བབས་ལ་ཐུབས་དག་ལས་ནི། ཆ་གཅིག་དོར་བའི། ཞེས་སྒྲིའི་ལ་
 ཐིབས་ལས་ཆ་གཅིག་དོར་བར་རྟ་བབས་བྱ་བར་བཤད་དོ། ཁ་ཅིག་རྟ་བབས་སྒོ་ལོགས་
 ཀྱི་སྒྲིང་ཏུ་རྟ་ཞོན་པ་སྟར་བྱས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོད་རྟེན་མགོ་ལྷ་ལྷ་བུར་འདྲོད་
 པ་ནི། བྱི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་རྩམ་མ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྒོ་གཤོ་བྱས་པས། རྟ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་དབངས་ཆད་ཆ་སྟན་ལྷ་པར་བཤད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ཏུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། ལུང་ལ་བརྟེན་
 པའི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་ཏུ་མ་བབས་ལ། ཆོད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་
 ཚུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པས། ཆིག་དེ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ནི་སྟན་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྟན་ཏུ་

ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་དུ་ན་མཁར་ཐབས་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཚིག་དེས་བསྟན་པས་དཔེ་བུ་
 ཟུར་མངས་དང་རི་སྒྲིང་གི་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞུལ་ཡས་ཁང་ཡང་
 འདྲོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་ཁང་གི་ཟུར་བཞི་པོ་ལ། ཀླ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྟེ་ནི།
 །བརྒྱད་བརྒྱད་བརྟེག་པ་རྟ་བབས་སང་། ཀླ་གདན་ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ། ཞེས་སངས་
 རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པས་སྟོ་ལོགས་གྱི་ཟུར་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བཅུགས་ནས་རྟ་བབས་
 སྟོ་སྒྲིང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲོད་པ་ནི། ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཡིན་པ་རྒྱས་
 མར་སྟངས་ཞིང་། རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་ལ་ཆ་ཡུན་ལྗེ་འཛིན་དཔངས་ལས་མེད་པས་དེ་ཅིག་འགྲམ་
 དུ་བཅུགས་ནས་བརྟེག་པའི་རྟ་བབས་སྟོ་སྒྲིང་དུ་མི་སྒྲིབ་ལ། སྒྲིབ་ན་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་
 དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདྲོད་ན་ནི་གཤིན་རྗེ་
 གཤེད་དམར་ནག་གི་བཅུ་གསུམ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ནང་གི་སྟེ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་
 སྒྲིང་དུ་པད་ཉི་སོགས་གྱི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་སྟེ་འཛིན་ཐོག་འོག་དུ་རྒྱག་ས་མེད་པར་
 འགྱུར་རྟེ། ལྟ་བཞེངས་པའི་དཔངས་ལ་སྟོ་ཆད་ལས་དམའ་བ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྟེ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་ར་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ར་ནང་མ་ལྟེ་བའི་སྟེ་ཆ་སྟེ་ཆ་
 ཆ་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱིར་དོར་བའི་མཆམས་ནས་འཛོན་དགོས་ལ། སྒྲིང་འོག་དང་གཡས་
 གཡོན་གྱི་ར་རྣམས་དབུས་ར་ལ་ཉེ་རིང་མཉམ་དགོས་པས། ལྟེ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཡུན་ལྗེ་
 དང་སྟེ་ཆ་ཆ་ལྟག་ཅིམ་ལས་དམའ་བ་བྱུ་ས་མེད་ཅིང་། ཅིག་པའི་དཔངས་ལ་འང་ལྟེ་ལས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྲི་བྱ་ལ་སྟོ་དང་རྟ་བབས་བར་གྱི་ལུན་སྟེ་ཆ་དེ་བསྟོམ་དོན་ལ་
 འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་འོང་བའི་བར་སྟོང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆེས་
 འཕུལ་པའོ། འཕྲེང་བའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟེ་གས་སུ་ཞེས་པ་ནི་འདྲོད་སྟེ་མ་ཡིན་
 ལ། དེ་དང་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་པར་ཐག་རྟ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འོག་
 གཞི་ཁང་མཉམ་ལ་གནས་པས་ཕ་བྱད་ནས་ལྟེ་བ་ན་འདྲོད་སྟེ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྟངས་
 བས་ཀ་བའི་ཐིག་འདྲོད་སྟེ་མ་གྱི་ཐིག་ལས་འཛོན་པར་འབྲི་བ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་སྟེ་མ་ལྟེ་བའི་སྒྲིང་དང་ཀ་བ་ལྟེ་བ་འཛོན་ནས་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་དམའ་ཆེན་པོ་
 ཟུར་མི་རུང་བར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་ར་གསུམ་མ་ལ་ནི་ལྟེ་བ་དཔངས་དམའ་

པས་ཚོག་པས་མཐོ་དམན་མེད་པ་འོང་ལ། ར་ཅེ་ལྷ་པ་ལ་ལྷེ་བ་དཔངས་མཐོ་བ་དགོས་
 པས་འདོད་སྒྲུལ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་མཐོ་དམན་ཅུང་ཟད་འོང་ཡང་། བ་ཟད་ནས་
 བསྐྱས་པ་ན་མཐོ་དམན་ཆེན་པོ་མི་མདོན་པར་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་བྱར་བྱང་ཁིང་། ལྷེ་
 བའི་དཔངས་ཆད་ངེས་པ་ཅན་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མེད་པས། ར་ཅེ་གསུམ་
 མ་དང་ཅེ་ལྷ་པའི་དཔང་གིས་མཐོ་དམན་རི་ལྟར་མཛེས་པ་བྱས་པས་ཚོག་གོ།

དེ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ནི། འཕྲེང་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྱངས་པ་དེ་དང་། ལམ་ཀ་རྒྱལ་
 བཟང་གིས། རྟེགས་བྱ་བྱམ་པ་ལ་གནས་པའི། རྟ་བབས་ཀ་བ་བྱང་པོར་བྱ། ཁྲིས་བཤད་པ་
 ལྟར། རྟེགས་བྱ་བྱ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་ལས་འཕྱོད་པའི་ཀ་བ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་
 པའི་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུང་ལུ། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་གྲངས་ལ། བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཚུགས་
 རེའི་རྟ་བབས་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་འདོད་པ་ལ། ལ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྩོམ་འབྲུང་
 བར། རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད། ཅིས་དང་། མན་སྟེ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ། ཁྲིས་བཤད་པས་སོ། ཐམས་ཅད་གསར་
 པའི་རྒྱུད་ལས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། རྟ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བ་བྱང་། ཁྲིས་ཀ་
 བ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་རྟེ། དེའི་འབྲེལ་པར། བུཆེ་པས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་
 པོ་ནི། རྟ་བབས་དང་ཀ་བ་བྱང་གིའོ། ཁྲིས་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བྱང་རེ་རེར་གསལ་
 བར་གསུངས་པས་སོ། ཁྲིས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། རྩལ་བྱུང་གི་རྩལ་པ་བཞི་རྣམ་
 པར་དག་པས་སྟོ་བྱང་རྣམས་སོ་ཁྲིས་ལུང་སྟོའི་ཞབས་སོ། ཁྲིས་གསུངས་པ་བཞིན། ལྷ་བྱང་
 གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུགས་རེའི་སྟོ་བྱང་གཉིས་ཚུགས་དེའི་སྟོ་བྱང་ཅེས་
 གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩལ་བྱུང་རྩལ་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོ་བྱང་
 བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། རྟ་བབས་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་
 ཀྱང་། གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་ཁྲིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། གཡོན་གྱི་ཀ་བ་
 གཉིས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་ཁྲིས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་སྒྱུར་བར་གསུངས་ལ།
 ཡང་རྟ་བབས་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོའི་ཀ་བ། ལུབ་ཀྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་ཀ་བ་ཁྲིས་བཞིར་བསྐྱས་
 པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་དག་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བར་གསུངས་རྟེ། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀ་བའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀ་བ་
གཉིས་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་དུ་རྟ་བབས་འཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་མི་མངས་པས། ཀ་བ་བཞི་
བཞིར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། །

རྟ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དེ་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། སློ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས།
རྒྱ་མིན་ཁ་ནས་རྒྱ་མིན་པར། རྟ་བབས་སློ་ལས་སྟམ་འཕྱར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་
གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་སློ་ཚད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཐོག་ངོས་ཀྱི་སྟམ་བུའི་
རྒྱ་ཚད་མ་ཡིན་རྟེ། སློ་ཚད་གཅིག་མའི་སྟམ་བུ་འོག་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལའང་
ཆ་རྒྱུད་བརྩ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རྟ་བབས་ཀྱི་ཆང་གི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། ཆང་
ལ་ཡང་ཕྱིག་པ་མེད་པས་ཀ་བ་ཉིད་ཆང་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཀ་བ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་སློ་
ཚད་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྟ་བབས་སློ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་ནི། འབྲམ་ལོགས་སློ་དང་མཉམ་པ་ལ་
ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་ནང་གི་བར་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྩ་བྱག་ཡོད་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་
ཡིན་ཞིང་། འབྲམ་ལོགས་སློ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕན་ཚུན་ནང་
མཐའ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྩ་བཞི་ཡོད་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་རྒྱ་
མིན་ཁ་ནས་རྒྱ་མིན་ཁའི་བར་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྩ་བྱག་ཡོད་ཀྱང་། ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་
རྒྱུད་རེ་རེའི་དར་དབྱངས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་བའི་
གཡས་གཡོན་དུ་འཕྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན་པས། དེའི་གོ་ས་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལ་
མི་གཏོགས་སོ། །

དར་དབྱངས་སམ་ཀ་རྒྱན་ནི། རྟ་བབས་ཀྱི་སྟམ་བུ་འོག་མ་ཀ་བས་འདེགས་པ་ལ་བར་
དུ་གཏུང་ཡོད་པ་སྟར་ན་དེའི་གཏུང་སྟུང་དང་། མེད་ན་རིན་ཆེན་ཤར་བུའི་སྟུང་ལས་འཕྱར་སྟེ།
ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྟམ་བུ་ལ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་སྟེང་འཁྱེད་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་
དོ་ཤལ་འཕྱར་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་དར་དབྱངས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་འཕྱར་བར་སྟོན་
པ་མིན་གྱི། དར་དབྱངས་ཀྱི་ལོགས་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་སྟམ་བུ་ནི་
མས་རིམ་ནས་གསེར་དང་། རིན་ཆེན་ཤར་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། མིག་པ་དང་། ལྷན་པ་
དང་། ལྷན་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་། ཤར་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་མིག་དང་། མཐའ་ཡབ་
ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟམ་བུ་ཨ་པ་དང་། བུན་པ་གཉིས་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དང་གཉིས་དང་།

གཞན་དག་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུ་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའི་གཉིས་མཉམ་དག་མཉམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་
 རྣམས་སོ། །ཡང་ན་མས་རིམ་ནས། ཤར་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། གསེར་
 དང་། རྩ་སྤྱོད་དང་། གསེར་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། གསེར་
 དང་། མདའ་ཡབ་སྟེ། སྒོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ། སྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ལ། བདུན་ལ། དགྲུ་པ་རྣམས་
 དཔངས་ཆ་རྒྱུ་རེ་རེ་བ་དང་། བཞི་ལ། རྩལ་ལ། བརྩ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཆ་རྒྱུ་ཕྱེད་པ་
 དང་། ལྷག་མ་ལྷ་ཆ་རྒྱུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པར་མཉམ་པའི་ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་གྱི་སྒྲུབ་
 བྱ་རྣམས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུག་དང་མ་རན་གྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་ཅི་མངོས་
 སུ་བྱ་ཞིང་། སེངྒེ་དང་སེངྒེ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པ་དང་། རྩ་བྱ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་མིའམ་ཅི་
 མོ་རྣམས་ཀྱང་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་གྱིས་སྦྱར་
 སྒྲུབ་གྱི་སྟེང་གི་སྒྲུབ་བྱ་འདེགས་པར་བྱ་སྟེ་རི་ལྷོ་རེ་གསུམ་པར་རྟོ། །འཕྲིང་བ་དཔང་འཕྲུར་
 ལས། ལྷག་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་འབྱུང་རྟོ། །རྒྱ་བབས་ལ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྒྲ་རེ་དང་། རྟོ་
 ཤལ་དང་། རྟོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀློག་པོའི་ནང་དུ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རྟོ་ཤལ་ལོགས་ནི་སྟེང་དུ་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ནས་འཛོན་པའི་སྤྲིག་གི་རྩན་འབྱུང་ལ་ལོགས་པ་
 ཅི་མངོས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀློག་པོའི་ནང་གི་ཆ་རྒྱུ་ཕྱེད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་
 ལ་ལོགས་པའི་རྩན་བཀོད་པའི་དོན་དུ་ལོ། །སྒྲུབ་བྱ་བརྩ་གཅིག་པ་ལ་རི་དྲགས་ལོན་གནས་
 ཀྱི་མདའ་ཡབ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལ། འཕྲིང་བར། རུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་
 གནས་པའི། སྒོ་ལས་སུམ་འཕྲུར་རྟ་བབས་ནི། རྩོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྷན། འི་ལ་
 སུའི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་ཕྱོགས། ཞེས་སྤྱ་བྱང་གིས་གསུངས་པ་དངས་ནས་བཀག་ཅིང་། འདིས་
 ནི་གདན་གྱི་གཞོགས་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་ལོ་མོའི་མཇུག་མའི་ས་རོལ་དུ་མདའ་ཡབ་
 གཉིས་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། རྩོགས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆོག་གོ།

དེས་ན་རི་དྲགས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་མི་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ལ་གནས་
 ཤིང་། རི་དྲགས་ཀྱི་མཇུག་མའི་རྩོགས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་དེ། རྟ་བབས་རེ་ལ་
 མདའ་ཡབ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །བྱི་རུར་གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེུ་
 གདུགས་བརྩུང་བ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆོས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟོ་མེའི་ཅེ་མོ་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་
 ཡུ་བ་ཆ་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་དར་ལྗེའི་ཤམ་བྱ་དང་བཅས་པའི་གཡོགས་ལ་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་

ཡོད་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གཉིས་སོ། །ལྷགས་གཞན་ཡང་བཤད་དོ། །མདའ་ཡབ་མ་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཆ་རྒྱུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བྱའོ། །སྤུམ་བུ་བརྩ་གཅིག་
པའི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཅིབས་བརྩ་སྤྲུང་དང་བཅས་པ་
བད་རྒྱའི་གདན་ལ་བསྐྱང་ནས་གནས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོའི་གདན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་
དུགས་སོ་སོ་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁ་བལྟ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ལས་ཆ་རྒྱུ་ཕྱེད་ཙམ་གྱིས་བར་ཐག་
རིང་བར་གནས་པ། ཆ་རྒྱུ་གཅིག་གི་ཚད་གྲུ་མཁྱེན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་
འགྲོང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེ་མོ་ལ་བལྟ་བའོ། །རི་དུགས་ཀྱི་ལུས་ལའང་དཔངས་ཆ་
རྒྱུ་གཅིག་དགོས་སོ། །བྲི་བྱ་ལ་ནི་ཅིབས་ཀྱི་བར་བར་ནས་རྩ་དབུས་མ་མཐོང་བ་བྱ་བ་
ནམས་ནི་འཕྲེང་བར་བཤད་པ་བཞིན་གྱིས་པའོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་བབས་
ལས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ནམས་
ཉེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་
བརྒྱད་མེར་པོ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་མཆེ་བདུག་པ་དཀར་པོ་དང་། རྟ་ལྡང་ཁྱ་དང་། བྱད་མེད་
ལོ་བརྩ་དུག་པའི་ནམ་པ་སྟོ་བསངས་དང་། འོར་བུ་ཅེ་དུག་པ་མེར་པོ་དང་། བྱིམ་བདག་
དམར་པོ་མཛོད་མི་ཟད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དམག་དཔོན་ནག་པོ་མོ་ཆ་དང་བཅས་པ་
མདུང་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་ལ། མདོ་ལས་འོར་བུ་
སྟོན་པོ་ལྷུང་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ། །བར་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ནམས་དང་། སྤྱིན་གྱི་སྤྱབས་
ལས་བྱུང་བའི་རྩའི་ལུས་ཅན་མེ་རྟོག་གི་འཕྲེང་བ་བརྒྱང་བ་ནམས་བྱའོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

༢༩། གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅིག་པ་ལྟ་པོ་
ཕྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱུ་འདོད་པ་དང་། སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་དུ་བཅེགས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མི་ལེགས་ཉེ། བྲི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་བསྟོན་དོན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་
སྐྱངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅེགས་པའི་ལྷགས་ལ་ཅིག་ཞིང་ཆ་
སྤན་ལྟ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཏ་ཅང་རྒྱུ་པའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་གྲ་
སོགས་འགྲེལ་བཤིན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅིག་པ་རེ་རེའི་འོག་གི་ཞིང་ཚད་ལ་

སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རི་མོ་ཕན་ཚུན་
 བྱས་གང་གིས། མ་རེག་པར་ནི་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རེ་རེ་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་
 གསུངས་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ ཅིག་པ་ལྔ་ཀའི་ཞེང་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་ལས་མེད་པས་རེ་
 རེ་ལ་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་བྱས་ན་བར་སྟོང་ཡེ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་རེའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་རང་གི་སྒོ་གྲས་ཀྱིས་འདི་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བཞིན་
 དུ་མཚོག་བརྟེན་པའི་གུབ་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ནི་མ་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པར་སྟོན་འདྲིན་པ་ནི་སྒྲུ་ཁམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྟོམ་འབྱུང་ལས། རི་མོ་ཕན་ཚུན་
 དག་གི་བར། །ནས་ཙམ་དུ་ནི་གང་བ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་
 པར་འཁྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་གི་ཞེང་ལས་མེད་པ་དེའི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆ་རྒྱུང་གཅིག་ལྔར་བཤོས་པ་ན་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོ་
 རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདྲེ་མ་པ་མེད་པར་སྟོས་
 ཤིག་དེས་ན་སྟོམ་འབྱུང་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཅ་ཐིག་ལྷ་
 གང་པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། ལྷ་རེ་ལ་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་རེ་དང་། སོར་ཆེགས་རེ་ལ་ནས་
 བདུན་རེ་ཡོད་པའི་རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཅིག་པ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཆད་ལ་
 བྱས་གང་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་། དུ་རི་ཀ་པས། བྱས་
 གང་གིས་ནི་མ་འདེས་པས། །རི་མོ་ཀུན་དུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩལ་ཚོན་
 གྱིས་བྱི་བ་ལ་ཚོན་མ་འདེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་
 ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

རྒྱུ་པས། བྱས་གང་གིས་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་ཆའི་ཆད་དེ་སྟེང་དུ་རི་ལྟར་
 མཛེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་དགོངས་གྱི། བསྐང་བ་དང་བསྟོམ་
 དོན་ལ་ཅིག་པའི་འོག་སྟོམ་པ་དང་སྟེང་ཞེང་ཆད་ལྔ་པའི་བྱུད་པར་མེད་དོ། །ཅིག་པ་ལྔ་ཀ་
 དོག་གི་རིམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གསལ་
 པར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དང་། མེད་ན་ཚྭ་གས་དེའི་ལྗེའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་བསྐྱུན་
 བྱས། ཤར་ནས་དབུས་བར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནས་ནང་གི་
 བར་གྱི་ཁ་དོག་བྱ་བར་འཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེ་

ཁོ་ནར་མ་ངེས་ལ། འདིར་ནི་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པས་བྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་མེར་དམར་ལྔ་ལྔ་བར་བྱ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གིས། རི་མོ་སྒོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་མེར་དང་དམར། །ལྔ་ལྔ་དེ་བཞིན་སྒོ་བ་པོ་ནི། །སྒོ་མས་པར་ཡང་དག་བསྟེ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅིག་པ་ལྷ་ནི་ཚུགས་མདོག་གིས་མི་འབྲེད་ལ། འོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཐད་ཀར་རི་ཅམ་དུ་འགོ་བ་ནི། འགམ་འོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཆོགས་རྩོལ་ཞེས་ཞེས་པ་དང་ཁད་ཆད་དུ་འགོ་ཞིང་། ཅིག་ག་དོང་ལྷ་ཡང་མཉམ་མོད་ཀྱང་། འགམ་འོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ནི། འོག་གི་ཅིག་ག་དོང་ནས་སྒྲ་ཆོགས་རྩོལ་ཞེས་ཞེས་པའི་བྱང་མཆོམས་པར་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ག་དོང་རོས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྷ་རིང་བྱང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་རྒྱུད་ཐད་རེ་རོས་སུ་འོང་བ་བྱས་ན་མདོས་སོ། །

ལ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་འོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས། དེའི་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་དང་། ཅིག་པ་བྱི་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་གྱི་ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་བྱན་གཅིག་བྱང་བ་དེ་བྱི་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི། བསྒོམ་བྱ་ལ་སྒོ་འོགས་ཀྱི་གདུང་ཆ་རྒྱུད་པའི་སྒྲེད་དུ་ཡོད་པས། སྒོ་དང་རྟ་བབས་གྱི་བར་ན་བར་སྒྲེད་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བྱེར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་ལ་བྱུབས་འདེགས་པའི་གདུང་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ག་དོང་དུ་བྱས་ནས་བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་དེའི་སར་ཅིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གདུང་གིས་ཀ་བའི་ཅེར་མི་སྒྲིབ་པར་འལྱར་ཏེ། བྲེང་བ་དང་སྒོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་དང་། བི་རྒྱ་ཏིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་སྒོ་འོགས་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་ཆ་རྒྱུད་པའི་བྱིག་ནི་གདུང་མཆོན་པར་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་གདུང་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ཅིག་ག་དོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་སུ་བཙུགས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལ་བྱུབས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་མེད་པར་འལྱར་ཏེ། ཅིག་པ་བར་སྒྲེད་ལ་ཡིང་དེ་སྒོ་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུའོ།

འདི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུང་ཆ་རྒྱུད་པར་ངེས་པ་དང་། རོས་སུ་འོང་བའི་ཅིག་པ་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་བཞིན་དུ། གདུང་མེད་པའི་སར་ཅིག་པ་བར་སྒྲེད་ལ་སྒོ་དེ་མི་ཉན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། སྒོ་འོགས་ཀྱི་ག་དོང་ནས་ག་དོང་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་བྱེད་ན། གདུང་ལ་ཆ་རྒྱུད་པའི་མེད་པས། དེའི་བར་དུ་དེས་མི་

སྒྲིབ་པ་དང་། རྫོལ་གསུམ་གྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པར་
 བྱེད་ན། ཅིག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་ཡོད་པས། གདུང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཅིག་པ་ཆ་
 ལྷན་རེ་རེ་བར་སྒྲུང་ལ་སྒྲོན་དགོས་པས་རྫོན་རང་ལའང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་ལུགས་
 ལའང་ཅིག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་ཡོད་ཅིང་། གདུང་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་ལས་མེད་ལ། གདུང་
 གིས་མ་བཞེགས་པའི་ཅིག་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་ན་དེ་ནི་གདུང་ཆ་
 རྒྱུད་བརྟེན་པར་བཤད་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་འདྲུག་པས་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་གྱི་རྫོལ་གསུམ་
 གཉིས་གྱི་ཅིག་པ་ལ་ལོ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཞིང་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གདུང་
 ཡང་བཞེགས་ཁར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཆ་རྒྱུད་
 བརྟེན་དང་། དེའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་མེད་ཅིག་ཡོད་དེ། དཔེར་
 བ་འཕྲུང་བར། རྫོལ་གསུམ་ཕྱི་མའི་ཅེ་ནས་གཞན་གྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་
 བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་དེ་ཆོན་སྒྲུབ་ལྟའི་སར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཆོན་སྒྲུབ་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་
 པ་ནང་མ་བཞིའི་ས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། གདུང་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་
 པ་ཡང་ནང་གི་འགོ་མཚམས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཆད་དེར་ངེས་མི་དགོས་སོ། རྫོལ་འཕྲུང་
 འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་པའི་རྟེན་དུ་གདུང་། ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་བར་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་གདུང་ཆ་རྒྱུད་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། རྫོལ་གསུམ་གྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་
 བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐིག་ལ་མ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། ཐུང་བ་ལས། གདུང་
 གི་འོག་ཏུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་བྲིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐུ་བཞི་
 པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་པ། ཀ་བ་བརྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ། འདིར་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྟེན་ནི་མ་གསུངས་རྟེ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལ་མེད་ལ། ཀ་བ་བརྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་པའི་མཚན་ནི་དེ་འདི་ཡང་
 དགྲིལ་འཁོར་མཐས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་དགྲིལ་འཁོར་མཐས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། པརྟེ་
 ཏུས་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་རྫོག་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་མ་པོ་
 རྫོ་བཞི་བ་སོགས་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་བྱིན་
 པ་དང་། མཛོན་བརྗོད་ལས། རེ་ལུ་ཐིག་དགུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བཤད་

པས། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་འོང་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚུགས་སྒྲ་མ་མ་ཡོན་པར་སྒྲང་བས་རིགས་པར་མ་མཐོང་
 རོ། བྲེང་བའི་ལུང་དེས་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ཁྲབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་
 མཛེས་པ་གཅིག་པུ་བཤད་གྱི། སྒོ་བཞི་དང་ཟུ་བཞི་པ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཁྲབ་བྱུར་བསྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་ཞེས་པ་ཡང་། དགྲིལ་འཁོར་
 ཅོམ་མིན་གྱི། ཟུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཞེས་བཤད་པས་ཟུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀུན་ལ་བྱེད་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་བས། དགྲིལ་འཁོར་ཟུ་བཞི་སྒོ་གཅིག་པ་ལོགས་སྒྱུད་
 ལས་བཤད་པས་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤོང་བ་ཉིད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་
 གསུང་དབང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རྒྱུ་ལོར་བཤད་པ་ཡང་དེས་མ་བློན་པར་འགྱུར་རོ།
 །དགྲིལ་འཁོར་ཟུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་
 སྒོ་ལོགས་གྱི་གདུང་གི་ལོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བཤད་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
 གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་སྟུང་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་
 མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་གཏན་མེད་པར་སྒྲབ་བ་མིན་གྱི།
 ལྟ་དུག་རྩ་རེ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་དེའི་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཆོབ་གསུམ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་ཆོག་གི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཟུ་བཞི་པ་སྒོ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་མིན་ལ། ཟུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཞེས་པ་
 ཁྲབ་བྱུར་བྱས་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། ཟུ་བཞི་སྒོ་བཞི་
 པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚུད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཟུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ། །

དེས་ན་ཟུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ནང་
 གི་ཀ་བ་བརྒྱད་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་ན་དེས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མེད་པར་དགོས་པ་མི་འདོད་དོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་ཞེས་
 པའི་མཛེས་ས་ནི། དགྲིལ་འཁོར་ཟུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་མི་
 གཏོགས་པས། སྒོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐིག་ལ་ཤར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་

ཅུང་ཤེ། དེ་རྣམས་ཏྲ་བ་བས་གྱི་ཀ་བ་ཡིན་པར་བྱེད་རོ། །དེའི་བྱེད་མཐའ་གཞན་ཞེགས་
 པས། ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་པའི་ཀ་བ་ནི། གློ་ལོགས་གྱི་གདུང་གི་ཀ་བ་ལ་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། གློ་ལོགས་གྱི་གདུང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་འདེགས་དགོས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས། གློ་བྱུང་དང་འགྲམ་པ་དང་། ལོགས་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ལངས་
 པར་འདོད་པ་སྟེང་བར་བཀག་པ་ནི། འགྲམ་པ་བར་སྒྲུང་ལ་སྟོད་མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་
 དུ་གློ་ལོགས་ཐུན་དུ་ལྡང་རྒྱ་མེད་པས་གློ་ལོགས་གྱི་གདུང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་གདུང་
 དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་པས་སོ་སྒྲུམ་དུ་དགོངས་སོ། རྟེན་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་འདོད་སྒྲུམ་
 ནི་རྟེན་པའི་འོག་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོའི་ཐད་ཀར་ཆད་
 བས་མེད་པར་རྟོ་རྟེ་མཐའ་འགྱོར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་པས་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས།
 ཟན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་ནི། ཁ་བྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁ་བྱེར་
 དང་། རྟེན་པ་བྱུང་དང་། གཞུངས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲུམ་བྱེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ།
 །དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྟེང་བ་ལས། འདོད་ཡོན་སྒྲུམ་བྱེས་པ་དང་གསེར་དང་པར་རྒྱ་གཤམ་རིན་
 པོ་ཆེ་གཞན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མཚོན་པའི་སྒྲ་མོ་སྒྲ་
 མདོག་སྒྲ་ཚོགས་པ། རྒྱན་དང་། ཤོས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་། བཞུགས་སྒྲ་བས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་།
 རྒྱག་ན་མཚོན་རྒྱས་སྒྲ་ཚོགས་པ་བོགས་པ་རྣམས་འཁོད་དེ། གྲངས་ནི་བརྒྱ་བྱུང་ལྟར་པ་
 ལྟར་རོ། །སྒྲུམ་བྱུང་དེ་ནི་སྟེང་བར་ཏྲ་བ་བས་གྱི་ཀ་བ་གནས་པའི་གཞི་དང་མཐོ་དམའ་མཉམ་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྟོ་རྟེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་དོད་པ་
 ཅོམ་དུ་བྱ་བར་ཤེས་སོ། ལ་བྱ་ནི་པོད་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་གཞི་སེར་པོར་བཞེད། འཕྲེང་
 པར་ཅིག་པ་ལྟ་སྒྲག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུམ་བྱ་ལ་
 ནི་བྱུར་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་དང་། སྒྱ་བཞི་དང་། རྒྱུ་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་
 ཆེས་སྒྲས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ནི། གསེར་གྱི་སྐར་རགས་བཞིའི་བྱི་རོལ་སྒྲ་ཐིན་མ་ཀ་
 རའི་ཁ་ནས་འཕྲང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པས་བར་སྟོང་ལ་བར་སྐབས་སྒྲ་སྐར་
 རགས་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་ལུལ་བྱ་ཞིང་སྟེང་གི་དཔངས་བྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་
 དོ་ཤལ་ནི་སྒྱུད་པ་དམར་པོ་ལ་རྒྱས་པའི་སྒྲ་དྲིག་གི་སྟེང་བ་གློ་གཉིས་དང་སྟེང་དང་འོག་

ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། རྟོག་པ་ཕྱིད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་སྒོ་
 གཉིས་ཟུ་དོ་ཤལ་ལས་ཚུང་ཟད་བྱུང་བར་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་དང་པོ་བྱ་བར་
 གསུངས་པས། དོ་ཤལ་ནི་ཁྲག་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། རྟོག་པ་ཕྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གསེར་
 གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ནོར་བུ་སྒོམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་ལུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་
 ཇི་ལ་བུའི་མཐར་རྩ་ཡབ་འབྱུང་བའི་རྩལ་གསུམ་གསུངས་པས་རེ་རེའི་ཅེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་
 གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྤེལ་ཡོ། རྟོག་པ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་པར་ལ་སྒྲུ་ཆེས་དང་། དེའི་
 རྟེན་དུ་ཉི་མ་ལ་རྩི་ཆེ་བྱེད་པས་མཆན་པའོ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆའོ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
 པར་ལ་གནས་པའི་རྩི་ཆེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་རྩི་ཆེ་ཆོག་པའོ། ཤར་བུའི་སྐམ་
 བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤར་བུ་འབྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྐམ་ནི་སྐུ་དང་འདྲ་
 བར་མངོན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དབུལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ལྷ་བྱང་གི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། ཟར་ཆགས་
 དང་བྲེ་འབྲེང་ཆོག་ས། ཞེས་ཤར་བུ་ཟར་ཆགས་ཟུ་བསྐྱར་བ་དང་མཐན་ནོ། འདི་བྲི་བྱ་ལ་
 བྲེ་བའི་སྐམ་བུའི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་སྐམ་བུ་དེའི་ཐད་གྱི་ཕྱི་རོས་ཟུ་བྱ་འདབ་གྱི་
 ལྷམ་སྐུ་ལས་འབྱུང་བའོ། བྱ་འདབ་ནི་པོད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས་གཞལ་ལས་ཁང་དངོས་གཞིའི་
 ཐོག་བཀལ་བའི་ཕྱི་མཆམས་ནས་གུད་དུ་འདོགས་པ་དང་། ཞེང་འདོད་སྐམ་གྱི་མཐའ་
 དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། སྒོ་བྱུང་དང་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ཆད་དེ་བྱས་མི་བདེ་
 བས་བཞེངས་པ་ལ་གཅིག་པག་ཏུ་གཅིག་སོང་བ་ལ་ཐོགས་པའི་ཐབས་གྱིས་ཅི་མངོས་བྱ་
 གསུང་རོ།

མདའ་ཡབ་ནི་ཅ་ཐིག་ནས་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་སོང་བའི་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡོད་ན་
 གཞལ་ལས་ཁང་མངོས་གྱི་ བདུན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བུ་ནམས་མགོ་བཅད་པ་
 ལྟར་འགྱུར་བས་མི་མངོས་པར་གསུངས་པས། འོག་གི་ཤར་བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་ཉིད་
 ན་ཡོད་པ་བྱའོ། འདིའི་སྐྱད་དོད་ཀྱམ་ཤི་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་པོར་བསྐྱར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་
 འབྱུར་རོ། འདི་བྲི་བྱ་ལ་དར་དབུངས་གྱི་ཐིག་གི་བར་ལས་མེད་ཀྱང་། བསྐྱམ་བྱ་ལ་སྒོ་
 འོགས་གྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བུ་དང་བྲེ་བྲེ་བྱེད་
 དང་སྐུ་ནམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ། མདའ་ཡབ་གྱི་དབྱིབས་ནི་པར་འདབ་མ་ཕྱེད་
 པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྤེང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་ནི། སྤེང་

བ་ལས། རྩྱགས་རྣམས་ལྷ་པར་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་
 གསེར་གྱི་བྱམ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཆན་ནམ་བུ་དན་བརྒྱད་
 དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུག་འཇུགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་བྱའི་
 མདའ་ཡབ་མིན་པའམ་ཡང་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དཔུང་པ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། པར་ཕྱེད་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མདའ་ཡབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུག་མ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཁར་གཞུག་གོ། རྒྱལ་མཆན་ནི་རྣམས་
 དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩྱེ་དང་། རྩྱེ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་མོ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུག་
 པ་ལ་བཅིངས་གིང་། དེའི་བྱུ་ལྷོ་ལ་བ་བཅིངས་པའི་དར་ལྗེ་གསུམ་པ། ཆེ་མོ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྒྲ་རྒྱས་པ་དང་། རྩྱ་མིན་གྱིས་མཆན་
 པ། རྩྱ་དགེ་མ་བརྒྱུད་པས་སྒྲུལ་ལྷགས་སྒྲུ་འཕྲོག་ཅིང་འཕྲིང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན། དེའི་རྩྱ་དགེ་
 རྩྱ་ཕྲོགས་པ་ལས་མེའ་མེའ་ཞེས་ཟེར་བ་རྩ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ། རྩྱག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་
 མ་ཕྱེད་པའི་ཆེ་མོ་ནི་དར་ལྗེའི་ཆེ་མོའོ། ཁ་དན་ཡང་རྩྱག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་མ་གཏོགས་
 པ་དེ་དང་འབྲེལ། རྩྱ་རྣམས་ནི་རྩྱགས་རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ། རྩྱོ་དང་རྩྱོ་ལྷུང་གྱི་མཆན་མས་
 རྣམས་སྒྲུ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་མེར་ལྷང་ནག་གང་རུང་ལ་སྒྲེང་དུ་རྩྱ་
 རྩྱེ་ཕྱེད་པའམ་ཡོངས་རྩྱགས་ཀྱི་རྩྱེ་ཆེས་མཆན་པ་བྱ་ཞེ། རྩྱ་བ་རིན་ཆེན་རྩྱེ་གསུམ་ཀ་ལ་
 དཔངས་ཆ་རྩྱ་གཅིག་གོ། འདི་འཕྲེང་བར་རྩྱོ་དང་རྩྱོ་ལྷུང་གྱི་ཕྱིའི་མཆན་མས་སྒྲུ་བར་
 བཤད་ཀྱང་། འཕྲེང་བར་ལྷང་རྩྱངས་པ་ལས། རྩྱགས་བྱའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྩྱར་རྣམས་སྒྲུ།
 རྩྱ་བཞི་མ་རྩྱེ་རིན་ཆེན་དག་ རྩྱེ་ཆེས་མཆན་པའམ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཕྱིད། རྩྱ་ལས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་གི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་སྒྲུལ་དང་ཅིག་པའི་
 ཕྱི་ནང་གི་རྩྱར་རྣམས་སྒྲུ་ཡང་ཕྱེད་དགོས་མོ།

གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༢༢། གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐོག་མར་ཐིག་གིས་བྱི་བའི་རྩྱ་
 རྩྱ་ཟད་བརྩོད་ན། བྱང་མེམས་བརྒྱད་དང་མཆན་མས་ཀྱི་ཁྲོ་པོ་རྣམས་དགོད་པའི་ལྷ་སྒྲུལ་
 ཀྱི་དོན་དུ། ཆངས་དང་ཆ་ཐིག་ལྷད་པ་ནས་ནང་དུ་རྩྱོ་ཆད་གཅིག་དོར་བའི་སར། བྱང་

ཐིག་མཚན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་ཚུགས་བཞིན་ཐིག་བཞི་སྟེ། འཕྲེང་བ་ལས། ཅ་བའི་ཐིག་གི་ནང་
 ཏུ་སྒྲིའི་ལྷ་སྟམ་དོར་ནས་ངོས་ཐིག་གཅིག་བྱུར་ཐིག་གཉིས་གྱི་བར་ཏུ་འོ། ཞིས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རྟོ། རྟེན་ནང་ཏུ་འཕྲེང་བའི་ཐིག་ཅ་ལྷག་པའི་སྐབས་སྟེ། དེའི་ནང་ཏུ་གཟུགས་རྩོ་
 རྩོ་མ་ལ་སོགས་པ་དགོད་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲིའི་ཆད་དོར་ནས་ཆངས་པའི་སྟེ་བ་ན་གནས་པའི་
 ཐིག་སྐྱད་གྱི་ཆངས་པའི་དབང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ནས་བཟུང་ནས་དབུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་མཚམས་གྱི་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་དང་པོའོ། རྟེན་ནང་ཏུ་རྩོ་རྩོ་ཕྱེང་བའི་ཆ་རྒྱུད་སྟངས་ནས་
 དེ་ལྟར་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའོ། ཞིས་པ་གསང་བ་འདུས་པ་འདས་རྩོར་གྱི་སྐབས་སྟེ།
 གསུངས་ནས། དེ་ལས་འབགས་ལྷགས་གྱི་བྱུང་པར་འཆད་པ་ན། བྱུང་པར་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་
 གཉིས་པའི་ནང་ཏུ་ཡང་རྩོ་རྩོ་ཕྱེང་བའི་ཆ་རྒྱུད་དོར་བར་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་གསུམ་པའོ།
 རྒྱམ་པོ་དང་པོའི་ནང་ཏུ་ནི་འོད་གྱི་འཕྲེང་པའོ། རྒྱམ་པོའི་དང་པོ་ལས་བྱི་ངོས་སུ་ནི་རྒྱམ་
 པོའི་ཐིག་མེད་དོ། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་སྟམ་དང་པོའི་ངོས་ཐིག་ལས་ནང་ཏུ་སྒྲི་
 ཆད་གཅིག་དོར་བར་རྒྱམ་པོ་གཅིག་ དེའི་ནང་ཏུ་འོད་འཕྲེང་གིས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་སྟངས་
 ནས་རྒྱམ་ཐིག་གཉིས་པ། དེའི་ནང་ཏུ་རྩོ་རྩོ་ཕྱེང་བའི་ས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་སྟངས་ནས་རྒྱམ་
 ཐིག་གསུམ་པ་གདབ་བར་བཤད་ལ། ཡང་འཕྲེང་བའི་ཐིག་ཅ་ཆེགས་བཅད་མའི་སྐབས་
 སྟེ། ཆངས་ལས་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་མཐར་དང་། རབ་ན་པའི་མཐའ་ཏུ་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་ རྟེན་ནས་
 ཡང་དག་བྱངས་ནས་ནི། ཚུགས་གཞན་ཐིག་གི་མཚམས་སོང་བའི། ཐིག་གཉིས་རིམ་
 བཞིན་ཆངས་པའི་བྱིར། ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གསུམ་དོར་བ་ཏུ། བྱི་རྒྱམ་ཐིག་ལས་བྱི་ངོས་སྟེ། ཆ་
 རྒྱུད་དོར་བར་རྒྱམ་པོའི་ཐིག་ རྟེན་ནས་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དོར་ནས། རྒྱུར་ཐིག་བར་ཏུ་གནས་
 པའི་ཐིག་ ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཅ་ཐིག་ལས་སྒྲི་ཆད་གཅིག་དོར་བར་ངོས་ཐིག་བྱེད་པ་
 སྟུར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེ་ནས་ནང་ཏུ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་སོང་བར་རྒྱམ་ཐིག་དང་པོ་བྱེད་དགོས་
 གོ།

འོན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལས་སྟམ་ན། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བྱུང་གིས། ཆངས་ལས་སྟེགས་
 ཏུ་ཅན་ཏུ་འཕྱར། སྟེགས་སུའི་བྱེད་ཏུ་གཉིས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་སྟེགས་ཏུ་བྱེད་དང་གཉིས།
 སྟེགས་སུའི་བྱེད་གིས་གཞན་ཡིན་ཏེ། འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་ནས་བརྒྱན་པའི། རྩོ་རྩོ་ཕྱེང་བ་
 གསལ་བར་བྱ། ཞིས་གསུངས་པ་འཕྲེང་བར་ཡང་བྱངས་པ་ལྟར་ན། ཆེག་ལྷག་གི་སྐབས་

ལྟར་བྱེད་དགོས་ལ། ཡང་སྤྱི་བྱང་གིས། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ནི་ཆད། རྩ་བའི་ཐིག་གི་
བྱེད་ཀྱིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་འབྲེང་བར་ཡང་བྱངས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། ཐིག་
ཅ་ཆོག་ས་བཅད་མའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་པས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ།
དེ་ཡང་འོད་འབྲེང་གི་ཕྱིའི་རྒྱུ་མའི་ཐིག་ཐིག་ཆོན་ཀྱིས་འཕྱི་བ་ན་དབུས་ནས་ཆ་རྒྱུང་
དགུ་སོང་བའི་མཆམས་སུ་བྱས་ཀྱང་། བསྐྱོར་དོན་ལ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་། ཕྱི་མའི་
ས་མཆམས་ནི་རྩྱེ་འབྲེང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འོད་འབྲེང་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་འབྲེང་ནི་
རྩྱེ་ལས་བར་སྒྲུང་ལ་འབྲེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཡིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐིལ་གྱི་ས་གཞིའི་
ཆ་མ་ཡིན་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འཕྱི་བ་ན་འོད་འབྲེང་དབུས་ནས་ཆ་རྒྱུང་བརྒྱུད་སོང་བའི་
ཕྱིར་བྱས་ཀྱང་། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆད་ཅ་བའི་ཐིག་གི་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་སོ། དེ་
ནས་ཆངས་ཐིག་གཉིས་ཐུད་པའི་དབུས་ནས་ཐྱོགས་བཞིར་ཆ་ཐུན་གཉིས་གཉིས་སོང་བ་
ནས་ཐྱོགས་བཞིར་ཐིག་བྱང་པོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཆ་ཐུན་རེ་སོང་བར་ཐིག་བྱང་
པོ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་རེའུ་ཐིག་དགུར་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུད་
རྩྱེ་འབྲེང་བ་ལས། བསྐྱོར་ཐིག་གསུམ་ནི་སྟོ་བཞི་ལ། རྩྱེ་འབྲེང་བ་གསུམ་གྱིས་མཛེས།
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྟོ་བྱང་ནང་མ་ལ་ཡང་སྟོ་བཞི་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོ་སྐྱུག་ཏུ་
བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། འསགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་སྟོ་སྐྱུག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ།
།བཤད་རྒྱུད་རྩྱེ་འབྲེང་བའི་འཕྱར་གཞན་ལས། སྟོར་པོར་ཡང་ནི་སྟོ་བཞི་པ། རྩྱེ་གསུམ་
རྩྱེ་འབྲེང་པས་བསྐྱོར། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་
དམ། སྟོ་བཞི་པའི་སྟོར་པོར་ཡང་། ཞེས་པར་ཡོད་བརྟག་པར་བྱའོ་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡོད་
ན་སྟོ་སྐྱུག་མི་དགོས་སོ། །

འདིར་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ཐིག་ཕྱི་མའི་མཆམས་ནས་བྱར་ཐིག་གི་བར་དུ་ཐོན་
པའི་དོས་བཞིར་ཐིག་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟུམ་གྱི་དོས་ཐིག་འདེབས་
པ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པས་མི་འཤད་
དེ། བཤད་རྒྱུད་རྩྱེ་འབྲེང་བར། དེ་ལ་དང་པོ་སྟོ་བྱང་རིམ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་
ཐིག་ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་གནས་གསལ། ཞེས་རྒྱལ་བ་ལྔའི་བཞུགས་གནས་རེའུ་
ཐིག་དགུ་བ་ནི་སྟོ་བྱང་དང་པོར་བཤད་ལ། ཕྱི་རོལ་གཞུགས་ཀྱི་རྩྱེ་ཐོགས། མཆམས་ཀྱི་

ཆར་ནི་ནམ་པར་དགོད། ཁྱིམ་པས་མོ་བྱང་ནང་མ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚམས་བཞིར་རྡོ་རྗེ་
 མ་བཞི་དགོད་པར་གསུངས་གྱི། རྒྱལ་བ་ལྷ་དགོད་པའི་གནས་དང་རྡོ་རྗེ་མ་བཞི་དགོད་
 པའི་གནས་གྱི་བར་ན་ལྷ་མེད་པའི་ལྷ་སྒྲུལ་སྟོང་པ་གཞན་ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་མདོར་བྱས་ལས། རིམ་པ་དང་པོར་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་ནམས་
 བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རིམ་གཉིས་བར། རྒྱལ་བ་མེད་རྡོ་རྗེ་ལ་སྟོགས་པ་
 དབྱུང་། ཁྱིམ་གསུངས་ལ། རྟེན་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་ཐིག་ཐིག་ན་གཞུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སྟོགས་པ་དགོད་
 པའི་གནས་རིམ་པ་གསུམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བྱང་གིས། རྣམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ། ཐིག་བཞི་ཡང་དག་གི་བར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་
 རྩ་ཐིག་གི་བར་དུ་ཐིག་གཞན་གྱི་བར་མ་གསུངས་ལ། རྟེན་ལྷ་རྒྱུ་ཐིག་བརྒྱུད་ཡང་དག་
 གི་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། རེའུ་ཐིག་དགྲུ་པའི་རྡོར་འབྲེང་གི་སྒྲུལ་བྱ་ནི། དཔལ་མཆོག་
 འབྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་པར་ཆད་མེད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་རྒྱུམ་པོས་ཡོངས་
 གུ་བསྐྱོར་བའོ། ཁྱིམ་བཤད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྟོག་གི་རྡོ་རྗེའི་གཏུང་རྒྱུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་
 བྱས་ན་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ནང་གི་མཚམས་མི་ཕྱེད་པས། ཐིག་པའི་མཚམས་དེ་ནས་
 བཞེངས་པ་དང་བསྟོམ་དོན་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆེ་གསུམ་པ་འབྲེང་ལ་རྒྱགས་པའི་ཅིག་པ་ཡོད་
 དེ། དེའི་དཔངས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟའི་ཕྱས་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་མོ། ཁྱིམ་
 ཟེར་རོ།

འོན་ཀྱང་ལྷ་གནས་ལས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་འཕགས་པར་རིགས་སོ། རེའུ་ཐིག་དགྲུ་པའི་
 དབྱུག་གྱི་གྲུ་བཞི་པ་ནི་གཙོ་བོའི་མཚན་མཁམ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱར་འབྲེང་
 བར་གསུངས་པས། འོག་གཞི་ལ་རྡོ་རྗེ་སྐྱོར་བའི་རེའུ་ཐིག་གྲུ་བཞི་པར་གནས་པའོ།
 རྒྱལ་བ་རེའུ་ཐིག་བརྒྱུད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་བར་གྱི་ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཐིག་པའི་ཞེང་
 ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་དང་བཅས་པ་བརྒྱུད་པོ་ནི། བསྐྱར་བ་དང་བསྟོམ་དོན་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཅིག་པའི་
 བར་བར་ནས་འཕྱོད་པའི་ཀ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཕྱེད་དུ་ཐིག་པ་ཡིན་གྱི་གཏུང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷའི་སྟོན། རྡོ་རྗེ་མཚན་ཞིང་ལེགས་མཛེས་པའི། ཀ་བ་བརྒྱུད་ནི་ནང་དུ་བྱི། རེ་ཉིད་དུ་
 ནི་རེའུ་ཐིག་དགྲུ། རྡོ་རྗེ་ཀ་བའི་བར་བར་དུ་འོ། ཁྱིམ་གསུངས་པས་སོ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་

སྒྲིབ་ཏུ་སྔོན་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གཏུང་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་ཁྱར་འབྱར་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀ་བའི་སྒྲིབ་ཏུ་གཏུང་བཞི་རྩི་
 རྩིའི་གཏུང་རྒྱུ་ལ་རིག་པར་བསྟོལ་མར་བཏང་ཡོད་དོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སྔོན་བྱང་ནང་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མའི་འོག་གཞི་
 དང་ཐོག་ལ་མཐོ་དམའི་བྱང་ཡོད་དམ་ཟེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་
 བཤང་མི་སྣང་ཡང་། ལྟ་སྣང་གྱི་ནང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམའ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་
 ཏུ་ན་བྱི་བྱ་ལ་ཐིག་གིས་མཆོམས་བྱེ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐང་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ། ཤར་གྱི་ལྟ་
 སྣང་རིམ་པ་གཉིས་ཀའང་རྣམ་སྣང་གི་ལ་དོག་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་ལ་
 དོག་གི་དབྱེ་བ་ཟེད་ཅིང་། ཐིག་གིས་བྱེ་བའི་མཆོམས་ཀྱང་ཟེད་ལ། མཆོམས་གཙོད་བྱེད་
 གཞན་ཡང་ཟེད་པས་ལྟ་སྣང་གྱི་ནང་གི་རྣམ་དབྱེ་ཟེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ན་མཐོ་
 དམའ་ཇི་ཅམ་བྱ་སྣང་ན། འདི་ངེས་པར་འདི་ཅམ་ཞིག་ཅེས་བཞག་དཀའ་མོད་ཀྱི། ཆ་ཆེན་
 ལ་སོགས་པའི་བྱང་བྱས་ན་ཐོག་འབྲུབས་དཀའ་བ་སོགས་བྱང་ཆེས་པའི་སྒྲིབ་འོང་བར་
 སྣང་བས། བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལས་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་འཕགས་
 པའི་དཔངས་བྱང་སོགས་ཀྱི་རིགས་འགྲོམ་སྒྱུར་ན་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཅམ་གྱི་དཔངས་བྱང་
 འོང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྣང་བས་ཆ་ཆུང་བཞི་ཆ་ཅམ་གྱི་
 དཔངས་བྱང་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། འོ་བྱང་ནང་མའི་དཔངས་བྱང་རི་ཅམ་ཡིན་
 པ་ནི་འདི་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྲིབ་གི་སྒྲོ་བོ་དང་འོག་གི་གནོད་མཛེས་གཉིས་དགྲིལ་
 འཁོར་ལ་དགོད་པའི་གནས་གང་ཏུ་བྱེད། གནོད་མཛེས་མི་བྱ་ལ་ལུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བོའི་ལུབ་ཏུ་
 དགོད་ཀྱང་། བསྐང་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་སྣང་ཆོགས་རྩི་རྩིའི་སྟེ་པའི་འོག་ཏུ་འགོད་ན་ནི་
 རྩི་བ་དང་སྣང་ཆོགས་བསྐྱའི་བར་ན་འགོད་ས་ཟེད་པས་དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་དགོད་དགོས་
 པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིབ་གི་སྒྲོ་བོའང་མི་བྱ་ལ་ཤར་གྱི་ཤར་ཏུ་བྱུང་ཡང་། བསྐང་བ་དང་
 བསྐྱོམ་དོན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འོག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ཐོག་ལས་སྒྲིབ་ཏུ་བཀལ་བར་
 འགོད་དགོས་པར་ཐལ་སོ། འདི་ལྟ་ན་སྒྲིབ་འོག་གི་སྒྲོ་བོ་གཉིས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མ་དགོད་
 པར་འབྱུར་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་བཀལ་བའི་སྒྲིབ་གི་བར་སྣང་དང་སྣང་ཆོགས་
 བསྐྱའལས་ཀྱང་ཐལ་བའི་འོག་གི་བར་སྣང་ལ་བགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དགྲིལ་ལའོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་མ་ཆང་བས་ལྷ་བྱང་
 དང་སྐྱ་བས་དགྲིལ་ལའོར་ལ་དཀོད་བྱའི་ལྷ་ལོ་གཉིས་སྐྱ་ལབད་པས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སོ།
 །གལ་ཏེ་དེ་དག་གྱང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ནང་དུ་འཇོད་ན་ནི་གཙོ་བོའི་འོག་དང་སྐྱ་ཚོགས་རྫོང་
 རྒྱུ་བའི་བར་ན་གཤོད་མངེས་དགོས་པའི་གནས་རི་ལྷར་ཡོད་སྐྱམ་དུ་དབྱད་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལྷེ་བའི་ཡང་འོག་དུ་བཀོད་ན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་སྟོག་
 ཏུ་མེད་པས་དེ་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐྱ་ཚོགས་རྫོང་རྒྱུ་བའི་ལྷ་ལ་འཇོད་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་
 ལྷམ་ནང་མ་ལས་དབུས་ཀྱི་སྐྱ་བྱང་སྟོང་ཆད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ལྷེ་བ་སྐྱམ་པའི་
 རྩེད་དུ་རྫོང་རྒྱུ་བའི་ཅིག་པ་སྐྱམ་པོས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱ་བྱང་ནང་མ་བྱས་ནས། ལྷེ་བ་སྐྱམ་པོ་དེའི་
 ནང་སྐྱ་ཚོགས་རྫོང་རྒྱུ་བའི་རྩེད་གཙོ་བོ་ལས་རྒྱབ་དུ་རྩེད་ཡོ་བའི་འོག་དུ་གཤོད་
 མངེས་དཀོད་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་མ་བྱས་ན་འོག་གི་
 ཁྲོ་བོ་དཀོད་པའི་གནས་མི་རྟེན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲིལ་ལའོར་ནང་མའི་མཐོ་བྱང་ཡང་དེས་
 བྲེས་སོ། །

འོ་ན་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་དཀོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་
 འབུབས་ལུགས་ཡས་ཤེས་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཐོག་འབུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ།
 །དེ་ཡང་འབྲེང་བ་ལས་ཐིག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་གྱང་ཐོག་འབུབས་པའི་རྣམ་
 གཞག་མི་གསལ་ལ། རྒྱ་གཞུང་ཁྲངས་སྐབ་གཞན་ནས་གྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་
 དེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་མོད་གྱང་། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀོ་ས་
 ལར། ལྷོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ནི་རྫོང་རྒྱུ་བའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་ལ།
 མཐའ་གཅིག་ནི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷེ་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཀ་བའི་དཔངས་
 ཆད་ཙམ་པ་ཅིག་པ་ནས་ཅེ་མོ་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སྐྱ་སྐྱེབས་པར་བརྟེན་པས། དགྲིལ་
 ལའོར་གྱི་མའི་ཐོག་དཔངས་གྱང་དེ་དང་འབྲེང་བར་ཅིག་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་
 པ་ལྷའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་མའི་དཔངས་ལ་
 ཆ་རྒྱུང་གཉིས་ཏེ། དེ་དང་ནང་གི་གདུང་ཆད་མཉམ་པར་བྱ། ཤར་བྱ་ནི་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐད་ཀའི་ཕྱི་རོས་སྐྱ་འབྱུང་བས་ནང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གཏོགས། མདའ་ཡབ་སྐུ་
 ཡིན་པས་འོག་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བེར་བ་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་རྫོང་

འཆང་བའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མཁུ། ཀོ་ས་ལའི་ལུང་དེ་ཀ་བ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་
པའི་ལུང་མིན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་ཟེར་པ་ལས། སྤུགས་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་
ཡིས། གཏུང་ཆེན་བཞི་ཡི་ཆེ་ནས་བཏེག། ཁིན་ཆེན་བཞིའི་རེའུ་མིག་གྱུང་། །ཕྱམ་ཅ་ཉི་ཤུ་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཀའ། རེ་བཞིན་གྲུལ་ཐོག་ཅི་རིགས་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་།

ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལའང་འདུག་པ་དང་སལ་ཆེར་མཐུན་པར་འདི་
ལྟར་བྱེད་ཞེས་བཞེད་དེ། རྒྱགས་བཞིའི་ཆངས་དང་ཅ་ཐིག་སྤྲད་པ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་
རེ་འོངས་པ་ནས། གཤམ་གཡོན་གྱི་རོས་སུ་ཆ་ཆུང་ལྷ་ལྷ་ཕྱིན་པའི་སར་ཞེད་དུ་ཆ་ཆུང་
གཅིག་སུ་བཞིའི་ཆད་དཔངས་སུ་ཆ་སྤྲན་བརྒྱ་བཞི་པའི་ཀ་བ་རྣམས་བརྟུགས། དེ་དག་གི་
སྟེང་དུ་བྲེ་སྤུལ་གྱིས་བཏེག་ཅིང་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གཏུང་ཐལ་མར་བྲིས། གཏུང་
དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གཞེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞིའི་སྟེང་དུ་འཁོ་བའི་ལྷམ་ཇི་ཅམ་འཆོམ་པ་
བྲིས་པའི་ལྷམ་སྟེ་རྣམས་རྒྱང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་རྒྱ་མིན་མ་ཀ་རའི་ཁོའི་གཞུགས་བྱས་
པ་ནས་བྲེ་བ་དང་བྲེ་བ་ཕྱིད་པ་འབྱུང་བ། ལྷམ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གལ་མ་ཐོགས་བཞོད་
པའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབས་བཀའ་བའི་གིང་སྟེ་ཐོག་གི་ལྷམ་སྟེ་ལས་རྒྱང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་
ལས་ཤར་བྱ་འབྱུང་ཞིང་། བྱ་འདབས་ཀྱི་མཐའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡལ་བུ་ཤུ་ལྟར་བསྐྱང་བའོ།
དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་ཐོག་ཡིན་ལ། ཐོ་བྱང་ནང་མ་ལ་དེ་ལས་ཐོག་བྱར་དུ་བྱ་སྟེ། ཐོ་
བྱང་ནང་མའི་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བ་ལྷ་སྤྲམ་ནང་མ་ལས་ཆ་ཆེན་གཅིག་སྟེག་ཅམ་
གྱིས་མཐོ་བའི་གནད་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྗེ་ཆེ་འབྲེང་བའི་བར་
བར་ནས་བརྟུགས་པའི་ཀ་བ་རིང་ཐུང་དང་ཞེད་ཆད་སྤར་དང་འབྲེ་བ་ལ་ཤར་དུ་འཁོར་
ལོས་མཆན་པའི་དཀར་པོ་གཉིས། ལྟོར་རིན་པོ་ཆེས་མཆན་པའི་སེར་པོ་གཉིས། ལུབ་རྩ་
པརྒྱས་མཆན་པའི་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་དུ་རལ་གྱིས་མཆན་པའི་ལྗང་ཁྱ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་
ཀྱིས་བཏེག་པའི་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ། རྗེ་ཆེའི་གཏུང་རྒྱུ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་
མཆོམས་སུ་སྟེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀའ་བའི་གཏུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་ནས། དེ་
ལ་ལྷམ་དང་འལ་མ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་གཞན་མེད་པར་གཏུང་འོག་རྩ་རྣམ་རྒྱན་བྲིས།
ཐོག་ཕྱི་མའི་ནང་གི་ཁ་གདང་ལ་བརྟུགས་པའི་ཀ་ཆུང་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པ་བར་ཐག་
འཆོམ་པ་སྐབས་སྐབས་སུ་བརྟུགས་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་ཁོར་མར་རྒྱགས་བཞིར་བཏང་བ་

ལ་སྡེ་མོ་བཀལ་བའི་ལྷ་མ་རྣམས་དབུས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུ་སྟེང་ནས་འདེགས་བྱེད་མགོ་འདུག་
བསེགས་ལ་ཡོད་པ་རྩ་བ་དབུས་ཀྱི་ལྷ་བྱང་ལ་བརྒྱགས་པའི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བྱང་གི་
མཚམས་ངོས་སུ་གཞུག་ཅིང་། ཅེ་མོ་པན་ཚུན་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཅམ་གྱིས་མ་རེག་པའི་
སྟོན་སྒྲིག་གདུང་ལྷ་བྱང་ལ་བརྒྱགས་པ་གཅིག་བཞེག་པའི་གདུང་དེའི་འོག་མཚམས་ནས་
དབུས་ཀྱི་གདུང་བཞི་བྱིས་པའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་བྱས་པའི་གདུང་
དེ་ལ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་གཞུག་པ་བྱས་ནས་ཕྱི་བས་པའི་རྒྱ་སྐབས་བྱས་པའི་བྱ་འདབས་
ཀྱི་སྡེ་མོ་རྩེད་ཟད་གདུང་ལས་བྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མཚོན་པ་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱང་བ་སོགས་ལ་ནང་གི་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།

མངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། བྱི་དབྱིབས་མཚོད་རྟེན་མཁར་
ཐབས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རི་བོའི་ཤར་དུ་འདོད། ཁྱིམ་བྱིའི་དབྱིབས་མཚོད་རྟེན་དང་། མཁར་
ཐབས་ཞེས་པ་རྩོད་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཅན་དང་། དབུས་མཐོ་བའི་རྒྱམ་པོ་ཤར་འབྲ་
བ་དང་བཞི་གང་རུང་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྩིས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགག་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་འདིར་མ་བྱིས་སོ། དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་། ཅེ་རྩོམ་དང་། རྟོན་བྱ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གིས་མཚན་པར་བྱ་སྟེ། ཀོ་ས་ལར། རྩོམ་ཅི་རྟོན་བྱ་རྩོམ་ཅི་རྟོན་བྱ་
ནི་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་རྟོན་བྱའོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་པར་རྒྱ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་
བརྒྱན་པའི་ཁང་བྱ་བཅེགས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྟོན་བྱ་རྩོམ་ལས་བྱས་པའི་རྩོ་
རྩོམ་ཅི་ལ་ཅེ་མོར་བཞག་ དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་རྟོན་བྱ་ཆ་དགུ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་པར་
རྒྱ་ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲས་པ་རྣམས་བཅེགས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་
པའི་རྟོག་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། སྟེང་གི་སྟོང་ནི་བསྐྱང་བ་དང་བསྟོན་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་
རྒྱ་ཕྱི་བས་ཀྱི་ཐོག་གི་འོག་གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་རྩེད་ཟད་ཅམ་གྱི་ཤར་དུ་ཞལ་རྒྱལ་ལ་བྱོགས་
པར་བཞུགས་པ་ལ་གོ་ས་བདེ་མོ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། ནང་གི་ཁ་དོག་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། ཤར་
ཕྱོགས་རེའུ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། ལྷ་ནི་མེར་པོ་ཏུ་འགྱུར་རོ། རྒྱབ་ཏུ་དམར་པོར་རིག་པར་
བྱ། བྱང་ནི་ལྷང་ཁྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གང་ཡིན་དེ། བེལ་སྟེལ་མཚུངས་
འོད་ཅན་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེའུ་མིག་དགའི་ཐོག་དང་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ།
གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྟེང་བར། རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཡང་། ལྷར་

ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱགས་བཞིའི་ས་གཞི་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ།

བསྒྲོམ་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀ་པ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་རང་གི་རེའུ་མིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆན་མའི་འཕྲང་བས་
མཆན་པའོ། །གཙོ་བོའི་ས་ནི་གཙོ་བོའི་མདོག་གོ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
འདིར་ཤར་དཀར། ལྷོ་མེད། ལུབ་དམར། བྱང་ལྗང། དབུས་སྡོ་བའོ། རིག་པའི་ནང་ནི་རང་
མདོག་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་མདོག་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ལ་ཅིག་ རིག་པ་ནང་མའི་རང་མདོག་སྡོ་
བོ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདངས་ཀྱིས་སོག་པས། དཀར་སྡོ་དང་། ལྷོ་མེར་
དང་། ལྷོ་དམར་དང་། ལྷོ་ལྗང་དུ་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཐུགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དང་བོར་
སྡོང་བྱང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པར་བཅུག་ནས་དབང་
བསྐྱར་བ་དགོས་ལ། བར་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། ཐུགས་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ནའང་། མ་ནོར་བར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཆེས་དགོན་པའི་དུས་
སུ་སྒྲུང་བས་ཁོ་བོས་འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་བྱེ་བ་ཡིན་ལ།
ད་དུང་ཞིབ་པར་ངག་ལས་མཉན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལྷའི་གདན་ནི་བྱུང་མོང་གི་གདན་སྡུ་ཆོགས་སྒྲ་སྒྲ་ཅུ་ཅ་གཅིག་ ལུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གདན་ནི། ལྷ་ཞི་བ་རྣམ་སྒྲུང་ལ་ཆོགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བའི་གདན།
སྒྲ་མ་གྱི་ལ་རྡོ་རྗེ་གདན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྡུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདན།
ལུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་དམར་པོའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྡུ་ཆོགས་རྡོ་
རྗེའི་གདན། གཙོ་བོ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ལས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་སྡོ་ནས་བཤད་དེ་བྱངས་ཀྱི་ཆིག་འོག་
ཏུ་འབྲེན་པར་འཁྱུར་རོ། །བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྡུ་ཆོགས་སྒྲ་རྒྱ་བ་ཡི། གདན་
བདུན་གཞན་གྱི་ཉི་མ་གཉིས། འཁོར་རྒྱལ་ཞེ་སྒྲུང་དགའ་མར་བཤད། ཅེས་འོད་དཔག་
མེད་དང་སྡུ་མ་གྱི་ལ་ཉི་གདན། གཞན་བདུན་ལ་སྒྲ་གདན་དང་། བྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མེད་པའི།

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གདན། ལྷག་མ་རྩམས་ལ་རྒྱ་བའི་གདན། ལྷ་ཚོགས་བསྐྱའི་
 ལྷོང་ན་གསལ། ཞེས་བྱུག་རྡོར་ལ་ཉི་གདན་བྱང་ལེམས་གཞན་བདུན་ལ་རྒྱ་གདན་བཤད་
 རོ། རྟེན་གཉིས་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་ཚོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། རྟོ་རྟེ་
 ལེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབས་སྟུ། དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་དབུས་སུ་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་ལེམས་དཔའི་སྒྲིལ་ཀྱང་གིས་ཉི་བར་གནས་པར་
 བསམ་མོ། ཞེས་གཙོ་བོའི་གདན་ལ་ཉི་མ་བཤད་པས་པད་རྒྱའི་གདན་ཏུ་བྱས་པ་དག་ནི་
 དེ་དང་འགལ་ལོ། རྒྱང་གི་རྒྱུམ་པོའི་ཕྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཆངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་
 ཏུ་ཆ་རྒྱུང་བཞི་བཞི་ལོང་བར་དཔངས་ཆ་རྒྱུང་བཞི་པའི་བུམ་པ་བརྒྱད་བྱེད་པར་འཕེང་བ་
 ལས་བཤད་དེ། བུམ་པ་བརྒྱད་གསེར་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མདོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལེམས་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་པོ། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པའི་རྩམ་པར་བཞག་
 པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།

འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ།

༢༢། གཉིས་པ་དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དགོད་པ། ལྷག་
 མོས་གྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ། ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་
 གཞུག་པའོ།

དང་པོ་ལ། འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཛན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།

འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

༢༣། རྒྱང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཚོག་རི་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་ལ། རྟེན་ལྷ་རྣམས་པར་
 མོས་བསམས་ནས། ཞེས་དང་མདོ་བསྟེ་ལས། ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་ལེམས་གྱིས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བྱུག་མཛན་མོགས་ལས་རིམ་
 གྱིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ལེམས་གྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་

སར་མོས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྱག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 རུས་སྟེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་སྐབ་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། རྟོགས་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྟ་བུར་
 བཞུགས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། བདག་ཉིད་བྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི། ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་
 ལྟ་བུ་ལ། ཞི་རྒྱ་རྒྱ་ལའི་འོད་མཉམ་པ། དཀྱིལ་ལམོར་དབུས་སུ་བསྟོན་པར་བྱ། རྣམ་སྣང་
 མཛད་དཔལ་རིན་ཆེན་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ། ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་
 ལྟ་བུར་ནི། མེ་ཡི་མཆམས་ནས་བཅམས་ནས་སྟ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དགོད།
 གཤི་སྟག་དགའ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས། ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་ལྟ་བུར་ནི། མེ་ཡི་ཕྱོགས་
 རས་བཅམས་ནས་སྟ། རིམ་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པར་དགོད། དེ་བཞིན་གཞུགས་རྗེ་རྗེ་ལ་
 སོགས། བྱི་ཡི་མཆམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། དེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་ཉིད་དང་ནི། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
 དང་ལྡན་གནས། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྟོང་པོ་དག། ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ། བྱག་ན་
 རྗེ་རྗེ་མཁའ་སྟོང་པོ། བརྒྱལ་བྱགས་ཅན་གྱིས་སྟོང་དགོད། འཇིག་རྟེན་དབང་བྱག་འཇམ་
 པའི་དབྱངས། རྒྱབ་དུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་། ཀྲན་དུ་
 བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སྟ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྟོར། གཞན་གྱིས་མི་སྐབ་སྟོང་ཕྱོགས་
 སྟ། རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགིན་ཏེ། བདུད་ཅི་འབྱུལ་བ་བྱང་དུ་ལོ། མི་གཡོ་འདོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། དབྱུག་ཐོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཤར་སྟོང་མཆམས་སོགས་ནས་བཅམས་
 ཏེ། རིམ་པ་རི་བཞིན་བསྟོན་པར་བྱ། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་པོ་ཆེ། དེ་ཡི་འོག་དུ་རྣམ་
 པར་བསམ། གཙུག་ཏྲར་ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྟོན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་གི་སྟུ་མདོག་བྱག་མཆོན་སོགས་ནི་དཀྱིལ་ལམོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་དགོད་པ་འདི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་
 བ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། འདིའི་མདོ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་དེ་
 ཡི་རོ་བོ་ཉིད། ཀྲན་ནས་སྟུ་ཆོགས་གཞུགས་ལྡན་པ། སངས་རྒྱུ་སྟོན་དང་ཡང་དག་ལྟ།
 འོད་ཟེར་འབར་ཁིང་འབྱུག་པ་པོ། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་ལམོར་ལྟ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། ཞེས་བྱ་བའོ།

ཞེས་ལྟ་སོ་གཉིས་བཞོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱངས་ལ། མདོ་བསྟེ་ལས། གསལ་བ་ཞེས་
 སོགས་རྟེན་པ་དང་པོ་བཞི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་པོ་བསྟེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱངས་ནས། འདིས་

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། སློན་གསལ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་
 རོལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་གཞུགས་སྡང་བ་ལྟར། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐོང་བས་སོ། །སྤྱོད་གསལ་གཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏུ་ཆུས། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། ཞི་རྒྱ་ལྷ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པར་གསུངས་
 པའོ། །ཁངས་རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་བྱལ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱལ་པའོ། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཕྱུག། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྲོ་
 བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཕྱུག་པའོ། །གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལྷན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱང་གྱི་གནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ། ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་
 ཀྱི་འབྲེལ་པར་ཡང་སློན་གསལ་བཞིན་བཤད་སྡང་ཞིང་། ཁངས་རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས་ཞེས་པས་
 ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱལ་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞེས་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པས་
 ཉེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སློན་པ་སློན་གསལ་གྱི་འང་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱབ་ཐབས་གཉིས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཉེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཁྱངས་སྒྲུ་བྱངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁོ་ནའི་བྱངས་
 སྒྲུ་བྱངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷ་དང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་མཆུངས་པས། ཁངས་རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་བྱལ། ཅེས་པའང་
 དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་ལ་བྱང་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ན། སྤྱབ་ཐབས་གཉིས་སྒྲུ་ལྷག་མོས་ལ་སྤྱར་
 བ་དང་། སློན་གསལ་དུ། ལྷུང་བའི་ལྷས་བྱལ་པ་ལ་བཤད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྒྱུ་གྱིས་གནས་བསྐྱོམས་ཏེ། རྡོ་
 རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སློན་གསལ་ལས་ཐོན་དུ་གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་ནས། དེ་ནས་མདོན་བྱང་ལྷའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་
 གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྟེ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་
 མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་སྒྲུ་མཛད་ལ། བྱང་པར་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་

འཆང་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་མཛད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མེ་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་
བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་པ་ལྟར་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲུལ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་
ཆོག་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་མཛང་བཞག་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
དེ་དག་གིས་ལྷག་མོས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་
བྱས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོར་སེམས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་དང་དོན་མཛང་དཔའི་སྒྲུབ་
ཐབས་སུ་དོན་མཛང་ཏུ་བཤད་པས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཀྱི་རིགས་ཏུག་པ་དོན་མཛང་ཡིན་པས་དེའི་ར་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས་
རིགས་ཏུག་གི་བྱེད་པ་གཅིག་པ་ཏུག་བཤད་པ་དང་། རིགས་སོ་སོའི་མདོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་
རིགས་གང་གིས་བྱེད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ཏུག་པ་དོན་མཛང་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་
ནོ། དེས་ན་རྩམས་སྒྲིམ་བཞིན་ཏུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྟོན་འཆགས་པའི་རྩམ་
སུ་བརྟན་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བརྟན་འཆགས་
པའི་རིམ་པ་ནི། འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་ཆོ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྟེ། ལ། དེ་
ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། དེ་ནས་ཆངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྟ་ཏུག་
ལས་རིམ་གྱིས་འཆགས་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྟན་དང་། བ་སྤང་སྟོན་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་
དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འཆགས་སོ། དེ་ནས་ཡི་དྲགས་དང་།
དུད་འགོ་དང་། དཔུལ་བར་སྟེ་སྟེ། མནར་མེད་ཏུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟེས་པ་ན་བརྟན་
འཆགས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་མཆུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་
དོ། དེ་འདྲ་བའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་གནས་བཞིའི་སྟོན་ནས་སྟེ་བ་ལེན་པར་དེས་ཏེ།
དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ལ་སྟེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ལས་སྟེས་པ་
དང་། མངལ་ལས་སྟེས་པ་དང་། རྟོད་གཤེར་ལས་སྟེས་པ་དང་། རྩམ་ཏེ་སྟེས་པའོ། ཞིས་
པ་ནས་རྩམ་ཏེ་སྟེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་
རྫོགས་པ་མེད་པར། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པར་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་

ཞི། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་། དུམ་པ་དང་། སྤྲིན་པ་བར་མ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལ་
སོགས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་བརྟུང་འཆགས་པ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བརྩམས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཅམ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱར་
གྱི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་ལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྲིན་གཞན་གསུམ་དང་མི་སྦྱར་གྱི། འཛམ་
བུ་སྤྲིན་པ་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྲིན་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རི་ལྟར་
བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ལས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འཛམ་བུ་སྤྲིན་དུ་བརྩམས་
ཏེ་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་
སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་ལོས་བརྒྱར་རྒྱལ་དང་འདྲ་
བའི་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ། དབང་སོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རང་གི་ལས་ལས་
བྱུང་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་གྱི་འོད་གྱིས་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཁྱད་
པར་མེད་པར་གསལ་བྱས་པ། འོའི་ཆད་གུངས་གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆེ་ལྷབ་པ། ལམ་
ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་དག་སྟེ། དེའི་ཆེ་ས་ཆེན་སོ་འདིའི་སྟེང་ན་འོ་
མ་བསྐྱོལ་བ་གང་བའི་སྤྱིས་མ་འཆགས་པ་བཞིན་དུ་འཆགས་པའི་སའི་བརྟུང་ཁ་དོག་ནི་
རོ་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ། རོ་ནི་སྤྲང་རྩི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུས་
ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཟས་ལ་རྒྱུ་པའི་སྟོན་
གྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེར་སད་པ་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་རྩི་མོས་བྲངས་ཏེ་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་
དེ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་དེ། ལམ་ཟས་
ཐོས་པས་དེ་དག་གི་ལུས་སྤྲུ་བ་དང་ཁྱེ་བར་སྦྱར་ཏེ། ལུས་གྱི་འོད་མི་སྤྲང་ཞིང་ནམ་མཁའ་
ལ་སྤར་བཞིན་འགྲོ་མི་བྱས་པར་སྦྱར་ཏོ། །དེ་ནས་ལུས་གྱི་འོད་མེད་པས་ཐུན་པ་བྱུང་བ་
ན། ལས་གྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་འདིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐར་དང་ཉིན་
མཆོན་དང་། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཆོགས་རྣམས་བྱུང་རོ། །ཟས་དེ་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་
རྣམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་འདྲ་པ་ན། ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་
ཁྱོད་ནི་འདྲ་ལོ་ཞེས་ཁྱེད་དུ་བསད་པའི་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་སའི་བརྟུང་དེ་མེད་པར་

ལྷ་རྟོ། རྟོ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་ཐུང་བ་བྱེད་པ་ན། སའི་ཞག་ཁ་དྲོག་དོང་ཁའི་མེ་རྟོག་
ལྷ་བྱ། རྟོ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ལྷ་དུ་བསད་པའི་བར་ལྷ་བཞིན་བྱས་པས་
དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་ལྷ་རྟོ། །

ཡང་ལྷ་བཞིན་ཐུང་བ་བྱེད་པ་ན། ལྷ་གྲུའི་ཆལ་ལྷན་སྐྱུ་ཆོག་པ་ལ། ཁ་དྲོག་ནི་
ཀ་དམ་པའི་མེ་རྟོག་འབྲེལ་བ། རྟོ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ལྷ་དུ་བསད་པའི་བར་
ལྷ་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱབ་པར་ལྷ་རྟོ། རྟོ་དམ་ཡང་དེའི་འོག་རྩ་མ་རྩེས་མ་བཟུང་པའི་
འབྲས་ས་ལྷ་ལྷན་པ་དང་ལྷ་བ་མ་མེད་པ། ཅ་བ་མོར་བཞི་པ། ནང་རས་པ་རྒྱབ་སྟེ། རྒྱབ་
རས་པ་ནང་སྟེ། རས་པར་མི་མཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དེ་རྩེས་པ་
ན་དེ་ཟས་ཆེས་རགས་པས་ཟས་ཞུ་བའི་རིགས་མ་བཤང་གཅིར་ལྷ་རྟོ་ཅིང་། ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་དེ་འབྲུང་བའི་ལམ་སོ་སོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་ཅིང་། དེ་ནས་སྟེས་པ་དང་བྱད་
མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སོ་སོར་ལྷ་རྟོ། བན་ཚུན་མཐོང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་
ལག་ཆགས་སད་ནས་པན་ཚུན་ཆགས་པའི་སེམས་སྟེའོ། རྟོ་ལྷ་ཆགས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ན། གཞན་དག་དེ་མཐོང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་
དོན་དུ་བྱིས་པཅིགས་ཏེ། འདོད་པ་བཞེན་པ་དང་བྱིས་ཀྱི་དང་པོའོ། རྟོ་དམ་འབྲས་ས་
ལྷ་དེ་ནང་ཟ་བ་ནང་ལེན། རྒྱབ་ཟ་བ་རྒྱབ་ལེན་པ་ན། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་
ནང་རྒྱབ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲངས་སོ། རྟོ་དམ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲངས་སོ། རྟོ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་
གིས་སྒྲ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲངས་པས། རས་པ་ནམས་སྐར་མི་
སྟེ་ཞིང་། སོ་བ་དང་། ལྷན་པ་དང་བཅས་པར་ལྷ་རྟོ། ལྷ་རྟོ་ལྷ་འབྲེད་ལས་ལྷ་རྟོ་བཤད་
པའི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་རིམ་གྱིས་འདིར་ལྷ་རྟོ་པར་བཤད་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཐ་
མལ་པར་ལྷ་རྟོ་པ་ཡིན་ཏོ། །མཆོམས་དེ་ནས་འབྲས་ས་ལྷ་པན་ཚུན་བརྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་
བྱུང་བས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི་མང་
པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་གདུང་རབས་ལ་ཤུག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་
དག་ནི་མིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། རྟོ་དམ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྟེས་རིམ་གྱིས་

མོ་མོ་འདི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲོ་མོའི་
ནམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྗེ་ཆེ་འཆང་
ཆེན་པོ་མེས་ཅན་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་མེས་
ཅན་ཀྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྐྱལ་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མ་དག་པའི་མེས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་སྐྱལ་པ་པོ་ཡི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་མེས་
ཅན་ནམས་ཀྱི་མེས་ཀྱི། འདིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་བསགས་ནས་སྣོད་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་མེས་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་
ན་བདག་པོ་འམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་
དེ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སྟེགས་དེ་དག། ལྷས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་
གཟིགས་ནས། ལྷལ་པས་མེས་ཅན་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ཞེས་སྟེགས་གསུངས་
པ་ལྟར་ན། རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་དག་པའི་མེས་ཅན་སྣའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་མཛད་
པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་བམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་ནམས་
དེར་སྐྱལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞི་ཏུས་ཀྱི་བར་དོའི་མེས་
ལ་ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བདག་པོ་དང་རྗེ་ཆེ་འཆང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ལ། རྗེ་ཆེ་འཆང་གིས་འཁོར་པའི་མེས་
ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་འབྲུལ་པའོ།

དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ།

༣༡། གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ་ནི། འོན་བསྐལ་པ་
དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་དགོས་པ་སྟེགས་གང་ཡིན་
སྟམ་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་དེ་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
མཐུན་སྦྱར་བའི་འདུལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེད་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་འདས་ཟིན་པའི་མེས་ཅན་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་དང་
སྐྱེད་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་ད་ལྟ་ལམ་བསྐྱོམ་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་

གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་མཐུན་ཡུལ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཅི་སྟུང་ན། རང་གི་
 ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ། དང་པོ་སྦྱར་བའི་སྐྱབས་
 འདིར་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྟོན་པ་ཡིན་
 པས། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦུད་པ་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་
 རིམ་གྱིས་འཁི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོན་བྱང་ལྡ་ལས་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤི་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་བྱུང་བ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པ་དང་། དེ་སྐུལ་སྐྱེ་དོན་ལེས་ས་དཔར་བསྐྱར་བ་ནི་བར་དོ་དེས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་
 བའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 འཁི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་ལ་དེའི་ཕྱོད་དུ་འཁི་བ་པོ་དང་འབྲང་བའི་ཉེན་ཞིག་
 དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་སྦྱར་ཅི་ཞིག་དགོས། ད་ལྟའི་འཁི་བ་པོ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད་སྟུང་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྣོད་འཆགས་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་ལྷ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྣོད་
 འཆགས་པའི་འོག་དུ་བཅུད་ཀྱི་མི་ཐོག་མར་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པར་
 རིགས་ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ལྷག་མོས་ཡིན་པ་དང་། འཛམ་
 བུ་སྤྱིར་གི་མི་འཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འབྲང་བ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ། ཁོ་ན་འཁི་བའི་རིམ་པ་ཡང་། འཁི་བ་པོ་
 གང་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་འཁི་རིམ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མི་འཁི་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རང་ལ་འོང་རྒྱའི་འཁི་བ་སྦྱང་
 བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འཐུར་རོ་སྟུང་ན། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་ཁམས་
 དུག་ལྡན་དུ་སྦྱར་ནས། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འཁི་བ་དང་། ད་ལྟའི་མི་ཁམས་དུག་ལྡན་རིམ་
 གྱིས་འཁི་བའི་འབྲུང་བ་སྤྲ་རགས་ནམས་ཐིམ་རྒྱལ་ལ་རིགས་མི་འབྲང་བའི་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་
 མེད་པས། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་སྦྱར་བ་རིམ་གྱིས་འཁི་བའི་ཐིམ་
 རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐབ་པ་པོ་ཁམས་དུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་
 འཁི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་

མེད་དོ། །འོན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་ཤི་བར་དེའི་ཚོས་མཐུན་ཐམས་
ཅད་འཛམ་གྱི་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༦༩། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ་ལྷ་འི་སྐྱེད་ཚོག་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོང་སྐྱེས་ནི་མངལ་
ནས་སྦྱོང་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་རང་པ་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་
སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ། ཉི་ལྷ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་ལུས་ཐོན་ཚུང་བ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
མདོན་བརྒྱུད་སྐྱ་མར། སྦྱོང་སྐྱེས་སྐྱ་ནི་མེད་པ་སྟེ། ལྷ་དང་སྐྱ་མེད་སྐྱུངས་པའོ། ཞེས་སོ།
མངལ་སྐྱེས་ནི། མངལ་ནས་སེམས་ཅན་ཉིད་སྐྱེ་བ་རྟ་དང་སྐྱུང་པོ་དང་མི་ལ་སྟོགས་པ་
སྟེ། དེའི་སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ། ལྷ་ལས་ལུས་ཀྱི་མངལ་ཏུ་ས་ཐོན་ཞུགས་ཏེ་ལུ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱུ་ལ་
བའི་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མདོན་བརྒྱུད་སྐྱ་མར། མངལ་སྐྱེས་སྐྱ་ལི་སྦྱོར་བ་ཡིས། བསྐྱོན་
པ་ནས་སྐྱེས་ཡོངས་ལུ་བརྟག། ཅིས་སོ། རྟོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་ཕྱིའི་རྟོད་དང་གཤེར་ལས་
སྐྱེས་པ་མེན་ཏུ་དང་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ་རྟོད་མཚོན་པ་ཉི་མའི་
འོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་པར་དང་། གཤེར་མཚོན་པ་རྒྱ་བའི་སྦྱོང་ཏུ་བར་དེའི་ཤེས་པ་མཚོན་པའི་
ས་ཐོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ལམ། རྟོད་གཤེར་གྱི་བདག་ཉིད་པར་དང་ཉི་མའི་སྦྱོང་ཏུ་ས་ཐོན་
ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོང་འབྱུང་འབྱེལ་པར་རྒྱ་བ་དང་ས་ཐོན་ཅོམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་
རྟོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་སོ། ལྷས་སྐྱེས་ནི་སྐྱུང་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
དང་དབང་པོ་ནས་མཚང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ། ལྷ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
སྦྱོང་དཔོན་རྟོ་རྟེ་རྟེ་རྟེ་ལ་བས། སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན། ས་ཐོན་མེད་པར་ནས་
པར་བསྐྱོམ། ཞེས་སོ། གེས་ན་འདིར་འཛམ་གྱི་སྒྲིང་པའི་མི་རྩལ་སྐྱེས་སྦྱོང་ཕྱིད་ཏུ་ལྷག་
མོས་ཀྱི་ལྷ་ནས་དཀོར་སྐྱེད་ཕྱིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་དག་ནི་མིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་སྦྱོང་འབྱུང་ཏུ། ལེའུ་གཉིས་པར་སྦྱང་གཞིའི་
སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ན། སྐྱ་མ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། མི་ནས་སྐྱེས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ།
ཞེས་པ་ནས། ས་མའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་སྟོགས་ནི། ཤིད་པའི་སྐྱེ་པོས་མཐོང་གྱུར་ནས། ལྷ་ལ་

ཞོན་བཞིན་ནམ་ཤེས་ནི། རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སྟ། རྒྱང་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི།
 ཤིན་ཏུ་ཐུར་བར་འོངས་ཐུར་ནས། ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྟོབས་ཀྱིས། ཁ་ཡི་ལམ་
 བས་འབྲུག་པར་འབྱུང། ཚཱི་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་གཉིས། རབ་བསྐལ་དེ་ཡི་རྒྱང་ཅིག་
 ལ། ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་ལྷ་བྱས་པས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ། ལྷ་བ་ལྷག་དེའི་དབུས་
 སྟ་ནི། སྒྲིག་ལེའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། ཞེས་མི་མངལ་སྟེས་ཀྱི་སྟེ་རིམ་གསུངས་
 བས། དེའི་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་བསྟེད་རིམ་སྟོན་པ་ན་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་བ་སྟེས་བསྟེས་
 མེད་པར་མཛོན་བྱང་ལས་བསྟེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེས་སྟོང་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་སྟེད་
 ཆོག་བཞིན་བཤད་པ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང། མངལ་སྟེས་སྟོང་བྱེད་ལ་ལྷ་བ་སྟེས་
 བསྟེས་དགོས་ན། འོག་ཏུ་སྟེས་སྟོང་སྟེས་སྟེད་པ་མིའི་མངལ་སྟེས་སྟོང་བྱེད་ཏུ་ནམ་
 གཞག་སོགས་ལས་བཤད་ཅིང། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དེ་ཉིད་མངལ་སྟེས་སྟོང་
 བྱེད་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པས་དེ་ལ་ལྷ་བ་སྟེས་བསྟེས་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། བདེ་
 མཆོག་ལུ་ཨི་པ་སོགས་ལ་སྟོང་སྟེས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟེད་ཆོག་ལས་མེད་པར་འབྱུར་ན་འང།
 དེར་སྒྲིའི་འཇ་སྐ་བ་དཀར་དམར་རམ། སྐ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་
 དབུས་སུ་ནམ་མཁའི་ནང་ནུ་ད་ལྷགས་པ་ནི་པ་མའི་ལྷ་ལྷག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་ནམ་
 ཤེས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཛོང་ནས་ལྷགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང། སྟོང་
 སྟེས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་མཛོན་པ་དང་ས་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ་ནམས་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྟེད་པ་རྩས་སྟེས་སྟོང་བྱེད་ཡིན་
 པ་གོང་ཏུ་བཀག་ཐིག་པའི་ཕྱིར་དང། བྱེད་པར་ཏུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྟོ་རིམ་བུ་པས།
 སེམས་ཅན་རྩས་ཏེ་སྟེས་པ་བཞིན། ཁ་བོན་མེད་པར་ནམ་པར་བསྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་
 དེ་ནི། བསྟེད་རིམ་པའི་ལྷ་བསྟེད་པ་སྟེས་ཀྱི་སྟེ་དང། རྟོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྟེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རྟོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་འོད་གསལ་ལས་སྐད་
 ཅིག་གིས་རྩས་སྟེས་ལྟར་ཁལ་བྱག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟེ་མའི་སྟེར་
 བཞེངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བསྟེད་རིམ་བསྟོན་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་སྟངས་སུ་དེ་འདྲེན་པ་ནི། མཁས་
 པ་སྟེས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟེད་སྟེ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་མཛོང་ན་བཞད་གད་
 ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་གཞག་མང་པོ་བྱེད་པ་དག་ནི་རང་
 ཉིད་རྫོགས་པ་ལ་དགའ་བ་ཅན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་གྱི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་གོ་བ་རགས་
 བ་ཅན་ཡང་མ་ཆགས་པར་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་
 པའི་ལྷུ་བ་པོ་དེས་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པའི་མྱིན་བྱེད་ཏུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རྒྱུད་ཟེ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་། རྣམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱས་གཙུག་པོར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་
 འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མངལ་སྟེས་ཤིག་ངེས་བཟུང་ཏུ་དགོས་པར་རྒྱུད་
 དང་རྒྱུབ་ཆེན་ཏུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་འཆད་པར་འཇུག་བ་ལྟར་
 ཡིན་པས། སྟོང་སྟེས་སོགས་སྟོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། རྫོགས་རིམ་ལའང་
 སྟེ་གནས་བཞིའི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའི་རྒྱལ་བཞི་དང་། རྣམས་
 སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་མགོ་ནས་
 མོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྟོང་སྟེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མངོན་བརྟུན་ལས། བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་མེད་པ་བདེ་མཆོག་ལུ་མི་བ་ལྟ་བུའི་
 བསྐྱེད་ཆོག་ནམས་སྟོང་སྟེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ངི་ལྟར་སྤང་སྟམ་ན། དེ་ནི་
 མངལ་དུ་ས་པོན་འདེབས་པའི་ས་ལྟ་བུ་དང་། མངལ་དུ་ས་པོན་འཛིན་པའི་ས་ལྟ་བུའི་
 ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། རྩེ་ཉིམས་རྩེ་བ་ནི་སྟོང་ལྟ་
 བུ་དང་། དེའི་དབུས་ཀྱི་ས་པོན་ནི་ཕྱིུ་ཕུག་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལྟ་སྤྱར་ལྟར་བ་ནི་སྟོ་
 ང་བཅག་ནས་ཕྱིུ་ཕུག་གྱ་འཕོན་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 པར་མངོན་བརྟུན་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འདྲ་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་དེ་
 དང་རྒྱུད་གཞི་སྟོང་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་ལ། སྟོང་སྟེས་དང་འདྲ་ཆོས་དེ་ཅན་ཞིག་ཡོད་
 བྱུང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ས་མའི་ཁུ་བྱུག་མཆོན་པའི་རྩེ་ཉིམས་རྩེ་བ་དཀར་དམར་གྱི་
 དབུས་སུ་བར་དོ་མཆོན་པའི་རྒྱ་དུགས་པའི་སྟོ་ནས་མངལ་སྟེས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
 བསྟོམ་ནས་མངལ་སྟེས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་འདྲ་ན་གཞན་

གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམས་འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྒྱེ་གནས་བཞིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ཡང་། བརྟན་འཆགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱེ་གནས་བཞི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་རྒྱེ་གནས་བཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བརྩམ་ན་རྣམས་དོན་ལས་ཉམས་ཤིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པའི་དྲིས་ལན་མང་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄༅། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་སྤྱིར་མིའི་སྤྱིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱད་པར་འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པར། འདས་པ་དང་མ་ཁོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིད་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེས་ན་མིའི་སྤྱིད་པ་རྒྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་ཏུ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། འོག་མེན་གྱི་རྟེན་ལ་འང་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྦྲུབ་བྱེད་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཆེན་པོ་དེ་འཛམ་གླིང་གི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱུབ་པ་པོས་འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱིད་པ་རྒྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལ་ཁྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མ་

ཡིན་ཀྱི། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཕྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པའི་མི་མགོ་ཆེ་དེ་ལ་
བརྩམས་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འཛུལ་བུ་
སྤྲིང་གི་མའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་
དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ལྷ་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་འཛུལ་བུ་སྤྲིང་གི་མའི་སྤྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་
ཁྲུབ་འབྲེལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཕྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མགོ་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་སངས་
པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཁྲུབ་པར་གང་གིས་བསྐྱབ་ཅེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་
སྒོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་མི་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཏེ།
གསང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་བུ་བའི་གདུལ་
བུའི་གཙོ་བོ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འཕྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་
ལ་བརྟེན་པའི་ཁུ་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་
ལས་གཞན་ལ་འཕྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི། མོ་མོ་འཕྲིག་
པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་ཡོད་པ་ནམས་ལའང་། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ཉི་ཆེ་འབྱུང་བ་
མ་གཏོགས། ཁམས་དཀར་དམར་དང་། དེའི་རྟེན་ཅ་འཁོར་དག་མེད་པས། ཁམས་དཀར་
དམར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དག་བརྟེན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་
པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཡང་།
དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྒྱལ་ལས་བཀུས་པ་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་མོང་མོན་པར་
འདུ་བུས་པའི་རྗེ་རྒྱལ་པ་བསྐྱུར་པ་མེད་པར་ནས་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་
མཚོན་མི་ལུས་སོ། ལྷ་ག་དང་ལྷ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་མི་ལུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཉིང་པེ་འཛིན་མི་རྟེན་དོ། ཞེས་དང་། གང་རྗེ་རྒྱལ་པ་བསྐྱུར་པའི་བདེ་བས་
རང་བཞིན་སྤང་བ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་

འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེ་ལས། རི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་རྩ་བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 ལྷོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་དང་པོ་
 ལྷོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་རྩ་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ལྷོན་གསལ་ལས། དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་སྟོན་ནས་གྲོལ་བ་
 རབ་རྩ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། རྒྱེ་
 པོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འཁྲིག་པ་ཡང་། རུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདོད་ལྷ་
 འོག་མ་གཉིས་དང་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་རན་འགྲོ་ནི་
 ལྷགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་དག་བསྟོམ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་མི་རུང་ཞིང་། འདོད་ལྷ་ལ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པ་ཡང་། སའི་དངོས་གཞི་
 ལས། རུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
 བསྟལ་འདྲེས་མར་ཡོད་པས་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། རྒྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་དེ་རྣམས་
 སན་རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་
 ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཡོད་ལ་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་
 འབྱུང་བའི་ཆེ་མཚན་གྱི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་ཉི་ཆེ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་གཙང་ཞིང་རི་ང་བ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། མི་
 གཙང་བའི་རྩལ་རྩལ་དང་། རི་མ་དང་། རུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྩ་དང་། མཁལ་མ་
 དང་། ལྷིང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་རིམ་པས་
 གང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་གཞི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་
 ན་ཡང་གྲིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་ཡང་ཡོད་མོད། ཅིའི་བྱིར་འཛམ་གྱི་མིང་པ་ཁོ་ནའི་མིའི་
 རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་ཞེ་ན། འཛམ་གྱི་མིང་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ལ། མིང་གཞན་གསུམ་ནི་
 འོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འོན་ཡངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛམ་བྱ་གླིང་པ་ལས་ཀྱི་
 ས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། གླིང་གཞན་གསུམ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་
 ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་
 རྒྱུས་པའི་སོ་རྒྱུ་དག་ནི་རིགས་གཅིག་ཏུ་དབང་པོ་ལྷན་ཞིང་མི་རྣམས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་མི་དཔྱོད་ཅིང་། ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མི་འབྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། རྒྱུ་བ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མཐུས་ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་བྱུང་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་། དད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་
 པར། གླིང་དེ་དང་དེའི་མི་དེ་དག་ལས་རིགས་མཐུན་གྱིས་འཕངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གླིང་གསུམ་པོ་དེར་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་པར་
 བསོག་ཀྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བྱ་གླིང་འདི་ན་སྒྲ་མའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་རིང་བྱུང་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་དང་། ཉན་མང་ཁུང་སོགས་ཆེས་
 རིགས་མི་འབྲུ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱ་མའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་
 ཆེ་འདིར་གཡོ་སྒྱུད་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟེགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བྲག་པོས་ཡོངས་སུ་གཟེར་
 པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལུལ་དབུས་ཀྱི་མི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་
 ཀྱི་མཐུས། ཆོག་གི་མགོ་སྒྲོམ་པས་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་གོ་ལུས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པ་དང་། སྤྱིན་ཞིང་བརྟུལ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། གླིང་གཞན་
 གསུམ་ན་ནི་དེ་འབྲུ་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་
 ནས་མའི་ལུལ་དུ་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་སྟོན་པ་ན་ཡང་འཛམ་བྱ་གླིང་གི་ལུལ་དབུས་ཁོ་
 བར་བརྟུ་མས་ནས་སྟོན་གྱི་གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཛམ་བྱ་
 གླིང་ན་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་པར་
 བྱེད་ཀྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་སྦྱོང་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་གླིང་གཞན་གསུམ་ནི་དེ་འབྲུ་བ་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འཛམ་བྱ་གླིང་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 སྟོམ་འབྲུང་གི་རྒྱུད་ལས། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པ་ཡང་སྤྱོད། དེ་བཞིན་བྲུང་གི་སྤྱི་མི་སྟན།

མིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་ནམས་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཛོ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་
 རྣམ་དཔྱད་མེད། ལྷན་རྫོངས་ཁྱེ་བྲག་མི་ཁྱེད་པའོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཛམ་
 བ་སྤྱིང་རྣམས་ལེགས་སྦྱེས་པའི། ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་
 བྱས་ལས། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། སྦྱོལ་མའི་རྣམ་སྤྲིན་འདིར། སྦྱོལ་གྲུན་
 ལ་མཐོང་བར་འགྱུར། རྒྱགས་པ་མེར་སྣ་གདུག་སེམས་དང་། གཡོ་སྦྱུ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་
 དང་། རྒྱགས་སྒང་གཏི་མུག་སོགས་རྣམས་དང་། རྒྱ་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཟིར། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཛམ་བ་སྤྱིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ། ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྦྱེས་པ་
 དེ། དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་རྩོན་པོ་རྣམས། སྦྱོལ་མའི་དགེ་བ་ཉོས། ཞེས་དང་། རྣམ་
 གཞག་རིམ་པར། རྩོམ་སྤྱོད་པོ་དཔོན་ཀྱིས་སྦྱས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། རུབ་ཀྱི་བ་
 སྤང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྦྱན་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞིང་རྫོངས་པས་མི་དཔྱད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ། འཛམ་བ་སྤྱིང་པ་འདི་ནི་ལས་
 ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་
 དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་འདིར་སྤང་བར་
 འགྱུར་རོ།

འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་འཛམ་བ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་གཡོ་དང་སྦྱུ་དང་དེགས་པ་དང་ཕྲག་
 འོག་དང་གདུག་པའི་སེམས་དང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བར་འགྱུར་
 རོ། འོན་ཀྱང་མགོ་སྦྱོས་པས་གོ་བ་དང་། དབང་པོ་རྩོམ་སྤྲིན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་ཐུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་འཛམ་བ་སྤྱིང་གི་སྦྱོལ་མའི་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་འབྲུངས་ཤིང་ཆོས་སྦྱོན་
 པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱད་རྩོམ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་
 ལྷ་མ་ལྷ་ཏུས་འདི་ལྟར། འཛམ་བ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གནས་དེ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་བཞུགས་ཏེ། སྤྱིང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་འབྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཀྱི། སྤྱིང་གཞན་རྣམས་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏུ་ལས་མི་འབྲུབ་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
 སྤྱིང་གཞན་ཏུ་མི་གཤེགས་སོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ཆོ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་དེར་སྤྲིན་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱིང་

གཞན་དུ་མི་གཤེགས་པར་བཤད་དོ། །འདིར་ནམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོམ་འབྱུང་གི་ལུང་བྱངས་པའི་
 འོན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྡོད་པས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་
 པ་བཞིན་བཤད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་མ་
 མའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོར་ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་ནོ་མི་ནོ་དང་། ཤེས་
 རབ་དང་དད་པ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་ཆེར་ཡོད་པས། རྣམས་སྡོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
 མི་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རུང་ལ། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅིང་།
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་པ་ཡོད་
 ཅིང་གཞན་གསུམ་ན་མེད་པས། རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་འཛམ་བུ་
 སྤྱིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ལ་ཡང་གསང་བ་
 འདུས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ལྷན་ལ་
 དང་། བད་དཀར་དང་། བརྒྱ་དང་། ཅན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་རྫོགས་བཤད་གྱི་སྡོད་བཞི་
 དང་། རྫོབ་བཤད་གྱི་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་རིགས་ལྷ་གསུངས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་
 ཉིད་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་ལས་སྒྲོམ་པ་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
 བུའི་གང་ཟག་གོ།

དེ་ལ་ཡང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་ནི་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་ཇེ་
 གོང་འོག་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་མོད་ཀྱང་། ཡར་
 ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་ཇེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཆེ་དེ་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དུ་བྱད་
 མེད་མི་རུང་གི་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ལ། རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ལ་ནི་བྱད་མེད་གྱིས་
 ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱད་གྱི་
 ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལས། རིག་པ་ཆེན་མོ་སྤྱན་ལ་སོགས། རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བཙོན་
 པ། །འདོད་པའི་ལོངས་སྡོད་དག་གིས་ནི། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འབྲུབ། །ཅེས་པ་
 དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྦྱེས་པ་
 འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་མ་ཟད་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་

བུ་བའི་བྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་
 རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་བྱག་ཀྱང་དང་། ལྷན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་པར་
 ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་རིགས་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བུ་བ་ཆེན་མོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱི་
 རྩོད་ཀྱི་ལྷུ་བ་ཐབས་ལས། དཀྱེས་པའི་རྩོམ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ། དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ལྷུ་བ་པ་པོ་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་ནི། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་སློབ་པ་ནས་
 གྲང་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སློབ་ལ། བྱད་མེད་ལམ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་
 བས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་མཆུངས་པར་
 སློབ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་ཡང་ལམ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་
 རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་ནམས་སུ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཞིང་། ལུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་ཡབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལུམ་གྱི་རྒྱད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིག་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཏུ་རིག་མས་ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྦྱོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཐུ་མའི་སྐྱབས་བསྐྱབས་ནས། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་
 ཀྱི་ལུས་དེ་སྤངས་ནས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱབས་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནད་ནམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

བར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཆེ་མ་འཕོས་པར་བྱད་མེད་ཀྱི་
 ལུས་བརྟེན་ནས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱར་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། ལྷ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་གཞན་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྷ་མ་རྒྱད་དོན་ཤེས་
 པའི་ཞལ་ལས་འདུས་པའི་རྒྱད་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་
 རིས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པས་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་བྱུང་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྟེན་དེས་བརྒྱད་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་

མཐུན་ལུལ་ཡང་འདྲམ་བྱ་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་བ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པ།

༄༅། གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་བ་འབྲུབ་
པའི་རིམ་པ་དང་སྤྱང་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་
ལྷག་མ་སྒྲིང་བ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་ལ། རྟོག་ལྡན་ལ་སྤྱེ་བའི་དྲོགས་པའི་གནས་དགོང་བ་དང་། དེའི་
ལན་བསྟན་པ་ལོ། རྟོག་ལྡན་ལ་སྤྱེ་བའི་དྲོགས་པའི་གནས་དགོང་བ།

༄༅། ཁང་པོ་ནི། འདི་སྟམ་དུ། རྩར་བཤད་པ་རྩར་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འབྲུབ་པའི་རིམ་
པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་
ཡོད་དུ་ཁྱེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་
མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པས་འདྲོད་པའི་དོན་འབྲུབ་པ་ལ་ཅིའང་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་ན་
ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད་ལ། རྟོགས་ཤིང་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས། རྟོགས་
ཤིང་ཅམ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤིས་ནས་མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཏ་
ཅང་ཐལ་ལོ། ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཤིས་མི་དགོས་ཀྱི་རྩར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་
ཤིས་ནས། དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་གནས་ལྟ་སྤྱང་
བ་ལོག་ནས། རྩར་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱོམ་པའང་ཤིས་དགོས་
སོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་འདྲ་མ་ཤིས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་དང་
གནས་ལྟ་དང་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་རྩམ་པར་བསྐྱོམ་པ་གོམས་པས་གནས་ལུས་ལ་ཐ་མལ་
བྱི་སྤྱང་བ་ལོག་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་སྤྱོད་བས་བྱུང་བའི་བྱིར་དོ། འོན་
ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བ་ནི་སྒྲིང་བའི་སྟོང་བཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་འདི་དང་འདིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཛོད་

པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ན་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའི་སྣོད་བཅུད་ད་ལྟ་དེ་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་ལམ་
བསྐོས་ནས་ཚུལ་རི་ལྟར་འགགས་ཟིན་པ་དེ་དག་སྒྱུར་བ་སྒྲོས་ཤིག་སྟུང་ན།

ལན་བསྟན་པ།

༄༅། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་ཆགས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་
བསྐོས་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཚེས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཚེས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་
ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་འདྲ་ཚེས་སྒྲིག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་མིན་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་པའི་སྣོན་དང་པོ་མེད་ལ།
རང་གི་ལུས་དང་། གནས་ལ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་སྣོན་ཏུ་སྣོད་བཅུད་
ཀྱི་འཇིག་འཆགས་དང་ཚེས་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྣོན་དགོས་པར་མི་འདོད་པས་
སྣོན་གཉིས་པའང་མེད་དོ། །བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཏུས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་ད་ལྟ་
ལམ་བསྐོས་པའི་སྒྱུར་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སྒྱུར་ས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་འཆད་མོད་
ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་སྒྱུར་གཞི་དང་ཚེས་མཐུན་གཉིས་མ་བྱེད་པར་ན་
ནིར་འགགས་པའི་བྱད་ཤིང་ད་ལོའི་མེས་སྲེག་པའི་ཚུལ་དེ་མི་བཞེད་དོ། །

འོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྒྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་བཞེད་པས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་
ཀྱིས་སྒྲིགས་ཏུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ནི་གཞི་ཏུས་ན་ཚེས་གསུམ་གནས་པ་དེ་རི་འདྲ་བའི་སྒྱ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་སྒྱ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒོལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྱ་གསུམ་ཡིན་
ཀྱང་། དེ་དང་ཆེས་སྒྱ་མཐུན་པ་ལམ་ཏུས་ཀྱི་སྒྱ་གསུམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་ཏུས་
ཀྱི་འཆི་བ་ནི་བྱང་མོགས་མིམ་ནས་སྒོས་པ་རགས་པ་མམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པས། ཚེས་ཀྱི་
སྒྱ་དང་ནམ་པ་ཆེས་སྒྱ་མཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རྒྱང་མེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པས་འཇུག་ལུས་
ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡོངས་སྒྱ་དང་ནམ་པ་ཆེས་སྒྱ་མཐུན་ལ། བར་དོ་
དེས་མ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབུས་སྒྱ་སྒྲེ་བ་བབྱང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ལུལ་ཏུ་གྱུར་
ཏེ་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཏུས་སྒྱ་གྱུར་པ་ནི་ཡོངས་སྒྲས་གཏུལ་བའི་དོན་ཏུ་
ཁམས་རགས་པ་བབྱང་བའི་སྒྱལ་སྒྱ་བསྟན་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྒྲེ་བོ་དག་ལ་འང་དངོས་སྒྱ་
སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་

བསྐྱེད་པས་ཐ་མལ་པ་ལ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བ་དེའི་དོད་ལ་ནལ་འབྱོར་བ་ལ་
 བྱི་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སྲུང་བྱས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱ་དང་།
 དེ་ལས་རྒྱང་མེས་མ་ཙམ་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་ལངས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱ་
 དང་། དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་དོན་
 བྱེད་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་གསུམ་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་ཚོགས་རིམ་པའི་སྐྱ་གསུམ་སྟེ། དེ་
 རེ་རེ་ལའང་དངོས་དང་ཆེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དངོས་ལའང་ཆེ་འདི་དང་བར་
 དོར་མཚོག་འབྲུག་པའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་པའི་ཚོགས་
 རིམ་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མཐར་ཐུག་
 གི་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་རིམ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དེ་འདྲ་པའི་སྒྲིན་བྱེད་
 དུ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐླབས་སུའང་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་རྩོམ་མེས་དཔལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གཞུང་གཞན་
 བསད་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་པའི་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཚེས་མཚོག་དུ་སྐྱར་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཐས་དང་བུལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱར་སྐྱར་པའི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་
 གསུམ་དུ་འོང་རྒྱ་དེ། ཐབས་མཐས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་རི་འདྲ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་
 བསྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བྱིད་པ་བར་མཆིས་བྱ་
 བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་འབྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཐ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་རག་
 ཐོབ་པ་ནམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་པའམ་རས་བྱིས་
 མེ་འོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་མེས་སྐྱའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་
 སྐྱལ་ཏེ། རམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་བཟླ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་
 ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་མངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་པས་ཐ་མལ་པ་ལ་
 བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་མ་ཆང་བས་རི་སྐྱད་དུ་བཤད་པའི་

སྤྱད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་ཏེ་ཐོན་ཀྱང་། ལྷ་པ་ནམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་ལྷུང་པ་ནི་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 བྱས། བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་པར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་
 ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྷང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདྲོར་བར་མི་འལྷུང་
 ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འལྷུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་
 པ་བྱེད་པ་མ་ལྷུང་བར་ཆོ་འཕོ་དགོས་པ་ལྷུང་ན་འཆི་བ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱར་
 བྱས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་
 བ། འདྲོད་ལྷ་ལ་བ་ལུས་ཀྱི་སྐྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བའི་དབང་གིས་
 ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱབ་པའི་སྐྱ་
 མའི་སྐྱར་ལྷང་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། འདིར་འཆང་བྱ་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་འཆི་བ་
 དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བར་དོ་དང་ནམ་པ་
 མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདིས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་བར་དོར་འཆང་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་བར་དོ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་
 ལམ་བསྐྱོམ་ཏེ་འཆང་བྱ་བར་འདྲོད་པ་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་འཆང་བྱ་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་
 མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྐྱ་ལུས་བྱབ་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ཏེ་
 སྤྱངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བྱབ་ནས་
 སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་སྒོལ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེའི་རིགས་རྒྱན་
 འོངས་སྤྱད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་
 མི་སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏེ་སྐྱར་ནས་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འདིར་ནི་མདོ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་མི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་
 ལམ་བསྐྱོམ་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སྤྱང་གཞི་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་
 དོད་ལ་དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་རེ་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདྲ་སྒྲིག་པ་

ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་དེ་དང་སྦྱར་ཀྱང་དེའི་སྦྱང་གཞིར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་མོས་པར་
 སྤིང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་བྱང་གིས་ལྷག་མོས་ཀྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་འཆགས་
 པའི་འོག་ཏུ་བརྒྱད་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་
 བསྐྱེད་པ་བར་སྤིང་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་དུ་
 ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་འདུས་པའི་སྐ་མ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་སྦྱོང་བསྐྱས་
 ལས། སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་མིར་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།
 །རིམ་གཉིས་འདི་དག་སྐ་མའི་འོན་ཀྱིས་ནི། རྟིང་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན།
 །ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འཆི་བ་སྦྱོང་བ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འཆད་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོན་ནས་སྦྱོང་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་རྣམས་མཐ་མི་རུས། རྣམ་
 ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྣམས་ན་སྦྱོང་བ་མ་
 ལུས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱང་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་
 རིམ་ཁོན་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་རྣམས་ན་དེ་ཁོན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་བས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། རྫོགས་
 རིམ་ཁོན་ནས་སྦྱོང་མི་རྣམས་ན་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱང་དགོས་པར་ཐལ་བས་
 རིམ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

སྦྱོང་བསྐྱས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི། རྫོགས་རིམ་པ་ཆེ་འདིར་སྦྱོང་བ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་
 ཆེའི་རྣམ་བྱས་ནས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་དེའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 འོད་གསལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་དོད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ལྷ་ལུས་ལྷ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་རིམ་གཉིས་འདི་དག་ཅེས་པའང་འཆི་བའི་རིམ་པ་
 དང་། ནི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་འདི་དག་འཆི་བ་དང་བར་དོར་དགའ་བར་མ་
 སོར་བར་འོད་གསལ་དང་སྦྱ་མའི་སྦྱར་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་རྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་གཟུང་བའི་ནོར་

བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ད་དུང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཟབ་མོའི་གནད་ནམས་ལ་ཕྱོགས་མཐོང་
 ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ནི་སྤྱང་གཞི་མཐུན་
 མོང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གོང་
 ཏུ་བཤད་པའི་རྩལ་གྱི་སྒྲེམ་པར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་
 པོ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་གྲུབ་པ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲེམ་པར་དོའི་
 རིམ་པ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་བྱལ་སྟེ།
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་འདྲ་སྒྲིག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྒྲེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་
 པོ་དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲུ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱར་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་འཆི་བ་དང་མཐུན་པ་དགོས་སུ་
 རྒྱལ་མོད་སྒྲེ་བ་དང་བར་དོ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་ངེས་བཟུང་ཏུ་ཅི་དགོས་ཏེ། འཛམ་བུ་
 གླིང་པའི་མི་ནི་བ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བར་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐུགས་
 བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་གཞི་
 ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པ་རེ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་གཙུག་པོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི་མར་སྤྱང་གཞི་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་འབྲས་བུ་
 དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། བར་ཏུ་རྫོགས་རིམ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་
 བྱུར་པའི་བསྒྲོམ་རྩལ་དེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྒྲེ་བ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་
 པ་ནི་སྤྱང་གཞིའི་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོག་གི་སྒྱལ་
 སྐར་སྒྲེ་བ་འཛིན་རྩལ་དང་། ཡང་ནམ་པ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མཆོག་གི་སྒྱལ་
 སྐར་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁོ་ནའི་མིར་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའི་
 རྩལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྒྲེ་བ་དང་མཐུན་པ་
 བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
 མིར་སྒྲེ་བའི་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་དགོས་པ་བྱལ་སྟེ། བར་དོ་ནི་གང་ཏུ་སྒྲེ་བ་
 ལེན་པ་དེའི་བར་དོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་འདིར་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱོད་པའི་གོ་དོན་རི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན་སྒྱིར་ནི་རིམ་ལྡེ་ལས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དྲིང་ངེ་འཛིན། །ཡང་དག་མཐས་

བྱི་རྣམ་པར་སྦྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡང་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་
 ཡོད་ཀྱང་། འདྲིར་ནི་མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གསུམ་
 པོ་རྣམ་མྱོངས་ལ། མྱོང་དང་ལྟན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མ་སེལ་བའི་སྣོན་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སེམས་རྒྱུད་
 ཀྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གཉེན་པོས་རྒྱན་གཙོང་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྣ་མ་དེ་བཅས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གཉེན་པོའི་
 སྣོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་སྦྱེ་བའི་སྣོན་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉེན་པོས་
 སྦྱོང་བ་ནི། རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའང་མིན་ལ། ཁོའི་དོད་ལ་ཁོ་དང་རྣམ་པ་
 མཐུན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྦྱེ་མི་དུང་དུ་བྲལ་བའི་སྣོ་
 བས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཉིད་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་གཉེན་པོས་བསལ་
 བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱངས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱགས་དང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །འདྲིར་ནི་སྦྱེ་བྱི་བར་དོའི་རིགས་འདྲ་བྱི་
 མ་དེ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྣོན་ནས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བྱི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པའང་ཡིན་
 དེ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་
 སེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མདོན་དུ་སྦྱར་བྱིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་
 པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བདག་འཛིན་རྒྱན་ཆད་པའི་དོད་ལ་གཞན་དེ་
 དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲི་ནི་སྦྱང་གཞི་
 གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་
 དེའི་དོད་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྦྱ་གསུམ་འབྱུང་བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་གྱིད་པ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱར་བའི་རྒྱ་ མཚན་བཤད་པ།

༢༦། གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་གྱིད་པ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱར་བའི་རྒྱ་
མཚན་བཤད་པ་ནི། འོན་བསྐྱང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདྲ་བ་མན་ཆད་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་
ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་
གི་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །

གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།

༢༦། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་བཅུན་མོ་ཅན་གྱི་བཞེད་པས་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་དང་བསྐྱང་འཁོར་
གཉིས་སྦྱར་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོས་ལྷགས་པ་དག་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་
དེ། སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོད་བཅུད་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། སྦྱོད་འཆགས་པ་དང་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་གོང་ཏུ་སྦྱོད་སྤྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྦྱར་བར་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་དངོས་སྤྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐོག་མར་ལྷགས་རི་གྱི་མ་འཆགས། དེ་ནས་སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ནས་སྤྱིར་
བཞི་རི་རབ་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་ལྷག་མོས་བསྐྱེད་
པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་བསམས་ནས། སྦྱར་བ་ཆོག་གསོག་ནི་བསྐྱེད་
པ་དང་པོའི་མི་སྦྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཕྱོད་འཕྱར་གྱི་ལས་དང་འདྲ། དེ་ནས་སྦྱོར་
ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེ་ནི་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་
གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེའི་བར་དོ་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ། དེ་ཞེ་སྤྱོད་དོ་རྩེར་
བསྐྱར་བ་ནི་དེས་སྦྱེ་བ་སྤངས་པ་དང་འདྲ། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ར་བ་དང་དྲ་བ་དང་སྤྱར་བ་
ནི་གདན་བཞི་ལས་སྦྱིན་པ། ཚུལ་བྱིས་ས། བཟོད་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པས། གཞི་གསུམ་
པོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་གསོག་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོར་སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་གནས་ཕྱོད་འཕྱར་
གྱི་ལས་གསོག་པ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྦྱེ་ནས་ཕྱོད་འཕྱར་གྱི་ལས་
གསོག་པ་པོ་དེ་ནི་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ལྷག་མོས་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
མིར་སྦྱིས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

འདི་ནི་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལྷག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་བཞི་དུས་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་
 མོག་དུ་བབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁས་བླངས་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། བླ་པོ་དམ་ཆོག་རྩོམ་
 དང་པོའི་མགོན་པོས་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་བླ་གས་ཀ་ནས་སྒྲོས་ཏེ་སྐར་རང་ལ་བརྟུག་ནས་
 རྒྱལ་རྒྱ་རྩོམ་མེས་མས་དཔར་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། བར་དོ་རང་གི་ཁྱབ་སྐོར་རང་
 གི་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱུང་གཞི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་བརྩོད་
 བསྐྱུར་ཡང་རང་གི་ལུགས་འདོག་པ་ན། བར་དོའི་དོད་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུར་བའི་ཁྱབ་སྐོར་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རང་ལ་བརྟུག་པས་ཞེ་སྐར་
 རྩོམ་བསྐྱུར་བསྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དོད་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་གི་ཆོག་ལ་ཙོ་འདི་བ་སྟེ་འཁོར་
 གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། སྒྲོད་ཞིག་ནས་
 སྒྲོངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཆར་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ། དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་བསྒྲོམ་པས། དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 བརྩོད་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པ་སྒྲོད་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར་བསྒྲོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་མའི་མེས་མས་ཅན་
 ཤི་བ་དང་སྒྱུར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། ཆོགས་ཞིང་དང་བསྐྱུང་འཁོར་
 མོགས་སྐྱུང་གཞི་དང་སྒྱུར་ན། རྒྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་མ་བཤད་
 པས། རྐྱུང་གཞི་སྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་མ་ཆང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བླག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོའི་མེས་མས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཡང་སྐྱུར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྟ་མ་མོགས་
 དང་སྐྱུར་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་
 གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་མེས་མས་ཅན་ཤི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་
 ལ། སྐྱེ་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་མེས་མས་ཅན་ཤི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་
 སྐྱོར་བ་འགལ་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་ནས་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་བར་སྐབས་

དེར་དེ་འབྲེལ་བར་སྤྱིད་དང་སྦྱར་སྒྲིག་ཅིག་ཀྱང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།

བཞི་པ་སྐབས་དོན་མཛད་གསལ་པའི་སྒྲིག་ནི། འདིར་སྦྱར་གཞི་སྒྲིག་བར་དོགས་མཐུན་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་སྒྲིག་བར་དོགས་མཐུན་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་མ་གོ་བར།
 བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྒྲིག་བའི་སྒྲིག་བ་ལྟ་མ་དང་ཡང་ལྟ་མ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་བར་དོན་མཐུན་
 སྦྱང་གཞིར་ཁས་སྤྲངས་པས་ནི། མདོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་པས་གང་བྱེད་པ་ཡིན་མོའི་ཅེ་གཏད་
 རྒྱ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ལོ། །ཡང་པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་རང་ཉིད་སྒྲུལ་སྒྲིང་དེ་མེས་མས་
 དཔར་བསྐྱར་ནས། མེས་མ་དཔར་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་བར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་
 ཕྱིར་འཕྲོན་ཏེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྟོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རིག་མ་
 འདུ་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུ་མ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་
 འདུ་བྱ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་ཕོ་མོ་ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། དེ་ནས་ལས་ལ་གནས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཕོ་མོ་དེ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱས་པས་
 དགའ་བས་ཆོམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕོ་མོ་
 དེ་གཉིས་ལས་བྱ་དང་བྱ་ཕོ་སྒྲིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི།
 བྱ་དང་བྱ་ཕོ་དེ་དག་གསོ་བའི་མེས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྒྲེར་ཁིང་ལུས་ཡོངས་
 རྒྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཕྱ་ཐིག་བསྒྲོམ་པ་ནི་བྱ་དང་ཆ་པོ་དེ་དག་
 ལས་ཁ་ཅིག་མེས་སྦྱང་ཁིང་གེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐབས་
 བས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོབས་པའི་རྣལ་
 འཕྱོར་པས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ལྟ་མཉམ་པར་བྱས་ནས་དངོས་ལུབ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི།
 བྱ་དང་ཆ་པོ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པར་བྱས་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་
 སྤུན་སྦྱུ་ཆོགས་པ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་དོན་མཛད་པར་འཕགས་པ་ལཔ་སྐས་གང་གིས་ཀྱང་
 མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱབ་
 པ་པོ་བདག་ཉིད་འཆར་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིད་
 པ་སྒྲིག་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་ནས་སྦྱངས་པས་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་དང་
 ཆ་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྒྲིག་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱང་

དགོས་ན། སྐབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཉེ་དུ་ཐམས་
ཅད་སངས་མ་རྒྱལ་པར་བདག་ཉིད་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་བ་དང་། ཉེ་དུ་དེ་དག་
ལམ་མ་བསྐྱོན་པར་འཁོར་རྒྱ་བར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་གང་སྤངས་ནས་སྐྱ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་མི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་གང་
ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རང་གི་ལམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཡང་ཆ་དང་དེའི་ཡང་བྱ་དང་ཆ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་བསྐྱོན་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༢༡། གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་སྤྱར་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོན་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱོན་པ་ནི། སྐབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་གས་སྒྲོན་འགྲོ་
ཡིན་པས་དེ་དག་དང་ཐེས་ཀྱི་སྤྱན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་མི་དགོས་
པས་མ་སྤྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་དག་སྤྱང་གཞི་དང་
སྤྱར་རྒྱུ་ལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོད་གང་ཡིན་པ་སྤྱད་གོས་སོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་
སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞིའི་
དོན་ལ་གང་དུ་འཁོར་རྒྱ་བའི་གནས་དང་། དེར་འཁོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་དང་། གང་གི་རོ་བོར་
འཁོར་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་དང་བཞུར་དེས་སོ།
།དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་རྫོ་རྗེའི་ས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དོ།

གཉེས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའོ། གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་
ཆོས་སྤྱད་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་འོངས་སྤྱད་དང་། དེ་ཉིད་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
སྒྲོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་སྤུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་འཁོར་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞིང་སྤྱོད་བ་དང་སྐྱེ་མི་བར་དོ་སྤངས་ནས་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོན་པའི་
རིམ་པ་རྟོགས་ཟེན་ཅིང་། མ་དག་པའི་སྤྱོད་དང་། སྐྱེ་མི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་
སྤྱང་གཞི་སྤྱར་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་

མཐུན་སྦྱོར་པ་མ་གསུངས་ལ། རྩོན་གསལ་ལས། ཐུག་བྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་མས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་
 དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་གཞིར་ཐུར་པའི་སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་
 པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ།
 མདོ་བཟེ་ལས། རྩོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་སྦྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ། ཞེས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་
 འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱུ་བ་
 ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཏུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་ཁིང། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
 སྦྱུ་བ་ཐབས་དང་སྦྱོད་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་པས་དགའ་ལྷན་ནས་བབས་ཏེ་
 སྦྱུ་བ་སྦྱེའི་སྟོན་མ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། ས་དང་མ་རྩེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བཞུན་པའི་སྦྱོད་པ་ཕྱི་མས་འདུལ་བའི་གཏུལ་བུའི་ཕྱིར་
 ཏུ་གསུངས་དཀྱིལ་སྦྱུལ་ཁིང། དེ་ནམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏུ་ལྷ་བཙུགས་སྦྱུལ་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནལ་འཕྱོར་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་མོས་པ་ལས་ཏུ་བྱེད་པའི་སྟོན་མ་སྦྱ་གསུམ་
 ཀྱི་གོ་འཕང་མཛོན་ཏུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ཤིང་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྦྱོར་
 བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྦྱོས་ཏེ་དོན་མཛད་པར་བསྟོན་པ་ནི་རྩོན་པས། ཆགས་ཅན་གྱི་
 སྦྱོད་པས་དོན་མཛད་པ་དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའོ། །སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱ་མོ་
 གཉིས་བསྟོན་པ་ནི་རྩོན་པས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནང་ཏུ་ཡང་དག་འདྲིག་ལ་བཞུགས་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།

ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱུས་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་
 རྩོན་པ་དང་འདྲའོ། །ཀའོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་བསྟོམ་བསྐྱུས་སོགས་རྟོགས་པའི་མཐར་ཁྱ་བ་
 ནི། ཁིང་དེར་སྦྱ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་ཟིན་པ་ན་ཅུ་རན་ལས་འདའ་བའི་
 ཚུལ་རྩོན་པ་དང་འདྲའོ། །ཁྱ་བ་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་རོ་བོར་ཐུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྦྱས་
 བསྐུལ་བའི་རོར་བཞེངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདག་གིར་མཛད་པ་ནི། ཁིང་གཅིག་ཏུ་ཅུ་
 རན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བཞུན་པའི་རྩེ་སྦྱ་ཡང་། སྦྱ་དངོས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་གང་ན་
 ཡོད་པ་དེར་ཆད་མེད་བཞིས་ཐུགས་བསྐུལ་ནས་གསུགས་ཀྱི་སྦྱའི་ནམ་པར་བཞེངས་ཏེ་

འདིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཀན་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནམ་གཞག་
 རིམ་པར་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་དང་རྒྱུར་གྱི། འདི་དང་མིན་པ་སྟེ་པའི་རིམ་པ་དང་
 མ་རྒྱུར་བས་སྤར་བཅོད་པ་སྟུང་། གཞི་དུས་གྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་མོགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་
 རྒྱུར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཞུ་བ་སྟུས་བསྟུལ་ནི་བྱ་དང་ཆ་བོ་བསྐྱེད་བྱིན་པའི་མཐར་ཤི་བ་དང་།
 དེ་ལ་ཉེ་དུ་ཐུང་ན་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལས་དབང་གིས་སྟེ་
 བ་སྤངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་མོགས་དང་ཚོས་མཐུན་རྒྱུར་བ་དག་ནི་སྟོང་
 བོ་མེད་པའི་བཤད་པས་སྟུན་བོ་མཁྱེད་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མི་འཐུང་
 པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་བྱིན་པ་སྟུང་ནོ། །

ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ།

༢༢། གཞིས་པ་ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 རྟོགས་བརྩའི་མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྟོ་རྟེ་མེས་ས་དཔའི་
 འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ། ཡབ་ལུ་མ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུར་མཆོམས་ནས་རྒྱས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་མེས་ས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་
 ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྟོ་རྟེ་མེས་ས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་
 གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་མདོར་བྱས། མདོ་བསྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྟོ་རྟེ་
 མེས་ས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་
 བས། རབ་ཏུ་རྒྱོན་གསལ་དང་ནག་པོ་དམ་ཆིག་རྟོ་རྟེ་མོགས་གྱིས་ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་
 མི་འདོད་ཡང་། རྒྱུད་དང་རྒྱོན་གསལ་ལས་འདི་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ཐེལ་གཞོན་
 རྟོ་རྟེ་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བདག་པོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟོ་རྟེ་ལོ་ལོ་གནས་པར་གྱུར་ནོ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟོ་རྟེ་ལོ་ལོ་གནས་
 པར་གྱུར་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དགོས་པ་བསྟན་ལ། དེའི་མཇུག་དེ་

མ་ཐག་ཏུ་ཅ་ཆུད་ལས། དེ་ནས་མཁའ་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
 རྟེན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་མེས་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྲུབས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྟོབ་པར་གྱུར་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་
 པར། དོན་མེས་འཆང་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་དོན་མེས་པའི་
 དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས། དོན་མེས་པའི་འཇུག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་
 ཡིད་བདེ་བ་སྟོབ་པར་གྱུར་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ནི་སྤྱི་དོན་དོ། །ཞེས་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱིས་
 ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་བསྟན་ནི། སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ནི་བསྐྱེད་རྒྱུས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་
 གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡང་ལྷག་མོས་གྱི་དབང་དུ་
 མཛད་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ན། གཞུང་འདི་བཤད་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་འབྲེལ་པ་
 ལས་དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་པས་དོན་མེས་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་བསྐྱར་
 པའི་དོན་དུ་སྟོབ་མ་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཆོག་པ་
 ཕྱིན་གྱིས་བསྐྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལ་
 ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལུལ་ཆོན་སོགས་ལ་འགོ་མ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ནི་རང་ཉིད་
 དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། ལྷགས་དང་བྱག་རྒྱས་དགྱིལ་
 འཁོར་བཏོགས་ནས་འོག་ནས་འཇུག་པར་མོས་པའི་སྟོན་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དོ་
 རྟེན་གསུག་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དོན་མེས་ལྷན་སོགས་པ་མེད་པར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་ནས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དོན་མེས་པའི་འཇུག་པ་དང་བཞི་ལས་འདིར་ཐ་མཐོ།
 །དེ་ལྟར་འགོ་བ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ལྷན་པ་དོན་མེས་འཆང་གིས་རྒྱད་
 གསུངས་པའི་ཐོག་མར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་
 པའི་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་པ། ལྷན་བྱུང་སྟོན་པའི་ནམ་མཚེན་བཞིན་
 དུ་རྟེན་འཇུག་གཏུལ་བྱས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བུ་དེད་ཡིན་གྱི་སྐྱུང་གཞི་སྤྱི་
 པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ།

༢༩། གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ནི། བདོར་བྱས་ལས། སྤར་ཡང་ཁ་སྤར་སྤོར་བ་
 ཡིས། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་ནམས་གཞུག ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཤིམ་པ་རི་
 བཞིན་ཡང་དག་བསམ། ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་མེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། དེ་སྤར་བྱི་ལོ་
 ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སྤམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སྤྱལ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ཡང་འདི་ནམས་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་། ལམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རིག་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་དང་། སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ནམས་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་དགོད་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བགོད་པའི་ལྷ་ནམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
 ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཟེར་
 བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷ་དགོད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷ་ནམས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་
 པ་འདི་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱེམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་འོག་ཏུ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་
 སྐབས་སུ་འཆད་དོ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་འདི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་
 བ། བདོ་བསྟེ་ལས། དམ་ཅིག་ཁྱ་སྤང་ཆོག་བཞིན། ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་ནི་ལྷག་མོས་
 འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྤར་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་བསྟུ་བ་དང་སྤར་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། རྟོ་
 རྟེ་མེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་མདོར་
 བསྟུ་ན། སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། རྟོ་རྟེ་སྤྱེ་མཆེད་ཉིད་ཀྱང་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་ ས་ནི་སྤྱན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས། རྒྱ་ལམས་ལྷ་མ་གྱི་ཏུ་
 འད། མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་བྱ། རྒྱང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་
 བྱངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ཆར་པའི་ལྷ་ནམས་རང་གི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱད་པའི་སྤངས་མ་ཡིན་དོ། །

འོན་སྤྱད་པའི་སྤངས་གང་ཡིན་ན། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་ལ་སོགས་
 དགྲིལ་འཁོར་ལྟ། ཞེས་སྤར་བྱངས་པ་མདོ་བསྟེ་དང་རྟོ་རྟེ་མེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས།
 ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་བསྟེད་པའི་སྤངས་སུ་བྱངས་པ་དེའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ།

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་
 པར་བྱལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོང་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་ལ་ཞུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འབྲེལ་པ་སྐྱོན་གསལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོང་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་ལ་ཞུགས་སོ། ། ཞེས་བྱ་
 པ་ནི། རིགས་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོང་མེད་སྤྱི་
 ལ་ཞུགས་པར་བྱུར་ཏོ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དང་པའི་དོན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དང་པའི་དོན་
 ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ལས་གཞན་དང་
 སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འདིར་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཐོན་བྱུང་གི་འཁོར་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ཡོད་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ནི། སྐྱོན་
 གསལ་ལས། རིགས་ལྷན་བསྐྱེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཁྱོ་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། ། ལུས་ལ་སྤྱད་ཚུལ་ནི། སྐྱོན་གསལ་ལས། རང་གི་
 ས་པོན་གྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ལྷན་དངས་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བྱུང་པོ་དང་ཁམས་
 ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞུགས་པར་བྱུར་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་
 ལ། བསྐྱེད་ནས་གོང་དུ་དངས་པ་སྤྱར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ནམས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་དང་
 འགོད་པའི་གནས་མཐུན་པར་བཀོད་ནས། རང་གི་བྱང་པོ་ལྷ་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། མིག་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་པར་མོས་པ་བྱའོ། །

ཁ་སྐྱར་སྐྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དམ་ཆོག་རྫོང་རྗེས་ལཔ་ལུམ་སྟོན་མས་པར་འཇུག་
 པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་དུ་ཁ་སྐྱར་བཞིའི་བཤད་པ་བྱས་
 པ་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་བརྟགས་ཡིན་པས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཆུད་ཀྱི་ལེའུ་
 བཅུ་གསུམ་པ་ལས་བྱུན་གྱི་མཐར་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། བརྫོད་
 བསྐྱེད་རྫོང་སྤྱི་བཞུགས་པ་ནི། རྟོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་སྐྱོན་གསལ་ལས།
 ཁ་སྐྱོར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྫོད་ནས་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
 རྫོང་ཞེས་ཀྱི་ལེའུ་པའི་ལྷའི་སྤྱི་བརྫོད་པ་སྟེ་གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས། སྐྱོ་བ་སྟེ་བྱང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱར་ལྷ་སྤྱི་ནམས་

དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལྟར་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྦྱང་བ་ནི་སྔོན་བྱང་སྔོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་རྩེས་འཇུག་
གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བུའདྲ་ཡིན་གྱི། འདི་ཉིད་རང་དངོས་སུ་སྒྱུར་གཞི་
དང་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་གཞུག་པའི་གཞི་འདིངས་པའི་དགོས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་གཞུག་པ།

༡༣། །བཞི་པ་ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་གཞུག་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དོན་
དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འབྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་
ཅ་ཆུད་གྱི་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ན། མདོ་བསེ་ལས། དམ་ཆོག་ཁྱ་ཕྱང་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་
བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་
མཆོག་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་དང་སྒྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་སྔོན་གསལ་ལས་བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་ཁིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མདོར་བྱས་སྟེ། འདི་ནི་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས།
།གསལ་བར་དི་བཞིན་རྣམ་ཐུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་
ཁྱེད་སྟེང་སྟེང་པའི། །གཞུགས་ཕུང་གདོགས་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྩེ་འཕྲེང་
བའི་ལུང་དེ་རྣམས་སྔོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བདུན་པར་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་
ལ། སྔོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆེ་འདིར་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐབས་
ལ་སྒྱུར་ཁིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། །གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་ལམ་གྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་
སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་མོད་ཀྱང་། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཆུད་གྱི་དོ་རྩེའི་ཆོག་རེ་རིམ་ཀྱང་
དོན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་སྔོན་པ་དང་། བྱང་པར་དེ་ཐམས་ཅད་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་
པར་བྱང་སོགས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་ན། ལྷག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སྟེང་
དོན་ཏུ་བྱང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡབ་ཕྱས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། ཅ་ཆུད་གྱི་
གཞུང་དེའི་དོན་བཤད་ན། དམ་ཆོག་ནི་གཞི་ཏུས་གྱི་ཐབས་ཤེས་པ་མ་གཉིས་སོ། །ཁྱ་བ་

ནི་དེ་གཉིས་སྒྲིམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ལྷང་བ་ནི་བཏོན་པའོ། །དེ་
འདྲ་བའི་ས་བོན་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་
འཕེལ་ཏེ་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་ལྷང་ཁམས་
སྒྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་འཁྱུར་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་ཉམས་སྒྱུ་མྱེད་བར་གྱུར་པར་སྒྲོན་གསལ་
ལས་བཤད་དེ་མངལ་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྱུ་བ་པ་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་བ་པ་པོ་མ་
མ་ལས་རང་གི་ལྷང་སོགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཅུང་བ་སྒྲེ་འོད་
གསལ་ཏུ་ཞུགས་པར་བྱའོ། །ཁང་ན་རང་གི་ལྷང་སོགས་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དབྱེར་
མེད་ཏུ་བྱས་པ་དེའོ། །དི་ལྟར་ན་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། གཞུགས་སྤང་གཏོགས་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཚོག་བཞིན་ཏུའོ། །དགོས་པ་ཁང་གི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་པ་ན་འོད་
གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་ལྷང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པའི་ལྷང་པོ་ལྡེའི་ཚོགས་བསད་པ་
ནི། རྫོགས་རིམ་པས་ལྷང་གི་སྒྲུ་བ་འཆི་རིམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱར་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས་བསད་པ་
ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་ནི་འཆི་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པར་མོས་ནས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
བསད་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་དང་བར་དོར་འཆང་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་བའི་བཤད་པ་མལ་ཆེར་བྱ་མོང་བ་ཡིན་
པས་འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ཏུ། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་ན་མོང་
གི་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་བཤད་སྐྱད་རྗེ་རྗེ་
འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ། གཞུགས་སྤང་གཏོགས་དང་མེ་མོང་དང་། ས་ཁམས་མིག་གི་
དབང་པོ་དང་། གཞུགས་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱོ་པོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། རྫོར་
བའི་ལྷང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཁམས་ན་བའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་
པ་སྟེ། ཁྱོ་པོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། འབྲེལ་ས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱིན་ཟ་སྒྲ་བའི་
དབང་པོ་དང་། ཁྱི་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱོ་པོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། འབྲེལ་དང་
བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱང་ཁམས་སྒྲེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། རྫོ་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱོ་

བོག་ཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར། ལྷོང་འོག་ཁྱོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྤང་བ་
 ཉིད། །རྣམ་ཤེས་ཐུང་བོར་ཞུགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །ལྷ་དན་འདས་
 བཅས་ཀྱང་སྤོང་དང། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་
 འོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱར་བསྤྱར་བ་ལ་ནི་གཞིའི་འཆི་རིམ་ངི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱང་སོགས་ཐིམ་པའི་སྤོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། །རྣམས་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་པའི་རྒྱུད་ཐིམ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིན་
 བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
 པས། །འདིར་ཡང་རང་གི་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་སྤྱང་སོགས་དང་རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་གཅིག་ཆར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། །རིགས་ལཱའི་
 རྟེ་ཆན་རྣམས་ཆན་ཆན་དུ་ཐིམ་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར། །ནམ་སྤྱིང་འོད་དཔག་མེད་
 དང་དུས་གཅིག་དང། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དོན་གྲུབ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་པའི་ཆེ་ཐུང་པོ་ལ། །ཁམས་
 བཞི། རྒྱུ་མཆེད་དུག །ལུལ་ལ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་རང་གི་སྤྱང་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱར་པའི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
 པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་མངལ་སྟེས་ཁམས་དུག་ལྟར་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་
 བ་ཐོག་མར་གཞུགས་སྤང་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ཐིམ་པ་ན། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤར་
 ལས་སྤུ་སྤོང་བ་དང། །ལུས་ཉམས་རྒྱུད་བ་དང། །རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་
 ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤོང་བསྐྱེས་ལས། །མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ལུལ་
 དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་ལ་བཤད་དེ། །དེ་ཐིམ་པ་ན་མིག་མི་གསལ་བར་རབ་རིབ་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཁའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤས་ཆེར་བསྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མིག་
 དབང་ཐིམ་པ་ན་མིག་འབྱེད་འདྲུམ་མི་ཤེས་སོ། །

དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུལ་གཞུགས་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་བ་དང་ཉམས་
 རྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིའི་གཞུགས་མ་ཡིན་གྱི་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་སྤང། ཐུན་
 ལ། །ཁའི་སྤྱིང་པོ། །གཞུགས་རྩོ་རྩོ་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་དེར་མ་

ཟད། ཁོ་པོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར། ཁྱེད་པ་གཤེན་ཆེ་གཤེན་དང་མི་གཤོ་བ་གཉིས་
 གྲང་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ། གཞུགས་སྤང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་གཞུགས་སྤང་ཐིམ་པ་ན་
 ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་པ་སྟེ་བྱམས་པ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་གསུངས་གྲང་དེ་དག་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བཤོ། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་དུ་ཆོར་
 བའི་སྤང་པོ་ཐིམ་པ་ན། རྒྱང་དང་། མཁྱིམ་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་
 ཅན་མོ་ཁྱེད་རྣམས་པ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐིམ་པ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་
 ཆོར་བ་གསུམ་དཔར་བར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་རྒྱ་དང་།
 རྩལ་དང་། གཅིན་དང་། རྩག་དང་། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིག་ཆེར་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་
 རོ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྩ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་བྱི་ནང་གི་སྐྱ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། ལྷལ་སྐྱ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བའི་ནང་གི་འུར་སྐྱ་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེའི་
 བྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རིན་འབྱུང་། ལྷ་མ་གྱི་ཕྱག་དོར། ལྷ་དོ་
 རྩེ་མ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁོ་པོ་གཉིས་ཆོར་བར་གཏོགས་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
 ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་འདོད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
 པར་བསམ་པར་བྱའོ། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་དུ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་རྒྱུ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་སེ་སེར་དཔྱོད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་གསུངས་
 པ་དེ་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྲང་མིང་ལ་སེ་སེར་རྟོག་པ་ལ་བཤད་བས་དེ་ཐིམ་པ་ན་མིང་མི་དཔར་ལོ། ལུས་
 ཀྱི་ཐེ་ཐིམ་པ་ན་ཁ་ཟས་འདྲ་བའི་རུས་པ་ཉམས་སོ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་དབང་པོ་
 ཐིམ་པ་ན་སྤྱོད་པོ་རྒྱང་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཞན་ཞིང་བྱིར་དུག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུའོ། ལུས་ཀྱི་རི་
 ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རི་མི་ཆོར་རོ།

དེའི་བྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད། གོས་དཀར་
 མོ། བམ་མཁའའི་སྤྱིང་ལོ། རི་རྩོམ་མ། རྩ་མཁྱིམ། དབྱུག་སྟོན་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
 པར་བསམ་མོ། འདིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་

གཉིས་ཆད་ལ། རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ནམ་སྒྲིང་ལྷག་གོ་སྒྲམ་ན། གཞུགས་ནས་ནམ་མཁེས་ཀྱི་
 བྱང་པོའི་བར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱ་བས་
 རགས་རིམ་ནས་འགག་གོ། དེས་ན་བྱང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་དེ་དང་དྲུས་མཉམ་དུ་ཁམས་
 དང་། དབང་པོ་དང་། ལྷལ་དང་། ཡན་ལག་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ཚུགས་གཅིག་
 ཏུ་མཛད་པས་ན། ཆོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྒྲ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་སྒྲ་དབང་
 ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། ནམ་སྒྲིང་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཐིམ་པའི་སྡེ་ཆོན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ནམས་ཀྱང་
 དེས་རིགས་འགྲེལ། གཞི་དྲུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཐིམ་པ་ན། ལུས་
 ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱལ་བ་སྟོད་སོགས་གང་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། གཞི་དྲུས་ཀྱི་བྱ་བྱ་བ་ཡི་
 ཤེས་ནི་རང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱི་
 བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་དྲན་ནོ། དེ་དང་དྲུས་མཉམ་དུ་སྤྱང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་
 རྟོག་འདྲིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བཅུ་རང་རང་གི་གནས་ནས་འཕྲོལ། འདིར་ལུས་དབང་
 ཐིམ་དགོས་ཤིང་རིག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རེས་པར་བརྒྱ་པའི་སྤྱང་ཐིམ་པར་གསུངས་པས།
 མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་དྲུས་དེར་གཞུགས་སོགས་ལྷལ་བཞི་ཐིམ་པ་ལྟར་འདིར་
 རིག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་སོ། དེ་དག་དང་དྲུས་མཉམ་དུ་སྤྱེད་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལྷེ་སྒྲུ་
 པ་དང་། བྱང་བ་དང་། སྤྱི་ཅ་བ་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། ལྷལ་རོ་ཐིམ་པ་ན་རོ་དྲུག་གང་ཡང་
 ཉམས་ལུ་མི་སྤྱང་རོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དོན་གྲུག་སྒྲུ་
 མ། འཇིག་རྟེན་དབང་གྲུག་རོ་རྩི་མ། ཀུན་བཟང་། བཀའ་མཐུན་བྱེད། སྒྲིབས་པོ་ཆེ་
 ནམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒྲོམ་སོ། དེ་ཡང་ལུས་དབང་ཐིམ་པ་དང་དྲུས་མཉམ་
 དུ་རིག་བྱ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་བ་སེལ་ཐིམ་པ་དང་དྲུས་མཉམ་དུ་རིག་བྱ་རྩི་མེ་ཐིམ་
 དགོས་པས། དང་པོར་ལྷ་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་ཆེ་རང་ལ་འཇུག་པའི་རིག་བྱ་རྩི་མེ་ལ་ལུས་ཀྱི་
 བྱང་དུ་བརྟུག་ནས་རང་གི་རྩི་མེའི་སྒྲིབ་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་དགོས་སོ། །

སྤྱང་འོག་ཁོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཙུག་དང་རྒྱང་མཐིལ་ལ་བཞོད་
 པ་གཉིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་དང་། བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྡན་པ་

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བཅས་པའི་སྐྱེས་རེག་བྱ་དོན་མ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་
 བྱི་སྣང་བ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཅུ་སྣང་བ་
 གསུམ་མོ། རྣམ་ཤེས་བྱང་པོར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། ཞེས་པ་
 བྱི། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་སྤར་གྱི་དེ་དག་ཐིམ་པའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
 རྟོག་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། དེ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་
 གསལ་བར་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འོད་
 གསལ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
 རྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། མུ་རན་འདས་བཅས་ཀྱང་རྟོང་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་མ་
 ཟད་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་ཡི་ཤེས་ལྟ་དང་། ཕྱང་འདས་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་སྤྱད་པ་དང་། གཞི་དུས་སུ་ཟད་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐ་སྟོན་སྤྱད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་
 པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་དུས་སུ་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟོང་པའི་ཐིམ་ཚུལ་དེ་དང་
 མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་བ། གཞོད་མཛེས། འཇམ་
 དཔལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོང་པ་གསུམ་ཐིམ་པ་ནི་ཡིད་
 དཔང་ཐིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐིམ་
 པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་སྤར་
 ཐིམ་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་འདིར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མ་གསུངས་མོ། །འོ་ན་སྤར་ལྷར་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡི་
 ཤེས་ཐིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་ན། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་དེ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་
 ཐིམ་ཆར་རོ། །

གཙོ་བོར་འདི་འང་པའི་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་རྟོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
 ཚུལ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མི་ཐ་མལ་པ་

གཅིག་གཞི་དུས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འཆི་རིམ་ཅི་
 འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་འཕྱོར་གྱི་སྒོ་བས་གྱིས་བྱས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུགས་རིམ་པའི་འོད་
 གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 གྱི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་བད། ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
 གནད་གྱིས་སྐྱེ་མའི་ཡོངས་སྐྱེ་བསྐྱབ་པ་ཡང་བར་དོ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་
 འདི་དག་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྙད་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པས་ནི་ཆོས་ཟབ་པའི་
 མན་ངག་གི་གནད་འདི་ལྷར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུགས་རིམ་གྱི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལས་
 དང་པོ་བས་ཀྱང། སྐྱབ་ཐབས་བྱན་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས། གདོད་འཆི་
 བའི་སྐྱབས་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྙད་པའི་གདམས་ངག་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྱའི་ནུས་འཕྱོར་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐིམ་རིམ་
 རྣམས་ལགས་པར་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་
 རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་
 དང་། འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པ་ལྷར་ལུས་གྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྟ་དེ་
 དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་གཞུགས་ཕུང་
 དང་མིག་དབང་སོགས་ཐིམ་པའི་རྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་འོང་བར་ཚུམ་པ་ནས་
 འདི་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་སྤྲང་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་རང་གི་གཞུགས་ཕུང་དང་། ས་སྤྱིང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་མིག་དབང་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་
 རང་དུ་ཐིམ་སོང་བ་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། མཐར་རང་ཉིད་
 རྗེ་ཆེ་འཆད་དུ་གསལ་བའི་ར་རྒལ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱུར་གྱུར་པའི་
 འོད་ཐམས་ཅད་མེ་ཡོང་ལ་སོག་པའི་རྒྱངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱིང་
 ལར་བསྐྱབས་ཏེ་རང་ཉིད་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་དུ་ཐིམ་སོང་བའི་མོས་
 པ་བྱས་ནས་དྲན་པ་མ་ཉམས་གྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ན་ནི་འཆི་འཕོ་བའི་མན་
 ངག་མཆོག་སྟེ། ད་ལྟ་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་འདིགས་ཅུང་དུ་

བཅི་པ། གཤམ་འབའ་ཞིག་གི་འབྲལ་བས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པ། མིང་ཆེ་ཆེ་སྐད་ཏུ་
འདོགས་པ་ལས་ཆེ་བས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འདྲ་གསལ་ཏུ་སྦྱང་པའི་སྐབས་སྟེ། དཔེར་མཆོད་ན། རང་དོ་རྩེ་
འཆང་ཏུ་གསལ་བའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་གི་དབྱས་སྟེ་ས་སྒྲིང་། གཞུགས་དོ་
རྩེ་མ་ལ་འབྱུང་པ་བསྐྱོམ་ནས། དེ་གཉིས་རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་
ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ས་སྒྲིང་ཡབ་ཡུམ་འདྲ་གསལ་
ཏུ་ཐིམ་སོང་དོ་སྒྲུམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ས་སྒྲིང་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་གི་
མིག་དབང་དང་རང་གི་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གཉིས་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྱར་ཞུགས་སོ་སྒྲུམ་ཏུ་དམིགས་བྱེད་པར་བསྐྱོམས་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་རྣམས་
ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སྟེ་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་
བརྒྱ་བའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྱར་ཏུ་དབྱ་མར་ཞུགས་ནས་འདྲ་གསལ་འཆང་བ་ཆེས་
སྟེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་ཏུ་འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་འོག་ཏུ་མདོར་
བྱས་ལས། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ནི། །གསང་སྟགས་འདི་ནི་བརྟོན་པར་བྱ། །མི་ཤུ་
ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་ན་བཟང་སྟེ་སྒྲུ་མཐུ་གོ་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟགས་དོན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་བྲ་མ་སྟེ་མ་དག་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཞེས་འཆང་གྲང་། སྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྤང་བས།
བདག་ཉིད་འདྲ་གསལ་ཏུ་བརྟག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་
ཏུ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་སྟགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟགས་འདིའི་
དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟགས་འདི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་བརྒྱར་ན་དོན་གང་སྟོན་པའི་སྟགས་
དོན་གཅིག་དང་། སྟགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་དང་དེ་བརྒྱར་ན་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྲང་།
མངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་བརྟོན་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྟགས་དེ་དང་
དེས་དོན་དེ་དང་དེ་མཆོད་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྟེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སྟེ་བཤད་ཐིན་པ་ལྟར། ཤུ་ཅུ་རྒྱ་ཞེས་པ་བརྒྱར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་
ན་ཞེས་པ་བརྒྱར་ན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འཇུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཅམ་ཞིག་ནི་སྒྲུ་པ་དག་གིས་
ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱང་ན་ཆ་ཅམ་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། མོ་ནི་དང་པོ་གཅིག་དང་ལྟན། ལྷ་ཐུ་ཏུ་
 བྱི་གཉིས་པ་སྟེ། རྩོད་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཉིད། བཟོ་ཞེས་པ་བཞི་པ་ལོ། ལ་སྒྲ་མ་ལྷོ་ཀ་
 ལ་པ། ལ་ཉི་ཞེས་པ་དུག་པར་བརྟེན། རྟེན་ལྟེ་གཉིས་པ་དུག་པོ་ནི། རྩོད་པོ་མཆོག་ལ་
 བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་མཆོག་དུག་པོ་དེས་རིམ་པའི་ན་མགོན་པོ་
 ལའི་རྒྱང་ཅ་པའི་རྒྱང་ལྟ་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཤིག་ལེ་དང་དུག་པོ་དེ་མཆོན་ནས་བསྟན་
 པའི་སྟོན་ནས་ཟུང་མོ་དོ་རྟེན་བསྟན་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཆེས་ཟུང་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པོ་དེ་རྒྱང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་རྟེན་མཆོག་གསུམ་དུ་བཅད་པས་
 བྱི་རྒྱང་ལྟར་འཇུག་གནས་གསུམ་མཆོན་ནས་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་དོ་རྟེན་བསྟན་པའི་གནད་
 མཆོག་ཏུ་རྒྱར་པ་དག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་པའི་རྟེན་པོ་དོན་གྱི་སྒྲ་པ་
 དག་གིས་དེ་ཅུང་དཔུང་གྲང་ཆ་ཅུང་ཤེས་པ་ག་ལ་སྟེད་དེ། རྒྱད་ལྟེ་འོག་མ་དང་བསྟེད་
 རིམ་པའི་ཡང་སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པོ་ན་པོ་དེ་གྱི་སྒྲ་མ་འཇིག་མདོར་བྱས་སུ་འདི་
 ལྟར་གསུངས་པའི་རྟེན་པོ་དོན་འཆད་པ་ན། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་འདི་དག་དངས་
 བས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྟེད་རིམ་པའི་བསྟོན་པའི་རྟེན་པོ་དོན་
 རྟེན་པོ་དེ་མཆོག་པའི་བསྟོན་པའི་དོན་པོ་དེ་མཆོག་པའི་ཟུང་པ་ག་ལ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་རྟེན་པོ་དོན་
 དུག་དང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཆེ་གང་གིས་གང་མཆོན་ཡང་ལེགས་པར་མ་གོ་བར་སྒྲང་
 བ་ཡང་འདིར་མངས་པར་འཇུག་བས་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱིས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟེན་པོ་དོན་པོ་དེ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྟེན་པོ་དོན་པོ་དེ་མཆོན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་པོ་དེ་མཆོན་ཏེ་དང་། དེའི་ལུལ་ཅན་
 གྱི་ལེམས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ལ་ང་
 རྒྱལ་བཞག་པར་བྱའོ། རྟེན་པོ་དོན་པོ་དེ་མཆོན་ཏེ་མདོར་བྱས་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་དགྱེས་འཁོར་ཏེ།
 རྟེན་པོ་དེ་ཅིང་མཆོན་ཏེ་མེད། རྟེན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྟེན་པོ་དོན་པོ་དེ་མཆོན་གསུམ་པ་
 ཀུན་གྱི་གནས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དེས་དོན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་། རང་
 གི་མཆོན་ཏེ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་བྱ་བ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གསུམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྟེན་པོ་དེ་མཆོན་ཏེ་འདི་དགས་ལ་ནི་རྒྱང་ལྟར་ལུང་གི་སྟོན་པ་མཆོན་

ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ནི་ལོངས་སྐྱེ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་བར་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །སྒྲག་མོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བར་དོ་ལོངས་སྐྱེར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ།

༣༡། །གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱེར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་
ལ། སྐྱེད་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བར་དོའི་མཆོན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་འཛང་རྒྱ་
བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ། བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་
མཆོམས་སྐྱེར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པའོ། །

བར་དོའི་མཆོན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས།

༣༢། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བར་སྤིང་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆེ་སྡེ་མའི་འཆི་སྤིང་དང་ཆེ་བྱི་མའི་
སྤྱི་སྤིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྤིང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་སྤིང་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དེ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་འགོ་ཞིང་དེས་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པས་
དེ་བཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་བཤམ། སྤྱ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་འབྱུབ་
པ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པས་མངོན་བྱུབ་ཀྱི་སྤིང་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐྱེ་གནས་འཛོལ་བའི་
དང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྤིང་པ་འཛོལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བར་དོ་དེའི་ལུས་ཆད་ནི།
མངོན་འབྱེལ་ལས། བོངས་ཆོད་ནི་ཕྱིས་པ་ལོ་ལྷ་འམ་དུག་ལོན་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་
པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ཁྲག་སོགས་
རགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲ་བའི་ལུས་ཅན། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་
སོགས་མེད་ཟླ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་པ། དབང་པོ་མ་ལུས་
པ་ཆང་ཞིང་། རྟོ་རྟེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པས་སོགས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་

།ཀྱང་དགག་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། བར་དོ་བ་དེ་གི་
 བས་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་སྐྱང་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་སྤྱིད་དང་། དེའི་ཆེད་མཐའི་སྐྱང་
 ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྤྱིད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆེ་རིལ་པོ་སྤྱོད་ཏུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཞེས་
 བྱ་ལ། བར་དོ་དེ་ཡང་གང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བའི་སྤྱོད་ཏུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དེའི་བྱད་གཞུགས་
 ཅན་ཡིན་པས། མཛོད་ལས། སྤྱོད་ཏུས་སྤྱིད་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། ཞེས་གསུངས་གིང་།
 འསགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བ་དེའི་བྱད་གཞུགས་སོ། ཞེས་
 བཤད་པས། བོད་ཁ་ཅིག་ཆེ་ལྷ་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་
 དོའི་ཆེ་ཆེད་སྐྱེ་བ་ལྷ་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་། ཆེ་ཆེད་ཕྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་
 ཟེར་བ་ཐོགས་ནི་ཁྱེད་པོའི་གཏམ་ཡིན་པས་སྒྲིང་པོ་མེད་དོ། །འཕྲོ་བ་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་
 བར་སྤྱིད་བྱུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱོད་པར་མཛོད་ལས་བཤད་ལ། འསགས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱིས། ཅི་སྟེན་ཕྱོག་གོ། ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོར་འདའ་བ་
 འདོད་པས་བར་སྤྱིད་བྱུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །རན་འཕྲོའི་བར་སྤྱིད་ནི་
 ཟུར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོའི་ཐུན་ནག་གི་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། བདེ་འཕྲོའི་བར་སྤྱིད་ནི་
 ལྷམ་བྱ་དཀར་པོ་འམ་མཚན་མོ་སྐྱེ་བའི་འདོད་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་བ་ལྷ་བྱར་འསགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དཔུལ་བ་དང་ཏུད་འཕྲོད་པའི་དུགས་ནམས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྤོང་ཏུ་མ་མེས་ཆིག་པ་དང་། ཏུ་བ་དང་། ཚུ་ལྷ་བྱ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་
 མའི་བར་སྤྱིད་ནི་ཁ་དོག་གཞེར་ལྷ་བྱ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་
 མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་ཅིང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤྱིད་མི་འོང་ཞིང་།
 གཞུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བར་སྤྱིད་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་རན་འཕྲོའི་བར་སྤྱིད་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་གྱིན་ཏུ་དང་མད་
 ཀ་དང་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འཕྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །བར་དོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་
 དང་རིགས་མཐུན་པ་ནམས་དང་དེ་དག་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་བཅས་པ་མཐོང་
 དོ། །བར་དོ་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུན་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རི་ལྷར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ། རྒྱུན་རྟེན་ན་ནི་
 ངེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་མ་རྟེན་ན་ནི་ལུས་བརྩེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་གྱི་བར་
 དུ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལས་འདས་པན་ཆད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྟེན་པར་

འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་བར་དོར་ལོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་འང་
ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་
འབྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པོའི་ཆེག་ལ་ཡིད་མ་རྟོན་ཞིག་དེ་ཡང་བདག་གི་སྟོན་གྱི་
ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་
སྟོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་
གསུངས་སོ། །

འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་བར་དུ་བཤད་
པ།

༄༅། གཉིས་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་པར་དུ་བཤད་
པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པས་
དཔལ་མཆན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ཡང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་
པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་གོ། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་གྱི་སྒྲུབ་བས་
གསལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པས་
ནི་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་ལྟ་བུ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྤྱིར་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པས་སྤྱིར་བཞི་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་སྤྱར་
བར་མཛད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་བྱང་སྟོན་པས་དག་འཇུན་ནས་འཕྲོས་ནས་
ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་ནི་གཞོན་ནུ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འོད་གྱིས་སྤྱིར་
བཞི་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་འདིས་བར་དོ་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་ན་
སྤང་བོ་ཆའི་སྤྱ་གུ་དཀར་བོ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་ལུན་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤང་
ཆེན་དཀར་བོ་མཆེ་བ་རྒྱག་དང་ལུན་པ་གཅིག་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་
དང་། བྱང་སྟོན་པས་སྤྱིར་པ་བར་མ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་འགལ་
སྟོང་དུ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སྟོན་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་ཅམ་དུ་ཟད་
དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་ཀྱིའི་མི་ལྟས་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ལུན་རབ་འབྱོར་
གྱི་ཆེག་ནི་ཐེ་སྟོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་བྱང་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འདེན་

ནའང་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་མ་བཅད་བྱས་པའོ། ཞེས་དྲང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་གི་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པ།

༄༅། གསུམ་པ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་གི་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ།།

རང་གི་ལུགས་བཞག་པ།

༄༅། །དང་པོ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན། འབྱུང་བ་སོགས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། འཕགས་པ་སྒྲིའི་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལས། ས་ཡི་ཁམས་ནི་རྩ་ལ་ཐིམ། རྩ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར། མེ་ནི་སྤ་བའི་ཁམས་ལའོ། རྩུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐིམ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར། ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། ་དེ་ཡང་ས་རྩ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤ་མ་སྤ་མའི་རྩས་པ་བསྐྱས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མའི་རྩས་པ་གསལ་བྱ་སོང་བ་ན། སྤ་མའི་རྩས་པ་བྱི་མ་ལ་འཕྲོས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་དེར་བརྟགས་པའོ། ་དེ་ལ་ས་རྩ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་སྤྱིག་སྦྱ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། རྩ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་རྩ་བ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། མེ་རྩུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་མཁའ་སྤང་མེ་ཁྱེར་ལྟར་སྤང་བ་དང་། རྩུང་ལ་སྤ་རགས་མང་བྱ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་བརྟུང་བྱའི་རྟོག་པའི་བཞོན་པར་སྦྱར་བའི་རྩུང་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པར་ཆོས་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ། སྤང་བའི་སེམས་རང་རྩས་ན་གཉིས་སྤང་རགས་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྒྲ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ་དེའི་བཞོན་པའི་རྩུང་ཐིམ་ནས་སྤང་བ་མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་ཆོ་དེ་འདྲ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ་དེའི་བཞོན་པའི་རྩུང་ཐིམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་བྱ་སོང་བའི་ཆོ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ལ་ཡིད་དོར་སྤང་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྐྱབ་པས་བྱུང་བ་

ལྷ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་གྱི་སྤྲད་ལ་དེ་ཡང་མི་རེས་པའི་བླ་མེད་ཏུ་ནག་
ཐོས་གྱིས་སོང་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་མིམ་པ་ན། བླ་མེད་དེ་སངས་
ནས་གཉིས་སྤང་རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོང་བྱེད་གྱི་ཆེན་
གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་བའི་སྟོང་གསལ་གྱི་ནུ་དྲངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་གཞི་དུས་ལ་
ཡང་རྒྱུད་སྤྲད་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་རྒྱུ་གི་སྤྲད་གནས་མཐར་ཐུག་པ་
ནི་སྟོང་ཁ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ཆེ་འབྲེང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤོག་རྒྱུད་ཉིད། འོག་མར་
འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི། ཉེ་ལོ་རྣམ་པ་ལྷ་བུར་འབྱུང་། ཞེས་འཕོ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་ཐོག་
འཛིན་གྱི་རྒྱུད་འཆགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་གི་རྒྱུད་
ནི་སྟོང་ཁར་གནས། ཞེས་གསུངས་པས། འཆགས་པའི་ཆེ་དང་པོ་སྟོང་ཁར་ཐོག་རྒྱུད་
འཆགས་ལ། དང་པོ་གང་དུ་འཆགས་པའི་ཐོག་མ་དེར་མཐར་སྤྲད་པར་གསུངས་པས་སོ།
ཁྱོད་བསྐྱེས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དེ་རྣམས་མི་གྲིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྱུར་
རོ། ཞེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མི་གྲིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་མིམ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་
འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་གྲིགས་པ་དེ་ནི་སྟོང་བསྐྱེས་ལས། སྟོང་ཁའི་དབྱུག་ན་མི་
གྲིགས་པ། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། མི་འབྱུར་མཆོག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟེ། ཞལ་ནི་
གཙོ་བོ་དམ་པའོ། ཞེས་བྲངས་པ་ལས་སྟོང་ཁ་ན་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩི་
ཆེ་འབྲེང་བ་ལས། སྟོང་ཁའི་རྩ་བརྒྱུད་ལས་ཀྱེས་ནས་རྩ་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་
འབྱུར་པར་གསུངས་པས། རྩ་འཆགས་པ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོང་ཁ་ནས་འཆགས་སོ། དེས་ན་
སའི་དངོས་གཞིར། བར་དོ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱུ་ཐྲག་འབྲེས་པའི་གནས་དེ་ལུས་གྱི་སྟོང་
ཁ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡན་མན་དུ་ལུས་འཆགས་པ་དང་། མཐར་འཆི་བ་ན་སྟོང་ཁ་ནས་རྣམ་
ཤེས་གྱིས་ལུས་འདོར་བར་བཤད་པ་དང་། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་
སྐུ་གྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
འཆར་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྷ་བུར་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྟོམ་ནས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གནས་

དེར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་
གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་གཞི་དུས་གྱི་ཆོ་འདིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་ཤི་བའི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་
སྤྱོད་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཉེ་བར་བདགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བ་ན་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་ལུགས་ལྷོག་དུ་འཆར་བ་
ཡིན་ལ། དེས་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་ནས་རྒྱང་རྒྱང་ཟད་གཡོ་བར་
ཚྭ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་ཚྭ་ཞིང་བར་དོ་འབྲུབ་པར་ཚྭ་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་ཐོབ་
ཤར་བ་དང་བར་དོ་བྲུབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། མདོ་རྒྱད་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྟེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འཆི་སྤྱད་འགག་པ་དང་། བར་སྤྱད་འབྲུབ་པ་གཉིས་སྤང་མདའི་
མཐོང་མན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱད་རྟུག་སྟེས་ཡིན་
པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་བར་སྤྱད་ཐུབ་མ་ཐག་གི་སེམས་ནི་འཆི་སྤྱད་ལས་ལུགས་ལྷོག་དུ་ཤར་བའི་
ཉེར་ཐོབ་ཡིན་པས་ལུས་བར་སྤྱད་གྱི་ལུས་སུ་བྲུབ་པའི་སེམས་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་
མ་ཐག་དུ་མཆེད་པ་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤང་བའི་སེམས་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་
བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེས་ཏེ། སྟེ་གནས་དང་རི་ཆོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་
པར་བརྟུག་པ་ཡིན་ནོ། །བར་དོ་ཤི་ནས་མངལ་དུ་སྟེ་བའི་ཆོ་ནི། བར་དོའི་གནས་སྐབས་
གྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་རྒྱང་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྤང་བ་དང་། དེ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པ་དང་།
དེ་ཐིམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ཐིམ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་རྣམས་སྟེན་ཅམ་རེ་འཆར་
ལ། བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྷོག་དུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་གྱི་སེམས་ནི་སྟེ་བའི་
སྤྱད་པ་ཞེས་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པ་སྟེ་གནས་སུ་དང་པོར་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སེམས་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་བའི་སེམས་སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་

ཅའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ཤིང་། ལྷ་པོ་པའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་
 ལུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལུས་པ་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་མེད་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ལུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 ཅའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ལུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 སྒྲུབ་ཤིང་། འབྲུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་རྟེ་མངལ་ཏུ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ།

༢༢། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྩ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མན་སྟེ་ལས། མམས་
 ཅད་སྟོང་པ་མི་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཐུང་པའི་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་གྱི་ཆོ་བར་སྲིད་
 གྲུབ་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོ་དཔེ་འདོད་པ་ལེན་པའི་སེམས་དང་། སྣང་བ་ནི་སྒྲུབ་
 བཟུང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྟན་འཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཉེར་ཐོབ་གྱི་ཆོ་བར་
 སྲིད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བར་དོ་འབྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྩོ་
 རྩ་འབྲེང་བ་ལས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། གང་འདིར་རྣམས་གསུམ་ཐོབ་པ།
 སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། ཁར་བཞིན་ཅ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟོ་
 གེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་བར་དོར་སྒྲུབ་པ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་འབྲུང་
 བས། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་འདོད་པའི་ལྷང་སེམས་ལ་གཉིས་ལས། མི་གསལ་བ་
 ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའོ། བར་དོར་སྒྲུབ་པའི་སེམས་གསལ་
 བ་ནི་སྣང་བའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་པའི་ལྷང་
 སེམས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་དེ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནམ། བར་སྲིད་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་
 གང་ལའང་མི་གཏོགས་པར་འདོད་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཉེར་
 ཐོབ་དང་མཆེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་དང་
 མཆེད་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ཉམས་སོ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་ན་
 དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པའི་སེམས་གསལ་མི་གསལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་འཆི་
 སྲིད་འགག་པ་དང་བར་སྲིད་སྒྲུབ་པ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་ཏུ་མཉམ་ཏུ་ཁས་སྲངས་

པ་དངོས་ལྷ་ཉམས་སོ། །འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་ན་སེམས་དེ་འབྲ་རིམ་པ་གཉིས་
ཡོད་ན་ལྷ་ཉམས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཚྭ་གས་དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་
གཅིག་ཏུ་འགག་པ་དང་སྲུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་གི་ཐོར་ཏྲོ་མཐོ་དམན་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན་
དུ་འབྱུར་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུར་བར་
བཤད་པ་དང་འགག་ལོ། །རྩོམ་འབྲེང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་དེ་
དག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་ཅ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འབྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་སེམས་གསུམ་འགོ་
དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་པས་ལུང་དེ་འདྲིན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ། །

དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

༣༡། གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། གཞན་
གྱིས་བརྟགས་པའི་ཚྭ་གས་དགག་པ་དང་། རང་གི་གནས་པའི་ཚྭ་གས་བཞག་པའོ། །

གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཚྭ་གས་དགག་པ།

༣༢། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བར་དོའི་མཆོད་ཉིད་གསུངས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་
ཏུ། འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷ་ཉམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་
བསྐྱེད་པ་ལ་མདོན་བྱང་ལྷ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
ས་བོན་དང་བྱག་མཆོད་དང་སྐྱེ་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ནི་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
དུ་མདོར་བྱས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྣམ་གཞག་ཏུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་
པོའི་མིཤེ་བའི་བར་དོ་དེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་རྣ་ལ་ཞོན་པའི་ཤུགས་གྱིས་སྤྱར་བར་འོངས་ཏེ་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་སྟོན་ས་ཞུགས་ཏེ་མངལ་དུ་འབྱུག་པར་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་ཅ་
རྒྱུད་ལས་ཐེལ་གཞོན་རྩོམ་ཏེ་འདྲིན་ཏེ་འདྲིན་གྱིས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་
ནས་གནས་སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་འབྱུར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་ཏེ་དང་པོ་

མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པ་ལོ། ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་གསུངས་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ། དེའི་འོག་རྒྱ་སྒྲ་དང་མེན་མོ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
དེའི་འོག་རྒྱ་སྒྲ་བ་བཅུའི་མཐའ་ཅ་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་བྱང་བ་རྩོམ་ཆེའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་འགྱུར་རྟེ།
དེའི་ཕྱིར་རྩི་བཞེ་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་རྟེ། །

དེ་ལྟར་ཅ་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་ཆེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་
དག་པར་གཤེགས་པར་གྱུར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུངས་པ། ཚུའི་ཁམས་ནི་ས་ཡིན་
རྟེ། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་དངོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྟ་
མོ་བཞིས་ཁུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིས་
རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། ཞེས་བསྟན་རྟེ། ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་རྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་
བརྩོད་པ་ལོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྐ་མ་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་བར་སྤིང་དང་མཐུན་པར་དང་
པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་སྟོ་ལ་མ་བདེ་བས། འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟོན་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩོམ་སྒྲ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟའི་སྒྲ་བསྐྱེད་
པ་བསྟན་རྟེ། ཞེས་པ་དེ་འོག་གི་གནས་སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་མཐུག་
རྒྱ་དངས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱུར་ནས་འཆད་
རོ། །དེ་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་སྐབས་གཞན་དུ་སྒྲིགས་རྟེ་འཆད་པ་ཤིག་རྒྱ་མི་རིགས་པའི་
བཤད་པ་སྟེ། རྣམ་གཞག་རྒྱ་དང་པོར་བར་དོའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་ནས་དེ་དང་མཐུན་
པར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩོམ་སྒྲ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ནི་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་རྒྱ་བར་དོ་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་རྒྱལ་བཤད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མས་སྒྲུལ་
སྐྱར་བསྐྱུར་བ་མོགས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པས་ནི་སྒྲུལ་སྐྱར་བསྐྱུར་བ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་
བཟུང་བ་དང་སྐྱུར་བར་ཤིན་རྒྱ་གསལ་ཞིང་། མདོ་བསྐྱེ་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པ་ནི་རྩོམ་སྒྲ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་སྐྱེས་པུ་ཆེན་པོའི་གཞུགས་ཅན་
 ཏུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བར་མི་ལུས་པས་
 བ། ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྦྱར་བསྦྱར་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དང་། རྣམ་གཞག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་ལུས་པས་སྤུལ་སྦྱར་བསྦྱར་
 པའི་དོན་ཏུ་བར་དོ་མའི་མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བསྐྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་
 སྦྱར་བསྦྱར་བར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་སྤོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྟོད་པ་དང་ཞེས་ཏུ་བ་ལ་ལོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཏུ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པོ་ལ་ལོགས་ཆེས་སུ་ཞུགས་པས་སྤུལ་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པར་མཛད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱེ་བ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དང་སྤུལ་སྦྱར་བསྦྱར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་ཤིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྒྱ་མ་ཉིད། ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་ཡང་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟུམ་སེམས་ཅན་ཉིད། ཁེས་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་དང་། ལམ་ཏུས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དང་། གཞི་ཏུས་ཀྱི་བར་དོ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་
 སུ་གསུངས་པས། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡོངས་སྐྱེ་དང་། དེ་ཉིད་སྤུལ་སྦྱར་བསྦྱར་དགོས་པར་
 འདོད་བཞིན་ཏུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བར་མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 བསྐྱུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་ལས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ལས་ཀྱི་རོལ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཆེན་པོའོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མི་བར་དོ་
 གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་གནད་མ་ཟིན་པར་འཕུགས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་ཏུ་བཞེངས་
 བས་སྤུལ་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་ལོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཏུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མི་ཤེས་པར་འཕུགས་
 བས་ལམ་གྱི་སྟོག་སྟོར་བར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྫོན་ཏུས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཁུཅིག་ནི་མ་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་དེའི་སྤྱི་ཡོ་གེ་གསུམ་ནི་རིམ་
 པ་ལྟར་མ་དང་། མ་དང་། བར་དོ་དང་། དེ་གསུམ་བདེ་བས་བསྐྱུལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་རང་
 བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་མོ་དང་། ལུར་ལུར་པོ་
 ལ་སྟུང་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་ལ་རྟུ་གི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་བ་ལས་ལྷུང་བའི་

ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། འཁྲུང་འཁྲུར་དང་ཕྱག་མཚན་དོ་རྩེ་ཚོས་མཐུན། ཀླང་ལག་
 འཁྲུས་པ་དང་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུ་རྩོགས་པ་ཚོས་མཐུན་པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ལ་པོ་དེ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུང་གཞི་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཁའི་ག་པའི་དོ་རྩེ་རྒྱས་པ་ཉི་མ། མོ་མོ་རྩེ་སྐུ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ། མའི་པར་རྒྱས་པ་པར། དེའི་
 རྩེ་དག་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། དེ་ཐམས་ཅད་འདེམ་པ་ནི་བར་དོ་
 དང་ཁྱེད་ཀྱི་གསུམ་འདེམ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན། གནས་སྐབས་དང་
 པོ་གསུམ་གྱི་ཆེ་འཁྲུག་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩེ་པོ་
 ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་སྐྱོད་ལ། གནས་སྐབས་ལ་ལྟར་དང་འདྲ་བར་
 འཆད་པ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་རྒྱས་ཀྱིས་བར་དོ་དང་ཡོངས་སྐུ་ཚོས་མཐུན་སྐུར་བའི་
 ཚོས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་དོར་ནས། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ས་པོན་དང་
 ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལ་སྟོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་སྐར་སྐར་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་གྱིས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚོས་མཐུན་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྩེད་པོ་ཡོད་པས་ས་པོན་
 དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སྐྱོད་པར་འཁྲུབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་པོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སྐྱོད་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བར་དོ་ཤི་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་པོ་དང་ས་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་འདེམ་
 པ་ཡིན་གྱི་བར་དོ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འདེམ་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་དང་པར་མ་དང་
 མའི་དོ་རྩེ་དང་པར་རྒྱས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐུར་ནས་དེ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་འདེམ་པ་ཁྱེད་
 ཀྱི་འདེམ་པར་དོ་གསུམ་འདེམ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐུར་ན་གཞི་དུས་ལ་ས་མའི་དོ་རྩེ་དང་པར་
 གཞི་ཀྱུ་འདེམ་པའི་དུས་སྐབས་དོ་འཁྲུག་པ་དང་། ས་མའི་གསང་གནས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལོ།

ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁའི་ག་རྩེ་པར་གསུམ་ནི་ལུགས་ཤོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་རྩེ་དེ་
 དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་། པར་མའི་རྩེད་གི་ཡི་གེ་གསུམ་
 ནི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འདེམ་པ་ནི་བར་དོ་སྤྱོད་པ་བྲངས་པ། རྩོད་པར་སྤྱོད་པ་
 རྩོགས་པ་ནི་རྩེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོའི་སྤྱོད་པོ་རྩོགས་པ་

དང་ཚེས་མཐུན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུགས་དེ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྤང་
བ་གསུམ་བར་དོ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་ཐོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚེས་
མཐུན་སྤྱིར་ལུགས་སུ་སྤང་ལ། ལྷོགས་དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་གོང་དུ་བཞེད་ཟིན་པའི་བྱིར་
རོ། གཤམ་ཡང་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཞུང་
ལས་བཤད་རྒྱལ་གོང་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱི་རྩལ་ཏུ་རྒྱར་པས་མཁས་པ་དག་
གིས་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ལྷོགས་བཞག་པ།

༢༢། གཤིས་པ་རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ལྷོགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཤིག་སྤྱང་གཞི་
དང་ཚེས་མཐུན་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་དེ་ཡང་མི་བའི་འོད་གསལ་ལས་
ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཡངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་
ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་
གསུངས་སོ། ཇེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འཛེབ་བ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱབ་པའོ། ཇེ་འི་ངང་ནས་ཡངས་པ་ལ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་ཐོན་དུ་སྤང་
བ་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་སྟོང་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ནམ་ཤེས་ཉིད་ནམ་པ་
ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་ལྷོགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྟེན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལུས་ཅན་བར་དོ་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དོ། ཇེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྤང་བའི་སྤྱི་པ་རྒྱ་གསུམ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་
འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཡངས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཚེས་མཐུན། གསུམ་པ་དེ་
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྩིས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་
སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་བཞོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཚན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ལུགས་
ལྡོག་གི་ནམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེའི་བཞོན་པར་རྒྱར་པའི་རྒྱང་དང་ཚེས་མཐུན་ཞིང་། ཚན་
པ་གཉིས་བྱས་པ་ནི། །ནམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་རེ་དང་།
རང་དུས་ཀྱི་རྒྱང་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཚེས་མཐུན། དེ་ནམས་འདྲེས་པ་ནི་གཞི་
དུས་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཚན་ལ། འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་ལྷོགས་

པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་སྣོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ཐིམ་པར་
བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱུད་རྩོམ་འབྲེང་བ་ལས། རྒྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་། ཁྲིད་པ་བར་
མར་གནས་པ་སྟེ། རི་སྟེང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྲུལ་ལོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་སེམ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་སྣོད་བརྟུང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལོ།

རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་འདིས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཙམ་དུ་སེམ་པར་བྱེད་ཅིང་བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལོ། ཞེས་རྒྱ་བ་ནི། སྟོན་གསལ་མཁན་པོ་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་
དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུམ་གྱི་འད་དགོངས་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་
མ་གོ་ལ། སྤྱད་བྱ་སྣོད་བརྟུང་དང་། སྤྱད་བྱེད་རྒྱུད་སེམས་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གཉིས་
ཀ་ཡང་། སྤྱགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་གི་ཐ་སྙད་དང་བསྐྱུན་ཁྱད་ཀྱན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་
པ་ཁོན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཚོན་པའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་སྤྱང་པོ་མེད་
པ་ཁོན་ལོ། རྟེན་ས་རྣམ་སེམ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་ཉིད་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལས་
ཚུལ་ས་ཚུ་བྱར་རྩོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ས་པོན་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེས་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་
གྲུབ་པའི་བར་དོའི་དག་དང་ཆོས་མཐུན། ས་པོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་པ་ལས་རྩོམ་དཀར་པོ་
ཅེ་ལུ་པ་བསྟེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུར་
བསྟེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ས་པོན་ལས་འོད་འཕྲོས་རིགས་ལུ་འཁོར་
བཅས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས་ནས་དེ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་བྱ་བ་
དང་ཆོས་མཐུན་ལ། འདི་དག་གྱུང་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཙམ་སྐུར་བས་ཆོག་གི་བར་དོའི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུ་ས་མཉམ་ལ། འདིར་ས་པོན་བྱག་མཚན་སྐྱོ་རྩོགས་པ་གསུམ་དུ་ས་
མི་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ལྷན་པར་སྤྲོ་མི་མཐུན་གྱུང་སྟོན་མེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རི་
སྒྲིང་འཆགས་པ་ཆོས་མཐུན་སྐུར་བ་བཞིན་ནོ། ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྟེད་པ་འདི་ནི།
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བྱངས་པ་ལྟར། སྐུར་གཞི་བར་དོ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་དགོས་པས་དེའི་མཐུན་
ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་མ་
གཏོགས། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱར་སྤང་བ་

གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ལོང་བས། ཟླ་ཉི་ཤུ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་
 དང་ཚོས་མཐུན། དེ་གསུམ་འདེམ་པ་ལས་ཟླ་བའི་ནམ་པར་ཤར་བ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་
 བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་གི་བཞོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་
 དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ལས་ས་པོན་དང་རིགས་ལྡེ་འཁོར་བཅས་དཔག་མེད་སྤྱད་པའི་སྒྲོ་
 བསྟུང་། རྩོམ་དང་། སྒྲ་རྩོགས་པ་ནམས་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད། རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་མཛད་
 པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་པར་ཤར་བ་མཚོན་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་ཅི་ལྟ་པར་བྱས་པས་ཐུགས་ཡི་
 ཤེས་ལྡེ་མཚོན་ལ། རྩོམ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་ནི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་
 གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཚོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། དག་
 པའི་རྒྱང་མེམས་ཅམ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲར་ཤར་བའི་རྩོམ་འཆང་དེ་རའོ་
 སྒྲམ་དུང་རྒྱལ་བཟན་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲ་ལུས་ཀྱི་རྩོགས་
 རིམ་ཟབ་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཏུ་གཅེས་པས་ཡད་ལུང་བྱར་མི་བྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཞི་འབྲས་གཉིས་དང་ཚོས་མཐུན་རིམ་སྒྲར་
 བའི་ཚུལ་རྩི་བཅུན་ཟླ་མ་རྩོམ་འཆང་དང་མ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐྱལ་བ་དང་ལྟན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་བྱས་སོ།
 རྩོན་འདི་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ནི། འོད་
 གསལ་པར་ནི་རབ་བཞུགས་ནས། ལྡང་བ་ཡང་ནི་བཟག་པར་བྱའོ། རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་སྒྲོར་
 བ་ཡིས། ལྟ་ཡི་གཞུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ། ཁན་མ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།
 ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། རྒྱགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་དུ། ཟླ་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ནམ་པར་བསམ། རྟེན་ཡང་ཤུ་འདབ་མ་བརྒྱད། ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།
 བརྒྱའི་སྟེང་དུ་རྒྱགས་ཆེན་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། རྒྱགས་དང་ཤུ་གཉིས་
 ཀ་དག ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་རྩོགས་པ། བྱང་
 རྒྱལ་མེམས་སྒྲ་ནམ་པར་བཟག། བརྒྱ་དང་མི་བརྒྱ་མམས་ཅད་ཀྱང་། རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་ནམ་
 བསམ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི། རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་པས་མདོན་བྱང་ལྟ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྒྲར་སྒྲོ་ངོར་ཡངས་པ་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲ་

ཞེས་བྱ་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་རྒྱུ་ལེན་ཅན་ལས་སྤྱོད་མཁུ་བྱུང་འདྲ་ག་
གི་སྤྱོད་ཡངས་པ་ནི་ཡིག་མཁུ་གི་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་ནི། རྫོན་གསལ་དུ། འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་སྤྱོད་ཡིན་པས། འདིར་འོད་གསལ་ལ་
ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་རང་ནས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཐུགས་དང་པར་ལྷན་ཉི་མ་དག རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་དུ་བསམས་ནས། རྒྱ་མ་ཐུ་མ་དག པར་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་པར་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ཡས་ཞུགས།
ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་
རྟོ། །ཡེ་ཤུ་བརྩ་གཅིག་པའི་རྫོན་གསལ་ལས། མི་ཤུ་རྩ་དྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱ་བ་
དང་ཉི་མ་དང་པར་བརྒྱུད་ལ། པར་ལྷན་ཉི་མའི་སྤྱོད་ཡི་གེ་གསུམ་ནམ་པར་བསམས་ནས།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟེ། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ནམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་རྒྱ་ཉི་པར་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྫོ་རྩེ་ལེན་པ་དཔེ་སྤྱོད་ཐབས་སུ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། མདོར་བསྟེ་ལས་གྱུང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་བའི་
དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོ། །དེས་
ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཉི་མ་དང་པར་བརྒྱུད་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་ས་
ཐམས་ཅད་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བ་ཀྱི་མ་བརྒྱུད་པའི་དོན་རྟོ། །བརྒྱ་དང་མི་
བརྒྱ་ཞེས་སོགས་ནི་སྟོན་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་རྟོ། །བརྒྱན་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ནི། གསང་ཐུགས་འདི་ནི་བརྫོད་པར་བྱ། མི་རྩམ་རྩུ་རྩུ་སྤྱོད་མ་ལྷན་ཀོའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ཐུགས་དོན་ནི། མི་ཞེས་པ་
བཤད་ཟིན་རྟོ། །རྩམ་ནི་ཆོས་སོ། །རྩུ་ནི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ་མཐར་གཏུགས་པའི་ཅ་
བའི་དོན་རྟོ། །ལྷ་སྤྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རྒྱུ་ལེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ལེན་ཉིད་རྒྱ་བའི་ནམ་པར་ཤར་བ་དེ་རང་ཞེས་ར་
རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་རྟོ། ཞེས་པའོ། ཐུགས་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། བཤད་

པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལྷུང་ཕྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཕྱོད་གསལ་ཏུ་བྱངས་པ། མི་ནི་དང་པོར་
 ཤེས་པར་བྱ། རྣམ་ཞེས་བྱ་གཉིས་པའོ། རྣེ་ཏུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད། ལྷ་སྒྲ་ལྷར་བྱགས་
 བཞི་པའོ། ལྷ་སྒྲ་ཀ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན། ལྷ་ནི་ཏུ་ལྷར་བྱག་པར་འདོད། ལྷགས་འདི་བརྗོད་ནས་
 དེ་འོག་ཏུ། བསྐྱེམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྐྱེམ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་
 རེས་དོན་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ལྷགས་ཚན་དང་པོ་ལྷ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་ལྷར་
 བའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་བསྐྱེད་ལ། མ་ཉི་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་ཞིང་། ལྷགས་
 འདི་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་
 འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་བསྐྱེམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐབ་པ་པོས། འོད་གསལ་
 ལས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་མཁའ་རྒྱུད་འཇུག་གི་སྐྱར་བསྐྱེམ་པ་སྟེ་ལྷར་
 བར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྷ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷགས་དེ་ཉིད་བྱང་དོན་ཏུ་
 བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེམ་ནས། མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེམ་སྟེ། ལྷགས་
 དེ་རེས་དོན་ཏུ་བཤད་པའི་དོན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་སྐྱ་མའི་སྐྱར་
 ལྷར་བའི་སྒྲིན་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ནོ། བཤེས་གཉེན་ལྷ་མ་དག་གིས་ལྷགས་འདི་རེས་
 དོན་ཏུ་འཆད་ཚུལ་མང་ཏུ་བྱས་སྐྱར་མོད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་འདུག་པས་སྤྱིང་པོ་མི་སྤང་ངོ་། དེ་དག་གིས་སྐྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་
 བཤད་ཟིན་ནོ།

ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ།

༢༡། གསུམ་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་སྤར་སྤྱོར་བ་དམིགས་
 བས་ནི། རྫོགས་སུ་སྤྱོར་བ་བརྒྱུད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ནི། མདོན་བྱང་ལྷའི་ནང་ནས་དང་
 པོ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསུམ་པ་ནས་རྫོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཏུ་ཕྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་
 དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡི་གེ་གསུམ། རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་
 བསམ། ཞེས་པས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དངོས་ཕྱོད་ནོ། ལྷར་གྱི་རྫོགས་པ་དེ་ལས་ཚུ་ལས་
 ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་མི་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་པོ། ཏུ་ཕྱོད་པོ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ།
 དེ་ནས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་

བ། །ཀྱུ་ལྷ་བ་དཀར་དང་མཚུངས། ཁྱེ་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། མདོ་བསྐྱེ་ལས། ལྷ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཤོད་ལ། རྡོ་རྗེ་ར་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། ཁྱེ་
པས་ཕྱག་མཆན་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་ལ་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་གནིས་ཀ་བསྟན་ཁིང་། ར་རྒྱལ་འཛོག་
བའི་རྒྱལ། འབྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་ལས། བཟླ་ལྷ་མོ་ལྟོ། ཁྱེ་པའི་སྤྱགས་གྱིས་ར་རྒྱལ་
འཛོག་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མཆན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་
པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ལས་བྱུང་རྒྱལ་པ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་། ཁྱེ་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་
པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། སྤྱགས་གྱི་ཡི་
གེ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ནམ་བཞོམ་པ། བྱང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དག་གིས་བྱ། ཁྱེ་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་དང་རྡོ་རྗེ་ཐམས་དཔའི་སྤྱལ་
ཐབས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། སྤྱི་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་སྤྱགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་
པོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིག་གསུམ་ཁྱེ་པ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱགས་གྱི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོས་འབྱུར་ལས། རྡོ་རྗེ་ཡིག་
གསུམ་སྤྱགས་གྱི་མཆོག་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་ནམ་
པར་བཞོམ་མོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ལས་བཞོམ་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
པ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལྷ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པར་བྱ། ཁྱེ་པའི་དོན་ཏོ།
ཁྱོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ནམ་པར་བཤོད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་
ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྷ་པོ། ཁྱེ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་དང་། ས་པོན་
དང་། ཕྱག་མཆན་དང་། སྤྱི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས། ཁྱེ་པ་གསུངས་པས་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་
བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། མདོར་བྱས་ལས། དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་ཕྱག་མཆན་
ལས་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་མོ་སྟུང་དུ་མི་བརྒྱང་ངོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱི་མདོག་དཀར་
པོར་ཡབ་སྤྱུས་གྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་རབ་དུ་ཁྱོན་གསལ་
དང་འབྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་གིས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཁ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གནིས་པར་བྱབ་པ་དཔལ་གྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་བྱེད་པ་མི་

འཐད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་པོ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་
 བོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདིར་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་
 པར་འབྲུག་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདུས་པའི་ལྷ་མམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱིས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་མོ་ན་ལས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་མལ་མོའི་
 དེས་དོན་བཤད་པ་བྲངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱང་འདུག་གི་སྒྲ་དེ་ཀྱན་རྩེ་བ་སྒྲུ་མའི་སྒྲ་དང་།
 དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་བྱགས་དང་། དེ་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བ་མཚོན་དོན་དུ་
 བྱས་ནས། དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ཡང་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ། འོངས་སྒྲུ་རྒྱང་
 འདུག་གི་སྒྲ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་པར་བྱར་མི་རྒྱང་རོ་
 ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རྒྱུད་ལྗེའི་དོན་ལ་སློལ་མ་ཕྱགས་པའོ།

སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྱུར་འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་སྒྲུལ་སྒྱུ་རྡོར་མེམས་སུ་བསྒྱུར་བ།

༢༦། གསུམ་པ་སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྱུར་འཁྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་སྒྲུལ་སྒྱུ་རྡོར་མེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་
 ལ། ལུས་དགྱིལ་བཀོད་ནས་ཕྱོག་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་མེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་
 སུ་བྱ་བ་ལ། སྒྱུར་གཞི་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྩལ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཆ་གང་དང་
 སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལུས་དགྱིལ་བསྒྲོམ་རྩལ་
 བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུ་གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་མེམས་དཔལ་གསུམ་
 བཅེགས་བྱ་བ་བཤད་པའོ།

སྒྱུར་གཞི་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྩལ་བཤད་པ།

༢༧། གང་པོ་ནི། དེ་ལ་མི་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྩལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་མ་
 ཅན་མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། མོ་མོ་མན་རྩལ་ཆགས་པར་
 སྒྱུར་ཅིང་འདུས་པ་དང་། དི་བྱ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འདུག་པར་འདོད་པ་སྒྲེ། གནས་གསུམ་
 པོ་དེ་མཛོན་དུ་སྒྱུར་པ་ལས་མངལ་ཆགས་པར་འཕྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་འདུག་པའི་མདོ་ལས།
 བ་མ་ཆགས་པར་སྒྱུར་ཅིང་ཐུད་པ་དང་། མ་ཡང་རྒྱང་བར་སྒྱུར་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པ་
 དང་། དི་བྱ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་སྒྱུར་ཅིང་འདུག་པར་འདོད་ན་སྒྲེ། དགའ་བོ། དི་བྱ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་མའི་མངལ་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་དང་། མངལ་གྱི་དབུས་
ནས་འདྲ་བ་དང་། མངལ་གྲོག་མོད་ཤེད་པ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་།
ས་མ་གཉིས་ཀ་ལས་མངལ་སྒྲོར་བྱ་བྱ་ལྟ་བུ་མཉམ་དུ་མ་བྱུང་བའམ། བྱུང་ཡང་དུལ་བ་
ལ་སོགས་པ་ས་པོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ས་མས་བྱ་རྟེན་པ་དང་བྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ས་མར་
འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་
མངལ་དུ་བྱ་མི་འཆགས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་གསུམ་
དང་བྲལ་བ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་ས་མ་གཉིས་གྱི་ལུས་གྱི་སྒྲུམ་མདོའི་
མེ་གཏུམ་མོ་སལ་བ་ནམས། དབང་པོ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་དུ་གཏོས་པས་སྤར་རྟེ། དེའི་དོད་གྱིས་ཁམས་དཀར་དམར་ལྷ་བ་
ནམས། ས་མའི་ལུས་གྱི་རྩ་སྟོང་ལྷག་བདུན་རྩ་ཅ་གཉིས་གྱི་སྤྱབས་སྟོང་ནམས་ནས་བབས་
རྟེ་ས་མའི་བྱུང་པོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ནམས་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས། སྤར་མའི་གསང་
བའི་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཆེ་ས་མ་གཉིས་ལས་བྱ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ས་
མ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཤིགས་པ་རེ་རེས་པར་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་དབུས་
ལྷ་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཅིང་། མོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པའི་གནས་
དེ་ཉིད་ལུས་གྱི་སྦྱིང་ཁར་འགྱུར་ལ། མོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་མཐར་
རྣམ་ཤེས་ཐོན་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་རེས་པར་སྦྱིང་ཁ་ནས་འཕོ་
བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ས་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་རི་བཞེ་བར་གནས་པས་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉལ་
པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྟེ་སྟེ། མོར་
སྟེ་ན་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྟེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་ལ། མོར་སྟེ་ན་དེ་ལས་
ཞོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྟེན་གྱིས་གང་ལ་ཆགས་པའི་སྟེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེ་
ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་འབྱུང་པའི་བསམ་བསམ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་
ན་སྟེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེའི་ལུས་གཞན་མི་སྤར་བར་ཕོ་ཕོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་པོ་

འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་རྟེ། གཞི་དེ་ལས་ཁོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁོ་བ་དེའི་ཁྱེན་
 གྱིས་བར་དོ་ཤི་ནས། དེ་མ་ཐག་ནམ་ཤེས་ཁྱུ་ཐག་གི་དབྱས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་
 ཡང་ནམ་ཤེས་ཐོག་མར་མའི་གསང་བའི་སྒོ་འབའ་ཞིག་ནས་འཇུག་པར་མ་ངེས་རྟེ། རྣམ་
 གཞག་རིམ་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་མཐོང་བས། འདྲི་བ་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་བྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་འོང་སྟེ། རྟ་ཞོན་པ་བཞིན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་
 སྤྱགས་རྟོ་རྩེ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་རྟེ། ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོང་ཞིང་། སྐད་
 ཅིག་ཐང་ཅིག་གས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་ནམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་གྱི་
 མོར་ཞུགས་རྟེ། ཞེས་ནམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལ་བོད་
 གྱི་སྐྱམ་སྐྱམ་ཁ་ཅིག་བཤད་པ་ལ་ནམ་སྒྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ནམ་སྒྲུབ་གི་སྒོ་
 འོག་སྒོ་ལ་བྱས་རྟེ། དེ་ནས་བར་དོ་འཇུག་པར་འདྲི་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་
 དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་ཞེས། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ནམ་སྒྲུབ་
 གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པའི་འོག་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་བས་ན་སྒྱུ་རྟོ་རྩེ་ནམ་སྒྲུབ་གང་ཏུ་འགོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོའི་སྒོ་ལ་ནམ་
 སྒྲུབ་གི་སྒོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཏུ་བར་དོ་ལུས་
 པ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། དང་པོ་པ་མའི་ཀྱན་སྒྱུར་ལས།
 །སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་ཏུ་མཐོང་། ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་ཀྱན་དགའི་སྒོ་བས། །ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་
 ཏུ་འཇུག། ཅིས་ཁ་ནས་འཇུག་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་པ་མ་སུའི་ཁ་ཡིན་སྐྱམ་ན།
 རྒྱུད་རྩོར་འཕྲེང་ལས། རྒྱན་ལས་རྒྱུད་གི་ནམ་ཤེས་ནི། །བརྒྱུ་ལ་གང་ཆེ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །ཁ་
 ཡི་ཁ་ལ་མཆུངས་པར་ལྟན། །དེ་ཆེ་ཆགས་པའི་དབང་ཏུ་འགྱུར། །གསང་གནས་སྐྱ་མཚན་
 ལྟན་པའི་ཅ། །མ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི། །དེ་ཆེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན། །ཆགས་པས་
 མཆོག་ཏུ་འདྲི་བར་འགྱུར། །རྟོ་རྩེ་པས་འབྲེམ་པའི་གདོང་། །འཇུག་པ་ཅ་ཡི་ཁ་ཡི་རྒྱུད་།
 །དེ་ཆེ་ས་བོན་ཏུ་ནི་འགྱུར། །ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཁ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ལ། དེས་ན་བར་དོ་ཤི་ནས་ནམ་ཤེས་མའི་མངལ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མར་
 བར་དོ་པའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་རྟེ། པའི་གསང་གནས་ནས་འཐོན་ནས། མའི་པར་སྒྲུབ་

ལྷགས་ཤིང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྷག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བ་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། ལྷ་མངལ་འབྲིན་བྱེད་པ་ཏུ་མ་ཞིག་ལ། སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་བྱངས་པའམ། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ནམ་མཁར་བཞག་པ་སོགས་
 མོག་མར་ཡབ་གྱི་སྒྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་ལྷགས། དེ་ནས་དོ་མེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཤར་རྒྱུར་
 བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་འབྲེལ་ལས།
 སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ལྷ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱེ་གནས་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་མཆོ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྤོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟུར་བྱུང་བ་ནི་ལྷ་
 བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་མའི་མངལ་སྒོ་ནས་འཇུག་པའང་བཤད་དེ། མངལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུང་རོ། །

བར་དོ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བྱ་ག་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་
 གྱི་ཐོ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་ཐིན་བྱ་བྱུང་བར་གྲག་གོ་ཞེས་མཛོད་འབྲེལ་ལས་
 བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་མོར་འཇུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀྱ་གཡས་པར་
 བརྟེན་ཏེ་ཁ་མའི་སྒྲལ་པའི་ངོས་ལ་ཚྭ་གས་པས་གནས་ཤིང་། མོར་འཇུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
 ནི་མའི་དཀྱ་གཡོན་པར་བརྟེན་ཏེ་ཁ་མདུན་ཏུ་ཚྭ་གས་པས་གནས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་ཡང་དང་པོ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཆགས་པ་སྦྱེས་ནས་འབྱུང་པར་
 འདོད་པའི་བསམ་པ་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་སོ། །ཁ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མའི་ལྷ་
 བའི་ཐིགས་པ་ཐ་མ་འབྱུང་བའི་ཆེ་མའི་རྒྱང་བརྒྱ་ཚུལ་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་གང་ཏུ་
 འཇུར་བ་ཤེས་པར་གསུངས་ཏེ། སྒོ་མ་འབྱུང་ལས། ས་པོན་རྒྱུང་ཏུ་ས་ཡུད་ཅམ་ལ། རིམ་པ་
 མཚོན་བྱ་ལེགས་པའི་སྒོ། །གཡས་པར་བརྒྱ་བའི་རྒྱང་དག་ལས། ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་སྦྱེས་
 པར་འཇུར། །གལ་ཏེ་གཡོན་པར་རྒྱང་བརྒྱ་ན། །ངེས་པར་བྱུང་མེད་དག་ཏུ་འཇུར། །གཉིས་
 ཀའི་དབུས་བརྒྱའི་རྒྱང་དག་ལས། །རྟག་ཏུ་མ་ནིང་དག་ཏུ་འཇུར། །ཞེས་སོ། །མངལ་ཏུ་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་བཛོད་ཐིན་ནོ། །

མངལ་ནས་འཕེལ་བའི་ཚུལ།

༄༅། བླགས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཐོག་མར་མའི་གསང་བར་ཁྱུ་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྗེས་སུ་མའི་མངལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་
 ལྷ་མོང་ནས་དེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་མའི་ཐོ་བའི་འོག་ལོང་ཁའི་སྐྱེང་
 གི་བར་ཡིན་པར་མངལ་འཕྲུག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལྷ་སྟེ།
 གནས་སྐྱབས་ལྷ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེར་མེར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། ཁོར་ཁོར་
 པོ་དང་། འབྲང་འབྲུར་དང་། རྒྱང་ལག་འབྲུས་པ་དང་ལྷ་ལ་གསུངས་ལ། མངལ་འཕྲུག་དང་
 མཛོད་འབྲེལ་ལས། གནས་སྐྱབས་དང་པོ་རྩར་རྩར་པོ་དང་གཉིས་པ་མེར་མེར་པོར་བཤད་
 ཅིང་། མའི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཤད་ཀྱང་། མིང་འདོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་
 བ་ཅམ་མ་གཏོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་
 ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་ཕྱིར་སྒྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཏོགས་ལ་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་འདུས་པའོ། །དེ་
 ཉིད་རྒྱང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིས་མ་ལྟར་གྱུར་
 བས་ཞོ་ལྟར་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་
 ལས་ཁོར་ཁོར་པོར་འགྱུར་རྟེ། ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མཐུན་མི་བཟོད་པའི་རྩོར་རྩོར་པོའོ། །དེ་ཉིད་
 རྒྱང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲང་འབྲུར་རྟེ་མནན་བཟོད་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་
 སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་དང་དབྱེད་པ་གཉིས་དང་མགོ་
 བའི་མཚན་མ་སྟེ་འབྱར་པོ་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱོད་དང་མེན་མོ་དང་བ་སྐྱུ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་མའི་མཚན་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། མཛོད་འབྲེལ་དུ་
 མཛོད་དངས་པ་ལས། སྐྱ་སྐྱ་མེན་མོ་ལ་སོགས་དང་། །དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི།
 །མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་སོ། །མཚན་རྣམས་ཞིས་པ་རྒྱལ་
 པོ་སྤྲས་ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྟེན་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །སྤྲོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
 དང་པོར་རྩར་རྩར་པོའི་རྣམ་པ། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ལྟར་ལྟར་པོ་སྐྱེས་གསུམ་
 པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཁོར་ཁོར་པོ་ཉིད་དོ། །རྒྱང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱལ་བས་ན། །ཉི་ལྷ་རྣམ་པ་ལྟ་

བུར་འགྱུར། ཁྲོ་བ་ལྟར་གྱུར་ས་པོན་ལས། ཡན་ལག་ལྟ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། ཁྲོ་སྤྱ་མེན་མོ་ནམས་
 དང་ཉགས། ཁྲོ་བ་བདུན་གྱིས་སྟེ། བར་འགྱུར། དབང་པོ་ནམས་དང་གཞུགས་ནམས་ནི། ཁྲོ་
 བ་བརྒྱད་ལ་སྟེ། བར་འགྱུར། ཁྲོ་བ་དགྲུ་ཡིས་ཡང་དག་ཇོགས། ཁྲོ་བ་བརྒྱ་ཡིས་མེམས་དང་
 ལུན། ཞེས་ཁྲོ་བ་དགྲུ་ཡིས་ལུས་ཇོགས་ནས་ཁྲོ་བ་བརྒྱ་པ་ལ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་མེམས་དང་
 ལུན་པར་གསུངས་སོ། །མངལ་འཇུག་ལས་ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་བརྒྱད་ཇོགས་ནས་བཅའ་
 བར་གསུངས་ལ། མའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཅའ་བར་གསུངས་
 ཏེ། ཁྲོ་བ་རིལ་སོ་དགྲུ་དང་ངོ་བརྒྱར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ། །མངལ་ཏུ་
 འཕེལ་བའི་ཚུལ་བཞིན་བློན།

མངལ་ནས་བཅའ་བའི་ཚུལ།

༢༡། མངལ་ནས་བཅའ་བའི་ཚུལ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
 བློག་ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱང་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་
 ལངས་ནས། མངལ་ན་གནས་པའི་མེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས། ལག་པ་གཉིས་
 བརྒྱམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒྲོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་
 སྟེས་པའི་རྒྱང་ཁ་སྐར་ཏུ་བཞུགས་པ་ལངས་ནས། མེམས་ཅན་དེའི་རྒྱང་པ་ཁྲེན་དང་
 མགོ་སྐར་ཏུ་བཞུན་ནས། མའི་རི་ཚུའི་ལམ་ཏུ་འཕུལ་བར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་། འབྱུང་པར་
 འདོད་ལ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ལ་མི་གཙང་པ་དང་རི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟེ་
 བར་བཤད་ངོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་རྒྱང་གིས་མངལ་གྱི་སྒྲོར་
 འཕུལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འཕྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟར་རི་ཟ་སྟེད་པ་བར་མ་དེའི་ལུས་ཤིན་
 ཏུ་བྱ་བའི་རྒྱང་མེམས་ཅན་ལས་གྲུབ་པ་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ལྷལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 གྱང་། མངལ་ཏུ་ཁྱུ་ཞག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིར་འཕྱོད་པ་ན་ཐ་
 མལ་པ་དག་གི་ཤའི་མིག་གི་ལྷལ་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དམ་ཆོག་འབྱུང་
 བ་དོ་མེད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བཞུན་པའི་རིམ་པས་གསུངས་པར་ནམ་གཞག་

ཅིས་པ་ལས་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རྗེས་སོགས་ཉིད་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱང་གཞི་
མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བརྟུན་བྱེད་ཀྱི།

ཆ་གང་དང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ།

༣༡། གཞིས་པ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་
ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱེ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུར་བའི་
ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་ཚུལ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལོ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༣༢། །དང་པོ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱེར་བསྐྱུར་ཚུལ་མདོ་བསྐྱེན་མི་གསལ་ཞིང་
མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྐྱུར་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ།
རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་འཕྲིང་དང་། དམ་ཆིག་དོ་རྗེ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་
ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྒྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐིམ་ནས་
རང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱུར་བར་འདོད་ལ་མོད་ཀྱི་མ་མ་ལྟ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ།
།དེ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཉེ། བར་དོ་ཁམས་རགས་པ་ཁྱུ་ཞུག་གི་དབུས་སུ་ཐར་འཇུག་པ་
ཡིན་གྱི། ཁྱུ་ཞུག་ཚུར་བར་དོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱུ་ཞུག་པ་མའི་ཁྱུ་ཞུག་
ཡིན་གྱི་བར་དོ་རང་གི་ལུས་ལས་བྱང་བའི་ཁྱུ་ཞུག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ནམ་གཞག་ལས་ཟིལ་གཞོན་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་
ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས། འདིར་
དང་པོའི་མགོན་པོ་གང་ཏུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་པ་མའི་ཁྱུ་ཞུག་མངལ་ཏུ་
འདྲེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ལྟ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་དང་
ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་པ་དང་གིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༢༩། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འོན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱད་བསྤྱད་པའི་
 རྩལ་རིམ་ལྟ་སྟུང་ན། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱད་བསྤྱད་བསྤྱད་གཞི་དང་སྤྱོད་པའི་
 སྐབས་སུ་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རྩུང་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 ཏེ། ཅ་སྟོང་ཐུག་བརྟན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྱུལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཚོག་ཏུ་
 དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆིམ་པར་བྱའོ། ཞིས་བར་དོས་གང་ཏུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་ཐིག་ལེ་འབྱུང་
 བའི་རྩལ་ཅ་རྩུང་ལས་གསུངས་པའི་ཟིལ་གཞོན་རྟོ་རྟེན་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མ་རྩུང་སྟོན་
 འབྱུང་གི་གཞུང་གིས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་གཞི་ཁོ་ནར་མ་བཟང་སྤུལ་སྤྱད་
 སྤྱད་རྩལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྤྱད་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ནམ་གཞག་རིམ་པར་སྤྱང་གཞི་ཁོ་
 ན་བཤད་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྤྱང་རྩལ་གཏན་ནས་མ་བཤད་པས་སྒྲེས་བུ་
 ལ་ཉེ་བར་མཐོང་བའི་དོན་ཅུང་བཟང་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཟིལ་གཞོན་
 རྟོ་རྟེན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྟན་རྩལ་རིམ་ལྟ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཅ་རྩུང་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྩལ་གྱི་ཐེམས་རྟོ་རྟེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྟོ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་བཞག་སོ། །

བཅོམ་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྟོན་པར་ཞུགས་
 མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྟོ་རྟེན་རོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་
 པའི་ཐེམས་ཅན་རིམ་ལྟ་སྟུང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེན་ཐེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞིས་གསུངས་
 པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོན་གསལ་ཏུ་རྩལ་བཞིའི་བཤད་པ་གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་ཏུ་
 བཤད་པས་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཅིང་། དེའི་རྩལ་གོང་ཏུ་བརྟེན་ཟིན་
 ལ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་ནི། ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བུ་སྤྱད་པའི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱད་བསྤྱད་པ་ནམས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྩལ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟག་

ནས་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་སྒྲིབ་ལ། ཐམས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་འོད་ཆགས་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་བྱག་
 རྒྱ་སྒྲིབ་པར་ཞུགས་པ་ལས་བདེ་སྒྲིབ་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་ཞིང་། གཞིའི་འོད་
 ཆགས་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་གཞི་
 བར་དོ་གང་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་གནས་པ་མའི་ཁྱུ་ལྷག་འདེས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ལ།
 ཡིག་དོན་ཏུ་བཤད་པས་སྒྲིབ་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་
 བའི་ཚུལ་དངོས་སྒྲིབ་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་གཞི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཐོག་མར་བཟོད་ན། གཞི་དུས་ལ་ས་མ་
 ཉལ་པོ་བྱས་པས་འོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཐེས་ཁམས་དཀར་དམར་ཁྱུ་བ་ན། ཅ་སྒྲིབ་ཐག་
 བཅུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་སྐབས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཁམས་ཁྱུ་བས་གང་ནས་འབབ་པ་
 བྱི་སྒྲིབ་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོ་རྗེའི་ངོ་མོར་གནས་པར་སྒྱུར་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །འབབ་པ་དེ་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པས་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཁམས་ཁྱུ་བ་དེ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་སྒྲུབ་པོ་
 ལཱི་ངོ་མོ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་མོར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྒྲིབ་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་སྒྱུར་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་ཅ་སྐབས་གྱི་ཁམས་ཁྱུ་བ་འབབ་པ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་
 གཞི་མོ་མོ་གཉིས་པོ་དེའི་སྒྲུབ་ཁམས་སྒྲིབ་མཆེད་དེ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་སྒྲེ། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་ཁྱུ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མོ་མོ་
 གཉིས་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སྒྲེ། ས་
 མ་གཉིས་གྱི་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་བུའི་བས་བརྒྱལ་བའོ། །འདི་ལ་ཟིལ་གྱིས་མདན་སྒྲིབ་པ་མའི་སྒྲུབ་
 པོ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཐ་སྙད་བདགས་པ་བདེའོ། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་པོ་ནི་ཅ་
 བར་གྱི་ཁམས་ཁྱུ་བ་དེའོ། །གཞོན་ཚུལ་ནི་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་བུའི་བས་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་
 འདྲ་བ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྐམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་

ཐུགས་ནི་ཟིལ་གཞོན་དོན་མེད་ཏིང་ཅེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཏིང་ཅེ་འཛིན་གང་གིས་སྤང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོ་ནམས་ཀྱན་རྫོང་གི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གི་རྣམ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་
 ཞིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་དོན་མེད་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་
 ཅེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་བྱགས་པའོ། །སྒྲོམས་པར་བྱགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་རྩ་སྤྲོད་ཐུག་
 བདུན་ཅུ་ཙམ་གཉིས་གྱི་ཁོང་སྤྲོད་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མེད་འདིར་
 ཐབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་
 ནི་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་པོ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དོན་མེས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཤར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་
 བྱ་བར་གྱུར་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་སྤེས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཡིག་དོན་ཏུ་བཤད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན། སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་བྱ་
 སྒྲོམས་པར་བྱགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དོན་མེད་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཏིང་ཅེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་བྱགས་པའི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་པ་མ་ཉལ་བོ་བྱེད་
 པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་སྒྲོམས་པར་བྱགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དོན་མེད་རིགས་
 གྱི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་བྱས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་སྒྲོམས་པར་བྱགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་
 རྣམ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མེད་
 ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་
 གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་རྩ་སྤྲོད་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཉིས་གྱི་ཁོང་སྤྲོད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་མི་
 བསྐྱེད་པས་གང་བ་ནི་རྩ་སྐྱབས་ཁམས་བྱ་བས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ནས་
ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ཞེས་ཅན་ཅི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཅེས་པ་
ནས། ཐོབ་པར་གྱུར་རྟེ། ཞིས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་ཕུང་མོགས་ནམས་
ལམས་ཁྱེད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ། མི་བསྟོད་
པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱིས་གསར་
བའི་བརྒྱར་འདྲེས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ། ཉེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་
ནི་བར་དོ་གི་ནས་སྟེ་གནས་སུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ། ཉེ་ཡང་
མངལ་དུ་པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་ཐེས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་དགའི་བར་དུ་འཕེལ་
བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ལྟར་དང་
ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ལྟར་བྱེད་ནས། དེ་གཞིས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྟར་དང་
སྐྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས། ས་ཐོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྟར་དེས་
པར་སྟེའོ། ཉེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྟོད་པའོ། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལུན་
གྱིའོ། ཁོར་ཁོར་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོ། འབྱུང་འབྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིའོ།
ཁྱེད་ཀྱིས་འབྱུང་པ་ནི་ནམ་པར་སྐྱང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡང་
གནས་སྐབས་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མི་བསྟོད་པའི་འོ། ཉེ་མེར་པོ་ནི་འོད་
དཔག་མེད་གྱིའོ། ཁོར་བྱ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལུན་གྱིའོ། འབྱུང་འབྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་
ཡིའོ། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་ནམ་པར་སྐྱང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། ཞིས་
གསུངས་ཏེ།

སྟོན་འབྱུང་ལས་གྱུར། འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལྟར་སྐྱར་ཚུལ་
ཞིག་གསུངས་སོ། འདིར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་རིགས་ལྟར་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལྟར་པོ་དེ་རིགས་ལྟར་སྐྱར་གཞི་སོ་སོར་འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི་
མངལ་དུ་སྟེ་བ་བསྐྱར་བའི་ལུས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟར་མི་འདྲའ་
བ་ལྟར་དུ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ཚོས་མཐུན་སྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་པོའི་
མགོན་པོ་སྐུལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་ལུས་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའི་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལྷའི་རིགས་ལས་མི་འདའོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷའི་
 ཐོག་མ། མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་
 པར་དོ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
 བྱེད་དགོས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷའི་ནང་
 གན་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་འདྲེས་མ་ཐག་གི་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་རྒྱའི་ཁམས་ཤས་
 ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ལྷའི་ནང་
 གན་རྒྱའི་ཁམས་ལ་བཞག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ལེམས་
 རྣམས་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་འདྲེས་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 སྐུ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་
 གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་རྟོན་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེད་དུ། ལོངས་སྐྱེ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་
 པ་དེ་ལ་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །འདི་ལ་བྱིས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཅུག་ནས་སྐུ་ལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟོས་ནས་མཛད་པ་མཛད་པ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་རྣམས། སྐར་གྲུབ་ཟེན་གྱི་
 སངས་རྒྱུས་གཞན་གྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཆོགས་རྟོགས་
 པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལྟ་རྣམས་སྟོས་ནས་རང་རང་གི་མཛད་པ་
 མཛད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་འདྲེས་ཏེ། སྐར་བྱོན་
 པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ལ་འདྲེས། ལྟ་གཞན་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་རང་རང་གི་
 གནས་སུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་ནས། དེའི་འོག་དུ་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འཕགས་
 པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ། བསྐྱེས་
 པ་སོགས་སྐར་གྲུབ་ཟེན་གྱི་སངས་རྒྱུས་གཞན་གྱི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་སུ་སོང་བས་རྣལ་
 འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སུ་བ་འབྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ཀྱང་རྟེན་མཆང་ས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆད་ལྡན་དུ་མ་ལས་
 ལྟའི་བསྐྱེད་ཆོག་དུ་མ་ཞེས་ལ་ས་པོན་དང་བྱག་མཚན་ལས་འོད་འཕྲོས། རྟོགས་བརྩའི་
 སངས་རྒྱལ་བྱང་ཞེས་ས་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དངས་དེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་
 སུ་རྒྱར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་རྒྱུད་ཟླེ་བཞི་
 ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་མཆོག་གྱི་
 རྩོད་གྱི་སྐབས་སུ་འང་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ཕྱིན་ཆད་བསྟོམ་བསྐྱེས་
 རོགས་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་བྱིན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གཞན་གྱི་མཛད་པར་སོང་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཆོགས་རྩོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 ལ་ས་པའི་ཁྱུ་ཁྱོད་དང་པོར་གསང་གནས་སུ་སྐྱེ་བས་པ་དེ་ས་པའི་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་
 གྱུར། དེ་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱིས་འདྲེས་པ་འཕེལ་བ་ལས་ཕྱིར་བཅས་པའི་སྐྱེས་
 བུས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ས་མའི་བྱ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་བུ་དེ་རང་གི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དང་པོ་
 རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བཀྱག་པའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྟོམ་གྱུར། ཕྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ལ་
 བརྟག་ནས་འདྲེས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་རྩོད་ཞེས་ས་རྒྱལ་བྱེད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་
 མཛད་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་འཕོད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ བཤད་པ།

༢༡། གཉིས་པ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་འཕོད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་
 པ་ནི། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གནས་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་
 གནས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། སེམས་དཔའ་སྤྱུང་བཅེགས་ནི་མངལ་ནས་འཛོན་པའི་ལུས་དང་།
 དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་ཨ་ཁུང་དང་སྦྱོར་རོ། ཕྱིས་གྱི་སྒྲ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་འཕོད་པ་
 མངལ་དང་སྦྱོར་ལ། གནས་གསུམ་ཕྱིན་སྐབས་དང་སེམས་དཔའ་སྤྱུང་བཅེགས་གཉིས་
 ཀ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་
 རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྩོུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོུ་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་

རྩོམ་གྱི་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་གྲགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་བུའི་
 གཞུགས་འདི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྲུབས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་
 བསྐྲུབས་སོ། ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྲུབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་རྩོམ་རྩོམ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞིས་པ་འདིས་སྒྲུལ་སྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་བསྟན་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས། དེའི་
 འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་བརྒྱའི་མཐར་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྩོམ་རྩོམ་
 རེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཕོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་དྲི་ཟེ་ལར་འཁོར་བའི་སྐྱེས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡལ་དུ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཅ་བའི་
 རྒྱད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་རྩོམ་རྩོམ་
 རྩོམ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་
 པར་གྱུར་རྟོ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །ཞིས་མངལ་ནས་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་
 ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་གཉིས་སྒྱུར་བས། དེའི་གོང་གི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་བུའི་གཞུགས་
 རྒྱགས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྲུབས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མངལ་ནས་མ་བཅས་པའི་གནས་
 སྐབས་དང་སྒྱུར་དགོས་པར་གྱུབ་ལ། རྒྱགས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྲུབས་པའི་དོན་ནི། དེའི་
 འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདི་སྐད་སྒྲོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་
 རྣལ་འབྱོར་བཞེད་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེས་ཅན་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཀྱིས་དེ་སྤྱིད་
 རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཀྱིས་
 བསྐྲུབས་པར་གྱུར་པའོ། །

ཞིས་སྐྱེས་ཅན་དཔའ་སྐྱེས་པ་ཆེགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་
 བསྐྲུབས་པའི་སྒྲུབ་སྐྱེད་པ་ལ་གསལ་པར་གསུངས་པས་སྐྱེས་ཅན་དཔའ་སྐྱེས་པ་ཆེགས་ཡན་
 ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སྒྲོར་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་དང་གྱུར་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མངལ་
 དུ་དག་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་དག་གི་གནས་ལྗེ་ཡོད་པས་དག་ཕྱིན་སྐྲུབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་
 བ་མི་འགལ་སོ། །དེ་ལྟར་མངལ་དུ་བྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་
 རིམ་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྒྲུལ་སྒྱུར་བསྒྱུར་

བའི་ལུས་ལ་ལྷ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་བཤོད་ལ། མངལ་གྱི་སྒྲིམ་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚོགས་
 པར་བྱ་བ་པ་དང་སྒྱ་བྱིན་རྒྱབས། ངག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ལ་བརྒྱ་པའི་དབུགས་
 རྒྱུད་བྱ་བ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ངག་བྱིན་རྒྱབས། ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་གཡོ་བའི་དྲན་པ་
 རྟོགས་པར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷགས་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་ལ། སེམས་དཔའ་སྒྲུམ་
 བཅེགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི་ཞིབ་པར་རྟོགས་རིམ་གྱི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་
 རག་ལས་ཤིང་། རགས་པ་འོལ་སྒྱི་ཅམ་ནི་སྒྱལ་སྒྱུ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྒྲུར་བསྐྱོམ་པའི་
 དམ་ཆིག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་སྒྲིམ་བུའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་
 མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་དེའི་སྤྲ་བ་གཉེག་མའི་
 ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།

ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ།

༢༡། གསུམ་པ་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་
 པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པའོ།

གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ།

༢༢། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་རྩོམ་རིལ་བྱ་བས། འགྲོ་བ་འདི་
 དག་རང་བཞིན་གྱིས། སྒྲུབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་ནི་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་
 མ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངོ་མཁེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུར་
 ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་ཏ་
 ཅང་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྩོམ་འཆང་གི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་འཆང་
 དངོས་ཡང་ཡིན་འཁོར་བ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཁོར་
 བའི་སྒྲུག་བསྐལ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྩོམ་འཆང་ཡིན་པས་ལྷབ་པར་འཇུག་ཏེ།

ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་རེར་མ་བསྒྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་
ཆ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སྟགས་སུ་འང་འདྲོད་དགོས་ལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ན་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དངོས་མ་ཡིན་པ་འགལ་བས་འཁོར་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རང་
ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་རང་ཡང་མ་ཤེས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་
ཤིན་ཏུ་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདྲོད་པས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཅི་འང་མེད་པར་
འདྲོད་དགོས་པས་ལུས་དགྱིལ་ལན་གཅིག་བརྗེ་འཕྲོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གང་ཡང་བསྒྲུབ་
མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡང་སྤྲོ་ཞིང་ལམ་བསྒྲུབ་ནས་ས་ལམ་རིམ་
ཅན་ཏུ་བགྲོད་དགོས་པར་འདྲོད་པ་རིག་པ་རྣལ་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་ལམ་གྱི་འཕྲོ་བ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའི་བརྒྱ་གཅིག་ཀྱང་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ཐོབ་ཀྱང་ད་
ཏུང་སྟགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ལས་ཆེས་དམན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས་ངོ་
མཚར་ཏུ་ཐུར་བ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་དེ་
དང་དེ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་མི་གསལ་ཞིང་མངོན་ཏུ་མ་ཐུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལམ་བསྒྲུབ་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཡོད་
པར་འདྲོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་གྲུ་མ་མཉམ་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཡོད་
ན་སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲོངས་པའི་མཚམས་མེད་ཡིན་
པས་བྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་བྱེད་པ་སོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་
ལ་སྟགས་པ་མཐའ་ཡས་མོད་ཟད་པར་བརྟོད་ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། ལྷན་སོ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་
གང་བསྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ནང་

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་དེ་དོ་མཉམས་པ་ཉམས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་
 ཞེ། རྒྱགས་འདི་དག་ལ་སྤྱད་གཞི་མ་དག་པའི་སྡོད་བཅུད་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས།
 སྤྱད་གཞི་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྟགས་སྡོད་པའི་སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཀྱི་ནམ་
 དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་མ་སྡོད་བས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
 བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པ་སོགས་སྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བའང་སྟགས་པ་མཁས་པར་
 ཁས་འཆེན་མི་མཁས་པ་སྟེ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཤིག་ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་
 དུས་ན་ལྟ་དངོས་ཡིན་དེ། གལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན་སྡོད་ཡོག་ཤེས་སྟེ་
 འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་ཟེར་བའང་གོང་དུ་བརྟེན་པའི་
 རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་མདོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་
 ལྟ་སྟག་མོས་ཀྱི་མདོད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར། རྒྱག་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ནས་སངས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཟིན་པས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་
 དང་། དབང་བསྐྱུར་མ་སྟོབ་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱག་རྒྱུ་དག་མ་ཆར་བའི་
 སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ན་ཡོག་ཤེས་སྟེ་འགྱུར་བས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྟེན་ན་ཅི་སྟེ། གཞན་ཡང་མིས་སྟེ་སྟགས་སྟེ་སོགས་
 ཀྱང་རབ་གནས་ཟིན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སྟེ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅ་
 མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་བསྐྱོམ་ནས་མཆོད་པ་འབྱུང་བའི་
 ཆོ། བསྐྱོམ་པ་ལྟར་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པས་ཞིགས་ལ། མེད་
 བ་ཡོག་ཤེས་སྟེ་མོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་པར་
 མཛུངས་ཤིང་།

དབང་བསྐྱུར་བའི་ཆོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུང་དབང་བསྐྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་མ་མི་བསྐྱོད་
 པར་གྱུར་ཟིན་པས། ད་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་གི་དབང་ལ་སོགས་པས་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་

མ་སྒྲུབ་དགོས་པ་འགལ་ཞིང་། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་རང་གི་ལུས་མཚན་
 དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་གྲུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡང་
 མེད་པར་སྦྱང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ལས་འཆེ་བ་ནི་མངོན་
 གྲུམ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་ལ་དེའི་ཆེ་
 སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་དེའི་ཆེ་སངས་
 རྒྱུ་ལེ་བས་སྒྲུབ་པས། བམ་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། གྲུབ་མཐའ་དཔ་པས་
 དཔེན་བཅོས་པས་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག འདི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་གང་དག་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ནག་བརྟན་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་བསྟོད་པར་སྒྲུ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་གང་ཡང་དཔྱད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
 འདུན་པས་འགོ་བ། ཞེ་སྣང་གིས་འགོ་བ། གཏི་ལུག་གིས་འགོ་བའོ་ཞེས་སྟོགས་པའི་ཆེ་དེའོ།
 །གལ་ཏེ་མང་དུ་སྒྲུས་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འགོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ལྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་དཔེར་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་
 མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུའི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཁས་མི་
 ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེའི་སྟོན་པ་ཅོས་མ་ཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་
 ཏེ། ལུལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ལྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དཔེར་
 མེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ལུས་གདོད་མ་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
 ལྟ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་བསྦྱིད་པར་བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བ་མཚོག་དུ་སིམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་དག་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྟ་རྣམས་ལྟ་རང་རང་གི་སྒྱུའི་རྣམ་
 པར་བསྒྲུམ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པའམ་དོད་དུ་མོས་པ་ཙམ་
 བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་མི་བསྒྲུམ་མོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་རྣམ་
 པར་བསྒྲུམ་མི་དགོས་པར་ངོ་བོ་འམ་དོད་དུ་བསྒྲུམ་པས་ཆོག་ན་ལྟ་ལའང་དེ་ལྟར་བསྒྲུམ་

བས་ཚོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་
 པར་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འང་། ལུས་འདོམ་གང་གྱ་བཞི་པ་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱ་བྱང་གིས། ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམ། བྱ་བཞི་པ་དེ་རྣམ་
 པར་དབྱེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྤྱ་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་དང་།
 བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། ཁངས་རྒྱས་ཀུན་
 གྱིས་ཡང་དག་བཅེན། ཞེས་དང་། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྟོམ། ཞེས་ལུས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡང་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་བའི་སྒྲ་
 མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོན་མེས་དཔལ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོགས་སྤྱི་རྣམ་པར་
 འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི། དབྱེ་བཤེས་པས་
 ལྷར་མཛད་སོགས། གཞོད་མཛེས་པར་དུ་ས་བོན་གྱི། དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་གོད།
 ཅེས་ས་བོན་ཅམ་དགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་
 དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་བཀོད་པ་ལྷ་དེ་དང་དེར་མོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་
 རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡལ་ལ་དོན་མེད་མ་ལྷ་
 འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུལ་ལྷ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བཀོད་ཅིང་བྱང་མེས་ཀྱི་
 ས་བོན་ཡབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བཀོད་ནས་ཡབ་ལུས་ཞལ་སྐྱར་བ་ན། སྤྱི་མཆེད་ལ་བཀོད་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞལ་སྐྱོར་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་བྱས་སུ་ཡང་ཡབ་
 ཀྱི་ལུས་ལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་མ་ལྷ་མ་གསུངས་སོ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་
 ཡབ་ལ་ས་སྤྱིང་སོགས་གཞུགས་དོན་མེད་སོགས་དང་ཞལ་སྐྱོར་དུ་འགོད་ན། ལུས་ལ་འང་
 གཞུགས་དོན་མེད་སོགས་ས་སྤྱིང་སོགས་དང་འཕྱུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྷ་
 ན་ཡབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་དང་འཕྱུད་པ་འགོད་དགོས་པ་དང་།
 ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་ལ་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་འཕྱུད་པ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ།
 རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ལུལ་ལྷའི་ལྷ་མོ་རྣམས་བཀོད་པ་ནི་
 ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷན་མ་ལ་མོགས་པ་བཞི་ལྟེ་བ། ལྷིང་ཁ། མགྱིན་པ། ལྷི་པོ་ནམས་སྤྱུ་འགོད་པ་ཡང་
 མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བྱས་སྤྱ། ལྷན་དང་ལྷ་མ་གྱི་དང་ནི། རྟེན་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།
 རྟོལ་མ་ཡང་ནི་སྤགས་པ་ཡིས། ལ་ལ་མོགས་པར་ནམ་པར་འགོད། ཅེས་འབྲུང་བ་བཞི་
 གནས་སྤྱུ་ལྷ་མོ་བཞི་དགོད་པར་བཤད་པས། མ་རྒྱུད་གི་གནས་འདོམས་སྤྱུ་ལྷན་མ་དང་།
 རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གི་གནས་ལྟེ་པར་རྟོལ་མ་དང་། རྒྱུད་གི་གནས་ལྷིང་ཁར་ལྷ་མ་གྱི་དང་། མེ་
 རྒྱུད་གི་གནས་མགྱིན་པར་གོས་དཀར་མོ་དགོད་པར་རིགས་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་དག་ནི་
 ལོག་པའི་གདམ་གྱི་ལྷོར་བཤུ་སྤྱུ་ལྷི་ལྷ་མ་མདོར་བྱས་ལས་ལྷ་མ་གྱི་ལྷ་མ་ལ་ལྷ་དགོད་
 པ་གསུངས་པའི་སྤྱུ་བས་སྤྱུ། ལྷ་མོ་དོ་རྟེ་གཞུགས་ལ་མོགས། རྟེ་ཉིད་ལ་ནི་ནམ་བསམས་
 ལ། ལ་ལྷིང་ལ་མོགས་དེ་ནམས་དང་། རྟོལ་མ་པར་འབྲུག་པར་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་པས་
 ལྷ་མ་གྱི་ལྷ་མ་ལ་དོ་རྟེ་མ་ལྷ་ས་ལྷིང་མོགས་གྱིས་འབྲུད་པ་འགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 པས་ཡབ་གྱི་ལྷ་མ་ལ་འདར་ས་ལྷིང་མོགས་དོ་རྟེ་མ་ལྷ་ས་འབྲུད་པ་དགོད་དགོས་པར་འབྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གཞག་རིམ་པར་དོ་རྟེ་མ་ལྷ་དགོད་པར་བཤད་པ་ཡབ་ལྷ་མ་གཉིས་
 ཀའི་ལྷ་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་དངོས་སྤྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མ་
 གཞག་རིམ་པ་ལས་ལྷ་མ་འགོད་པ་སྟོན་པའི་མཆམས་སྟོར་དུ། དེ་ལྷ་རྒྱུར་པའི་རང་གི་ལྷ་ས་
 གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་མ་པོ་དང་འམས་དང་སྟེ་མཆེད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ནམས་དགོད་
 པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ། ཞེས་སྟུབ་པ་པོ་རང་གི་ལྷ་མ་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ལྷ་མ་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་ཡང་སྟོན་ན་ཁོ་མོ་ནམས་
 གྱུང་སྟོན་རིགས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུས་ལ་བྱམས་པ་མོགས་འགོད་པ་
 བཤད་པའི་རྟེན་མོགས་ལ་དོ་རྟེ་མ་ལྷ་མ་འགོད་པ་བཤད་ནས། དེའི་རྟེན་མོགས་ལ་ཡན་ལག་
 ལ་ཁོ་པོ་བརྟུ་འགོད་པ་བཤད་པས་ལྷ་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྤྱུ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

མིག་མོགས་ས་ལྷིང་མོགས་ལྷ་མ་ལྷ་ས་འབྲུད་པ་བྱེད་ན་ཡན་ལག་ལ་ཁོ་པོ་བརྟུ་ཁོ་
 མོ་བརྟུས་འབྲུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལྷ་ས་དགྱིལ་གྱི་ནམ་གཞག་མ་
 ཆགས་པ་སྟེ། རང་གི་ལྷ་མ་ལ་སྤྱུང་གཞིའམ་ལྷ་བསྟུབ་པའི་གཞི་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 དབང་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་ལ་ལྷ་མོ་མོར་ཡོད་ཅིང་། ལ་ལྷིང་མོགས་ལྷ་དང་དོ་རྟེ་མ་ལྷ་ཡང་དབང་

ཡུལ་སོ་སོ་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་རོ་ལངས་མ་བསྐྱབ་གཞི་ལག་པ་
གཡས་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཚུགས་ལ་
ཡང་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རིགས་ལྡ་འགོད་ཀྱི་ཡུམ་བཞི་མི་འགོད་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡུམ་
བཞི་འགོད་ཀྱི་རིགས་ལྡ་མི་འགོད་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ས་
སྒྲིང་སོགས་འགོད་ཀྱི་རྗེ་མ་ལྡ་མི་འགོད། ཡུམ་ཀྱི་ལུས་ལ་རྗེ་རྗེ་མ་ལྡ་འགོད་ཀྱི་ས་སྒྲིང་
སོགས་དགོད་ཏུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆུངས་པ་བརྟེན་ན་རྗེ་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་སྒྲོས་
ཤིག གཞན་ཡང་ཡུམ་ཀྱི་ལུས་ནི་མདོར་བྱས་སོགས་ལས་གཙོ་བོར་ལས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ལ། དེའི་ཆེ་ལས་རྒྱའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ས་སྒྲིང་སོགས་སྒྱུ་མི་བསྐྱབ་ན།
རྒྱབ་པ་པོའི་མིག་ས་སྒྲིང་ཏུ་བསྐྱབ་པས་ཐུག་རྒྱའི་མིག་ས་སྒྲིང་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་པ་དང་།
ཐུག་རྒྱའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཞུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལྟར་བསྐྱབ་པས། རྒྱབ་པ་པོའི་རྒྱད་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་གཞུགས་སོགས་ལྟ་སྟེང་ཞིང་ཕྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་པ་གཞན་གང་གི་གནས་ཡིན་ནོ།
ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཡུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་
སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་བྱངས་ནས་རྣམ་གཞག་དང་སྟོན་
གསལ་གཉིས་ཀ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་རྫོབ་དཔོན་ཡུམ་
འདི་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། ཞེས་ལྟ་སོ་གཉིས་འགོད་པའི་གཞིར་ལྷུང་
པའི་ཡུམ་ནི་རྗེ་རྗེ་རྫོབ་དཔོན་གྱི་ཡུམ་སྐྱུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཡུམ་
ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་སྐྱ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཡུམ་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲིབ་གངས་ཀྱིས་བྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་
གངས་བསྐྱབ་ན་བྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ལས་ཆེས་མང་བ་འགོད་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་གྱི་ལྟ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་ལྟ་སོ་སོར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་པཤད་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་མདོར་བྱས་ལས་ཡབ་ཀྱི་ཡུམ་དཀྱིལ་ལ་རྗེ་རྗེ་མ་
ལྡ་དགོད་པ་དངོས་སྒྱུ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡོངས་སྟོན་པ་པོ་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་ན་ཡོངས་
སྟོན་བྱ་ཡུལ་ལྟ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་གོ་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་འད། ལྷག་མོས་ཡུམ་ལ་
བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་མ་ལྡ་རང་གི་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྟོར་བྱངས་ནས་རང་རྒྱད་ཀྱི་
གཞུགས་སོགས་ལྟ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྟོས་པར་གསུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་

དགོངས་མོ། །ལུས་ལ་ལྷ་མི་འགོད་པར་ལྷའི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་འགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་
 ལས་སྒྲིལ་ག་རྟ་བཀོད་ནས་ནི། །ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་ནམ་པར་བསྒྲོམ། །མི་ནི་ན་བ་དག་ལ་དགོད།
 །བྱག་ན་དོ་རྩེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གྲིས་ལྷ་བསྒྲོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷ་བཀོད་པ་ལས་སྤང་པོ་
 ལྷ་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་ལ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་གྲིས་ལྷ་
 ཉིད་དགོད་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་དང་རྟ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་གྱི་
 ལེའུ་བརྒྱུད་པ་ལས། རྟ་མའི་དབུས་བར་སྐྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཆོ་གསེས་པས་ཡང་ན་
 ཀྲང་པའི་བར། །ཞེ་བ་རྟེད་པ་གསང་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རིགས་ལྷ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་
 རབ་རྟ་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེ་ལས་གསུངས་པ། དེའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་
 ལས། རྒྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་རིམ་གྲིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་
 པ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་བྱག་རྒྱ་རིགས་ལྷར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟ་མའི་དབུས་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིང་ཁའི་གནས་མོ། །བར་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དེ་སྤྱིད་གྱི་བར་འདིར་ཡི་གེ་རྩྱ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ། །སྐྱི་གཙུག་
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྒྲས་སྒྲ་ཉེ་བར་མཆོད་ཏེ། སྐྱའི་མཐའ་སྟེ་སྐྱའི་སྐྱེ་
 གནས་རི་སྤྱིད་པའི་བར་རྟ་ཡི་གེ་མི་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དགོད་དོ། །ཆོ་ག་
 གས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསེས་པས་མོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིང་ཁ་དང་
 སྐྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྒྱག་མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་
 ལྷ་ལས་བྱང་བའི་འོད་དཔག་རྟ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །རྟ་དང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟ་
 པ་དང་བསྐྱའི་ཅའི་བར་རྟ་ནི་རྟ་དང་པའི་བར་རོ། །དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རྟ་དང་པ་གཉིས་
 སུ་ཞེས་བསྐྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་རྟ་ལས་བྱང་བའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དགོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེ་བ་རྟེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་པ་མི་མདོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གནས་འདི་དག་རྟ་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དགོད་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ།
 རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་

པ་དང་། དེའི་རིགས་ནམས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཚོགས་རིགས་ལྔའི་བདག་
 ཉིད་དགོད་པ་རི་ལྟ་བུར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་
 བྱང་བའི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་
 ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལྟ་
 འགོད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པས་ནི་འགྲེལ་པ་སློན་གསལ་
 མ་མཐོང་བ་གོ་བར་བྱས་སོ། དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ས་བོན་གྱི། དགོད་པ་ཡང་དག་
 ཉིད་ཏུ་དགོད། ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བྱང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བཤེས་པས། ཐོག་མར་
 ལུས་སོགས་ནམས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ས་བོན་ལས་བྱང་བའི་ལྟ་
 གནས་དེ་དང་དེར་དགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ས་བོན་རྒྱང་པ་འགོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 འོ། །ས་བོན་དགོད་པར་བཤད་པས་ལྟ་མི་འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་
 མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ་མིན་ཏུ་ཅིང་བའོ། དེ་ཡང་བྱངས་མ་ཐག་པའི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་
 ལུང་འདིས། རྣམ་སྣང་སྒྲ་མཆམས་ནས་སྤྱི་པོའི་བར་དང་། འོད་དཔག་མེད་སྟོག་མ་ནས་
 སྒྲ་མཆམས་བར་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱིང་ཁ་ནས་སྟོག་མའི་མ་མཐའ་བར་ཏུ་འགོད་པར་
 བཤད་པའི་རིགས་འགོས་སྒྲར་ན་སྤྱིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། ལྟེ་བའི་མ་
 མཐའི་མཆམས་ནས་བསྐྱེད་ཅ་བའི་བར་ལ་དོན་གྲུབ་བཞོད་པས་ཆོག་པར་སྣང་ལ། བྱངས་
 མ་ཐག་པའི་སློན་གསལ་གྱི་ཆིག་ཟེན་ལྟར་ན་ལྟེ་བ། རྟེན་བ། གསང་གནས་གསུམ་ལ་བྱུབ་
 པར་རིན་འབྱུང་དང་། བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་རྟེན་མེད་པར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པར་སྣང་སྟེ་དེ་
 གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །སྒྲན་མ་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་
 པར་བཤད་པས་གསང་གནས་སོགས་སུ་དགོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཉིད་ཅག་རྒྱད་
 དོན་ལ་ཞིབ་པར་འབྱེད་པའི་སློང་དང་མི་ལྟན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲོགས་པ་འབྱུང་བ་
 བདེན་འོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྟར་བྱེ་བའི་ས་རྒྱང་བྱར་ཐེལ་གྱི་
 གནས་གསང་གནས་དང་། མཉམ་གནས་རྒྱང་གི་རྒྱང་གི་གནས་ལྟེ་བ་དང་། ཐོག་འཛིན་
 རྒྱ་རྒྱང་གི་གནས་སྤྱིང་ཁ་དང་། ལྟེ་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་གནས་མགྲིན་པ་དང་། ལྷབ་བྱེད་ནས་
 མཐའི་རྒྱང་གི་གནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲན་སོགས་བཞི་ས་ལ་

མོགས་པའི་ཁམས་བཞིར་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་དང་སྤྱན་མོགས་བཞི་
 སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཆ་དང་། གཤེར་བའི་
 ཆ་དང་། རྩོ་བའི་ཆ་དང་། གཡོ་བའི་ཆ་རྣམས་ལ་སའི་ཁམས་ལ་མོགས་པ་བཞིར་བྱས་ནས།
 དེ་དག་ལྟ་མོ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཞག་ན་ནི། ཅུ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
 གི་ཁམས་གཅིག་ལུང་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་མའི་བསྐྱེད་གཞིར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ས་
 རྒྱུང་ལས་སྤྱན་མ་བསྐྱེད་པ་མོགས་བྱར་མི་ཅུང་ཞེ། སྤྱིར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་ལ་སྤྱི་བའི་མཆོན་ཉིད་
 མ་ཆང་བའི་བྱིར་རྟོ། དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ནི་ས་དང་ས་རྒྱུང་གི་ཤན་མ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་ནས་མཁའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནས། སྤྱིར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་ལའང་སྤྱི་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་ན་ས་རྒྱུ་མེ་རྒྱུང་བཞི་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་གྱི་འགལ་
 འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུ་ལ་གཏན་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་མདོ་རྒྱུད་གྱི་དོན་འབྲེལ་པ་ལ་སྤྱིར་
 ལས་རྒྱུང་རྒྱུར་གྱིས་ཤིག་ འོན་ཀླབས་འདིར་སྤྱི་བའི་ཆ་ལ་སར་བཞག་པ་མོགས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གཤགས་པས་རྩོམ་མེས་པ་དཔལ་ལྷན་
 ཐབས་ལས། ལུས་ལ་སྤྱན་མ་མོགས་བཞི་འགོད་པའི་སྐབས་སྟ། མོ་དུ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་
 མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། བརྩ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོལ་མ་རྒྱུང་
 གི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། བཀོད་ནས་སྤྱི་བའི་དང་། གཤེར་བའི་དང་། རྩོ་བ་
 ཉིད་དང་། གཡོ་བའི་དང་དུ་རབ་རྩ་བས་མ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བཤད་
 རྒྱུད་རྩོམ་མེས་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་འདིའི་ཤ་མོགས་ས་ཁམས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལུས་
 སྤྱན་བཞུགས་སོ། གྲག་མོགས་རྒྱལ་ལོ་ཁམས་ལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལུས་སྤྱི་བའི་བཞུགས།
 རྩོ་བ་ལ་མོགས་མེ་ཁམས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལུས་ལོས་དཀར་བཞུགས། བསྐྱོད་པ་
 ལ་མོགས་རྒྱུང་ཁམས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལུས་སྒྲོལ་མ་བཞུགས། ཞེས་ཆེས་གསལ་
 བར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཤ་ས་རྒྱུང་དང་། གྲག་མེ་རྒྱུང་དུ་ཤེས་རིག་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཞིག་
 ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དེས་ན་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་མིམ་པའི་སྐབས་སྟ། ས་རྒྱུ་མེ་རྒྱུང་མོགས་
 མིམ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཆ་ལ་མོགས་པ་ལ་ས་ལ་མོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་
 དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་མིམ་པ་
 དང་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱན་མ་ལ་མོགས་པ་བཞི་ཡང་མིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

ཁམས་ལྷ་བ་ཐིམ་པའི་སྒྲུབས་སྒྲུ་མ་ཚུ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིག་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་
ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རགས་པ་ཐིམ་པའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟ་བུའི་ནམ་དབྱེ་དག་མཐེས་ན། རགས་པ་ཐིམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཐིམ་པ་ཅམ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡང་མི་ཐེས་ན་རྩོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་རྩོགས་པར་ལྟ་གཤམ་འབྱུང་།
སྤྱོད་པ་ཐིམ་ཞེས་པ་ཡང་མ་ཚུ་མེ་གསུམ་རགས་གིང་། དེ་ལས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལྷ་བ་ཡིན་
གྱི། རྒྱུད་རང་གི་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་པས་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
དོ། རྩེ་པའི་རྒྱུད་ལྡེའི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དང་བྱེད་ལས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་
པ་མཐུན་པ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ས་རྒྱུད་སོགས་སྒྲུབ་ཞབས་གི་ས་
ཡང་ཡིན་རྒྱུད་ཡང་ཡིན་པས་ས་རྒྱུད་སོགས་སྒྲུབ་ཞབས་པ་མ་ཡིན་ལ། ས་སེར་གྱི་རྒྱ་དཀར་
གོ། རྒྱུད་ལྡེར་ཁྱུར་བྱས་པ་ཡང་། འདིག་རྟེན་གྱི་འོག་གཞིའི་དབྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་
དོག་དང་བསྐྱུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི། ས་སྟེང་གི་ས་རྒྱུད་གསུམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཁ་དོག་དང་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུས་གྱི་ས་ཁམས་གྱི་གནས་གསང་གནས་ན་ཡོད་
པ་དང་ལྟེ་བ་ན་འང་ཡོད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲུ་ཏེ་ལས། ལྟེ་བ་སའི་
གནས་སྒྲུན་མ་དང་། སྒྱི་གཙུག་རྒྱུད་གི་གནས་སྒྲུ་སྟོལ་མ་འགོད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་
འཆད་སོམས་གིག་ཡང་ཁ་ཅིག་མོ་རྩ་རྟེ་ཞེས་པ་ལས་སྒྲུན་མ་དང་། དེ་ཁྱུ་རྟེ་ལས་སྒྲུ་
མ་གྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒྲུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་གྱིས། ལྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་
བོན་དགོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྟེ་གཞན་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་
མཆོད་སྒྲགས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟེ་གཞན་ནམས་
ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྟེ་མོ་བཞི་སྟོས་སྒྲུ་མཆོད་སྒྲགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་
ཅིང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཁོ་ན་རྟོ་རྟོ་ཐེམས་དཔའི་རྒྱུབ་ཐབས་ལས། མོ་རྩ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲུན་མ་སའི་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་སོགས་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུབ་ཐབས་མདོར་
བྱས་ལས། གཏི་ཐུག་དག་འཕྲོགས་སྒྲགས་གྱིས་ནི། ཁ་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག་ ཅེས་
གསུངས་པ་ལ་གཏི་ཐུག་དག་འཕྲོགས་སོགས་ནི་སྒྲུན་མ་སོགས་གྱི་མཆོད་གྱི་ནམ་གངས་ཡིན་

གྲོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་མ་སྟེ། དེ་མའི་ཁམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་གཏི་ཐུག་
 དགའ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་འོ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དག་པ་རྣམས་ལས། མོ་
 རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་མ་མའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བས། མོ་རྒྱ་
 ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱན་མ་ཞེས་བྱེད་ཆོག་ཡོད་པར་འདྲན་པ་མ་དག་གོ། མདོར་བྱས་ལས།
 གཏི་ཐུག་དགའ་སོགས་སྟགས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཏི་ཐུག་དགའ་མ་སོགས་
 དགོད་པར་བྱའོ། ཁང་གིས་ན། ས་བོན་གྱི་སྟགས་ཀྱིས་ནིའོ། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྟགས་ཡིན་
 བ་མཆོད་སྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་འདྲིན་ཅིག་ཡང་འབྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་ལས། མིག་
 གཤམ་ལ་མའི་སྒྲིང་པོ་དང་། གཡོན་ལ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་འགོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི།
 བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་མིག་དབང་གཉིས་ལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་
 སྒྲིང་པོ། དེ་ཡི་རྩ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། བདེར་གཤེགས་བྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ། ཞེས་སོགས་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཐུན་སྦྱལ་ལོ། ཡང་བོད་ཀྱི་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་མཆོག་ལ་
 ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་ཀྱང་། གསང་འདུས་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་མདོར་བྱས། མདོ་བསྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས། རྫོན་གསལ་
 སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སྦྱ་བ་ནི། རྣམ་བཞག་རིམ་པ་ལས།
 དང་པོ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་
 དག་བཅུམ། ཁྱ་བཞི་པ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། ཁལ་ལས་ཁང་ལྷར་སྤང་བ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཡི་སྦྱ་དགྲིལ་འཁོར། དེ་སྐད་དུ། ལྷ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་
 དུ་བརྟག། ཅིས་འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བཞིན་
 དུ་བྱུང་བྱལ་དུ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སྤྱན་པར་སྟོན་པའོ། ཅི་སྟེ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
 རང་གི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་པའི་རྡོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་དུ་བསྐྱོམ་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོན་
 བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་
 སྟེན་རྣམ་དག་ག། རེ་ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། བྱང་པོ་ལྷ་ནི་ཡང་དག་པར། རྣམ་དག་

ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད། །དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ། །དང་པོའི་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསང་འདུལ་ལས་གཞན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དང་
 པོ་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱོམ་ཤིག་ དེ་བས་ན་སྒྲ་མའི་མན་དག་དང་བུལ་བ་དང་།
 རྒྱད་ལྗེ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཇི་མ་མེད་པའི་
 རིགས་པས་གསུང་རབ་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་དང་བུལ་བ་དག་གིས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ལས་
 རིམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་བཅོས་ལྟེ་འདུག་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་སྒྲ་
 འབྲང་བ་འཆད་པ་པོ་སྦྱང་ཁམས་གང་ཆེ་འགན་པ་སྦྱར་ལེན་པ་དག་གི་ཁ་ཅམ་ལ་བསྟོ་བས་
 ཆིམ་པ་དག་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཐན་གདགས་པ་ཆེན་པོར་འཇུར་རོ། །

རང་གི་ལུགས་བཞག་པ།

༣༩། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 བསྐྱབ་ཚུལ་སྦྱར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་མ་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་
 པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས།

ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱབ་ཚུལ་སྦྱར་བཤད་པ།

ལུས་བརྟེན་པ་སྦྱར་བསྐྱེད་ཚུལ།

༣༩། །དང་པོ་ནི། ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་སྒྲ་
 བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་སྒྲ་དེ་དང་དེ་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་བྱས་
 བས་སྒྲ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱད་ལྗེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུས་
 དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པར་འཇུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་བྱིས་ལ་
 སོགས་པའི་བྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། ལྷ་
 གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོན་དང་རི་མོ་
 མཐན་ལ་སོགས་པས་གསར་དུ་བཅོས་ནས། དེ་དག་ལས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་

བཅོས་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་པ་དང་། ལུས་དགྲིལ་ལ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གསར་
 ཏུ་མ་བཅོས་པར་མ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཏུས་ནས་རྫོགས་པར་བྱལ་བ་ཡོད་པ་དག་བསྐྱབ་
 གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལས་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱབ་པས་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དགྲིལ་ལའོར་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་རང་གི་
 ལུས་བྱལ་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། བྱལ་པའི་
 དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་ལའོར་གང་ལས་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་རྩལ་ཚོན་སྟགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དག་ལ་མ་བསྐྱབ་པའི་གོང་ནས་དགྲིལ་ལའོར་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །

བསྐྱབ་བྱིན་ནས་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཕྱི་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
 རྫོས་བཅོས་པ་དང་རྫོས་བཅུགས་པ་ཅམ་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་པས། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་།
 དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཅམ་ལས་བྱུང་པར་མེད་ན། རྫོབ་
 དཔོན་རྡོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་པས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་གཏུལ་བྱའི་དབང་ལས་
 འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལུས་
 དགྲིལ་ཉིད་བཅོས་མ་ཕྱིའི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱབ་
 གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་མཚོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་བྱང་བ་ཡིན་
 ཏེ། མཚོག་གི་དངོས་བྱལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙུ་བོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་
 བྱང་པའི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལས་ཏུང་ཏུ་བྱུར་ཏེ། ལུས་
 ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བདེ་སྟག་ཏུ་སྐྱེ་པའི་སྒྲིན་
 བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུར་ལ། རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་སྟགས་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་། བསྐྱོར་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དབང་བསྐྱར་བ་སྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 བསྐྱབ་ལུས་པ་ནི་ལུས་དགྲིལ་དང་འདྲ་ལ། རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་
 ནས་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་དེ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་། མཁས་པས་ཐབས་བཅོས་མ་གཉིས་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱབ་པའི་

ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མི་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་དོན་མཐོང་
གྲོལ་བྱེད་རོ། ཞེས་པ་སྟེ།

ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་
བའི་བྱེད་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་འདི་མཚོག་ཏུ་སྒྲིབ་
བྱེད་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད། ཞེས་པའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་བྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སོགས་
ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟ་དེ་
དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འོ་ན་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་
དེ། དཔེར་མཚོན་ན་རང་གི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིག་སྒྲིུ་ཏུ་གྱུར། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྟོང་ཏུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་སྒྲིུ་རང་གི་སྒྲོས་
གཞི་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ས་སྟོང་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་སྟོང་རང་གི་མིག་
དབང་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་སྟེ། ལྟ་ལུས་ལ་བཀོད་ཆར་ནས་
རང་གི་བྱང་སོགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ནི་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་
ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་
བྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་སྟེ། བྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ཡང་། བྱག་
རྒྱ་དེ་ལས་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་བྱང་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་པོན་
དང་། དེ་ལས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་ཏུ་འགྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཡེ་རྒྱལ་ནི་
བསྐྱེད་གཞིའི་ལུས་སྒྲོས་བཅོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གནས་ལ་བྱུང་པ་མེད་པས།
དེའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལུས་དགྲིལ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ།

༣༡། འོ་ན་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་བསྐྱེད་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ཡང་སྔ་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་དབྱུང་ན་གནས་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱུར་བའི་ལུས་
གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་ནམ་བསྐྱོམ་པ་ནས། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་བྱུལ་
ཏུ་བསྐྱོམ་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་གི་གཙོ་བོའི་གོ་སར། ལུས་

རེ་གཏི་ཅིག་པ། ལྷ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གུ་མོ་བླ་བ་བླ་བྱེད། རྩེ་དང་མཚུ་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན།
 ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྩོམ་པ་བཤད་པར། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་སྒྲིམ་ནས། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བྱ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲིམ། བཅིངས་པ་ཐིག་སྐྱད་རབ་རྩ་
 ལྷན། ཤིན་རྩ་མཚམས་མེད་བརྟན་པར་བཅིངས། གྲུར་ནི་རུས་པའི་ཐེང་བཞིད། ཅིས་པ་
 ཅོམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་དེ་འདྲ་བ་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 ཤིན་རྩ་མད་དེ། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཤོད་
 ཅིང་། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་ཕྱི་དགྲིལ་ལ་འགོད་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པ་སོགས། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྷན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ཐོབ་ལའང་
 མེད་ཀྱང་། ལུས་དགྲིལ་དང་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཅོམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་མ་ཐུང་པའི་སྒོས་
 བདགས་ལ། མན་དག་མཆོག་རྩ་མིང་བདགས་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་དུ་མ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་
 བསྐྱབ་ཚུལ་ནམས་ལ་སྣང་སྟེ། འདྲིར་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །

ལུས་གྱི་གནས་གང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་བསྐྱེད་པ།

༢༢། གཉིས་པ་ལུས་གྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་ས་ཐོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་
 བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་གྱི་ཆ་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། བཤད་
 རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲུང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྐྱར། ཁང་ས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ཡང་
 དག་བརྟེན། བྱར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱབ་དང་། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། རྩེང་
 འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། རྩྭ་ཡི་ཅེ་མའི་དབྱིབས་གྱིས་ནི།
 རྩ་བམས་བཞིར་ནི་བརྡོད་པར་བྱ། བླ་བ་རྒྱ་མར་ཡང་དག་བཤད། རྒྱས་པར་ལྷུར་བ་བླ་བ་
 ཐུང། ཆ་ནི་རྒྱ་བ་ཐུང་བ་དང་། བྱམ་པ་སྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད། རྗེ་རར་བརྒྱ་དཔུང་ལག་
 རར་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ནམ་པར་བཤད། རྒྱ་ཡི་ནམ་ཤེས་པ་དན་དང་། རྩྭ་ཡི་ནམ་ཤེས་མེ་
 ཏོག་འཕྲེང་། རིན་ཆེན་པ་གུ་ཐུ་ནམ་ཤེས། ལུས་གྱི་ནམ་ཤེས་དར་འཕེན་དང་། ཡིད་གྱི་
 རམ་ཤེས་རི་དྲགས་སོ། བིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དང་། རྩ་བ་ཀྱན་ནས་རྡོ་རྗེ་ནམས།
 རྩྭ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད། རྩེ་ནི་རིལ་བུ་ནི་གསུངས། ར་ཡབ་ལ་སོགས་ནམ་དག་པ།

ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པར་གསུངས། རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་
ནི་ཡང་དག་ཅེན། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ནམ་དག་པ། རེ་ག་ལྡར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ལྷུང་པོ་ལྡ་
ནི་ཡང་དག་ལ། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྡན་ཅི་བྱེད། རེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ།

དེ་ལ་ཆ་ཞེས་པ་བྱུང་སེམས་དཀར་པོའི་ཆ་བརྒྱུག་གོ། རྣ་བ་ཀྱན་ནས་དོ་རྩེ་རྣམས།
ཞེས་པ་ནི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལས་མཚམས་ཀྱི་ཟུང་དོ་རྩེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའོ། ལྷ་ཅེ་བཞི་
ལས་རྟ་བབས་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་ཅེ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཅེ་གསུམ་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་ཅེ་བསྐྱན་པའོ། ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་ལྷ་ཅེ་ལུས་ཀྱི་
སྤྲ་བཤད་གཞི་དང་འབྲུག་གཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། དེས་ན་ལྷ་ཅེ་གསུམ་
ནི། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་ལས། ལྷ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གསང་བ་སྤྱིང་ཁ་གདོང་སྤྱི་
མིང་། ཞེས་བཤད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི། པད་འདབ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་ལ། རྩ་ཡི་
འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར། དེ་ཡི་ལྷེ་བ་ལྷ་ཅེར་བཤད། ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ལྷ་ཅེ་གསང་བའི་བྱག་པའི་སྒོ་དང་། སྤྱིང་ཁའི་ལྷ་ཅེ་སྤྱིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷེ་བ་དང་། གདོང་གི་ལྷ་ཅེ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་སྤྱི་བྱག་པ་གཉིས་འདོམ་པའི་སྤྱི་
སྤྱིང་དང་། ལྷེ་བའི་ལྷ་ཅེ་རྩ་འདབ་དུག་རྩ་རྩ་བཞིའི་ལྷེ་བ་རྣམས་སོ། ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སྤྱི་
ཞིང་། འདིར་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་
ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྟུམ་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རགས་པ་བེམ་པོའི་ལུས་འདི་ནི་ཤའི་ཁམ་ཚད་ལ་སོགས་པ་
ནས་རྩལ་སྤྱི་བར་ཀྱི་བར་དུ་བསགས་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཅིག་དུ་མ་བསགས་
པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་
པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ།

ས་བོན་གང་ལས་ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ།

༣༡ དེའི་རྩེས་སུ་བཞེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩེས་
ཞུགས་པས། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་ལྷ་བྱུར་ནི། ཞི་རྒྱུ་ལའི་འོད་འབར་བའི། དོ་རྩེ་སེམས་

དཔལ་ལྷན་པར་བསྐྱེད། རྩོམ་པར་ལོ་ལྷན་ནི། གཡས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསམ་པར་བྱ། རིལ་
 སྒྲིབ་ཆེན་རལ་གྱི་ནི། གཡོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསམ་པར་བྱ། རེ་ནས་སྤང་པོ་ལ་མོགས་
 པའི། རྩེ་བཤེས་པས་སྤང་མཛད་མོགས། གཞོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི། རོག་དཔ་
 ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད། རྩམ་སྤང་མཛད་པའི་ས་བོན་ནི། ལ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་མི།
 གཞུགས་སྤང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། སྤྱགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད། ལྷན་ནི་མགོན་པོ་འོད་
 དཔག་མེད། འདུ་ཤེས་སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད། མདོག་དམར་ལ་ལ་བསམས་ནས་ནི། རག་
 གི་དབང་ཕྱག་ཉིད་ཐོབ་འཇུག། མི་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཡི་གེ་རྩྱུ། རབ་རྒྱ་བཟང་པོའི་མཐིང་ཤིང་
 མདོག། རྩམ་ཤེས་སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད། སྤྱགས་པས་སྤྱིང་ཁར་རྩམ་པར་བསྐྱེད། རིན་ཆེན་
 མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྤྱུ། རྩོར་བའི་སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད། རྩོར་བ་དག་གི་རྩྱ་ཅན་ནི། ལ་དོག་
 སེར་པོ་ལྷེ་བར་དགོད། རྩང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་རྩྱུ། འདུ་བྱེད་སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད། ལས་
 གྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། སྤྱགས་པས་ལ་དོག་སྤང་ལྷུང་དགོད། གཉི་སྤྱག་དགའ་མོགས་
 སྤྱགས་གྱིས་ནི། ལ་ལ་མོགས་ལ་རབ་རྒྱ་གཞུག། སྤང་དགའ་དང་རྩོ་བ་དང་། རྩང་
 མོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྩོ་མིག་རྒྱ་བོད་ནས་ནི། ལ་ཡི་སྤྱིང་པོ་རྩམ་པར་བསྐྱེད།
 རྩོ་ནི་རྩ་བ་དག་ལ་དགོད། ཕྱག་ན་རྩོམ་པར་བྱ། རྩོ་ནི་རྩ་ལ་རྩམ་དགོད་དེ། རྩམ་
 མཁའི་སྤྱིང་པོ་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད། ལྷན་ནི་ལྷེ་ལ་བོད་ནས་ནི། རེག་རྩེན་དབང་པོ་བརྟག་
 པར་བྱ། ཡིད་ལ་རྩྱུ་ཡིག་བསམ་ནས་ནི། རེམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད། ཡི་
 གེ་མི་ནི་ལུས་ཀུན་ལ་འང་། རྩོམ་ནས་སྤྱིབ་སེལ་དྲན་པར་བྱ། ཡི་གེ་མི་ནི་ཅར་བཞག་
 རྩེ། རྩམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག། རྩེགས་ཀུན་ལ་ནི་སྤྱི་བོད་དེ། ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་
 བསམ་པར་བྱ། ལག་པ་གཡས་པ་གཤིན་རྩེ་གཤིད། གཡོན་པ་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱབ་པ། རྩ་
 མགྱིན་ལ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ། རྩོམ་པ་ནི་བདུད་རྩི་འབྱུང། རྩུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་
 པ། གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྩལ་པོ་ལོ། རྩམ་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི། རྩུག་པ་སྤྱིན་པོ་
 རྩོར་འབར་པ། རྩམ་མོ་གཡོན་པར་སྤྱིབས་པོ་ཆེ། རྩྱི་བོར་གཞུག་རྩོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར།
 གཞོད་མཛེས་རྩལ་པོ་བསམ་པ་ནི། རྩང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ། རྩེས་གསུངས་པ་
 རྩམས་གྱིས་གཞི་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་འགོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལས་ལྷ་གང་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་རྩམས་པ་ཆེ་བ་གསལ་བར་བསྐྱར་ལ། རྩོར་

བ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་ནི། ཁྱིམ་པས་ཆོར་བ་རྒྱ་དང་། ལྷ་ཡི་འབྲས་བུར་བཤད་པས། ཆོར་བ་
ཡོངས་སུ་ལུས་པ་ལས་སྤྱི་ཡིག་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་འབྲེལ་མེད་དོ།

འདིར་བྱམས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་དོར་འཕྲེང་ལས།
ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ། ཁྱིམ་དང་། རྩོམ་མེས་ས་
དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། བྱམས་པའི་ས་པོན་མོ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།
ཁྱིམ་གསུངས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་རྒྱས་པ་གཉི་ག་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། འདིར་ཁྱོ་བ་
བརྩའི་ས་པོན་མ་བཤད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་རྩ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྩོམ་མེས་དཔའི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས། རྩ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་བ་བརྩ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་པ་
འདིས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤེན་རྩེ་གཤེད། ཅས་སོགས་གསུངས་
པས་སོ། ཁོ་ན་ལུས་བཞི་དང་རྩོམ་མེས་པོན་གང་ཞེ་ན། ལུས་བཞིའི་ས་པོན་ནི་རབ་རྩ་
སྒོན་གསལ་དང་། རྩལ་འཕྲོར་རྩོགས་འཕྲེང་དང་། རྩག་པོ་པའི་རྩོམ་མེས་དཔའི་མཆོད་
ཆོག་རྣམས་སྟ། ལྷི་ལྷི་ལྷི་རྩ་བཞི་ལ་བཤད་པ་ལྟར། འདུས་པའི་བྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དོར་
རྩོམ་པོ་རྩལ་གྱི་རྒྱ་དོར་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ནས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྲུང་ལ། བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ལུ་མ་དག་མོ་ལྟ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་
ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིང་མི་སྣ་དོ། རྩོམ་མེས་པོན་ནི་
འབགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། རབ་རྩ་སྒོན་གསལ་དང་།
རྩལ་འཕྲོར་རྩོགས་འཕྲེང་དང་། འབྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་རྣམས་ནས། རྩོ་བོ་རྩོ་ལས་བསྐྱེད་
པར་བཤད་པ་ལྟར། རྩོམ་པོ་རྩལ་གྱི་རྒྱ་དོར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
ལས་འབྲུང་བས་ལེགས་ལ། རྩག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོམ་པོན་དག་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་
དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ། རྩི་ཤི་གི་རི་ཁྱིམ་པ་བཞི་ལ་འདོད་ཅིང་། རྩོམ་མེས་དཔའི་
སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རྩོམ་མེས་འགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་འབྲེལ་པ་
ལ་ལི་དྲ་བརྩམ་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་སྐབས་སྟ། དེའི་རྩོམ་སྟ་རྩོ་
བོ་རྩོམ་པ་བཞི་ལས་གཞུགས་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལུས་ཀྱི་
གཞུགས་པ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་དགོད་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་བཤད་དོ།

དེ་ཡང་རང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱལ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུབ་རྒྱལ་ཡོད་
 གྱུར་། གཤམ་གཡོན་གྱི་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ལ་ས་སྤྱིང་བསྐྱོམ་མི་དགོས་ཀྱི། ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་གནིས་
 ལ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ནམ་སྤྱིང་ཡང་ཅ་ཞལ་གྱི་རྩ་བའི་ནང་
 གནིས་དང་སྒྲ་ཕྱག་གནིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་རྩི་རྩི་འཕྲུང་བ་ལས། དེ་
 མིག་དབང་སོ་གནིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྤྱིང་སོ། །དེ་ཡི་རྩ་བའི་དབང་གནིས་
 ལ། །བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྩི་རྩི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སོ་སོ་གཤེན་རྩི་
 གཤེད་དང་གཞན་གྱིས་མི་སྤུབ་པ་ཡང་ཅ་ཕྱག་གནིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་སོ། །འདི་དག་
 གི་མཆོད་ནི། ཡང་ན་སྒྲུབ་གཞིའམ་ལྟའི་བསྐྱུབ་གཞི་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དངོས་སོ་ལ་རྒྱ་
 མར་ཡོད་ན་ལྟ་ཡང་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མིག་གནིས་ཡོད་པས་ས་སྤྱིང་གནིས་བསྐྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆོགས་རི་སྐྱེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་བཟང་
 གནས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་རྩི་འཕྲུང་ལས། ལུས་གྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་
 ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་རྒྱ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ། །དངོས་སོ་ལ་མེད་པ་
 གཤམ་ཞལ་དང་གཡོན་ཞལ་གྱི་མིག་ལས་ས་སྤྱིང་ལྟ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྱུར་། བསྐྱུབ་གཞི་བཅས་
 མར་མོང་བས་མ་བཅོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱ་མི་འཕྱར་སོ། །ཡང་ན་
 ལུས་གྱི་ཡན་ལག་དངོས་སོ་ལ་གྲངས་དེ་ཅམ་མེད་གྱུར་། ཡན་ལག་དེ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་
 པའི་ལྟ་ཡན་ལག་དེའི་གྲངས་ལས་མང་བ་ལ་ནི་ཅ་ཕྱག་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱག་
 རྩམས་ལ་ཡང་ལྟ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དགྱིལ་མངོན་བརྒྱུད་གྱི་
 ལེའུ་དགུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ལ། མ་མོ་བརྒྱ་གནིས་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ལ་འཁོད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་དེ་མ་བཅོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྒྱ་རྩི་རྩི་འཕྱར་
 སྒྲམ་ན། ལྟ་རྩིལ་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སྒྱ། སྤྱིང་ཁའི་གསུམ་སྤྱིང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་བཞི་ལས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། སྤྱིང་ཁའི་ཕྱི་སྤྱིང་གྱི་ཕྱགས་མཆོམས་གྱི་ཅ་བརྒྱད་ཁ་
 ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་རྩམས་སྒྱ་སོན་པ་ལས་སྤྱོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱུར་། མངོན་
 བརྒྱུད་ནས་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་ལག་བ་ལས་མ་མོ་བརྒྱ་གནིས་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལུས་དགྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱ་
 མི་བྱེད་གྱི། དང་པོར་རང་གི་ལག་པ་གནིས་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་སྒྲུ

བསྐྱེམས། དེ་ནས་ཕྱག་མཆན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་མགོ་བརྩ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་
བརྩ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།

འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། ལག་པ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་ཁྱོ་བོ་ཡང་གཉིས་ལས་མེད་པས་བསྐྱེམ་པའི་ཕྱག་ལྷག་མ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་ནང་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་པ་བཞིན་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་ལ་འདར་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།
།དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེམ་པ་ན། ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་
དེ་དག་གང་ཏུ་འདར་མ་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་ལྟར་བསྐྱེམ་སྐྱེ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་
ཏུ་གཟུགས་སྤང་ན་མ་སྤང་ཏུ་བསྐྱེད་ཆར་ནས། གཟུགས་སྤང་ཏུ་མ་འདུས་པའི་འབྲུང་
བཞི་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སོགས། སྐྱུན་མ་སོགས་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་སྐྱ་བསྐྱེད་
སྐྱེ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སོ་སོར་མ་བྱུང་ཀྱང་སྒྲོས་ལྷག་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་བསྐྱེད་
པ་མི་འགལ་ལ། མིག་དབང་རྟ་བབས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སྐྱ་ཡང་མ་མལ་གྱི་
མིག་དབང་གི་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡོད་པས་སྤར་ཡང་མིག་དབང་ས་སྤྱིང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་
འཐད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན་དེ་རིང་རང་ཉིད་རྟོ་རྟོ་འཆར་ཏུ་བསྐྱེམ་
ན་སང་ཉིས་རང་ཉིད་ན་སྤང་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་མི་རུང་བ་སོགས་སྤྱའང་འཁྱུར་བས། སྐྱུབ་
ཐབས་ཀྱི་འདོན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ནང་ཏུ་ཚྭ་གས་ནས་བསྐྱེམ་པ་
ཡིན་ན། འདི་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་། རྟོ་ལ་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཏུ་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེམ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དབལ་ལྷན་
འདུས་པའི་ལུས་དགྲིལ་འདི་ཡང་། སྤྱང་གཞི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་
དང་། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུལ་སྐུ་དྲོར་མེམས་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་འགོད་དགོས་
པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡང་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་མཛོན་བྱང་དང་
པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འདྲ་གསལ་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
པར་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡལ་སྐས་ན་མས་ཀྱིས་མཐུན་པར་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། འདུས་པ་ལ་ལུས་དགྲིལ་རྒྱུད་པ་བསྐྱེམ་པའི་སྐབ་ཐབས་དང་། དེ་
འདྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ནི་རང་གཞན་བསྐྱུ་བར་

བྱེད་པའི་བདུད་ཆིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་མཆོག་ཀྱི་ལ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལུས་དགྲིལ་
 རྒྱང་བ་བྱ་བ་ཆེན་གྱིས་རྒྱར་དུ་མཛད་པ་ནམས་ལ་ནི། ལུས་དགྲིལ་རྒྱང་བ་ལ་ཡང་སྒྲེག་
 བར་དོ་གསུམ་སྒྲུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་ཆང་བ་དང་། དེ་ཡང་
 རྒྱད་ལས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། བོད་ལ་གྲགས་པའི་ལུས་དགྲིལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 དེ་འདྲ་བའི་ནམ་གཞག་གང་ཡང་སྒྱར་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ལ་མན་ངག་
 དང་ཟབ་ཆོས་སྒྲུབྱེད་པར་སྤང་བས། ལྷན་པོའི་ཆིག་རྩེས་འབྲངས་པས་རང་ཉིད་ལྷགས་སྒྲུ་
 གོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག ལུས་དགྲིལ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བཟོད་ཟིན་རྟོ། །

སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སྒུམ་བཅེགས་སྒྲུབ་བ།

༢༡། །བཞི་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སྒུམ་བཅེགས་སྒྲུབ་བ་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས་ལས།

སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།

༢༢། །དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུན་དངས། ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་
 པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆིགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བརྟལ། ལེའུ་བདུན་པ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཆིགས་བཅད་རེ་སྟབས་དྲུག་པར་བྱས། ལེའུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གཞུང་བར་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱུན་འདྲན་
 པའི་རྒྱལ་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། རྫོ་རྩེའི་དགྲིལ་ལམོར་དབུས་གནས་པར། ཁྱི་ཞེས་བྱ་
 པ་རབ་དུ་བསྒྲོམ། །གསལ་བའི་དགྲིལ་ལམོར་དབུས་གནས་པར། །ཡི་གེ་མི་ནི་ནམ་པར་
 བསམ། །ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་ལམོར་དབུས་གནས་པར། །ཡི་གེ་ལྷ་ནི་རབ་དུ་བསམ། །ཞེས་པས་
 བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་ལས་གསུངས་ལ། སྒོན་གསལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་
 བསྒྲོམ་པའི་རྩེས་སྒྲུ་རྩྱ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལམོར་མོགས་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྱར་གྱང་།
 ཅ་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་རྩེའི་ཆིག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་
 རྟེན་ཡང་བཤད་ཟིན་རྟོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྡིང་ཁར་རྩྱ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་སྡིང་དུ་རྩྱ་

བསྐྱེམ་པ་སྟགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་སྟོན་པའི་ལྟག་མོས་སྟུན་འདྲེན་པ་སྟགས་
འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།

༦༩། རྟེ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
ནི། མདོར་བྱས་ལས། དགོང་བྱས་དེ་ནས་སྟགས་པ་ཡིས། རྟེ་པོ་ལ་སྟགས་ཆོག་བཞིན།
སྟུ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་རྟོགས་ལྟར་ནས། སྟོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཅས། ཞེས་པ་སྟོ་གསུམ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཚམས་སྟུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟུ་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་
པ་པོ་སྟུན་བྱངས་པ་ནི། སྟུ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྟོགས། སྟུ་པོའི་དབུས་སུ་ནམ་
པར་བསམ། རྟེ་ནི་ཡི་གེ་མི་དཀར་པོ། འོད་ཟེར་ལྡན་པ་འཕྲོ་བའོ། རྟེ་ནས་ལྟ་མོ་
དབྱུང་བ་ནི། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྟོར་བའི། སྟུན་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི། ཁམ་མཁའ་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་། རྟེ་ནས་སྟུ་ཡི་རྩོ་རྩེ་ནི། ཁམ་མཁའ་གང་པར་བཞུགས་བསམ་
སྟེ། རྟེ་དབུས་བདག་པོ་བསྐྱེམ་པ་ནི། སྟུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཁིང་། རྟེ་བུ་བྱང་
བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ནས་ལྟ་མོ་དབྱུང་བ་ནི། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྟོར་བའི། ཞེས་པའི་རོན་ནི། མི་དེ་ནས་
ཏེ་དེ་ལས་སྟུན་མའི་ཆོགས་སྟོན་པས་ནམ་སྟང་གི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟུན་བྱངས་
པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་ནམ་སྟང་སྟུན་མ་དང་སྟོར་བའི་མདུན་ན་བདག་
ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། འོག་མ་ནམས་ལའང་དེ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེ་ནས་ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྩལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་སྟགས་པས་ཆོགས་བཅད་འདི།
།གཉིས་བརྩོན་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། རྟེ་པལ་ལྟན་སངས་རྒྱས་སྟུ་འཆང་བ། རྩོ་རྩེ་མི་
བྱེད་གསུམ་བསྟོན་པས། རྟེ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟུ། རྩོ་རྩེ་སྟུ་ནི་མཛད་དུ་
གསོལ། རྟོགས་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས། རྩོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོན་པས།
རྟེ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟུ། རྩོ་རྩེ་སྟུ་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་ནི་གཙོ་བོ་ནམ་སྟང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ལ། ཆོགས་

བཅད་གཉིས་པས་དེའི་འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་དོན་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་མ་ལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་
 ཉིད་བྱལ་རྒྱུར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱལ་སྒྲུ་འཆང་བ། ཞེས་རྣམ་
 ལྟར་ལ་བོད་པ་ལོ། །རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོམ་འཆང་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་
 བདག་དེར་སྟེ་ད་ལྟའི་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་རི་ལྟར་ན། བདག་གི་ལུས་སྒྲུ་
 རྩོམ་རྣམས་སྒྲུབ་གི་རོལ་མཛད་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབ་ཏུ་གསོལ། སྤར་ཡང་དེའི་འཁོར་ཏུ་
 ལྷུང་པ་ཕྱོགས་བརྒྱུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་
 བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཟུང་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྲུབས་པར་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི།
 མདོར་བྱས་ལས། སྒྲུབ་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པམས་ནས་སྟ། །དེ་
 བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བསྐྲུབས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཐམས་
 ལས། གསོལ་བ་བཟུང་མ་ཐག་ཏུ་ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐན་ཚུན་རྩོམ་སྒྲུ་ཆགས་པ་རྩོན་
 ཏུ་འཕྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སྒྲུ་ཚུང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞུགས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ་ཆོས་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བདུན་པ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སྒྲུ་བཅད་པས་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་
 པ་ལོ། །དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྒྲུ་གང་ཡིན།
 །ལུང་པོ་ལྡ་ཡིས་རབ་བཀའ་བས། །སངས་རྒྱལ་སྒྲུ་ཡི་རོལ་ཡི། །བདག་གྲང་དེ་དང་འདྲ་
 བར་ཤོག །ཅེས་ལེའུ་བདུན་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་སངས་
 རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་
 པོ་ལྡ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་གྲང་
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་རོལ་ཡི་རྣམས་སྤང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག་ཅེས་པ་སྟེ། འགོས་
 འཁྱར་ལས། ལུང་པོ་ལྡ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱལ། ཞེས་འབྲུང་ངོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། རྩོམ་
 རྩོམ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་རོལ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱལ། ཞེས་འབྲུང་ངོ། །དེ་ནས་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲུགས་ཀྱིས་

གཉིས་ལྟེང་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། མི་མཚན་ཏ་ལྟ་གྲ་ཡ་བཟླ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་
བྱ་བས་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྟ་སྟེ་དོན་ནི། མི་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ལྟ་སྟེ་
ཐམས་ཅད། ཏ་ལྟ་གྲ་ཏ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ། ལྟ་ཡ་ནི་སྐྱེའམ་ལྟ་བུ་བཟླ་ནི་དོན་ཅེ། ལྟ་སྟེ་
ལྟ་རང་བཞིན། ལྟ་སྟེ་ཏོ་བདག་ཉིད། ལྟ་ཏེ་དོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་ཅེ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་དོ། ཞེས་པ་དོ།

དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།

༡༡། གཉིས་པ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ལུལ་སྐྱབ་ངངས་པ་
ནི། མདོར་བྱས་ལས། ལྟ་སྟེ་ལྟ་དམར་ལྟ་པ། ལྟ་ཡི་བརྒྱར་གནས་བསམས་ཏེ། གོས་
དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་ཏེ། རྩོམ་ནས་ནམ་མཁའི་ལམས་རྩམས་དགར། ལྟ་བཞིན་
ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་དོན་ཅེ། ལྟ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
རང་གི་ལྟའི་དབུས་སུ་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྟ་བར་ལྟ་ཡིག་དམར་པོ་བསམ་
པ་ལས་གོས་དཀར་མོའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བརྩོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསུང་དོན་ཅེ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྐྱབ་ངངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་
བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྐྱེར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་
བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དོ། གསོལ་བ་དེ་ལྟར་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།
དེ་ནས་ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་འདི། གཉིས་བཟླ་དེ་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། ཆོས་
ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྟ་པ། དོན་ཅེ་མི་ལྟེད་གསུམ་བཟློམ་པས། དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་ལྟ། དོན་ཅེ་གསུང་གིར་མཛད་ཏེ་གསོལ། རྩོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་ནས། དོན་ཅེ་མི་ལྟེད་གསུམ་བཟློམ་པས། དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལྟ།
དོན་ཅེ་གསུང་གིར་མཛད་ཏེ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོས་དཀར་མོ་ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་
དཔལ་ལྟ་ནོ། ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་
གི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུང་ལམ་མོ། ལྟ་ལ་མ་ནམས་སྐྱེ་དོན་དང་གསུང་དོན་ཅེ་བཟེ་བ་
མ་གཏོགས་སྐར་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་གསོལ་བ་བདེ་བ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པར་བཟློམ་པའི་རྒྱལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། གོས་དཀར་མོ་དང་ལྟ་ཏེ་ཏེ། རང་གི་གཙོ་

པོར་ཡང་དག་ལྟ། རྩེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམ་ནས། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
བཅས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་མེས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཟུབ་
ནས་སྤར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་འདྲོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ལྟའི་
ཆོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། འོད་ཟེར་དམར་པོའི་གཞུགས་གྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས། དག་
གི་དབང་སྐྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཆོགས་སྐྱ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམ་པའོ།

དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟུན་པར་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མེས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།
འཇིག་པའི་ཆོག་ནི་སྟན་སྟམ་ཆོགས། བདག་གི་ཆོག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིང་། ཆོས་འཛིན་པ་
དང་འདྲ་བར་ཤོག ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྩེ་མེས་ཞེས་པ་འོད་
དཔག་མེད་དེ། དེའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ནི་དེས་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་པ་མོ་མོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་སྤར་བས་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་
ཆོག་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་
མེད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག ཅེས་པའོ། རྩེ་ནས་ང་རྒྱལ་བརྒྱུད་བ་ནི། རྩེ་མེས་དཔའི་
སྐབ་ཐབས་ལས། སྐགས་འདིས་གཉིས་སྐྱ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྐགས་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་ཏུ་བྱ་ག་ཏུ་ག་བཟོ་སྐྱ་སྐྱ་ཀོ་ཏུ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། སྐགས་དོན་ནི་བྱ་ག་ཅེས་པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ་སྐྱག་མ་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་
ནོ། །འདིར་བསྐྱའི་སྟེ་བར་སྐྱེ་ཡིག་བསྟོམ་པ་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས། མདོར་བྱས་ལས།
རྩེ་ཡིས་བརྒྱར་གནས་བསམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་མེས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་
ལས། སྐྱེས་དོག་དམར་པོ་མགྱིན་པའི་བསྐྱའི་སྟེང་དུ་བཀོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡབ་
སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་སྐྱ་བྱགས་པ་དག་
ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་བལྟས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་
བསྟེ་ལས། མགོ་བོ་དང་། རྒྱུག་མ་དང་། སྦྱིང་པའི་ཚྭགས་སུ་ཡིག་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་
ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟན་མ་ལ་མོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྩེ་ལ་མོགས་པ་བཀུག་ལ།
ཞེས་རྒྱག་མར་འགོད་པར་བཤད་པས་སོ། རྩེ་ན་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་དོན་ནོ། །

ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།

༢༡། གསུམ་པ་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྐྱུན་ངངས་
 པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཐུགས་པས་སྤྱང་ཁར་ཉི་མ་ཡི། གསུགས་བརྒྱན་འབར་བ་བསམ་
 བྱ་སྟེ། །དེར་ནི་མཐིང་གིང་ལྟ་བུ་ཡི། །འོད་ཟེར་ལྡ་ལྡན་རྒྱ་དགོད་དོ། །དེ་ནས་ལྟ་མོ་སྐྱ་མ་
 གྱི། ཆོགས་དང་བཅས་པ་དབྱང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་བསྟོན། །དེ་ལ་སྟོན་
 བཞིན་གསོལ་བ་གདབ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། རང་གི་སྤྱང་ཁར་རྒྱ་ལས་བྱང་པའི་
 ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡ་འཕྲོ་བ་ལས་སྐྱ་མ་གྱིའི་
 ཆོགས་སྟོས་པས་ཐུགས་རྩི་རྩེ་མི་བསྟོད་པའི་སྟེའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྐྱུན་ངངས་
 པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་མི་བསྟོད་པ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་སྟོར་པའི་མདུན་ན་རང་
 ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།

དེ་ཡང་། རྩི་རྩེའི་དགྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། ཞིས་པའི་དོན། འཕགས་པས་མདོར་
 བྱས་སུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་མཛད་ཅིང་། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་
 ཡང་རང་གི་སྤྱང་ཁར་རྩི་རྩེའི་སྟེ་བར་རྒྱ་ནག་པོ་བསམས་ནས། ཞིས་བཤད་ཀྱང་། སྟོན་གསལ་
 ལས། རྩི་རྩེའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེའི་དབྱས་སུ་ཡི་གེ་རྒྱ་གནས་པར་
 བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་རྒྱ་ལས་བྱང་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོངས་སོ། ཞིས་གསུངས་པས་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ཡང་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ།
 རྩི་རྩེ་དང་ཉི་མ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་པའོ། །འདིར་སྟོན་གསལ་ལས་ཉི་མ་རྒྱ་ལས་
 བྱང་བར་བཤད་པ་འདིས་གོང་མ་གཉིས་ལའང་། བརྒྱ་དང་རྒྱ་བ་ཨ་དང་ཨི་ལས་བྱང་བ་བྱེད་
 དགོས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་རི་ལྟར་གདབ་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་རྩི་རྩེ་ཐུགས་འཆང་
 པ། རྩི་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོན་པས། །དེང་བདག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟ། རྩི་རྩེའི་ཐུགས་
 ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། རྩོགས་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས། རྩི་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་
 བསྟོན་པས། །དེང་བདག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟ། རྩི་རྩེ་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།
 ཞིས་གསུངས་ཉེ། སྐྱ་མ་གྱི་རང་གི་བྲག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ། །མཆན་མའི་སྟོས་པས་
 མི་བྱེད་པའི་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་

དུ་འཛིན་པས་ན་རྩོམ་པའི་ཐུགས་འཚང་པའོ། །ལྷག་མ་ནམས་སྐྱོ་རྩོམ་པའི་གནས་སུ་
 ཐུགས་རྩོམ་པས་པའི་བ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་
 ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ལྷ་མ་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པ།
 རྩོམ་པའི་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྷན། སྤྱིང་ཁར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ། ཐུགས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་པར་བཅུ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གསོལ་བ་བཏབ་
 མ་ཐག་ཏུ་སྤར་བསྐྱབ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་
 བླ་བས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁར་ཐུགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱ་བ་
 པར་བསམས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བཟན་པར་བྱ་བ་
 ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན། གསང་བའི་དབང་པོ་སྐྱོ་ལྷན་པ། བདག་ཀྱང་དེ་
 དང་འདྲར་སྤར་ཏེ། རྩོམ་པའི་ཐུགས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། ཞེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དོན་ནི། གསང་བ་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ནིང་སྐྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་
 གཙོ་བོར་སྤར་པས་ན་གསང་བའི་བདག་པོའོ། །སྐྱོ་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱོ་ནི་རེག་བྱ་རྩོ་
 རྩོམ་པའི་ཐུགས་ལ་ལྷ་མ་གྱི་དང་རེག་བྱ་རྩོ་རྩོམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ལོང་བས་འདིར་རེག་བྱ་རྩོ་རྩོམ་
 པའི་ཐུགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོ་དང་ལྷན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཐུག་
 རྒྱུ་ལ་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་ཟེར་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་ནམ་པ་
 མམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་འདི་མ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱོ། དེ་འདྲ་
 བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྤར་
 ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ར་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི་རྩོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་
 ཐུགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནམ་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་སྐྱོ། མི་སྤྲུལ་ཏུ་སྤྲུལ་ཏུ་ཅིན་བརྩོ་སྤྲུ་
 ལྷ་མ་སྐྱོ་ཀོའོ། ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཐུགས་དོན་ནི། ཅིན་ཞེས་པ་སེམས་
 མམ་ཐུགས་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྤར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །

རེ་རེའི་མཐར་མ་སྒྱུར་བར། གསུམ་ཀའི་མཆུག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཐུན་མོང་ཏུ་
ལན་གཅིག་སྒྱུར་ནས་བཤད་པས་སྒྲིག་སྒྱུར་གྱིས་ཐུན་མོང་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་སྟོན་པར་
སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།

སེམས་དཔའ་སྒྱུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ།

༣༡། ཀའི་ས་པ་སེམས་དཔའ་སྒྱུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་བདག་
ཉིད་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། གླེང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི། མཚན་མ་དུག་དང་
ཡང་དག་ལྟ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་དུག་
ནི་བྱུག་མཚན་དུག་གོ། རང་རྩི་རྩི་འཆང་སྟོན་པོ་བྱུག་དུག་པར་བསྟོམ་པ་འདི་ལ་ཅའི་བྱིར་
དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྒྲ་དོན་
ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་བསྒྲན་པའི་ངེས་ཆོག་གིས་
བཤད་པས། ས་མ་ཉི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ལ་ཉི་འདྲ་བའོ། ཉེས་ན་རང་ཉིད་ཐ་
མལ་བའི་ར་རྒྱལ་བསལ་ནས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱས་པ་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནམས་
ཡང་དག་པར་འགྲོ་ཞིང་འདྲ་བས་ན་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
བྱས་པའི་གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་
པར་འགྲོ་འདྲའི་ཞེས་པ་དམ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་
ཡང་མན་སྟེ་ལས། སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། རྣམ་
པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
འདིར་སྒྲུལ་སྒྲ་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་བཤད་
ནི། རྩི་རྩི་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་
རྩི་རྩི་འདི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་
བསྟོམ་པ་ལ། མདོར་བྱས་ལས། ལྷིང་ཁའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
རྣམ་པར་བསྟོམ། ཉིང་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི། ཡི་གེ་རྩི་ནི་དེ་ཅུ་དགོང་། ཅེས་
པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྩི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟོམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་

ན་རེ། དམར་པོར་བསྐྱོམ་པ་མི་འབྲད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔལ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ངོ་མཚར་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་རྒྱུད་གཞན་དང་
 གཞན་ལས་བཅུམས་དེ་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོད་གིས། ཐོག་མ་འདི་ནི་ད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་
 རྣམས་ནས་རང་རི་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོག་
 འབྲུག་ཅིག་བཅལ་བར་གྱིས་ཤིག་རང་འདྲ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་མཚུངས་པ་ལ་བསམས་དེ་སྒྲ་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་དགོས་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔལ་ལྷན་ལའང་ལྟ་སོག་གིས་གྱི་ལྷན་ད་ཀྱི་ལ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་
 རིགས་དང་། རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡང་རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་སུ་བྱེད་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་དང་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་སྤྲགས་གྱི་བདག་པོ་ལྟེ། རིགས་གྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་པར་
 བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྲགས་གྱི་བདག་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བུཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་སྔོན་པོར་བྱེད་དགོས་ན་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་
 གྱི་སྐྱེ་མདོག་སྔོན་པོར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔལ་རང་དང་སྐྱེ་མདོག་བྱག་མཚན་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་བཤད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པས་ནི།
 འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་མེར་པོ་རལ་གྱི་སྤྲགས་བམ་འཛིན་
 པ་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་མེར་
 པོས་མཚན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདེ་མཚོག་ཁ་ཅིག་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་
 མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དཀར་པོ་
 བྱག་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་མ་ངེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བྱུལ་དུ་སྒྲ་
 བ་བསལ་པར་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སྐྱུབ་
 ཐབས་ལས། དེའི་ལྷིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འབྲུག་གཉིས་པ། མདོག་དམར་པོ་འཕྱོར་
 གྱི་སྐྱོར་བས་ལྷས་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་རིགས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བུ་གི་དེ་དང་མ་སྒྲས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་གྱི་

འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྩོམ་དང་རྩལ་བྱ་འཛིན་པས་རང་
 ལྷང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཕྲུད་པ་པད་ཆུང་གི་དཔྱད་པ་གནས་པར་བཤད་པ་ལྷར་བསྐྱོན་པར་
 བྱལ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་བསྐྱེད་ལས། དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 ས་པོན་ལས་དགྲུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། རང་དམ་ཆིག་
 སེམས་དཔའི་ཐྱགས་ཁའི་རྩྭ་བསྐྱོན། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 བཀུག་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བཞག་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་
 རྟེ། ལུང་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐྱགས་ཁའི་ས་པོན་ལས་དགྲུག་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱོད་
 དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་ཐྱགས་ཁའི་ས་པོན་ལས་དགྲུག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
 དེར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་པོན་ལས་དགྲུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁྱེད་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་ས་པོན་ལས་དགྲུག་ཅེས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མདོ་བསྐྱེད་ལུང་
 དེའི་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐྱགས་ཁའི་ས་པོན་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་
 ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དགྲུག་པ་ལ་སྐྱབས་པ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་དེ་ལྷར་སྒྲ་བས་ནི། ལུ་བརྩ་པར། ཡེ་ཤེས་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱད་དངས་པར་གསུངས་པ་ལའང་མ་བརྟགས་
 ཉེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐྱགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་སུ་ཞིག་གིས་བཀུག་ནས་བཞག་པ་སྐྱབས་ཤིག་ ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། སྤྱིང་ཁའི་དབུས་སུ་བྲུ་མོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པ་སྟོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་བྲུ་པ་རྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 བསྐྱོན་པར་བྱལ། ཞེས་བྱ་པའི་ཆིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་
 ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱིས་ཆོག་གོ། དོན་འདི་ཡང་ཅ་ཆུད་ཀྱི་ལུ་བརྩ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་
 པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །བདག་ཉིད་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྩོམ་ཉི། །དམ་ཆིག་ཐྱགས་ཁར་
 ཡེ་ཤེས་དང་། །རྩོམ་འཛིན་མཆོག་ཅོད་པན་ལའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི།
 །དམ་ཆིག་འདི་ནི་དམ་པའོ། ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་པ་
 ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཁར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཇི་འདྲ་ ཞིག་བསྟོན་པ།

༄༅། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཁར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་
བསྟོན་ཞེ་ན། ཇོ་ཇེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཉི་
མ་ལ་ཡི་གེ་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་རྒྱ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བྱ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོན་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། གནས་འདིར་ཆེ་གཅིག་རྒྱ་དམིགས་ཏེ་བསྟོན་པ་ལས། ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལྷན་ཅིག་
སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅ་ཆུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྩ་པ་ལས། ཡི་གེ་མཆོག་རྒྱ་ལྟར་པའི་ཆིག་ ཅས་
མོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབྱས་སྒྲུབ་ཆུད་ཅིང་ཐུགས་
ཀྱི་རྩ་བར་ཆུད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མོ་མོའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་འགྲུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆོག་རྒྱ་ལྟར་བ་
ནི། མི་ཤིགས་པ་ལས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྤུལ་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆིག་ནི་ཡི་གེ་རྒྱ་མོ། ཇོ་ཇེ་ཆེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། རྟག་རྒྱ་སྦྱོར་བས་བསྟོན་པར་བྱ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་
སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཉིང་འཛིན་སེམས་
དཔའ་བསྟོན་པ་འདི་ཉིད། མདོ་བསྟེ་དང་ཇོ་ཇེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཅ་ཆུད་ཀྱི་
ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། མི་བསྟོད་ཇོ་ཇེ་
རབ་བསྟོན་བྱ། སྤྱིང་ཁར་ཡི་གེ་རྒྱ་བསམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག་
ཅིས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་ནི་ལེའུ་དེར། རྟག་རིམ་པས་སྤྱང་མོགས་
འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རིལ་འཛིན་དང་རྟེན་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་
གསུངས་པ་ལས། རིལ་འཛིན་ལ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པའི་
ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མི་བསྟོད་པར་བསྟོན་པ་དམ་

ཆིག་མེམས་དཔལ་དང་། དེའི་སྤྱིང་ཁར་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་ཡི་ཤེས་མེམས་དཔལ་དང་། རྩེ་ཡིག་གི་མགོར་རང་གི་མེམས་ཐིག་ལེར་སྐྱར་པ་བཞག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་མེམས་དཔལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྐྱོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིག་གང་གིས་ཆོགས་རིམ་སྟོན་པའི་རེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་རེས་པར་འཛོལ་པས། གཞུང་འདི་ལ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ན། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡི་ཤེས་མེམས་དཔལི་ཐུགས་ཀྱར་ཉིང་རེ་འཛིན་མེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱར་དུ་བྱང་པར་དགོངས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་སྐྱོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་མེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་ནས། སྤྱི་པོར་རིགས་བདག་བསྐྱོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་དང་རྩི་རྩེ་མེམས་དཔལི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་དཔུ་རྒྱན་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི། རྩི་རྩེ་འཛིན་མཆོག་ཅོད་པན་ལའོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་སྐྱོན་གསལ་ལས། དཔུ་རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྒྱ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའུ་ད་ཅི་འཛིག་པས། གངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་ཡི་ཤེས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཆིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འབྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་ཐུག་གཉིས་པར་ཐུགས་རྩེ་ཞབས་གྱིས་བཤད་ཅིང་། རྩི་རྩེ་དེ་ལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་སོ།

བཞི་པ་དེ་འབྲེལ་སྐྱ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་གྱིས་འཛོལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ། རིག་མ་འདུ་བ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྩི་རྩེ་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བའོ།

རིག་མ་འདུ་བ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ།

༢༢། །དང་པོ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟག་མས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པས་ཆོས་སྐྱ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པས་འོངས་སྐྱ་དང་། དེ་ནི་ད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་པས་སྐྱལ་སྐྱ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་ནས། རང་དོན་སྐྱ་གསུམ་བཞེས་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་ནས། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དོན་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པ་དེས་

གདུལ་བྱ་དཔལ་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་
 རམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རམས་ལ་
 འདོད་ཆགས་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་ནས་འཕྱིན་ལས་མཛད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་དང་
 རམ་པ་མཐུན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་བྱག་རྒྱ་དང་སྟོན་པར་ཞུགས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
 སྤྱལ་ནས་འཕྱོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འཕྱིན་ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་བྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྟོན་པར་
 ཞུགས་པ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱལ་ཏེ་སྤྱི་སྟོན་གྱི་མཛད་པ་རམས་མཛད་པར་
 བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟེ་ལས། རི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
 གི་འདོད་ཆགས་ལས་སྟེ་པར་འལྱར་བར་རབ་རྩ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། རྒྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྟོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་
 སེམས་ཅན་རམས་གྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་རྩ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་
 པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོང་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་
 པར་ཞུགས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལེའུ་དང་
 པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་འལྱག་པར་
 མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གྱིས། སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་རིག་མ་དང་སྟོན་པར་
 ཞུགས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱལ་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཞེད་ནས། རམ་སྤང་
 ལ་སོགས་པ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་དང་
 རམ་པ་མཐུན་པར་རྗེས་འལྱག་གིས་ཀྱང་བསྟོན་པ་སྟོན་ལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཞེས་
 སོགས་གྱིས། སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་སྟོན་པར་འལྱག་པས་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱལ་ཏེ་མཛད་
 པ་མཛད་པ་དང་རམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་སྟོན་ནོ།། རྫོང་མེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་
 ལས་ཀྱང་། དེ་ལྷར་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བདག་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྟེད་

ནས། དཀི་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་
བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུལ་སྒྲུབ་
པས་ཐམས་ཅད་མཛད་དེ། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཛད་
ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྦྱལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
ལ་བཀོད་དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་གསལ་བར་མཛད་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་
སྦྱོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ། འདིས་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་རྟིང་
ངེ་འཛིན་འདིས་གནས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་བྱུག་རྒྱ་འདུ་བ་རྣམས་བསྟན་ནོ།
དེས་ན་དགོས་པ་དེ་འདྲ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བ་པ་ལ། རིག་མ་ནི་མདོར་བྱས་ལས།
སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། ཆོག་པའི་སྦྱོར་
བ་འདི་ཡིས་ནི། བྱུག་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་པར་བྱ། གཞུགས་བཟང་བཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི།
ཆེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེའི། བྱ་མོ་སྦྱུལ་མཐིང་ཁའི་མདོག་ མིག་ཡངས་དམ་པ་རྟེན་
ནས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། སྦྱུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས། ཞེས་
དངོས་ཀྱི་རིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལེུ་བཅོ་ལྷ་པ་ལས་
གསུངས་པའི་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་
རྒྱུད་ཀྱི་ལེུ་བཅོ་ལྷ་པ་ལས། ཆེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། བྱ་མོ་ལྟངས་བརྒྱ་གཉིས་པ།
དབེན་པའི་གནས་སྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ། སྦྱུབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ། ཅེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་
བཟང་ལ་བཞིན་ཡང་མཛེས། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། ཡང་པར་བཞག་
ནས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ཡང་སྦྱུབ་པ་
པོ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། ཆེ་ཤ་ཅན་ཉི་གཞིལ་པའམ་རིགས་ངན་
ཀྱི་བྱ་མོ་ལྟ་སངས་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུབ་པ་པོ་ལ་བྱུག་རྒྱ་བཅོ་སྟག་མཐན་གྱི་
བྱ་མོ་མདོག་དཀར་བ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུབ་པ་པོ་ལ་བྱུག་རྒྱ་འཕྲིང་བརྒྱད་
མཐན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུབ་པ་པོ་ལ་བྱུག་རྒྱ་གར་མཐན་གྱི་
བྱ་མོ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུབ་པ་པོ་ལ་བྱུག་རྒྱ་བཅོ་བྱེད་མཐན་གྱི་བྱ་མོ་དགོས་པར་

བཤད་རྒྱུ་དོན་འཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བ་དང་། ཅ་རྒྱུ་ལས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ལ།
འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱབ་ཐབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚོ་
གསུངས་སོ། །

ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

༡༡། རྟེན་དག་གྲང་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ། ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། དད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོགས་ཁོངས་ནས་
བཙོན་འཁྲུག་དང་བྱན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་
གཞུང་དོ། །ཡོ་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་མ་ནི་དེས་གཞུང་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་གཞན་ཏུ་བརྒྱ་
དྲུག་མ་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ན་གཙོ་བོ་སྟོན་པའམ་མཚན་པའི་
ཆེད་དོ། རྟེན་པའི་གནས་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། སྟེ་བོ་འདུག་
པ་དང་མིན་ཏུ་བྱལ་བའི་དཔེན་པའི་གནས་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། སྟེ་བོ་པ་པོས་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་ཐུགས་ལེགས་པར་སྟོབ་ཏུ་གཞུག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ནི། ལེའུ་བརྒྱ་བདུན་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། དཔལ་མིན་ཏུ་
དགའ་བའི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། འཕྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་
པ་དང་། འཛིབ་པ་དང་། ཐལ་མོ་བརྟུང་པ་དང་། མོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། མཉེད་
པ་དང་། རྒྱང་ལྡིང་དང་། རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡོང་གི་བྱ་བས་སྟེ་ཉིག་གི་འཕྲེང་བ་དང་།
གཏུ་བྱ་དང་། མོར་གཏུབ་དང་། ཀླང་གཏུབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ལུལ་དང་དབང་བོ་སྟེ། དོན་ཆེ་དང་
བརྒྱ་མཉམ་པར་སྟོར་ཞིང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྟོན་པར་ཞུགས་པས་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། རྟེན་མཐའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་འཕྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་
མོ་འདེབས་པ་དང་། མོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ་དང་། མིད་ཀྱི་སྟོན་གསལ་
པ་དང་། སྟེ་བོ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟེ་བོ་ན་འདུག་པ་དང་བརྒྱུད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
འཕྱུད་པར་བྱིས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དྲུག་ཏུ་ཅ་བཞིར་འཁྲུར་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཀྱི་འདོད་པའི་སྟེ་ཅལ་དྲུག་ཏུ་ཅ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་དགའ་བའི་བསྟན་

བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་སྦྱངས་པའོ། །སྤྲུགས་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་
 ཞིང་། དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་བྱུང་མོང་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་
 དང་ལེགས་པར་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ལྷ་བསྒྲོམ་པ་དང་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སྦྱར་པའོ། །རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་སྒྲེས་པ་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པའོ།
 །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྦྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས། ཞེས་པ་
 དང་དོན་གཅིག་གོ། བཞིན་ཡང་མངོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་བལྟ་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། བོང་མ་དང་རྩེས་སུ་འགོ་སྒྲིག་གོ། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགའ་བ་ལ་
 མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སྤྲོ་རྒྱུགས་པ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགའ་
 བ་སྦྱོད་པའི་ལུག་ཐབས་རེ་བཞི་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ཡང་སྤར་རྒྱད་ལ་བསྐྱབས་ཞེས་པས་སྦྱང་བ་བྱས་པ་སྒྲོན་ལ། འདིས་ཐམས་ཅད་
 མཁས་པར་ཤེས་པ་སྒྲོན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱང་ཡོད་པས་བསྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་
 བྱས་ལས། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་སྤྲུགས་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱབས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །མཆན་ཉིད་འདི་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པ་བྱག་རྒྱར་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་
 བྱ་བར་མ་གསུངས་ལ། དངོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་སྦྱབ་པ་པོ་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་མ་ཞིག་ཆང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱོད་རིམ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དངོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་ཁམས་ཞུ་བ་དོ་རྩེ་ནོར་བུའི་ཅེར་
 བཤས་པ་ན། འབྲུལ་འཁོར་དང་རྒྱུར་སྦྱོར་སོགས་གཞན་གང་ཡང་འཛོམས་མི་དགོས་པར་
 ཡུལ་ཡིག་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་རུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་
 བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཞུ་བ་ཡུལ་ཡིག་བསྒྲོམས་པས་འགོག་རུས་པ་ལྷ་སྒྲོམ་གྲས་
 ཅི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་རིམ་ཐོག་མར་བསྒྲོམ་པ་ནས་ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་
 གསལ་སྦྱང་བསྐྱབ་པ་སྦྱར་པར་ཡིག་ལའང་དམིགས་སྤྲུག་ནས་སྦྱང་དགོས་སོ། །

དེ་སྤར་བྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཞུ་བ་བཤས་ནས། བོར་བུའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་ཡུལ་ཡིག་བསྒྲོམས་པས་
 བཀག་སྟེ། བསྐྱོད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཆོན་བྱུང་བ་བྱས་ནས་བདེ་སྤོང་སྦྱར་

ཏེ། ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱམས་པ་ལ་མོགས་པ་དང་། ཡུལ་སྤངས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་ཐོལ་
 ཏུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པར་འགོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྟིང་པོ་
 དམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའི། སྟིང་པོ་
 གང་ཡིན་པའི་བདེ་ཙམ་ཡང་ན་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་བར། སྦྱབ་ཐབས་གྱི་ཆོག་འདི་རིམ་
 པ་ཙམ་གྱི་ཆོག་འདོན་པ་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཡན་དུ་བཏང་བའི་བསྐྱམས་
 པའི་གྲངས་འདེན་པ་གཙོ་བོར་མ་འདྲིན་ཅིག་འདི་ལྟར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
 བ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་
 དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱིན་
 བྱེད་དུ་འགོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་སྟོན་ལོན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་བྱུག་རྒྱའི་མཆོད་ཉིད་
 དུ་ཡང་རྒྱ་ཆལ་རེ་བཞི་ལ་མཁམས་པ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འབྲིག་ཐབས་གྱི་རྒྱ་ཆལ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདེན་པའི་བྱང་པར་མི་འབྲུག་པ་རེ་རེ་
 ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ཙམ་བྱང་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོན་གོང་ནས་གོང་
 དུ་བྱང་ཞུགས་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་དོན་ནི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན་དེ་ལ་
 སྟེང་པ་སྦྱེས་གྱི་དྲུགས་ནས། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་བལྟས་པས་འདི་ཡེ་མེད་དུ་ཡལ་སོང་
 བ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། བདེ་བ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རེས་པའི་འདྲིན་སྤངས་ཅན་དུ་སྦྱེས་པ་བདེ་སྟོང་
 སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་འདྲིན་
 མགོ་གཞོན་པའི་ནུས་པ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་འཁོར་བའི་ཆ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བའི་ཆ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་སྟོན་འདི་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་ལ་མི་བརྟེན་
 པས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྱི་རིག་མ་དང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་
 འདེན་བྱུག་པ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་ལ་དངོས་གྱི་རིག་མ་དང་འབྲུག་པའི་
 གསལ་སྤང་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟེའི་ནལ་འཕྱོར་ལ་གསལ་སྤང་གིན་ཏུ་
 བརྟན་པ་མ་རྟོག་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་བྱུང་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལམ་

དུ་བྱེད་པ་དང་ཉེན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཙུག་པོ་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་
 ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་རྟེན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྒྲིབ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟ་མོང་གྱི་དངོས་གྱི་བྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ད་ལྟ་མིང་
 མཐའ་ཙམ་དུ་མོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

བསྐྱེད་རིམ་པས་ལྟ་ཡིག་བསྟོན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁམས་དགག་པར་རུས་པའི་གོ་
 བ་ཙམ་ཡང་རྟེན་བཞིན་དུ་དཀའ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་ལྟ་ཡིག་བསྟོན་པ་
 ཙམ་གྱིས་དགག་རུས་ན། རྟོགས་རིམ་པས་ཁམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་འདེན་དང་འགྲེམས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་འཕོར་རྒྱུར་སྒྱུར་སོགས་ཚེ་ལ་བ་བྲག་པོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་སྟོན་དགོས་
 བ་རྒྱུད་ལྗེའི་དོན་ལས་རྒྱ་མཚའི་ས་རོལ་དང་རྩ་རོལ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་པས་
 ཅན་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒར་བཤད་པ་ནམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རག་ ཡུལ་
 རྟེན་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་བྱ་ཐག་ཆོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ། དགའ་
 བ་བཞིའི་རིམ་པ་དང་། རྟེན་པར་དུ་ལྟན་སྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་པའི་ས་མཆོམས་ལ་མཁས་པ་
 དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་ལྟ་ཡིག་བསྟོན་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འདིན་རུས་ཤིང་། རྟོགས་རིམ་པ་ཡིན་ན་བྱག་རྒྱ་སྟོག་ཚེ་ལ་དུ་འགོ་བའི་གནད་ལ་
 མཁས་པའི་སྟོན་སྒྲུང་སྟོབས་གྱིས་འདིན་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ལྗེ་དང་གྲུབ་ཆེན་
 གྱི་གཞུང་ཁྱེད་སྐུ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་གྱི་རིག་མ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལྟ་ཞོག བརྟེན་རགས་པ་
 ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཡང་མ་ཆགས་པར། ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མན་རག་ལྟར་སྒྲུང་རེ་ལ་ངེས་པ་
 རྒྱངས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ལག་ལ་ལེན་པ་ནི། ཤིན་རྒྱ་མི་བཟད་པའི་རང་འགོ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ཅུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་
 ཆོས། རྟག་རྒྱ་ལ་ནི་བགྱོད་འབྱུར་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་རྩལ། །དཔུལ་བར་འགོ་
 བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་
 ལྡན་པ་དག་གིས་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱག་རྒྱ་བསྟོན་པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བརྩམ་
 ཞིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་
 ལས། ཡང་ན་སྟིང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྒྲུལ་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོམས་

བར་འཇུག་པར་བྱས་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྤྱུལ་པས་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྗེ་ཁར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་འབེབས་
 བྱེད་མ། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བསྐྱེད་མ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་གྲགས། ཞེས་
 ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བྱངས་སོ། རྟེན་ཡང་ཐོག་མར། ཟླ་ཤ་ཅན་གྱི་
 བྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེ་ཁར་གནས་འབྱེན་དགོས་ཀྱི། རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། མཚན་དང་ལྷན་པའི་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལགས་པར་
 བསྐྱབས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་རྗེ་ཁར་གནས་ཕྱང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ། ཞེས་པས་ཀྱང་
 བྱ་མོ་འབྱེན་པར་གསལ་ལ། རྣམ་བཞག་རིམ་པ་ལས། མེད་པས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 སྦྱོ་བའམ་ཡང་ན་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ན་དང་པོར་
 རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱང་ནས། དེ་ནས་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།
 ལེའུ་བདུན་པའི་སྦྱོན་གསལ་ལས། རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་མོ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་
 མ་དང་ཐུན་མ་ཐོགས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོང་བ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། མོ་ནི་སྤྱི་པོར་བསམ་
 པར་བྱ། ལྷ་ནི་དག་གི་ལམ་ལ་དགོང། ལྷོ་ནི་རྗེ་ཁར་བསམ་བྱ་ཞིང་། ལྷེ་བར་སྤྱ་དང་
 ཀྱང་གཉིས་སྒྲ། ལྷུན་དང་སྤྱ་མགྱི་དང་ནི། རྟེན་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་སོ། སྦྱོལ་མ་ཡང་
 ནི་རྒྱགས་པ་ཡིས། ཁ་ལ་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོང། ལྷ་མོ་དོ་རྩེ་གཟུགས་ལ་ཐོགས། རྟེ་
 ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ། ཁ་རྗེ་ཁར་ཐོགས་དེ་རྣམས་དང་། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ། ལག་གཡས་དོ་རྩེ་རོ་ཡངས་མ། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བྱལ་མ། རྟེ་ཡི་
 ཁར་ནི་ཁྲོ་གཉེས་མ། གསང་བར་རལ་པ་གཅིག་མའོ། གཞན་ཡང་དཔུང་པ་གཡས་པར་
 ནི། རྟེ་བཞིན་གསེགས་ལུམ་དོ་རྩེ་མ། གཡོན་དུ་སྤྱ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གྱི། བྱག་རྒྱ་དག་
 ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ལུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ནི། སྤྱ་ཚོགས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས།
 གཡོན་པ་ལ་ནི་སྤྱ་ཚོགས་ལས། སྤྱི་པོར་ནམ་མཁའི་དོ་རྩེ་མ། ཀྱང་པ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི།
 ཁ་འཛིན་ལྷ་མོ་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་
 དགོས་པ་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་རྩྱི་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་
 སོ། རྟེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་བྱག་མཚན་ཐོགས་ནི་ཁྲོ་པོ་བཅུ་དང་འདྲ་ལ། ཁ་རྗེ་ཐོགས་ལྷ་

དགོད་དགོས་པ་ནི། ལ་སྒྲིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། རྫོམས་པར་འཇུག་པར་བསྐྱེམ་པར་
བྱ། ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། འབྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་དུ། སྒྲིང་ཁར་རི་ལས་སྒྲིང་རྗེའི་
ལྷ་ལོ། ཅ་རྒྱས་ལ་མོ་ལས་བྱམས་པའི་ལྷ་ལོ། ཚེགས་ལ་གི་ལས་ཚོས་རྡོ་རྗེ་མ་བཞོད་ནས།
འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་རྫོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེམ་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་
སྒྲོར་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྟན་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ལྟན་སྟལ་ལོ། །

རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ།

གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ལ།

རྡོ་རྗེ་དང་པར་འདུ་བྱ་བ།

༄༅། རོག་མར་རྡོ་རྗེ་དང་པར་འདུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱར་བྱས་ནས་
འཕྱོར་པས། རྡོ་རྗེ་པར་ཡང་དག་བཅས། རྒྱུ་གི་ཐུགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི། ཅེ་མོ་ལྷ་པ་བསམ་
པར་བྱ། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཅེ་དབུས་ལ། མི་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ། དེ་བཞིན་ལྷུ་ལས་བྱུང་
བ་ཡི། པར་འདུ་བྱ་བ་བརྒྱད་པ་ནི། འདྲ་བེར་ལྷ་ཡིས་བྱས་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་གྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྐྱར་བས། ཁངས་རྒྱས་
དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འཇུར། ཡི་གེ་རྒྱུ་དང་མི་དག་དང་། ལྷུ་དང་པཌ་ཀྱང་རབ་བརྟག་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱུང་ཐོབས་ལས། རྒྱུ་
གིས་རང་གི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལྷ་པར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་མི་དགོད་པ་ནི་རྡོ་
རྗེ་འདུ་བྱ་བ་ལོ། དེའི་ཚོས་འབྱུང་ལ་ལྷུ་བསམས་ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་པར་འདུ་བྱ་བ་
བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་པར་འདུ་བྱ་བ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ལ།
པོད་ལ་ཅིག་པར་དཀར་པོར་འདོད་པ་དང་། བཀ་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་པར་
བསྐྱེད་པའི་བེའུ་འབྲུ་ལ་ལྷུ་ས་མཆན་པར་འདོད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་གཞུང་འདི་
དང་འགལ་ཞིང་། རྫོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ལྷུ་ལས་བྱུག་རྒྱའི་པར་མདོན་པར་འདུ་བྱས་ལ།
ཞེས་ལྷུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་རང་ལས། དེ་བཞིན་ལྷུ་ལས་བྱུང་བ་
ཡི། ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རང་བཟོལ། པཌ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ། ཞེས་

པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡི་གེ་ཕྱེད་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དབབ་པར་བྱལོ། ཞེས་
 གྲུང་བཤད་པས། ཕྱེད་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་གསང་
 པའི་བྱ་གར་ཡི་གེ་ཕྱེད་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དབྱང་པའི་
 ཆོ་ངག་དུ་ཕྱེད་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱངས་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ནས་རང་དང་ཕྱག་
 རྒྱའི་རྩོམ་ཆེ་དང་པར་འདྲེན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷན་ཁྲུབ་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་ཁྲུབ་
 བསམ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་གྱང་། འོད་ཟེར་སྣ་ལྷན་
 ཁྲུབ་པ་ཡི། རྩོམ་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། འོད་
 ཟེར་ནམ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དཀར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ནམས་ཀྱིས་རྩོམ་ཆེ་དང་པར་འདྲེན་པའི་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྒྲོམ་པར་
 བྱལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩོམ་ཆེ་དང་པར་འདྲེན་བྱས་ནས་རྩིས་ཆགས་བྱ་བ།

༢༣། དེ་ལྟར་རྩོམ་ཆེ་དང་པར་འདྲེན་བྱས་ནས་རྩིས་ཆགས་བྱ་བ་ལ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་འོག་
 བསྐྱབ་པ་བཅུ་པར་བྱ། ཁྱི་སངས་ཏ་ལྷ་ག་ཏུ་མ་ལུ་ར་ག་ཏ་བརྩ་སྣ་ལྷ་མ་ལྷ་མོ་ཀུན་། རྩོམ་
 འདྲིན་པའི་ར་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ། རྩི་གི་སྤྱི་ཡིས་གྲང་ནི་བསྟོད་བྱ་ཞིང་། རང་གི་བྱང་
 རྩལ་སེམས་ཉིད་བྱང་པའི་ཆོ། དེས་ནི་ཕྱེད་ཀྱི་གསང་སྟགས་བཞེད་པར་བྱ། ཞེས་རྩོམ་
 པར་འདྲེན་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ར་རྒྱལ་བྱ་བས་རྩི་
 ལྷ་ར་མངས་པ་གསུངས་གྲང་། སྟགས་སྣ་མ་བཞེད་པའི་ཆོ་ལྷ་གང་གི་ར་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་
 སྣ་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིན་
 ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ཕན་ཚུན་རྩིས་སྣ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
 འཇུག་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྟགས་ཀྱིས་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་བྱལོ། དེ་ལ་སྟགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་སངས་ཏ་ལྷ་ག་ཏུ་མ་
 ལུ་ར་ག་ཏ་བརྩ་སྣ་ལྷ་མ་ལྷ་མོ་ཀུན་། ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱལོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་སྟོན་སེམས་རྩིས་ཆགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བྱས་ནས། དེ་མ་
 ཐག་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕྲོས་ནས་རྩི་ལྷ་ར་མངས་པས་ལས་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་།

དེ་མ་ཐག་ཐིག་ལེ་རང་གི་རྩོམ་པོར་བུའི་ནང་དུ་སྒྲིབ་ས་པ་ན། རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ར་
 རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས། བཟ་ཡིག་རག་ཏུ་བརྩོད་ནས་དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་ལུས་ཀྱི་པར་ར་
 བྱུང་སྟེ། རྒྱགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། བྱུང་ནས་སྐར་
 ཡང་རྒྱགས་པས་ནི། རྩོགས་བརྩམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ནམས། བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་
 ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི། རྒྱགས་རྒྱགས་འདི་ནི་བརྩོད་པར་བྱ། མཐོང་ཏེ་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱོད་བཟོ་
 སྤྲུལ་མ་ལྟར་ཀོའི་ཉི། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ཡང་། རྩོམ་པོས་
 དཔའི་རྒྱལ་ཐབས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དོན་ཡོད་ཀྱི་
 པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 མཆོད་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་རིམ་པས་གཉིས་ལྟ་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། རྩོམ་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་སྐབས་ལྟ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ར་རྒྱལ་འཛིན་
 པར་མདོ་བསྐྱེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྩོན་བྱུང་ལས། རྩོམ་ཆགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་
 འཛིན་པའི་རྒྱགས་རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པ་དང་། མཆོད་པའི་རྒྱགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་
 གསུངས་པར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེས། རྩོམ་འཇུག་གིས་རྒྱགས་དེ་དང་དེ་བརྩོད་
 པའི་ཆེ་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ར་རྒྱལ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྒྱགས་དང་
 པའི་དོན་ནི། མ་རྩུར་ག་ཅ་ཞེས་པ་རྩོམ་སྐབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱགས་ལྷག་མའི་དོན་
 ནི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་སྐབས་
 ཆགས་པ་རྩོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རྒྱགས་གཉིས་
 པའི་དོན་ལའང་། བྱུང་ཞེས་པ་མཆོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཆོད་པ་རྩོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། རྒྱགས་འདི་གཉིས་ལ་
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ན་མས་རྩོགས་རིམ་ཁོ་
 བ་ལ་སྐུར་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་བྱིས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ བཟ་ཡིག་བརྩོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐིག་ལེ་ལུས་ཀྱི་པར་ར་བྱུང་ནས། དེ་
 པར་འདི་ནང་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྟེན་གྱིས་སྤངས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 སོ་སོའི་རྒྱགས་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པར་འདོད་པ་ལ། བྱིས་ཀྱི་སྤྲ་ཁ་ཁ་ཅིག་
 ཀྱང་། དེ་སྤྲ་ཁ་ནམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་པར་སྐྱ་བ་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་

གནད་མ་གོ་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱང་ན་བདེ་བའི་རྟེན་བྱང་སེམས་སྤྲུལ་ལ་
གནས་པ་དང་འཕྲེལ་བའི་གཤམ་མེན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་བདེ་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
སྟོན་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་འབྱིན་པ་སྤྱངས་པས། རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཛུགས་གཤམ་རང་ཕྱགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་གར་པུ་ཡིག་བསྟོན་
པའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་བྱུན་བཞིན་
བསྟོན་པའི་ཆེ་ཉིན་རེ་ལ་ཁྱ་བ་བསམས་བཞིན་དུ་ལན་བཞི་བཞི་མ་ཆགས་པར་འབྱིན་
དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་
རྩོམ་མེད་པའི་ཅེར་ལ་བ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བས་རང་གི་ལུས་ལ་
བཀོད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆིམ་པར་མོས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། ཐིག་
ལེ་ནང་མཆོད་འཁོར་བ་བཞིན་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་མཆོད་པར་གོ་བའི་མུན་སྒྲུལ་མི་
བཟང་པའོ། ཐིག་ལེ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲུལ་པ་ལ་ངེས་པར་ཐིག་ལེ་དངོས་
སུ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་མི་ཆོག་ན། ལྷ་ཡང་དངོས་སྒྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡིད་
ཀྱིས་སྒྲུལ་པས་མི་ཆོག་པར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཐིག་ལེ་ཡིད་ཀྱིས་
འབྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་བྱུང་བར་མོས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་
བསྟེ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟོན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་སྣར་རོ། །དང་པོ་སྟོན་པའི་རིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ།

༣༡ །གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དོན་སྒྲུབ་གསུམ་བཞེས་པ་ན། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དེས་བཤད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོང་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དང་། གཏུལ་
བྱ་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་སོགས་ནམ་པར་སྤྱངས་ནས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཆགས་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དང་ནུམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོན་པའི་སྟོན་ས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སོལ་པ་ན་བྱང་འཇུག་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་རྒྱལ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འབྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོན་ས་པར་
 འཇུག་པ་བཤད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མཛད་པ་དང་བཅས་
 པ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་བསྟེ་ལས། མི་བསྟོད་པ་འབྱིན་པ་མན་ཆད་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྟོན་གསལ་དུ། མི་བསྟོད་པ་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་
 ཉུ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་འབྱིན་པ་སྟོན་པའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན། དང་པོ་སྦྱར་བའི་འོག་
 ཉུ་འབྱིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པས། ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱར་
 བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་པ་བ་ཟུ་མ་ནམས་ན་རེ། མདོ་བསྟེར་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བ་རང་དོན་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཞན་དོན་
 ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱར་བ་
 དང་། འཁོར་འབྱིན་པ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་
 ལོ་ཞེས་བེར་རོ། །

དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ། ཞེས་
 པའི་དོགས་པ་སྦྱང་བ་ན། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱས་པར་བཀོད་
 བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན།
 བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མི་བསྟོད་པ་འབྱིན་པ་དེ་དང་པོ་སྦྱར་
 བ་ཅམ་ལ་སྟོས་ན་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་སོ་གཅིག་འབྱིན་པ་ལ་སྟོས་
 བས་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། སྐུལ་སྦྱ་དྲོར་
 སེམས་ཡལ་ཡུམ་སྟོན་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསྟོད་པ་འབྱིན་དགོས་པ་དང་།
 མི་བསྟོད་པ་ཡལ་ཡུམ་སྟོན་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་
 དགོས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྟེད་པ་ན་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་རེ་རེ་ནས་སྟོབ་བྱུན་བྱུན་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར། སྐུལ་སྦྱ་དྲོར་སེམས་

ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་བྱགས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་ནས་བྱ་བའི་ཐིག་ལེ་
 ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེའི་ཆ་གཅིག་གཞུལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཐིག་
 ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་
 ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་པ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་དོ་རྩེ་སོགས་
 ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྐྱ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྟོལ་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་གྱི་
 བསྐྱེད་གནས་པའི་ལྷ་ནམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་སྐྱགས་ཀྱང་བྲངས་ཏེ། རང་རང་གི་འབྲིན་
 སྐྱགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་སྟོབ་ནི་སྟོབ་པའི་སྟོལ་། དེ་ནས་རང་རང་གི་སྐྱི་སྟོན་གྱི་
 འབྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་མཛད་པའི་སྟོལ་། ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱལ་པ་དུ་མ་ནམས་རང་རང་
 གི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྟོལ་། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱབ་བྲངས་པའི་
 རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདེས་པ་ནི་འདེས་པའི་སྟོལ་། རང་རང་གི་རིགས་
 བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོལ་།
 ཁྱེད་ཕྱོག་ནས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞགས་པ་ནི་གནས་
 སུ་གནས་པའི་སྟོལ་།

བསྐྱེད་པའི་སྟོ།

༣༡ དེའི་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་བཤད་པ་ནི། སྐ་མ་སྐ་མ་ནམས་ན་རེ། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་
 གཉིས་པོ་ལྷ་རང་རང་གི་མཆན་སྐྱགས་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
 སོ་སྐྱེད་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་སུ་
 གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་
 བྱི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད།
 ཁྱམ་ཅུ་བཅུ་པ་སྐུ་པའི་ས་པོན་ཉིད། ཆ་གཉིས་ལྷ་པ་དྲུག་པས་སྟེ་བ་ལས། བྱུང་བ་འདི་ནི་
 ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཚེས་ཐིག་ལེ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཀྱི། ལྷ་རང་རང་
 གི་སྐྱགས་འགྱུར་པ་ལས་འབྲུ་གསུམ་བྱུང་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱུ་བ་
 ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། རང་སྐྱགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ། རྫོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིན་བསྐྱབས་

བདག བསྐྱེད་དབྱུག་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་ནི། ལྷ་ར་ཡང་ཞེ་སྤང་དོ་ཤེར་གྱུར། ཞེས་པས་གཙོ་བོ་
བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ།

དེ་ལ་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་
བཞི་དེ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་
གསུམ་ཏུ་གྱུར་པ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། རྒྱུད་པ་བྱི་མ་
གཉིས་རྒྱུས་པར་འཆད་པ་ནི། བརྩ་རྩྭ་གསུགས་ལས་བྱུང་པའི། མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཅན་བསམ་
པའང་། ཞེས་པ་ནས་སྤར་བྱོན་དོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི། རྒྱུན་སྤྱོད་པའི་འདུག་པར་གྱུར། སྤྲུགས་
པས་དེ་ཡི་སྟོང་ཁ་རུ། རྩེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་ནམ་བསྟོན་པས། སྤར་མའི་གཟུགས་ནི་
ཡོངས་གྱུར་ནས། ཞེ་སྤང་དོ་ཤེརི་གནས་ལ་བཞུགས། མི་རྩེ་ནི་ལའི་འོད་འབར་བ། ཉི་མའི་
དཀྱིལ་ལའོར་དབྱུག་ན་བཞུགས། དཔལ་བོ་རང་གི་བྱུག་རྒྱས་འབྱུང། རྒྱུན་ནམས་ཀུན་
གྱིས་ནམ་པར་བརྒྱན། དྲག་པོ་ཞེ་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ། ཞལ་གསུམ་གྱི་ནི་ནམ་མཛད་
པའི། ཞེ་སྤང་དོ་ཤེརི་ཉིང་འཛིན་གནས། དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་སྟོབར་བྱ། ཞེས་པའི་
པར་གྱིས་འཆད་དོ།

གཞན་ནམས་གོ་སྤྲུལ། སྤྲུགས་པས་དེ་ཡི་སྟོང་ཁ་རུ། རྩེས་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་
མི་བསྐྱོད་པ་བྱུང་བས་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་། རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་དབང་
བསྐྱར་ཏེ་སྤར་བྱོན་ནས་གཙོ་བོའི་མདུན་ན་འདུག་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ། ང་མི་བསྐྱོད་
པ་དེའོ་སྤྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཁར་འཇུག་པའི་མོས་པ་
བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་དང་། བྱུག་ལ་བྱུག་སྟོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་འདྲེས་པ་ལྷ་བྱུར་བསྟོན་པ་
མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྟོན་པའི་སྦྱེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་
གཙོ་བོའི་སྟོང་ཁ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྩོགས་རིམ་དང་
འབྲེལ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་དབྱུག་ན་བཞུགས། ཞེས་
པས་སྤར་གྱི་རྩྭ་གདན་ནི་མར་བསྐྱར་བའམ། ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསྟོན་དགོས་པ་བསྟན་ནོ།
ཞེ་སྤང་དོ་ཤེརི་ཉིང་འཛིན་གནས། དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་སྟོབར་མཛད། ཅིས་པས་
ལྷ་ནམས་འབྱིན་པའི་ཆོ་ལྷ་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོ་

རྩེའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་
 ལྷ་ནམས་དང་པོ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་
 དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ། ལྷ་མ་པའི་ར་རྒྱལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་གྱི་འབྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 རྫོན་གསལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩི་རྩེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་གྱི་འབྱིན་གསལ་སྐབས་
 བས། ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱད་མེད་ཀྱི་གསལ་ལས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་རྩེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྩེ་འཆང་གི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ན། གཙོ་བོའི་ར་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྐབས་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་
 རང་སྐབས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྐལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རང་སྐབས་དེ་ཉིད་གང་ལ་བྱ་སྟམ་
 བ། མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དག་པ་ནམས་ལས་རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་།
 རྩི་པོ་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་སྐབས་ཀྱིས་འབྱིན་པར། རྩི་ན་རྩི་གསལ་ལས་བྱུང་བའི།
 གཙོ་བོ་ནམ་པར་སྐྱང་མཛད་དབྱང་། ཞེས་དང་། མོ་ཉ་ར་ཉི་སྐབས་ལས་བྱུང་། རྩི་པོ་སྐྱུན་
 བྱི་དབྱང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱ་རྩི་ཉ་སྐབས་ཀྱིས་དབྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་བཤད་པས། ལྷ་ལྷག་མའི་འབྱིན་སྐབས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་མཆོན་སྐབས་ཀྱིས་འབྱིན་པར་སྐབས་ལ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། མི་རྒྱུ་ས་པོན་ལས་བྱུང་བ། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་
 ཉིད། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་གར་ཏུ་དབྱང་། རྩི་གྱི་ས་པོན་ལས་བྱུང་བ། བྱུག་ན་རྩི་
 མཐའ་སྒྲིང་པོ། རྩི་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱམ་བུ་ལ། བོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བྱང་ཐེམས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྐབས་རང་རང་གི་ས་པོན་ཏུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་
 ལྷ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐབས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡང་རང་རང་གི་ས་པོན་ལས་
 བསྐྱེད་པར་སྐབས་ལ་ཤེས་སོ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྷར་གསུངས་ཀྱང་། རྫོན་གསལ་ལས།
 རང་གི་སྐབས་བརྩ་རྩི་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་ཅན་ཏེ། ཞེས་
 རང་རང་གི་མཆོན་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དགོངས་
 པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པས། མི་ལྷ་མཉུ་རྩི།
 ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ལྷ་བརྩ་རྩི་རྩི། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་
 བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་སྐྱུ་མདོག་

ཕྱག་མཆན་ཐོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནམས་ནི་པལ་ཆེར་གོ་སླ་ཞིང་། འདིར་གཞུང་
 བམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱངས་ན་ཡི་གེ་ཏ་ཅང་མང་པར་འབྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། ལྷ་མ་གྱི་དེ་
 ཕྱག་མཆན་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷུལ་ལྷོ་དམར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འདབ་མ་སྟོན་པོ་དང་ཅ་བ་
 དམར་པོར་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་བཤད་དོ། །སྟོལ་མའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་ལྷུལ་ནི་མདོར་བྱས་
 གྱི་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་ལས་དཀར་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོམ་འབྲེལ་པར་
 སྟོན་པོར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་སྒྲ་བས་སྟོན་པོར་བཤད་པས། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་
 པར་སྒྲུང་ཡང་སྟོན་པོ་ལ་ཚུང་བད་མེར་བ་ནི་ལྷང་ཁྱ་ཡིན་པས་ལྷ་ཡས་བཤད་པ་ལྷར་
 ལེགས་ཏེ། དོན་གྲུབ་གྱི་ཕྱག་མཆན་གྱི་པ་ཆ་ལྷང་ཁྱ་ཡིན་པར། དེ་བཞིན་པད་ལྷང་ནོར་བུ་ལོ།
 ཞེས་པས་བཤད་ཅིང་།

སྐབས་འདིའི་སྟོལ་མ་ཡང་དོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 རྒྱན་མའི་ལྷུལ་དཀར་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རོ་རྩོམ་མའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་
 ལྷུལ་ཡང་ལྷང་ཁྱར་ཤེས་པར་བྱལོ། གཤམ་ནི་ཤེས་པའི་ཕྱག་མཆན་ལ། མདོར་བྱས་གྱི་
 གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། དབྱུག་པ་རྩོམ་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་
 ལས་བསྐྱར་བར་མདོན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཐེང་དུ། རྩོམ་པོ་དང་འཁོར་ལོ་དང་
 རྩོམ་འཁོར་པར་བཤད་པ་ཉིད། རྒྱུད་ལས། ཐོབ་འབར་བ་འོད་གསལ་ལ། ཤར་བྱོགས་སྟོན་ཏེ་
 མི་བར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱང་གི་དགྲིལ་ཆོག་དང་ཡང་མཐུན་པས་ལེགས་
 མོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྩོམ་སྟོན་འབྲེལ་ལས་སྟོན་པོ་འདིའི་ཕྱག་མཆན་འཆད་པ་
 བ་ཡང་། དབྱུག་པ་འཁོར་ལོ་རྩོམ་ནི། གཤམ་གྱི་ཕྱག་ན་རིམ་ཅི་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ལ།
 རྒྱུད་དང་ལྷ་བྱང་གིས་དེའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཆན་མ་འགོད་ཚུལ་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་མཆན་མ་དང་། བསྟོམ་པའི་ཕྱག་མཆན་མཐུན་པའི་ངེས་པ་
 མེད་དེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་མཆན་མ་འགོད་པ་ན། རྒྱན་མའི་མཆན་མར་རྒྱན་འགོད་པར་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མཛད་པའི་རྩྱ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྩོ་
 རྩོ་ལྷ་རྒྱུར་གཉིས་རྒྱུར་སྐྱར་ནས་མཐེ་རྒྱུར་གཉིས་ལྷགས་སྟོན་ལྷར་འབྱུང་ལ་སྟོན་པ་མཛད་པ་
 གཉིས་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་བའོ། །གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་པའི་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལྷ་
 ལྷ་ཡས། ལག་པ་གན་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བརྒྱུད་པའི་མིང་མེད་ཀྱི་མེན་མོད་གཤམ་གྱི་སྟེང་དུ་

མཐེ་པོའི་མེན་མོ་དག་བཟུང་བར་བྱས་ནས་མཐེ་ཆུང་གཉིས་ཁབ་ལྟར་བྱལ། །དེ་བཞིན་དུ་
གུང་མོ་ཡང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་ཅེ་སྟངས་ལ་མཐུབ་མོད་དག་དབུས་སུ་རའི་རྣམ་པས་སོ།
ཁྱིམ་བྱ་བ་འདི་གཙུག་ཏྲོར་གྱི་ཐུག་ཆུར་བཞོད་དོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

དབྱུང་བའི་སྒྲོ།

༄༅། །གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལ་ཅིག་རི་ན་རི་ཀ་མོ། རྩ་མྱི་ག་སྒྲོ། ཁྱིམ་
སོགས་འབྲིན་སྟགས་སུ་སྒྲོ་བ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྟོད་པ་འབྲིན་པའི་སྟགས་ལ་
ས་པོན་མ་སྒྲུར་བར་བརྗོད་ཅིས་པའི་མཆན་སྟགས་ཆུང་པ་བྱས་པ་དང་ཁས་སྦངས་
འགལ་ལ། ཆུད་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། མདོར་བྱས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བཞི་ཀ་རུ་
མཆན་སྟགས་ཆུང་པ་འབྲིན་སྟགས་སུ་བཤད་གྱི། ས་པོན་སྒྲུར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་
དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆན་སྟགས་གྱིས་འབྲིན་
པའི་ཆེ་ཀྱང་སྟོང་རི་ལྟ་བུས་འབྲིན་པ་ནི། མི་བསྟོད་པ་འབྲིན་པའི་སྟགས་སུ་སྟོན་གསལ་
ལས། ཉོན་མོངས་པ་སྟེས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ནོ།
ཁྱིམ་མཁུན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྟངས་རྣམ་པར་སྒྱུར་བའི་བྱིར་ཞེ་
སྟངས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་
ལས་བྱུང་དོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
བསྟེན་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྟངས་རྣམ་པར་སྒྱུར་བའི་བྱིར་མི་བསྟོད་པ་དབྱུང་
བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོ་ཐུག་རྣམ་པར་སྒྱུར་བའི་བྱིར་རྣམ་
སྟངས་དབྱུང་བར་བྱལོ། །སྟམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་སྟོང་གསལ་བདེའམ་ནས་དེའི་རྩེ་སོགས་སུ་
ལྟ་དེ་དང་དེ་ལྟམ་གྱི་བརྒྱ་ན་གནས་པ་རང་གི་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་སྟོང་ཁར་བྱངས་ཏེ། རང་
ཞེ་སྟངས་དོ་རྩེའི་ང་ཆུལ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་མཆན་སྟགས་བཞོད་དེ་སྟོང་ཁན་ས་
བྱིར་འབྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །

མཛད་པའི་སྒོ།

༤༩། གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནི། སྒོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ནི་སྒྱི་མཛད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཞི་ཟུང་ཅན་ནམས་ཀྱི་
ཞི་ཟུང་ཟུངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནས། གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྟན་
པ་དང་གཡོ་བའི་དུག་དང་། ལྷ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་བཙོམ་པའི་བར་ནི། ལྷ་རང་རང་
གི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། གོ་སྤྲ་ཞིང་སྤྱའང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་བྱས་པར་མ་
བྲིས་སོ།

བསྐྱུ་བའི་སྒོ།

༥༠། བཞི་པ་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྱ་གྲངས་མེད་པ་འདིག་དེན་ཀྱི་ཁམས་
ཁྲུལ་པར་སྒོས་པ་ནམས་སྤར་འདུས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་སྒྱ་
བསྐོམ་པའོ།

འདྲེས་པའི་སྒོ།

༥༡། །ཁ་པ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནི། མདོ་བསྟེ་ལས། དེ་ནམས་ཀྱིས་གཉི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་
རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བརྟུག་ལ། སྤར་བཀུག་ལ་གནས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ།
ཐུག་བྱ་བཞིས་བྱས་གདལ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྟིང་རེ་འདིན་
ཏེ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྱལ་པ་ནམས་བསྐྱུས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྟེས་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷ་ནམས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྗོགས་པར་བཀོད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱན་ཏངས་པ་དང་དུས་
གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ།

༢༡། རྩལ་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནི། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱིས་
འདི་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བྱ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབྱ་བ་རྒྱན་པར་གྱུར། ཞེས་འཆད་
པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ཞི་བ་ཐོར་ཆུགས་ཅོད་པན་འཆད། མི་བསྐྱོད་
པས་ནི་དབྱ་རྒྱན་བྱས། ཞེས་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་
ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྱང་སྟེ། །ང་རྒྱལ་གནས་ན་གནས་པ་ནམས། །ཡང་དག་སྤྱངས་ནས་སྟོ་ཡི་
ཆར། །རིན་ཆེན་དབྱས་སྟེ་བཞུགས་པར་གྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩ་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་
མཛད་པའི་གོང་ཏུ་དབྱ་རྒྱན་རང་ཆས་སྟེ་ཡོད་པར་ལྷ་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་དང་།
དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལ་
པར། སེམས་དཔའ་དོ་རྩེའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །རྩི་རྩེ་འདིན་ནམས་མཉེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྐྱོན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་སྐྱོར་བ་ནི་སྤྱི་
པོར་འཛོག་པའོ། །དེས་རྩི་རྩེ་འདིན་ནམས་ཉེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་ནམས་སོ།
།མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་པའོ། ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་ནམས་ཀྱི་ནི།
།དཀོན་མཆོག་དཔལ་ནི་ནམ་པར་བསྐྱེད། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབྱ་རྒྱུན་ཏུ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་
ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ལུས་སྟོ་མས་
པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་པར་བཤད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་བསྐྱར་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་སུ་བཀོད་པའི་སྒོ།

༢༢། །དེས་ན་སྐུ་ལ་པ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ། རང་རང་གི་རིགས་བདག་
ཡབ་ལུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱར་བྱོན་ནས་རང་རང་གི་གནས་
སུ་འཁོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སུ་འཁོད་པའི་སྒོ་ནི་གོ་བར་བྱད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་གཞན་
ནས་བཤད་པ་ལྷར་རྩ་ཐམས་ཅད་གདན་ལ་བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་

མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་ཐེབས་གཅིག་དང་། དབང་བསྐྱར་ཐེབས་གཅིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ལྟ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེས་ཤིང་།
 རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཕྱོད་དུས་གྱི་
 འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་བཞེད་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དཔོངས་
 པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བུ་གི་རྟེ་དང་བྱིས་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དང་། དབང་
 བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པར་འདྲོད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ལྷ་མ་གྱི་དང་ཕྱག་རྟོར་
 གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩོུ་
 དང་བསྐྱེད་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་གྱི་ལ་སྐྱོན་གསལ་ནས་རིན་འབྱུང་
 གིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ནས་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་
 བཤད་པ་ལོགས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པ།

༢༡། རྟེ་ལྟར་སྒོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་དག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་བསྐྱེད་ལུང་
 ཏངས་ཟིན་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་
 དཔོན་པར་གསུངས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
 ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། རྟེ་ལ་དྲོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་
 རིམ་པ་ལས། གཞལ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞིས་རྒྱས་བདབ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། བཀའ་སྐུལ་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་དམ་
 ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྐུགས་གྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གཟུགས་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དེའི་དོན་ནི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་
 རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་ལས་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 འཆིང་བ་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་ན།

དེ་ནི་ད་བསྐྱེས་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དམ་ཆུ་དང་ལས་ཆུ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་
 ལག་པའི་ཕྱག་ཆུ་འཆིང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བཅུན་མོ་དམ་ཆེག་གི་
 ཕྱག་ཆུ་དང་། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་སྟེན་གྱི་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་། རྩི་ལ་སོགས་པའི་
 རྟུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྟེ་ཆོགས་སྟེས་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་སྟོན་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་
 ལས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། གཤམ་ཏེ་བཅུན་མོ་དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་ཆུ་ཡིན་
 བ། རིགས་ལྷ་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་ལ་ཕྱག་ཆུ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ཆར་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ལྷ་
 གཞན་རྣམས་ལ་བཅུན་མོ་མེད་པས་ཕྱག་ཆུ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་མ་ཆར་བར་འལྱར་རོ་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་ཡོ་ག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས། བཅུན་མོ་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 སྟེས་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ལྷ་སྟེན་མ་རྣམས་ཀྱི་བཅུན་མོ་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་སྤྱི་མ་དམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར། དེ་ནས་
 ལས་ཀྱི་ཆོག་གི། མཐོང་བས་ཕྱག་ཆུ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས།
 ཕྱག་ཆུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་དང་། མཆོན་མའི་ཕྱག་ཆུ་དང་། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ།
 ཡི་གེ་རྩི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་དོ། རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་མའི་ཕྱག་ཆུ་དོ།
 མི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སྟེ་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཕྱག་ཆུ་གཞན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྟེ་བའི་ཕྱགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཆོན་དམ་རྒྱར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ།
 རྩི་ན་ཕྱག་མཆོན་གྱི་མིང་གིས་མི་སྟོན་པར་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན།
 སྟོན་གསལ་ལས། རྩི་རྩེ་བཅུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་བཅུན་མོར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་མཆོན་ཡང་སྟོང་པ་ནི་ད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱག་ཆུ་བཞིའི་ནང་ནས་
 དམ་ཆུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དམ་ཆུ་ལ་བཅུན་མོའི་སྟེས་གསུངས་སོ།
 རྩི་ལྟར་ན་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རེ་ཡིང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཆོན་དང་། དེ་ལས་ལྷའི་སྐར་
 རྩི་གས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱང་ཕྱག་ཆུ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱག་ཆུ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་

ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་
དོགས་པ་བཅད་པའོ།

ལྟའི་སྤྱོད་ཚུལ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།

༢༩། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དོགས་
པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསལ་བ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་བྱགས་
ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་དོགས་པ་
བསྐྱར་རྟེ། དེའི་དོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་རྩེ་མོ་
སོགས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་སོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ལྟ་སལ་
ཆེ་བ་ཞལ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱར་བ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། འདྲིར་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡོད། ཅས་བྱ་བའོ། འདྲིས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མར་མ་
ཟད། གྱི་དོར་བདེ་མཆོག་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཞལ་གཅིག་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྐྱར་
པའི་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བཀའ་
སྤྱོད་པ། བཅོམ་སྤྱོད་འདས་ཉིད་གྱིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལས།
གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པར་གནས། གཉིས་སུ་
མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན། ལག་པ་གཡོན་པར་བྱགས་པ་ཡི། མཐེ་
རྒྱུད་མཐའ་ལྟག་གྱུང་མེད་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་བོང་ནི། རིམ་བཞིན་གཟུགས་
ལ་སོགས་པར་བརྒྱུད། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྟོར་བས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་
མཆན་ཉིད། ཆོས་གྱི་སྒྲ་ཏུ་རྣམ་པར་བཤད། ཁྱེད་ཀྱི་དང་གཉིས་མེད་མིང་། མི་
བསྐྱོད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་དང་། དོན་ཡོད་རྣམ་སྤང་དེ་བཞིན་གསེགས། འདི་དག་
ལག་པ་གཡས་པ་ཡི། མཐེ་རྒྱུད་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས། གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་
ཡི། འདི་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྟེ། གཅིག་ཀྱང་
གསུམ་ཏུ་བདགས་པ་ཡིན། ལན་རྒྱུན་སྟོར་བས་དོན་རྗེ་མེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་གོ་འཕང་
མཆོག་ ཤལ་མོ་སྐྱར་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འབྲུགས། སྐྱབས་

གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱིས། །ཞལ་གསུམ་ཡིན་
 ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན། སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱོར་པས། །ལམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྟ་
 གསུམ་གྱི། དདྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །ལམ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་
 གྱི། ཇི་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པས་བསྐྱེལ། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འཇུག། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་
 མོར་གནས། བེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཆོས།
 །གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞུག །ཅིས་
 གསུངས་སོ། །ཞིས་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་
 དོན་འཆད་པའི་གཞུང་རྣམས་དངས་ནས་དེ་དག་གིས་དྲོགས་པ་དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པར་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་དྲོགས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་
 བ། གཞུང་དེ་དག་གི་ཆོག་གི་འབྱུང་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འཇུག་བས་དོན་
 གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུན་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བདགས་པ་ཡིན།
 །ཞིས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་
 ལ། དེ་མན་ཆད་གྱིས་བྱང་འབྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་དོ།
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱུད་གཞན་ལས་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མོར་མོ་རྣམས་ཐན་ཚུན་
 དུ་བསྐྱོལ་བ་རྡོ་རྗེའི་ཐལ་མོར་བཤད་པ་དེ་ལ། རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བས་མཆོན་པའི་ངེས་
 དོན་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་པ་གཞིན་པའི་མོར་མོ་ལྷན་ནི་གཡོན་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩྭ་གས་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བསྟན་པའི་ལུལ་ལྟ་དང་། གཤམ་ཐབས་
 ཀྱི་རྩྭ་གས་ཡིན་པས་གཤམ་གྱི་མོར་མོ་སྦྱར་རིགས་ལྟའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་དབང་བོ་ལྟ་དང་།
 ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མོར་མོ་རྣམས་ཆོགས་པས་ལུལ་དབང་གཉིས་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་བའི་
 རྣམ་ཤེས་མཆོན་ཏེ། ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་
 བྱ་བའོ། །ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མོར་མོ་རྣམས་ཐན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་མཆོན་པའི་
 དོན་ནི། དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་གཉིས་སྦྱང་
 གི་སྦྱོས་པ་རུབ་པར་སྦྱར་བའོ། །

བྱང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རེས་དོན།

༣༡། གཉིས་པ་བྱང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རེས་དོན་ནི། ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་གཉིས་པན་ཚུན་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ནི་དོན་མཁའ་མཆོན་པའི་རེས་དོན་མཐར་ཐུག་དོན་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་རེས་དོན་གྱི་དོན་མཁའ་མཆོག་དེ་སྒྱུར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དོན་མཁའ་འགྲུགས་པའམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྒྲུབས་གསུམ་དང་། སྒྲུ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཆན་རྣམས་གྱི་དོན་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲུབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་མོ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དོན་རི་ལྗང་ཆང་སྒྲུམ་ན། ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་སོགས་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྱུད་བརྒྱུས་ལས་བྱང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟུ། འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གླུ་བས་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གྲུལ་བདེན་པ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྫོབ་དུ་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོར་ཁོན་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདི་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་མཆོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱུད་གཞན་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་གཤམས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་། གཡོན་ཞལ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྒྱུར་བའི་རྩ་ཞལ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་མཆོན་པའོ། རྒྱུད་གཞན་ནས་སྒྲུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་

བཏོན་ནས་མི་འཆད་ཏུ་རྒྱག་མོད། འོན་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཅལ་ཏུ་བཏོན་
 བྱས་བཤད་མ་བཤད་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རྒྱུད་སོགས་སུ་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡས་བབ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་
 བཅུ་དྲུག་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཅལ་ཏུ་བཏོན་ནས་
 འཆད་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐོན་ཏུ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལྟུབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་
 གསལ་ཏུ་དག་པར་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་གྱུས་ཏུ་
 རྟོགས་པ་དེ་བྱུང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཡིན་གྱི། ཐོན་ཏུ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་
 སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་
 པར་རྒྱང་སྒྲུབ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ནང་ཏུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་སྒྱུར་ཏེ་བསྟོམ་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་ཅལ་ཏུ་བཏོན་པས། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་
 གྱུས་ཏུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་
 སྦྱོར་བ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། འོད་གསལ་མཆན་ཉིད་པ་ཅམ་ཡིན་མོད་གྱི། བྱུང་འཇུག་གི་
 ཡ་གྲུལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་
 རྒྱ་མཆན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེས་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་འབད་པས་
 བཅད་བཅད་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་རྟོ་རྟེ་ཐལ་མའི་རེས་དོན་བཤད་
 བྱས། འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་
 ལ་གོ་བ་དཔྱིས་བྱིན་པར་ཆགས་ན་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་དམན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། འདི་ནས་
 བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་
 ལུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་རེས་པ་སྟེང་ནས་རྟེན་པར་འགྱུར་སོ། །ཕྱག་དྲུག་གི་གངས་རེས་ཚུལ་ལ།
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་སླ་མ་
 ཁ་ཅིག་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཆོས་
 དྲུག་པོ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་སྟེ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་

ཆོས་གསུམ་དང་། ཁྱ་བ་རྒྱུ་རུས་པ་སྟེ་ཕ་ལས་སྐོབ་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་བཅས་པ་སྦྱར་
གཞིའི་ཆོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

ལྷའི་གྲངས་ལ་རྟོགས་པ་བཅད་པ།

༣༡། དེ་ལྷར་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་ལྷའི་གྲངས་ལ་
རྟོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསོལ་པ། འདིར་
གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་སྟོབ་དཔོན་སྣ་ཆོགས་པའི་
གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་དུ་འདུག་པར་འགྱུར་རྟེ། ཇི་ལྷར་སྦྱབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་
མཆིས་པར་འགྱུར། ཞེས་རྟོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། རྩོམ་ཆེ་མེས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས་
ཀྱང་། དགྲིལ་ལའོར་པའི་ལྷ་ཡང་། ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱ་གསུམ་པར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱ་
དགུར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དགོད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་
དོན་འཆད་པ་ན། ཉ་ཐུ་ག་ཏཱ་ར་ཉི་ཏུ་ལ། དང་པོ་ནི་སྦྱིང་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རིགས་ལྷ་
དང་། ལུས་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཤིན་ཆེ་མཐར་བྱེད་པ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བསྟན་པའོ།
།གཉིས་པ་ནི་དཔལ་སྦྱུ་འཕྱལ་དུ་བ་ལས་འཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སོ། གསུམ་པ་
ནི་སྦྱར་བཤད་པ་ལྷར་སྦྱིང་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་དགུ་དང་། དེའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་གཟུགས་
རྩོམ་ཆེ་མེས་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་ཆེ་མའི་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་དུག་དང་། དེའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་ཁྲོ་བོ་
བརྟའོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྦྱང་དོ།
།སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཞི་རྒྱ་པོ་རྟེ་རྒྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། པལྱེད་མགྱུན་གསུམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་འཆད་མོད་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྒྲ་བ་ཀྱལ་པ་པོ་
ལས་དུས་ཕྱི་བས་སྒྲ་བས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྟོན་དུ་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བརྒྱ་དགུར་འདོད་པ་གཞན་སྦྱང་ན་རུང་བ་ཅུམ་མོ།

ཁ་ཅིག་གསང་བ་སྦྱབ་པར། དུང་རྒྱལ་མེས་དཔའ་བརྒྱ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་ངེས་
པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་གྱིས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་རྟོགས་པར་བཤད་
པས། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་རྩོམ་ཆེའི་ལུགས་གྱིས་འདུས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སྦྱ་བ་ནི་མི་རིགས་རྟེ། དེ་ལྷར་ན་དུང་རྒྱལ་མེས་དཔའ་བརྒྱ་བདུན་གྱིས།

ཞེས་འབྱུང་བས་སྒོ་བ་དཔོན་དེའི་ལྷགས་ལ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གཤེགས་པ་དང་
 གཤེགས་མ་རིགས་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མྱིང་གཞིར་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གཉིས་སྒོས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་སྦྱོན་གསལ་ལས། གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལའང་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཉིད་གཉིས་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསང་བ་
 རྒྱབ་པའི་ཡུང་གི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལས་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་
 ཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྩོགས་པར་སྦྱོན་པ་ཡིན་གྱི། དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 འགོད་པའི་ལྷ་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྩོགས་པར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྒོས་པའི་
 དོགས་པ་དེའི་ལན་སྦྱོན་པ་ན་རྣམ་གཞག་ལས། མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་
 སོ། །ཡུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་
 ལུལ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གྱུང་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་
 པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚོད་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་
 ཡབ་ལྷས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་རྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་དང་སྦྱོན་གསལ་ལས་ཡུང་རིགས་གཉིས་
 གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མཛད་སྒུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པས་
 རྩིས་དཔག་གིས་རྒྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྦྱོན་མེད་དགོད་དགོས་
 སོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་འདུས་པའི་བྲ་མ་རྣམས་ནི་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 སོ་གཉིས་ཡོད་ན། རྒྱུད་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཁྱེན་ས་རྒྱུད་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྟེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་མེམས་སོ། །ཁོད་ཀྱི་འདུས་པ་བ་སྤར་བྱོན་པ་རྣམས་ནི་འདི་རྟུང་
 རྒྱ་རྟེ། རྒྱུད་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 བས། རྒྱུད་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྒྲབ་པ་རྣམ་གཞག་དང་སྦྱོན་
 གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བྱ་དཔོག་ན་
 རྒྱབ་པ་མ་ངེས་པས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། རྩིས་སུ་དཔོག་

པ་གང་ཡིན་པ། འོན་ཀུན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡབ་གྱི་སྐུ་དགྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན། ལྷ་དོར་མེད་ལས། རྡོ་རྗེ་མ་ལུ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལས་མེད་པས་གྲངས་མངས་ལ། ལུ་མ་གྱི་སྐུ་དགྱིལ་ལ་ཡོད་
པ་འགོད་ན། བྱང་སེམས་བརྒྱུད་པོར་བའི་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མངས་ཤིང་།
ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་ཀའི་སྐུ་དགྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་ལྷ་དོར་གཅིག་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གྲངས་ཉུངས་སོ། འདི་ནི་ཕྱགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པོ་ཞི་ན། དཔེར་ན་
བྱ་བརྒྱུད་པ་ལ་མ་མ་གཉིས་ཀའི་ཁྲ་ཁྲག་འདྲེས་པ་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལྷ་མངལ་
འབྱེན་ཡིན་པས་ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷ་
མངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་རིགས་ལྷ་ཆོན་པ་གཉིས་
དང་། ལུ་མ་བཞི་ཆོན་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་
པའི་ཁྲོ་པོ་བརྒྱ་དང་། ལུ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་པོ་བརྒྱ་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་པས་སོ་སོར་
བགྲང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ལྷ་བརྒྱ་དགའི་གྲངས་སུ་བགྲང་
ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡབ་ལ་བཀོད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱུད་དང་ལུ་མ་ལ་བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེ་མ་
ལུ་བཞུན་པས་སོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་གཉིས་ལས་མང་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་མེད་ལ། སོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ལུང་གིས་བསྟུབ་ཅིང་། ཅ་པའི་བྱུང་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱི་
ཆོད་མས་སུ་བསྟེ། ལྷ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
ཟེར་རོ། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། ལྷ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་
བར། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་འོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ལྷ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ན། ཕྱགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྟུབ་བྱ་བྱུང་པར་འབྱུར་ལ། ལུས་
ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ནས་བྱུང་འབྲེལ་བསྟུབ་
པ་ན། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་ན། ལྷ་དང་པའི་ལྷ་འདྲའི་དངོས་ལྷ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་བསྟུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་སྟོར་བ་བསྟོམ་
ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་བསྟོམ་པ་མི་བྱིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅ་པའི་རྟགས་

སྤྱུ་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ལོ་གཉིས་པོ་དེ། སྤྱིར་དངོས་རྒྱ་ཁུལ་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་འཁོད་ན་ནི། ཅ་པའི་བྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །ལྷགས་སྤྱི་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་རྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གྲངས་དཔོག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་པ་མ་
 གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་བྱ་གཅིག་སྟེ་བ་དང་། རྒྱ་ས་བོན་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་ས་བོན་དུ་མ་
 སྟེ་བ་སོགས་མངོན་སྲུང་གིས་བྱབ་པས་གསལ་ལོ། །

རང་ལྷགས་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལོ་གཉིས་འཁོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་
 པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སྤྱི་ཐོགས་པ་འཁོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན།
 ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ།
 རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན། ལྷ་ལོ་གཉིས་
 མི་འཁོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ལུས་དགྲིལ་དང་ཐུང་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ལ་འཁོད་རྒྱའི་ལྷ་གྲངས་མང་ཉུང་མགོ་མཚུངས་བྱས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་
 གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་བྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དགྲིལ་ལ་ལྷ་ལོ་
 གཉིས་ཡོད་པར་རྟོ་རྟེ་ཕྱིར་བ་ལས། རྟོ་རྟེ་སྒོ་བ་དཔོན་ལུས་འདི་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ནི་རིམ་
 བཞིན་གནས། ཞེས་སོགས་གྱི་ཡུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟམ་གཞག་ལས། ལྷ་ལོ་གཉིས་
 གྱི་གྲངས་ངེས་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
 སྒོན་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ཅིང་། ཐུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཞེས་པས་
 ཆོས་ཅན་བསྟན་ལ་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་
 བསྟན་པས། སྤྱིར་པའི་འཁོད་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གདོན་མི་བཤོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཅ་རྒྱུད་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་རྟམ་གཞག་ལས། དེ་ལྷ་མོད་
 གྱི། ཅ་པའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་རྟམས་དགོད་པ་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་
 མེད་པར་འདུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒོན་གསལ་དུ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྟོ་རྟེ་

ཐེག་པའི་ལས་འདིར་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་བཀྱར་ཁིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མཆོག་
 ཏུ་ཐུར་པའི་ཆོགས་ཡོངས་ཐུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་། དངོས་ཐུབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་ཡུན་
 རིང་ཏུ་བསྟེན་བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ། ཅ་བཤད་སྦྱར་ཤེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་གུས་པ་བསྟེད་
 ཅིང་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཅ་རྒྱད་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱལོ། དེ་ལྟར་ན། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་དྲིང་
 རེ་འཛིན་བཤད་ཟིན་གྱོ།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་

༢༡། །གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐུན་
 མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།

དང་པོ་ལ། ཐུ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཐུ་བ་ལ་སྐྱེས་བསྐྱལ་བའི་
 རོར་བཞེངས་ལ། དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་ཐུང་བ། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ལོ།

ཐུ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར།

༢༢། །དང་པོ་ནི། ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་རང་དོན་སྐྱེ་གསུམ་བཞེས་པ་དེས། གཞན་དོན་ཏུ་
 ཆགས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་ལ། སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་གྱི་མཛད་པ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས། སྐྱེས་སྐྱལ་པ་སྐྱེ་ཆོགས་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
 བསྟོམ་པ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་ནང་ཏུ་ཡང་དག་འཛིག་
 ལ་བཞུགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ཐུ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་གྱོ།

ཐུ་ཐེག་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟོམ་པ།

༢༣། །ཐུ་ཐེག་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟོམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ཐུ་བསྟོམ་
 པ་དང་། བསྟེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས།

ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་པ།

༢༢། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོར་མངོན་རྟོགས་སྤྱད་བཞིན་བསྐྱོམ་ནས་རགས་པའི་ནལ་འབྱུར་
ལ་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་སྤྱི་མཐུན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་
ཤས་ཆེ་ན། རྟེན་གྱི་སྒྲ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཚོད་པ་ཤས་ཆེ་ན་འོག་གི་སྒྲ་
ཅེར་ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་སྒྲན་ཞབས་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། དེའི་ཆེ་ཕྱག་མཆན་དང་ཐིག་ལེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམ་གྱི་དེ་དག་དུ་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྟོབས་པ་དང་སྟོབས་སོགས་ནི་ཕྱག་མཆན་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆན་མ་
ཉིད་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་པས་མངོན་རྟོགས་སྤྱད་བཞིན་བསྐྱོམ་
པའི་སྐབས་སུ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་བྱིང་ཚོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རེས་འགའ་ཉིང་གི་སྒྲ་
ཅེར་ཕྱག་མཆན་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རེས་འགའ་འོག་གི་སྒྲ་ཅེར་ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམ་པ་
གཉིས་རེས་འོོག་གི་ཚུལ་དུ་ཚུང་བཅུ་ཙམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་
ལ། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཙོ་བོར་ཕྱ་ཐིག་གཉིས་ལ་ཉིན་མཆན་དུ་བྱིན་ནས་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་སྟལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས། ད་ནི་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
རིན་ཆེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱ་མོའི་ནལ་འབྱུར་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།
དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་ལ་བརྟན་པའི་མཆན་མ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
གྱི་སྒྲ་མ་མ་བརྟན་པར་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།

༢༣། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སྤར་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་
ནལ་འབྱུར་གྱིས་གཙོད་ནས་པ་ན་བསྐྱོམ་མོ། སྐྱོམ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའམ། རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་པམ། མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆ་ཞལ་གྱི་
ཉིང་གི་སྒྲ་ཅེར། ཉིག་དཔ་ལ་རྩོམ་པོ་ཆེ་སྒྲ་པ་ཉུངས་དཀར་གྱི་ཆད་ཙམ་པ་ཞིག་རང་
གི་ལྟའི་ངོ་བོར་བསྐྱས་ལ་བསྐྱོམ་མོ། དེ་ཡང་ཐིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་

ཆེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྒྲུང་ཡིད་རྩིས་ཤིང་ནས་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཐུན་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་
 ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ནས་པ་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་
 མཚན་མ་བརྟན་པ་དང་། ལག་པས་བརྩུང་ཏུ་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་
 རྩོམ་བར་བྱ་ཡི། དེ་མ་ཐོབ་པར་བྱ་རྩོམ་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་ཆུད་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲུབ་པ།
 །ཁྱེད་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅས། །སྒྲུ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་ཏུ། །ནལ་འཕྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་
 །བསྟོམ། །རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་པའི་
 འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆད་ཅས་སྟེ་ཅེ་མོར་རང་གི་
 ལྟའི་ནལ་འཕྱོར་གྱིས་ནིན་མཚན་ཏུ་རྟག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་བརྟན་པར། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་གི་ཆེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་སྟེ་བ་དེའི་ཆེ་དོན་ཇི་ལ་སོགས་
 པ་བསྟོམ་པས་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་སྟོ་
 བར་བྱའོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོམ་པ་ལ་སྟོབ་བཞིན་པར་མི་
 རྩོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤུ་ཐིག་བསྟོམ་པ་ནི་ལོ་ག་དང་མ་ཐེད་གཉིས་ཀ་ནས་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་གསལ་ལས་སྟོན་ཏུ་གསུངས་ལ། ཟུག་མཚན་ལ་
 མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ཉིད་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པ་ཐོབ་པར་སྟོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། མ་སྟེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་ཏུ་མ་ཞིག་
 ལས་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ལེགས་པར་བྱ་བ་པའི་ཆེད་ཏུ་བཤད་པས་སྐབས་
 འདིར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་བྱ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་སྟེ་འདི་དག་ཏུ་སྟེ་
 ནལ་འཕྱོར་བསྟོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟེ་སྟེ་
 དང་ཟུག་མཚན་གྱི་སྟོ་བསྟེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་འི་སྟེད་པའི་སྟེག་མཐོང་དང་།
 རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྟེད་ནས་གཙོ་བོའི་དོན་དམ་ཏུ་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་འི་སྟེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྟེག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་བས། སྐབས་
 འདི་ནས་ཞི་སྟེག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འདིན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

ཕྱག་མཆན་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ།

༢༩། །དེ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཆན་རྗེ་མོགས་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱག་མཆན་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཆན་ལ་སྦྱད་པའི་སྒྲོ་བ་སྦྱ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་སྒྲོ་བ་སྦྱ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། མཐར་ནས་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ཞིང་བསྦྱ་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱང་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་འབར་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་ལྟ་སྒྲར་བསྒྲར་ནས་སྒྲོ་བ་སྦྱ་སྒྲར་བ་ཞིག་དུ་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་སྒྲར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་སྦྱ་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུག་གི་མཐར་སྒྲོས་པ་ནས་སྦྱ་ཅེར་བསྒྲོམ་པའི་རྩ་བའི་མཆན་མ་ལ་བསྦྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་གང་དུང་ནས་ངངས་ཏེ། སྒྲིང་ཁའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱག་མཆན་སྤྱོ་མོ་ལ་བསྦྱ་བར་བྱའོ།

འོག་སྒྲིའི་སྤྱོ་མོ་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ།

༣༠། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་གི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱོ་མོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འོག་ནས་འོག་སྒྲིའི་སྤྱོ་མོ་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་ནི། རང་གི་རྗེ་མོའི་བྱ་གའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྒྲོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་འོད་ཟེར་སྤྱ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྟག་པའི་ལྗེའི་རོ་པོར་བརྟན་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་མ་རྟེན་པར་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །ལྟོ་པ་དང་། དཔལ་འབྱས་རྗེ་མོ་དང་། སྒྲན་ཞབས་དང་། ཐ་ག་ན་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཆོ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆན་མ། སྒྲིག་རྒྱ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོ་བ་པ་ན་བརྒྱ་བ་དང་མི་བརྒྱ་པའི་རྗེ་མོ་སེམས་དཔའ་བསམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་གཅོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་རྗེ་མོ་དང་པར་འདུ་བྱས་ནས་སྒྲར་གི་ཐིག་

ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ལྷ་ཅེར་པ་བ་ནས་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་བ་བརྟུང་གྱི་དགྲིལ་
ལའོར་གྱི་ལྷ་དང་། མི་བརྒྱ་བ་ལྷོད་གཞུང་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་
བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། རི་མིང་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་རྟེན་
བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟེན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། རྟེན་ལ་བརྟན་པ་ན་ཐིག་ལེའི་ནང་
གི་ལྷ་དེ་དག་གྱང་སྐྱེས་པར་འབྱུག་པ་ལྷོན་དུ་འགྲོ་བས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་
སྐར་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་རི་མིང་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་
དུ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཚ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། རྟེན་ལ་དང་སྐྱེན་གསལ་ལས། སངས་
རྒྱུ་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་བ་
ལས་བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་
ལྟར་རོ།

བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། རྟོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དུ་མདོར་བྲས་ལས། ལུས་ཅུ་ཅ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ། དགྲིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
ནས་ནི། ལའོར་ལའི་དབྱུག་སུ་གནས་ཕྱུར་ནས། རྟེན་སྤྱོད་ལའོར་འཕྱོར་བཅུམ། ཞེས་
པས་རང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པས་སྤྱ་ཅེར་སྤྱ་མོ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་དོ། ལྷ་ཡི་
ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་དཀར་ལ། གསང་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་
བརྟགས་པ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་མཚོག་གི་གནས་བསྐྱེད་མོ། ཞེས་པས་འོག་སྒྲོར་ཐིག་ལེ་ཕྱ་
མོ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྐྱོད་བརྟུང་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱེད་པ་རྒྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་ལ། རྒྱང་པ་གསུམ་པས་དེ་ཉིད་སྐྱོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྱུར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱང་པ་བཞི་པས་འོག་སྒྲོའི་ཕྱ་མོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་རྒྱང་ལ་སྟེ། བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་དོ། རིན་ཆེན་
ཁ་དོག་སྤྲ་ལ། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅུམ། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། རྣལ་འབྱོར་
རིགས་པས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་བྱུར་ནས་སྒྲོ། བརྟན་པར་མ་བྱུར་དེ་མི་
སྒྲོ། སངས་རྒྱུ་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པའི། རབ་མཚོག་ཐིག་ནི་སྒྲོ་བར་བྱ། ཞེས་པས་
སྟེང་གི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱ་མོ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་
ཤེས་པར་རུས་སོ།

འོན་ཏྱུང་བསྐྱུལ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟོག་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སྟུག་གསུངས་པའི་དོན་ངི་ལྟ་བུ་ཞིན། རྟོན་བསྐྱུལ་གྱི་འགྲེལ་པར་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སློབ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་མང་
 བོས་སློབ་པ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྤྱང་
 ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག་ལེུ་བརྟུག་ཅིག་པའི་རྟོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་དྲན་པ་
 གཅིག་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ལྟ་གཅིག་ལ་སློབ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་།
 དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྟབ་ཐབས་ཚང་བ་ལ་སློབ་པ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་སྟུ་རྣམ་སྤྱང་སོགས་རེ་རེ་བསྐྱེད་
 པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྟ་སོག་གིས་གྲིས་ལྟུག་མོས་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་དྲན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་དྲན་ཐེབས་གཅིག་གས། ལྟ་གཅིག་ཅེས་དྲན་པ་ལ་མི་ཟེར་
 གྱི། གཅིག་ཏུ་ལྟ་དྲན་པའམ་རང་དང་ལྟ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་སྟུ་རགས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚང་ཡང་། འདིར་སྟི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་ནས་རགས་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་
 པས་བཀྲགས་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟི་མིང་ཡིན་ཡང་། འདིར་བྱེ་བྲག་ལ་
 སྦྱར་ནས་སྟེང་འོག་གི་སྟུ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལེུ་བྲག་པའི་
 རྟོན་གསལ་དུ། སྟུ་མོ་ལ་སློབ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །སྟུ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྟོན་པའི་མདོར་བྱས་གྱི་གཞུང་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་མོད་གྱི། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟུ་མིག་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་སྐབས་སྟུ་བབ་གྱི།
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟུ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སྟུ་རྟོགས་རིམ་པའི་དོར་བསྐྱུལ་སོགས་སྐབས་སྟུ་
 མ་བབ་པའི་ཕྱིར་མ་བྱིས་སོ། །

བསྐྱུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་བསྐྱུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྟོན་འོ་བསྐྱུལ་པ་དང་། དག་གི་བསྐྱུལ་པ་གཉིས་སོ། །

དོ་རྩེའི་བསྐྱེད་པ།

༢༩། ཁྱད་པོ་ནི། མདོ་བསྐྱེད་པས། སྒྲོང་མོ་བཞི་མེ་བསྐྱེད། མཐ་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཆགས་
 མི་བྱ། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་། རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བསྐྱེད། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་དོ་རྩེའི་བསྐྱེད་པ་དྲན་པར་བྱ་ལ། ཞེས་ལུང་བདུན་པའི་གཞུང་
 དེས་སྐབས་འདིའི་དོར་བསྐྱེད་པ་ལྟན་པར་བཤད་ཅིང་། མདོར་བྱས་སྤྱོད་ཡང་གཞུང་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོག་མཐོང་བཞག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། གཞུང་དེ་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་
 པ་གཉིས་མཛད་པ་ལས། དེས་དོན་ནི་སྒྲོང་མོ་བཞི་དོན་རྒྱུ་ལྟགས་མ་དང་དུ་ཞེན་པ་
 ཡིན་པས་དེ་མི་བྱ་བར་རྒྱུ་ལྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་རྟེ། རྒྱུ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་
 ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་པའི་རྒྱལ་རིམ་པའི་དོར་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 འདིར་སྐབས་སྤྱོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། རྟེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བྱང་
 དོན་དུ་བཤད་པ་ཉིད་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྲོང་མོ་བཞི་
 ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། དེ་བས་ན་སྒྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྱུང་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོས་
 བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་ན་མས་དང་ལྟན་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་བུར་སོགས་ལ་འི་ཅམ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་དབང་པོ་
 ཉེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སྤྱོད་འབྱུར་བ་དེ་
 ཅམ་ལས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བ། ཏ་ཅང་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྟག་པར་མེད་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོང་བ་དང་། དེས་མཆོན་པ་ཞིང་
 ལས་དང་ཆོང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ནམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱ་
 པ་ནི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། འདི་སྒྲོན་གསལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱུར་ཀྱང་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱུར་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་མདོ་བསྐྱེད་སྐབས་འདིར་སྤྱུར་
 རོ། རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྒྱལ་ནི་ཡེ་གེ་གསུམ་མོ། ཡན་
 ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱུར་དང་མི་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱལ་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དང་མ་བྱལ་
 བའི་རང་ནས་འདོད་ཡོན་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་གསལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཞིན་

དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུ་པ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་བརྒྱུ་པ་ལས་ལྷན་
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བརྒྱུ་པ་ལོ་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་ནུས་ཚྭ་གིས་
 མི་ལྟེད་པར་ལྷན་ནས་འཕྲོར་དང་མ་བུལ་བ་དགོས་སོ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུ་པ་ལ་
 ངག་བརྒྱུ་པ་དང་རྟོག་བརྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཆོག་འདིའི་ངེས་དོན་རྟོགས་ཅིམ་
 པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་བརྒྱུ་པ་ལས་དང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་། བསྐྱེད་ཅིམ་པའི་
 ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་བརྒྱུ་པ་ལྟོར་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ་མདོ་བསྐྱེད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་ཅིམ་པའི་རྟོག་བརྒྱུ་པ་ནི། ལྟེ་དང་མཆུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྒྲུབ་ངས་པའི་
 ཡིད་གྱི་བརྒྱུ་པ་སྟེ། རྟོག་ཅིག་གིས་བརྒྱ་བྱ་སྟེ། རྟོག་ཅིག་ནི་སྒྲུབ་ངས་པ། ཞེས་
 དཔལ་འབྲས་རྟོགས་དང་ས་པ་སྟར་རོ། ངག་གི་བརྒྱུ་པ་ནི། མན་སྟེ་ལས་ཚུལ་བཞིར་
 བཤད་དེ། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་བརྒྱུ་པ་ནི་སྐྱགས་ཁའི་ས་པོན་ལ་སྟེར་སོ་དང་། ཉེ་སྟོང་
 གིས་བསྟོར་པར་བསམས་ལ། བརྒྱ་པའི་ཆེ་ས་པོན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྟོན་ཏེ།
 འགོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྐྱགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྲེང་བའི་སྒྱུད་པ་འདྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟེར་ཁའི་ས་པོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྐྱགས་བརྟེན་
 པ་རྟོགས་པ་ན་སོ་སོར་སྟོ་ཞིང་སྒྱུད་པ་སྟེ། སྟེར་སོ་དང་ཉེ་སྟོང་གི་བརྒྱུ་པ་ལོ། རྟོན་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་མདོ་བསྐྱེད་ཡང་། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྟེན་ནས་རྟོག་སྟོ་བ་ནི།
 རྟོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་རབ་དུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བས་ངག་གི་བརྒྱུ་པ་བརྟེན་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། མདོར་བྱས་སྒྲུབ་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཆོག་སོར་བཞག་དུ་མཛད་དོ། རྟོན་གསལ་
 ལས་གཞུང་འདི་སྐབས་ཐམས་གྱི་མཐར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནུམ་རང་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱར་
 མོད། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གིས་སྟོན་པའི་ལྷ་རང་གི་ལྷས་ལ་སྐྱར་པ་ཡིན་པར་བྱུང་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་དུ་བྱང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་སོ། རྟོག་ཡང་
 བརྒྱུ་པ་ལ་སྐྱར་ན། ངག་དུ་བརྒྱུ་པའི་སྐྱགས་བརྟེན་ནས་སྟོ་བར་བྱའོ། ཁང་ན། རྟོག་
 ལྷ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སོ། སྟོ་བ་དེ་རྟོགས་ནས་སྐྱར་ཡང་རང་གི་སྟེར་ཁར་བསྐྱེད་པ་
 རབ་དུ་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྐྱེད་ལ་སྐྱར་ན། དགྲིལ་འཁོར་ལ་བསྟོན་པའི་
 ལྷ་ནུམ་བརྟེན་པ་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་ནས་བསྟོན་ནས། རང་གི་ལྷས་ཀྱི་བྱང་ཁམས་སྟེ།

མཆོད་ནམས་ལ་སྒོ་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་
 གྱིས་མཆོད་པ་འབྲལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱུགས་ནས། སྐར་ཡང་རང་གི་སྤྲིང་ཁར་བསྟུ་བ་རབ་དུ་བྱ་
 ཞེས་བྱ་པའི་དོན་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་གི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་འདི་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

ཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྟགས་མེད་
 རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ། རྗེ་རྣམས་འཛོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་མོང་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་ཅད་དུ་
 མ་ལས་ཁྱེད་དུ་ཐུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཐུང་བ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་མིང་། རང་གི་ཅ་
 དུ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་པ་ཡི་གེ་སྟོད་ཅིང་ཞི་བའི་མེད་སྟགས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ།
 ཅ་སྟགས་ཐམས་མེད་སྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡོ། ཁྱོད་པོའི་བསྐྱེད་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་
 ཞུགས་ནས་སྐར་བཞིན་འཁོར་བ་སྟུག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་མེད་སྟགས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡོ། ཁྱོད་པོའི་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྲིང་པོ་ལ་སྟགས་པ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་
 པར་དག་དུ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲིང་པོ་ཉེ་སྤྲིང་ཅ་སྟགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱེད་པ་ཡོ། ཞུགས་
 ཀའི་ས་བོན་ལ་སྟགས་ནམས་མགོ་ཁྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ནམ་པས་འགྲང་སྟེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོར་
 བ་མར་མེ་ལྷར་འོད་འབར་བའི་ནམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་གོང་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཡོ། བསྐྱེད་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་འདོན་པར་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཇུག་
 འབྱུང་བར། དེ་ལ་བྱ་བ་དང་ལཱ་བ་བ་ལ་སྟགས་པའི་སྟབས་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་དོ།
 རྗེ་ཡང་བུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་སྟེ་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་རང་ནས་ཚིག་
 གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་བསྐྱེད་པ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་མུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སྐལ་བས་མུ་བསྐྱེད་པ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་མི་སན་ཡང་།
 བར་ཆད་བསྐྱུང་བ་དང་ལམ་སྒྲིབ་སྐྱོང་བ་སྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། གཤམ་
 གཅི་བྱ་བ་སྟགས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟགས་པ་
 དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ།

བརྒྱུ་པའི་གྲངས།

༄༅། །བརྒྱུ་པའི་གྲངས་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་དང་བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་མོགས་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱུ་པ་ལ། གཙོ་པོ་ལ་འབྲམ། འཁོར་རེ་རེར་བཞི་ཁྲི། བཞེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལྷགས་ལ་ཁྲི་བྲག་གཅིག་དང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་ལྷགས་ལ་འབྲམ། དེའི་བརྒྱ་ཆའི་ལྷན་གྲག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའོ། །དངོས་གྲུབ་བརྒྱབ་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་འཁྱུང་ཆེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྲུབ་པའི་མཆན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །

བརྒྱ་བྱའི་ལྷགས།

༄༅། །བརྒྱ་བྱའི་ལྷགས་ནི། འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་ལས། རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞིའི་སྒྲིང་པོ་འབྱིན་ལྷགས་ས་པོན་མེད་པ་དང་། གཞན་ནམས་ཀྱི་འབྱིན་ལྷགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཨི་ལྷུང་ཕྱི་པར་སྒྲུ་ཉིད་བར་དུ་བརྒྱག་པ་ལ་སྒྲིང་པོ་དང་། ས་པོན་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གི་བར་དུ་བརྒྱག་པ་ལ་ཉེ་སྒྲིང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཉེ་སྒྲིང་གི་རོམ་འཛིན་རྒྱུད་དང་དངོས་སྒྲུ་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བོད་ཀྱི་ཁྱ་མ་ལྷ་མ་དག་གིས་ནི་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་གསུག་ཏུ་སྤང་ངོ་། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡལ་ལྷས་གྱིས་དངོས་སྒྲུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྫོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུམ་རྒྱ་རང་རང་གི་མཆན་ལྷགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ཉིད་སྒྲིང་པོར་གསུངས་པ་ལེགས་ལ། ཉེ་སྒྲིང་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། མཆོག་གི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྟེ་ལས་ཐུང་ངོ་། །བརྒྱ་རྒྱུ་ཀ་ཅེས་མོགས་ཀྱི་མཆན་ལྷགས་རྒྱུད་པ་ནམས་ཉེ་སྒྲིང་དུ་གསུང་བཤིང་། ཨི་ལྷུང་ནི་ལྷ་མམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གསུངས་སོ། །ཅ་ལྷགས་སམ་མེད་ལྷགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་། རྫོབ་དཔྱའི་མེད་ལྷགས་གསུངས་པ་ནམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་མེད་ལྷགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་དག་གི་བརྒྱུ་པ་ནི་སྒྲུ་པའི་སྒྲུ་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྱིན་ལས་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེ་བ་སྐྱུ་མ་བསྐྱུ་ལ།

༣༣། ཀུལ་མ་བ་ཁྱེ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་བསྐྱུ་ལ་བའི་རོང་བ་ཞེངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མ་ཞིང་
 དེ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྫོགས་ནས། ཞིང་དེར་སྐྱུ་དངོས་ཀྱིས་
 འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
 བསྐྱོམ་པ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་ཏུ་གཞུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཁྱེ་བ་ཞེས་
 མ་སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི། རབ་ཏུ་སྦྱོན་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་བ་ལ་ཅིག་གིས། གཞུང་
 གཞན་ནས་འཕྱང་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེ་ནས་ཐིག་ལེར་
 གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་བཞེད་པའི་འོད་གསལ་ཏུ་
 འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པར་བྱད་ལ། ཀྱི་རྟོག་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་
 སོགས་ཀྱི་ལུགས་གཞན་ལ་ཁྱེ་བ་སྐྱུ་མ་བསྐྱུ་ལ་སྐྱུང་གཞི་སྤྱད་པ་སྟེ། པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་
 ཞིང་། ཁྱེ་བ་པོའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་སྐྱུང་གཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་མ་མ་གཉིས་དང་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱོར་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གོང་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
 པ་ལྟར་སྐྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཁོ་ན་དང་ཆོས་མཐུན་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདིར་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་གྱིས་འཇུག་
 ན་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ། ཡབ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་
 ལུ་ནི་ཏ་ལ། རུའི་ཡུམ་ནི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་རྒྱ་ཆོས་ལ། རྒྱ་ཆོས་ཐིག་ལེ་ལ། དེ་རྒྱ་ད་ལ།
 རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་ཏུ་ཐིམ་པའི་སྟོན་སྟེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྦྱིང་ཁར་བསྐྱུས་
 ནས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཆར་ཏུ་འཇུག་ན་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མ་བསྐྱུ་མ་
 ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་ཏུ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུགས་སྦྱེའི་སྤྱང་བ་འོད་གསལ་ཏུ་སྦྱང་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་
 རྣམས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་དང་རྗེས་ཀྱི་མཐུན་པའི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས། དོན་
 དང་དཔེའི་འོད་གསལ་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་སྟེའི་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་བྱེད་
 པའི་བྱིར་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་

བ་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྤྱིང་ལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱུད་པའི་ཚུལ་དེ་
 ཉིད་མཆོག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ན་མདོར་བྱས་སྟ། སྤྱིང་ཡང་
 རྒྱགས་པས་བདག་ཉིད་ནི། འདི་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལས་གཞུག་པའི་
 ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
 རི་སྐད་བཤད་པ་དན་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་ལ་ཞིང་དེར་
 སྤྱི་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་བ་ན། ཆད་མེད་པ་བཞིས་བསྐྱལ་བའི་
 དབང་གིས་སྤྱིང་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཆར་བྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་
 ཅམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་བསྐྱལ་བའི་དོར་བཞེངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་མེད་པ་
 བཞི་ནམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་ལ་བཞིས་བསྐྱལ་བ་ནི། ཆད་མེད་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
 པའི་བྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་ན་འོད་
 གསལ་ལས་མེམས་དབང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཆར་དུ་བཞེངས་པར་
 སྟོན་པ་ནི་བྱགས་མེ་ཆེན་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆར་བྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་
 པ་དང་མཐུན་པའོ། རྟོག་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་ནི། མེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་
 རྒྱལ་ཁྱོད་ནི་དོ་མེད་བྱགས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་
 གི་ཆོག་དོན་ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། འདིར་གཞུང་མངས་པར་
 འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །

བསྟོན་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ།

བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོན་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་གསུམ་ལས།

བསྟོན་པ།

༣༢། བསྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་ལ་ཞིང་གཞན་དུ་འཆར་བྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་
 པ་ན། སྤྱི་ལ་མེམས་ཅན་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་
 བསྐྱལ་བ་བཞོད་པ་སྤྱི་ལ་ཞེན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་

ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀའ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟེན་བཀའ་བདག་གིར་མཛད་པའི་
 སློན་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཚས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་
 མཛོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ཚུགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྷ་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཚང་པར་བཛྲོད་པའི་སློན་ནས་བྲག་ཆའི་
 དབྱངས་བཞིན་ཏུ་བསྟོད་པར་མོས་ནས། ཅ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི། མི་བསྟོད་དོན་
 ཡི་ཤེས་ཆེ། ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ཀ་ལས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས་
 གསུངས་སོ། ཁྲོ་ཀ་ལ་པོ་དེ་དག་གི་ཆིག་དོན་ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་རྟོགས་པར་
 བྱའི། འདིར་གཞུང་མངས་པར་འབྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །

མཛོད་པ།

༄༅། ཀུན་གྱིས་པ་མཛོད་པ་ནི། ཁོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་བསྟེད་
 པའི་མཛོད་པ་དེ་དག་འདིར་བདག་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྟོད་པར་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་
 ལ་འབྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་མཛོན་ན། གཞུགས་དོན་རྗེ་མ་ལག་པའི་བསྐྱ་
 འཇམ་པས་གསལ་ཞིང་དྲངས་པའི་མེ་ལོང་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་མིག་གིས་བདག་ལ་བལྟ་
 བྲིང་། ཅ་རྟིག་གི་རྒྱན་པོ་འཕྱར་བ་རྩ་མ་རྒྱས་ཤིང་མཆོག་ལ་འབྱར་བ། པར་དོག་ཅིང་
 གོས་ཅུང་ཟད་འབྱུར་བས་རོ་སྦྱད་མཛེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཏུ་མས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཀང་བ་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་གཞུགས་ལ་བལྟས་པས་ནང་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེན་པར་
 བསྟོན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོར་པའི་
 དེས་བསྟགས་ཅན་བསྟེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་
 སྟོང་གི་ནམ་རྩལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྲིང་། མཛོད་པ་གཞན་ནམས་ལ་ལོངས་
 སྟོད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེས་མཛོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུད་ཅི་མུང་པ།

༄༅། ཀུན་གྱིས་པ་བདུད་ཅི་མུང་པ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྦྱངས་རྟོགས་
 སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་མཛོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱངས་ནས་ཆོམ་

པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་
ཤིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྟའི་ངོས་འདྲིན་དང་།
དེ་དག་གཤེགས་པ་ལྷ་དང་གཤེགས་མ་ལྷར་འདྲིན་ཚུལ་དང་། མེད་པའི་ནང་གི་ཚུགས་
མཆོམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་ཐོན་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡི་གེ་གང་གིས་མཆོན་པ་
ནམས་ལ་གཞུང་སོ་སོའི་བཤད་པ་མི་མཐུན་བཤིན་རྒྱ་མང་སྟེ། སི་ཏའི་དགོངས་པ་མན་སྟེ་
དང་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བས་བཤད་པ་ལྷར་ན། ཤ་ལྷའི་ས་ཐོན་རྒྱ་བྱི་མི་རྒྱ་ཁི་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་ས་
ཐོན་རྒྱ་བྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནམས་སུ་བཤད་ལ་ཚུགས་མཆོམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། སྤང་བ་དང་། མན་
སྟེ་དང་། སལྷ་རྒྱ་དང་། གདན་བཞི་དང་། སྟོམ་འབྱུང་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ།

གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གོ་ཀྱང་ཉ་ནའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་
སྤང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ཤར་སྟོན་བྱ་བ་བྱང་
དབུས་སུ་རིམ་པས་འགོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱི་མི་རྒྱ་ཁི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ།
ཤིར་བྱ་མ་མའི་མིང་ཅན་གྱི་བདུད་ཅི་ལྟའི་ནས་བཅམས་ཏེ། གལས་སྟོར་གྱིས་མཆོམས་
བཞི་དང་དབུས་སུ་འགོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་ལི་མི་པོ་རྟོ་གི་ཡི་གེ་ལས་བྱང་ཞིང་། རང་
རང་གང་གི་མིང་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པར་བཤད་དོ། མན་སྟེ་
ལས། ཚུགས་མཆོམས་སོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། མན་
སྟེ་ལས། ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཉིད་སོས་པ་
ནམས་ནི་སྟོན་མ་ལྷ་ནམས་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་སོ། ཞེས་སྟོན་མ་ལྷ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷར་བཤད་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ནམ་སྤང་དང་། རིན་འབྱུང་དང་།
སྤང་མཐའ་དང་། དོན་གྲུབ་ནམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ལྷགས་
གྱིས། ས་ཐོན་དང་པོ་ལྷ་ལས་ཤ་ལྷ་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཏེ། དེ་ལྷར་བྱས་ན་དབུས་ནས་གལས་
སྟོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཚུགས་བཞིར་རྒྱ་བྱི་སོགས་ལས་ཤ་ཆེན་སོགས་ལྷ་ཡི་གེ་དེ་དག་
གིས་མཆོན་པ་དང་། མེ་ནས་དབང་ལྡན་གྱི་བར་མཆོམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱི་སོགས་
གྱི་ཡི་གེ་ལས་རྩི་ཆེན་སོགས་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཤ་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་
གྱི་ཤ་ཆེན་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་ཡང་ཡིན་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ས་ཐོན་བཞི་ལས་
མ་བཤད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མན་སྟེ་དང་དགྱིལ་འཁོར་ཆོག་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བའི་དགོངས་པ་འོ།

ཁྱུག་ཆེན་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་རིལ་བུ་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་རྒྱུབ་ཐབས་
དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་པ་པ་ནམས་གྱིས་ཤ་ལྷར་མ་ཟད། བདུད་ཅི་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལྷར་བཤད་ལ། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་དང་། རོ་ཤོས་མཛད་པའི་
ལྷ་མི་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། རྩ་ཡ་མེ་ནའི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོད་ལྷུབ་ཐབས་ནམས་ལས་ཆས་
བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩམ་བརྒྱ་ཀ་
རང་རང་གི་མིང་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ས་བོན་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། རྩམ་
བརྒྱ་ཀ་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷ་ཁོ་ནར་བཀོད་པ་དང་། ཚུགས་མཆོམས་བརྒྱད་དབུས་
དང་དགྲ་ཀར་འགོད་པ་སྟེ། གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་ལ་ལུགས་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་
ལ་ཡང་ཤ་ལྷ་ཚུགས་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་མཆོམས་སྟེ་འགོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཚུགས་དང་
ཤ་མཆོམས་སྟེ་འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཤ་གཤེགས་པ་དང་བདུད་ཅི་གཤེགས་
མར་འཛོག་པ་དང་། བདུད་ཅི་གཤེགས་པ་དང་ཤ་གཤེགས་མར་འཛོག་པའི་ལུགས་གཉིས་
ནམས་སྟེ་ཡོད་དོ། བདུད་ཅི་ལྷའི་ངོས་འཛིན་རི་ཆེན་རི་རྒྱུད་། ལམས་དཀར་དམར་གཉིས་
ཏེ་བཞི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་སྟེ། ལྷ་རོ་པ་དང་
སྟོན་ཞབས་ལ་སོགས་པས་ཤ་ཆེན་ལ་བཤད། གདན་བཞིའི་འབྲེལ་པར་རྩ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ལུད་པ་རྩ་ལྷ་པོ་དང་རར་བརྒྱབས་ལ་བཤད། རྩམ་འབྱུང་དུ་ཐ་མ་ཤ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོལ་
བྲ། འཁྱིད་སྐྱབས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མར་དང་གཞུངས་ལ། རབ་མགོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་དྲ་
པ་ནམས་ལ་བཤད་དོ། ཤ་ལྷའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ལ། ལུགས་ལྷ་ལྷ་དང་སྟོན་མ་ལྷ་ཞེས་
གྲང་བཤད་དེ། དངོས་སྐབ་འལྱགས་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོད་པ་ལྷ་པ་
པས་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བར་བཤད་པ་དང་། ལ་ཅིག་གིས་དུམ་བུ་
གསུམ་པ་དང་ལ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་དང་། ལ་ཅིག་གིས་ལ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་
ཅིང་དུམ་བུའི་གསལ་ཀ་མ་སྟོས་པ་དང་། ལ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གསལ་ལ་མ་སྟོས་པ་
དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། མོད་པའི་ནང་རྩམ་བརྒྱ་གདན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གདན་མེད་
དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། གདན་ཅན་ལ་བརྒྱའི་གདན་དང་། རྩ་པའི་གདན་བྱེད་པའི་
ལུགས་གཉིས་དང་། རྩམ་བརྒྱའི་སྟེང་ངམ་མཐའ་སྟོར་དུ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་

པ་དང་། མི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷེད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛོག་
 པ་དང་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། ལྷེད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྩོ་
 རྩེས་མཚན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་རྩོ་རྩེས་མཚན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་
 མི་བྱེད་པར་ཡི་གེ་ཅམ་འཛོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་དུ་
 མ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྦྱུང་ཐབས་ནམས་སུ་བདུད་ཅིའི་བསྐྱེད་ཆོག་
 གང་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཐུ་ཡུས་སྦྱུ་ཏེ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གསང་འདུས། བདེ་
 མཆོག་གི་རྩོར་གསུམ་ཀའི་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་བྱན་མོང་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསང་འདུས་འཕགས་ལྷགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་
 ཆོག་གི་ཚུལ་ལ་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྟའི་བསྐྱེད་ཚུལ། ལྟར་ཨ་ཐུ་ཡུའི་ལྷགས་བཀོད་པ་ལྟར་
 བྱས་ནས་རྩེས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ད་མེར་པོ། རྟོན་ཀར་པོ། རྒྱ་མོན་པོ་ནམས་ལས་
 རིམ་པ་བཞིན་འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྣང་། མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་འདུས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པས། རིམ་པ་བཞིན་ཁ་དོག་རི་རོ་གསུམ་ཀྱི་
 ཉེས་པ་སྦྱངས། དེ་ནས་རང་གི་ལྷགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱང་གཡོས་མེ་
 སྒར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩེས་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཁྱ་ཞིང་ཁོལ་བའི་སྒངས་པ་ལས་བྱང་བའི་
 ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོ་རྩེས་མཚན་པའི་ཁ་རྒྱུ་ག་རྒྱུ་གིས་མཚན་པ་དེ་ཉིད་འོག་གི་རྩོད་
 ཀྱིས་ཁྱ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལན་གསུམ་བྱས་པས་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱར་
 པར་བསྟོམ་ཞིང་། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་བྱང་བའི་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཨོ་ཡིག་
 མགོ་ཐུར་བསྟན་གྱིས་མཚན་པའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལྟུ་རྒྱུ་གི་ཡི་གེ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ།
 དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་བཀུག་སྟེ་ཨོ་
 ལྟུ་རྒྱུ་ལ་ཐིམ། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཁྱ་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ། ཟླ་བ་ཡང་ཁྱ་ནས་ཐོད་
 པར་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་གསུམ་བཞོད་པས་དཔལ་ཚུའི་རང་བཞིན་
 ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། འོད་ནམས་ཀྱིས་བདུད་
 ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ནམས་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་དང་ཡང་
 མི་མཐུན་པའི་སྟོ་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ། ཅ་བཤད་སྟོར་བའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་

རྩོད་ལ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་བ་ནི་
 བདེན་གྱི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་ཐོས་དོན་མཐོང་བ་དོན་
 བྱང་རྒྱུ་མེས་པོ་དོན་མཐོང་བ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུ་
 ལེགས་པར་སྐྱར་ཏེ་འདུས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་ངས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་
 རྒྱུན་པར་བྱ་ཡི་ན་པ་སྐུས་ཏེ་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ཡང་ཅ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་
 པ་ལས། མྱང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བྱ་ཞིང་། རྒྱགས་ན་མས་ཀྱན་
 ལ་དབུལ་བར་བྱ། རྟེ་ལྷར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། ཉིན་རེ་དོན་མཐོང་མ་ལ། མཁས་པས་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། བཤད་གཅིག་ཡི་བྱ་བ་དང་། རྟོན་གསར་བའི་ཆོག་དག་
 གིས། རྒྱགས་ན་མས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་མོ། བསྟོན་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། ཞེས་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་
 ལྷ་རང་གིས་བཟའ་ཞིང་རྒྱགས་ཀྱིས་ལྷ་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཤ་ལྷ་བདུད་
 ཅི་ལྷ་སྐྱུངས་རྟོགས་སྐྱར་གསུམ་རྩེ་ལ་རྟེན་བྱ་བ་དང་། བྱས་ནས་བཟའ་ཞིང་བསྟན་པའི་
 རྩེ་ལ་གསལ་བར་བྱ་བར་བཞེད་ནས། བཤད་པའི་རྒྱུ་བྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་ལོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་མེས་པོ་དང་རྒྱམས་ཀྱིས། བདུད་ཅི་ལྷ་ན་མས་རྟེན་སྐྱར་བཟའ། རྟེ་བཞིན་དཔལ་
 ཐོ་ལྷ་གང་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ།

མ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི། རྟི་མ་ལྷ་ན་མས་སྐྱར་བ་ནི། ཡི་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བསྐྱབས་
 པས། བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། རྐྱར་དང་དེ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། ལྷར་བར་
 བྱ་དང་གཞུགས་སྐྱར་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་བཟའ་བར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀླང་པ་དང་པོ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་ལུས་ལས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་
 བདུད་ཅི་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་མ་མལ་པ་ལ་བྱི་མ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡི་ཤེས་ལྷའི་རོ་ཐོར་བྱིན་
 ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་བདུད་ཅི་ལྷར་བཤད་དོ། འདི་ནི་ཡི་ཤེས་ལྷ་སྟེ་རིགས་ལྷའི་ས་ཐོན་
 ལས་བདུད་ཅི་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་། རིགས་ལྷའི་ས་ཐོན་གྱིས་དེ་དག་ལ་མཆོན་པའི་སྟོན་ནས་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ཡང་བདུད་ཅི་ལྷའི་ངོས་འཛིན་དང་། བདུད་ཅི་
 ལྷ་རིགས་གང་ཏུ་འདོག་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་པ་ལས། བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་བཟའ་བ་
 ནི། རྟེན་སྐྱབ་སྐྱུང་བྱེད་དེ་ཉིད་མཆོག་ རྟེན་སྐྱར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། རྟེན་སྐྱར་
 མཛད་དང་མི་བསྐྱེད་དང་། རྟོན་ཡོད་སྐྱབ་དང་ཡོད་དཔག་མེད། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་

ལྷ་པ་འདི། བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཤལ་ནི་རིན་ཆེན་དབང་ཕྱག་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད། །དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་སྒྲུབ་པ་ཤ། །མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་དོན་མེད་
 རྒྱ། །དྲི་ཆེན་ནམ་སྤང་མཛད་དུ་བཤད། །དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་མཚན་གྱི་ཆེས་བདུད་ཅི་
 ལྷ་གཤེགས་པ་ལྷར་འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་པ་ཡང་ཤ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསལ་
 བར་གསུངས་སོ། །སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིའི་དོན་ནི།
 བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་སྤར་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས། རང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་ལུས་སྤར་བ་ཏུ་
 སྦྱོར་བའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

སྤར་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཇི་ལྷར་བྱ་ཚུལ།

༢༡ །འོ་ན་སྤར་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཚུལ་ཇི་ལྷར་བྱ་ཞེས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་
 རྒྱད་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས། དོན་མེད་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བར་སྤང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་མེད་ནི་ཉི་གདན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་རོ་པས་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་པར་
 བཤད་ཅིང་། དོན་མེད་ཡང་སྤང་བ་དཔལ་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། རྒྱུ་པས་སྦྱོན་པོ་
 གྱེན་དུ་འབྲེལ་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་ནི། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།
 །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 བརྒྱའི་སྦྱོད་ཅེས་པ་ཐོད་པ་ལ་སྐལ་བཟང་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། དའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱོན་ནོ། །ཞི་གིས་མཚན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །དེ་ཡི་
 དབུས་སྤར་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་ཐོད་པའི་ནང་གི་དབུས་སྤར་བརྒྱ་ལ་འགོད་
 པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ཀ་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་ཞི་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བསྤྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ཆོག་རྒྱུ་དགའི་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ལྷ་རྣམས་བཟའ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 འདིར་ཤངས་ནས་བཤད་ན། དཔལ་པོ་ལྷ་ནི་ཤ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་
 ལྷའི་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། རིགས་ལྷའི་ས་པོན་གྱིས་མཚན་པ་དང་། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཐོད་པའི་དབུས་སྤར་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས་སྤར་བ་
 བ་རྣམས་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྷ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་ཤ་ལྷ་རིགས་གང་དུ་འཛོག་པ་ནི། ལེན་དུག་པའི་འབྲེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་

ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཤ་ཆེན་བཟའ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཉེ་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤ་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤ་ལྷ་བདུན་ཅི་ལྷ་གཉིས་ཀ་གཤེགས་པ་ལྷར་འཛོག་པར་བཤད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚམས་སུ་འགོད་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་བྱང་བས། ལྷ་ཚན་གཉིས་ཀ་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་འཛོག་དགོས་པར་བྱལ་གོ། །

དེས་ན་ཐུབ་པ་དཔལ་ཀྱིས་ཤ་ལྷ་བདུན་ཅི་ལྷ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་མི་རྒྱུ་ལྷ་ལས་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་ལྷར་ལེགས་པས། དང་པོར་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་ཤ་ལྷ་བསྐྱོད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་ཏུ་མཚན་པར་བྱས། དེའི་ཐེག་སུ་སྤྱར་ཡང་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་བདུན་ཅི་ལྷ་བསྐྱོད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བྱས་ནས་བདུན་ཅི་ལྷ་ལ་སྟན་མོང་ཏུ་མི་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོད་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་མེ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་རྒྱུད་ཏུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་པར་བྱ་རོ་པས་བཤད་ཅིང་། དེའི་བསྐྱོད་ཚུལ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་ཀྱིས། རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ལུགས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་བྱལ་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོད་པའི་སྐལ་བས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ནས་གོང་ཏུ་སྤྱར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱར་ཚུལ་ནི། རྩོམ་ཆེ་ལྷེ་པའི་རྒྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱང་གཡོས་ཏེ་མེ་སྤྱར་བའོ། །བསྐྱེག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མེ་དེས་ཐོད་པ་བརྒྱུད་ས་ཤིང་ཐེས་ནམས་བསྐྱོལ་བའོ། །སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། མི་ཀྱིས་མཚན་པའི་བདུན་ཅི་ནི། དེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྩོམ་པར་མཉམ་སྦྱོར་བ། །འབར་བས་ནལ་འཕྱོར་ཆོམ་པར་བྱ། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་པ་སྟེ། གཞུགས་སྤང་བ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་བྱུང་། ཞེས་པ་འོ། །དེས་ན་བར་སྤང་གི་རྩོམ་པར་མཉམ་སྦྱོར་མིང་ཅན་གྱི་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་ཐེས་ནམས་དང་རོ་མཉམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྩོམ་པར་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཏུ་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་

ལུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྩལ་བཅུ་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བར་ལྷུར་པ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་
 དང་བསྐྱེ་མཉམ་པར་ལྷུར་བ་ལས་ལྷུང་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཐེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་
 བྱས་ནས་བྱང་ས་པ་དང་མཆོད་པས། རང་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབར་
 བར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་གནད་དམ་པའོ་ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ལྷར་དོ་རྩེ་
 ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ལྷུང་སྟེ་དགྲགས་པས་རྩལ་ཅམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་ལྷུར་དེ་ཤེལ་
 དང་མཚུངས་པར་སྤང་བ་ནི། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་འཁྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ནོ། །དེ་ནས་སོད་པའི་ནང་གི་པསྐའི་ཟེའུ་ལ་མཆོན་པའི་ཁྱུ་ཡིག་ཞུ་བས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་བདུད་ཅི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལྷར་ལྷུར་ནས་དམར་ལེར་གྱི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་
 སྤང་བ། ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་ལྷུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཆོག་དེའི་དེ་མ་ཐག་དྲུ་ཚྭ་གས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནམས་ཀྱི། མཆོན་ཆ་མཆོག་
 གིས་བྱངས་ནས་ནི། བདུད་ཅི་དེ་ཅུ་པ་བ་ནས་ཀྱང་། བཟའ་པའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། མཆོན་ཆ་མཆོག་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 གང་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདུད་ཅི་ལ་ལྷན་མོང་དུ་མཆོན་པའི་ཁྱུ་ཡིག་ལས་སྦྱོས་པར་ལུབ་པ་
 དཔལ་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡེགས་ཏེ། རྟགས་ནམས་ཀུན་གྱི་ཡི་གེ་མོ། བསྐྱེ་
 བ་དེ་མ་ཐག་དུ་འབར། ཞེས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་གཉིས་ཀའི་
 དོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་ཚྭ་གས་བཅུའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀུག་
 བས། དམ་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་ལ་བཅུག་པ་ནི་འབར་བར་བྱས་པ་སྟེ་མང་པོར་སྟེལ་བའོ།
 །དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ལྷ་ནམས་བཟའ། ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་དྲུ་ ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་
 བསྐྱེད་བྱ། གཞན་དུ་དེ་ནི་འཁྱུལ་མི་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་
 ལས་སྤང་རྟོགས་སྤང་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་པན་ལོན་ནམས་འཁྱུལ་པར་མི་འཁྱུར། ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ནོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྟེང་གི་དོ་རྩེའི་ལྷ་བ་ལ་མཆོན་པའི་ཁྱུ་ཡིག་དང་། བར་གྱི་
 བདུད་ཅི་ལ་ལྷན་མོང་དུ་མཆོན་པའི་ཁྱུ་ཡིག་དང་། འོག་གི་པསྐའི་ཟེའུ་ལ་མཆོན་
 པའི་ཁྱུ་ཡིག་ནམས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས། ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷར་བྱིན་

གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཟའ་བདུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རང་ལྷའི་སྐྱར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱེ་དང་།
 རྒྱུག་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པ་འདི་ནི་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་བྱིན་བསྐྱབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ལུགས་འདིའི་
 བདུད་ཅི་རི་ལུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུས་ཞོགས་ནས་གསུངས་པའི་
 རི་ལུའི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཅུད་ལེན་དང་། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་སྐྱབས་ཞོགས་ཏུ་
 མ་ཞིག་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 བས་འབྱུང་བའི་གོང་དུ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྐྱར་པས། །ནལ་
 འབྱོར་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་དང་གྲིན་ལག་སྐྱར་
 པས་གཡས་སྐོར་ཏུ་ལན་གསུམ་གྱི་པར་ཏུ་དགྲག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོན་ལྷ་རྣམས་གྱིས་
 རི་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཤིང་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ལྟར་
 ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གྱི་ལས་རི་རབ་དང་། མིང་མེད་རྒྱུ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱ་མཚོར་བྱས་ཏེ་དགྲགས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་བྲངས་པར་མོས་ཏེ་དབུལ་
 བར་གདན་བཞི་ལས་བཤད་དོ། །

གང་ལ་དབུལ་བའི་རིམ་པ།

༣༢། གང་ལ་འབུལ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ལྷམ་གྱིས་
 མོག་ངངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བུལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཐེབ་གྲིན་སྐྱར་
 པས་སྒངས་པའི་བདུད་ཅི་བདག་ཉིད་གྱི་ཕྱེ་ཅེ་ལ་བཞག་ནས་ཐུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བུལ་
 ཆེན་ལ་པ་པའི་གཞུང་ཏུ་ཡང་ངངས་པ། མཁས་པས་བུལ་པའི་བདུད་ཅི་ཐུང་། །དང་པོར་
 སྒྲ་མར་དབུལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཏེ་རུ་ཀ། །དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དབུལ་ལོ། །བྲག་རྒྱ་ལ་ཡང་
 བུལ་ནས་ནི། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་ཡང་དག་ཐུང་། །སྐྱོར་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡི། །བདུད་ཅི་
 རྣམ་པ་ལྟར་འབྱར་རོ། །འདི་ལྷ་བྱ་ཡི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་མཉམ་འབྱུང་།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་དག་བདག་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་གྱིས་
 ཐུང་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་ཡི། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ནང་མཆོད་འབུལ་བ་བྱར་མི་
 རུང་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི། ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བྱར་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ལ་ནང་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་མཉེན་དུ་བྱུང་བ་ཆོག་ས་རྒྱུད་ཅུང་པ་ཉིད་ནས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་
པ་དག་གི་རྒྱུ་མཐའ་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ནས་སྐྱ་མ་ཐུ་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྤྱི་སྒོ་སྤྱི་ཆོས་སྦྱོང་དང་།
གནས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞི་དང་། ཏུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་དང་།
ཚུགས་སྦྱོང་དང་། ཞིང་སྦྱོང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་། གཞི་བདག་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟར་མོས་ནས་བདུད་རྩིས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་པར་བྱའོ།
།སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐབས་ཐབས་ལས། བསྐྱོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མུང་བ་གསུམ་
ཀ་མ་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཆོ་ག་བཞིན་
ལེགས་པར་མཆོད་ནས། ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིས་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་
པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་ནོ། །མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
བསྐྱོད་གསོལ། །མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དེ་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་པ་ནི། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐབས་ཐབས་ལས། དེའི་རྩེས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་
དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྐབས་འདིར་གསང་མཆོད་བྱ་བ་སྟོན་པས། ཡལ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་གསང་མཆོད་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་
ནི་རང་གཅོ་བོ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གཅོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་
མཆོད་ཀྱིས། ལྟ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པར་བསམ་སོ། །

ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག

༣༣ །ཐུ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་
ལོ་གཞུག། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕུ་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་
པོས་གཞུག་ལས། ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྟ་ནམས་རང་ལ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་པ་
གཉིས་པས་གཅོ་བོ་ཡལ་ཡུམ་གཅིག་ཕུ་མི་སྤྱད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་

ཚུལ་ནི། མདོ་བསྐྱེལ་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་བརྒྱ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་
 པར། བཀོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། རྟེན་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་རྒྱུ། རང་གི་
 གཞུགས་སྐྱ་རབ་ཏུ་བརྟལ། རྟོ་རྩེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐྱ་གསུང་བྲགས། རྟིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྐྱོམ་ན། རྟེན་མཐག་ཏུ་དེར་
 འཁྱར་པ། རྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་འོད་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡི་གེ་རྒྱུ་གིས་ནམ་
 མཁའ་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་པ་ནི་རྟོ་རྩེ་ཞེས་དཔའི་རང་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་བསམས་
 ལ་ཉེ་བར་བསྐྱ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོ་རྩེ་ཞེས་དཔའི་རྒྱུ་ཐབས་ལས། སྤར་
 བཞིན་ཏུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟལ་ནས། རིམ་པ་འདིས་ཉེ་བར་བསྐྱ་བར་
 བྱའོ། རང་གི་རྟིང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་ནས་དེས་ཞེས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤར་པའི་གཞུགས་བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རང་གི་རྟིང་ཁར་རྒྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལྷག་
 མོས་ལུས་ལ་བསྐྱ་བའི་སྐྱ་བ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟལ་ཅིང་། གཞལ་ལས་ཁང་གི་ཆ་
 མོ་མོ་ཡང་དང་པོ་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱ་བའི་ཆེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལས་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་གཞུག་པར་
 བྱ་ཞིང་། དེའི་རྟེན་སྐྱ་རང་གཙོ་པོ་ཡབ་ལུས་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་མཆོམས་ནས་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཞེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཞེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
 སྐྱིབ་པ་སྤྱད་ནས་ནམ་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་སྤྱར། དེས་ནམ་མཁའ་གང་པ་ཡོངས་སུ་སྤར་པ་ལས་རྟོ་རྩེ་
 འཆང་ཏུ་བསམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤངས་ནས་རང་གི་ལུས་
 ལ་བརྟལ་པར་བསམ་པ་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱ་བའི་ཆོ་གའོ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་སྐོན་གསལ་ཏུ་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྟིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ལ་སྤྱར་མོད། རྒྱུད་ཀྱི་རྟོ་རྩེའི་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་ཏུ་མ་
 ལ་སྤྱར་ཏུ་བྱུང་བ་སྤར་བཤད་པ་སྤྱར་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྩེ་
 ཞེས་དཔའི་སྤྱར་ནས་རང་ལ་བསྐྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བྱས་ལས། དེ་སྤྱར་ནས་འཕྱོར་བཞི་
 བྱེད་ནས་འཕྱོར་པས། རྒྱུ་གི་རྟིང་པོས་འདིག་ཉེན་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། དེས་འབྱུང་འཕྱོ་ཀྱང་རྟོ་
 རྟོ་ཞེས་དཔའི་བསམ། ལངས་ནས་འཕྱོ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྤྱད། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ལུས་བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཆོག་དང་། ལ་ཟས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་གཉིས།

ལུས་བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཆོག

༡༡། གང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། སྐྱགས་པ་ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཆོ། གང་ཆོ་ལུས་
ནི་སྐྱམས་ཐུར་ན། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆོམ་བྱེད་པའི། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྐྱེམ་པར་བྱ། མཐོ་
གང་ཅམ་གྱིས་སྐྱགས་པ་བྱ། སྦྱི་པོར་རྒྱ་བ་བརྟག་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་རེས་འབབ་པའི།
མི་ནི་དེ་བྱ་བརྟག་པར་བྱ། རྩོམ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིས་ནི། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འབྱུར།
ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག། ཁོབ་འབྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐེད། ཅིས་གསུངས་ལ། དོན་
འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྟ་བདུན་པ་ལས། མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་སྐྱགས་པར་ནི། སྦྱི་པོར་
དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། མི་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས། བདུད་ཅི་ལྟ་པོ་དབབ་
པར་བྱ། རྩོམ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འབྱུར། ལུས་དང་ངག་
ཟེམས་བདེར་གནས་པར། འབྱུར་བ་འདི་ནི་དོགས་པ་ཐེད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞོད་པའོ།
འདི་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཉིན་མཚན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རིལ་ནས་
བསྐྱེམ་པས་ལུས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་ལུས་ཉམས་རྒྱུད་སྟོང་ན། རང་གི་སྦྱི་བོའི་མཐོ་གང་
ཅམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་མི་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་ཐུར་བ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསམ་ཞིང་། འོག་གི་དབུས་སུ་མི་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བར་བསམས་ལ། མི་
ཡིག་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་ངོ་བོའི་བདུད་ཅི་ལ་དོག་ལྟ་དང་
ལྟན་པ་བབས་པས་སྦྱི་པོ་ནས་རྒྱུད་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་དབབ་བསྐྱར་བར་བསམས་ན། རིང་
པོ་ཐེ་ཐོགས་པར་ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པར་འབྱུར་ཞིང་། ཉིན་རེ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ན་ཆོ་རིང་ཞིང་སྦྱ་དཀར་དང་གཉེར་མཐེད་པར་འབྱུར་རོ་
ཞེས་འཆད་དོ།

མའི་སྒྲུ་གུ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིང་ཁའི་རྩྱུ་ལ་འབྲུལ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་ནི་ནང་གི་སྤྱིན་སྟེག་གོ། དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱང་། ལྷ་
 བར་རི་ལས་མེ། སྤྱིང་ཁར་ཡོ་ལས་ས། མགྱིན་པར་ཡོ་ལས་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་བསམ་
 མོ། རྒྱང་གིས་མེ་སྒར་བས་ས་བསྟེགས། དེའི་དྲོད་གྱིས་རྒྱ་ཁོལ་བས་ཟས་རྣམས་མགྱིན་
 པའི་པར་ནས་ཞུགས། སྤྱིང་ཁར་སྟེབས་པ་ན་དྲངས་མས་ལྷ་རྣམས་ཆིམ། ལྷ་བར་སྟེབས་
 པ་ན་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྟེགས་པས། ཅིགས་མ་རྣམས་ཐལ་བར་སྒྱར་ཏེ་གསང་བའི་པར་
 ལ་བརྒྱད་ནས་འོག་སྒོ་ནས་འཕོན་པར་བསམ་ལ། ཟས་རྒྱང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་ཁ་
 རྒྱུར་བྱས་ལ་བཟུང་ངོ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སྟོགས་པས་མི་རྒྱགས་
 བྱིང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བརྟོག་གོ། དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། ཉན་ཅིག་
 རྟོད་ཀྱི་ནང་གི་ནི། པར་བཞི་རྣམས་འཕྱོར་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་ཉེ་བར་གནས། མེ་
 དང་དེ་བཞིན་རྒྱང་དང་ནི། དབང་ཆེན་དང་ནི་རྩ་དེ་བཞིན། རྒྱང་གི་མེ་ལ་སྒར་བྱ་སྟེ།
 རྒྱ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད། དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ། ཁང་དུ་མེ་ནི་
 བརྟེན་པ་ཡི། ར་ཡིག་མངོན་རྟོད་ཡི་གེ་སྟེ། ལ་ཡིག་དབང་གི་ལས་ཁོན། ལ་ཡིག་རྒྱས་
 པར་འཕྱར་བ་སྟེ། ལ་ཡིག་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་མོ། ཁང་ཞིག་ཟས་དང་བཏུང་བ་ནི། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་རྩ་ལ་སྟེ། པར་རྒྱ་ཡི་ཁ་མར་བཞུ། སྤྱིང་གི་པར་གཞུག་པར་བྱ། ལྷ་བའི་
 པར་འཕྱོ་བྱི་འོ། ལ་རྒྱུར་རྩལ་དུ་སྒྱར་བ་ཡིས། ཁགས་པའི་པར་འཕྱོ་མ་ཐག། ཐལ་
 བས་མཐའ་དུ་རྣམ་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤྱིན་སྟེག་པདག་བཤད་པ། ཉིན་དང་མཆན་དུ་
 བྱ་བ་སྟེ། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཟས་ཐོས་ན། ཆེ་འདྲི་ཁོན་འཕྲུབ་པར་འཕྱར། ཁགས་པ་མེད་
 ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད། ཤི་བའང་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད། དེ་བཞིན་སྟོ་བྱར་འཆི་བའང་
 མེད། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འཕྱར་ཞིང་། མི་ལམ་ངན་པའང་ཞི་བར་འཕྱར། བཟང་པོ་
 སྐལ་བར་གཤོན་པ་སྟེ། ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་སྒྲ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུལ་
 བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པའོ། ར་ཡིག་མངོན་རྟོད་ཡི་གེ་
 སྟེ། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱིད་སྤྱིན་སྟེག་གིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་བཞི་འབྲུབ་
 པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཅའི་པར་བཞི་ལ་ཡི་གེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་
 བརྟེན་པ་རྒྱང་གི་རྣལ་འཕྱོར་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཟས་ལ་ཡོངས་རྟོད་པའི་ནང་གི་

ཕྱིན་ཐེག་གིས་ཀྱང་ལས་བཞི་པོ་དེ་འབྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །པར་ཁྲ་ཡི་ཁ་མར་བཞུ།
 ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཁྲ་ཡིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་ནའང་། མདོར་
 བྱས་སྟེ། བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པར་ལ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཁྲ་ཡིག་མེད་པ་རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་གཞན་གྱི་ནལ་འཕྱོར་པ་ཡིན་ན་ཕྱེ་འཁོར་ཡོད་དང་པར་དང་རིན་པོ་
 ཆེར་བསྐྱེད་པ་མོགས་སྟེམས་པར་བྱ་ཞིང་། ནང་མཆོད་མུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་རིགས་མོ་མོའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ།

༢༡། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་དང་མ་བུལ་བའི་སྟོན་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་
 ནི། བཟའ་བརྟུང་དེ་སྟེད་ཡོངས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་
 ཅིང་མཆོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆོག་ས་
 རྩུང་ཏུ་སྦྱང་ཅིང་། དད་ཟས་ཀྱི་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེད་ཡོངས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱང་ནས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་རྩུང་བཟའ་བརྟུང་
 ནམས། །བསྟོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྦྱང་པའི་ནལ་འཕྱོར་པ། །ཁྱ་ཡོན་ཏུ་
 ཡང་མི་འཁྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྟོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྟོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཁ་ཟས་ཡོངས་སྟོན་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
 མོགས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་དང་བུལ་བའི་སྟོན་ཟས་བཟའ་བརྟུང་ལ་སྟེད་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་
 བས་བསྐྱངས་ནས་རང་དོན་ཏུ་ཡོངས་སྟོན་ན། ཟས་ཁམ་རེ་དང་བརྟུང་བ་ཏུ་བ་རེ་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་འགལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་དང་། ལྷག་ཀྱི་
 སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཅ་རྒྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆར་གདོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་རེ་རེ་འབྲུང་བ་ཡིན་
 ཞིང་། དེར་མ་བཟད་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་སྟོན་འབྲུང་ལས། ལྷ་གསུམ་ལ་མོགས་དང་
 བུལ་པས། །གལ་ཏེ་སྟེད་ལྟར་འབྲུངས་སྟུར་ན། །དེ་ནི་ཏུག་འཁྱར་ཐེ་ཆོར་མེད། །ལྷག་ཀྱི་
 དངོས་བྱ་བ་སྟེ་མི་འཁྱར། ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་བསྟེ་ལས། ཟས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་འདི་ཉིད་
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་བརྟན་པ་ལས། སྟེ་ཡི་དོ་རྟེ་ཁ་ཟས་དང་། །ཕྱི་རོལ་དོ་རྟེ་འདྲིན་པ་དང་།

ཁམ་འདོན་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ། རྟག་པར་རྩོམ་གྱི་བྱ། ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་བར་
 བཤད་ལ། དེའི་དོན་སྟོན་གསལ་གྱིས་ཟུག་གི་ཆེ་རང་སྟུང་རྩོམ་སྒྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ནམ་སྒྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷན་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་
 ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ། །འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་སྐུ་བ་ཐབས་གསུམ་ཏུ་སྤྱན་མཆོམས་
 ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉལ་བའི་ནལ་འབྱོར་ནི་ལུས་དགྱིལ་གྱི་
 ལྟ་ནམས་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྐབས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་
 སེམས་གཞན་ཏུ་མི་བཏང་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཉལ་དེ་གཉིད་ཀྱི་
 འོད་གསལ་གསུང་ཞིང་། ལྷང་བ་ན་ལྟ་མོ་བཞིའི་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་པར་བསམས་ཏེ་འོད་གསལ་
 ཀྱི་ངང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི་བཤེགས་ཉེ་
 པར་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུད་ཟླེ་ནམས་
 ལས་མང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ན་སྤྱན་བཞེ་གའི་མཐར་བྱ་བ་དང་། མ་གྲུབ་ན་འང་སྤྱན་
 ཐ་མའི་མཐར་དེས་པ་ཁོ་ནར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཏོར་མའི་སྟོན་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་
 གཞུང་ཏུ་མ་ཞིག་ལས་བསྐྱེད་སྟོན་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྟོན་ཡིན་ལ། མན་སྟེ་ལས།
 གཞོང་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྟོགས་
 སམ་ཟངས་གཞོང་ཏུ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པའི་རྟོགས་ནི་རས་དང་ལོ་མའི་ཁྱད་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་ལ། དགྱིལ་ཆོག་རྩོམ་སྒྲུབ་པར་། ཁམ་ཐོར་དང་ལག་པའི་རྒྱོར་པའི་ནང་ཏུ་འང་སྤྱན་
 པར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་སོ། །གཏོར་མའི་རྩིས་ནི་སྤྱོད་པ་སོགས་ལས་ཟན་
 དང་། འབྲས་ཆེན་དང་། སྐན་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་དང་། ཆང་དང་། རྩ་དང་། བཙོང་དང་།
 སྟོག་སྦྱ་དང་། ཆན་ལུག་དང་། འབྲར་བ་དང་། འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ལ། མ་འབྱོར་
 ན་ཟན་དང་རྩ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྟོན་འབྱུང་ལས། གཏོར་
 མ་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ལས། རྒྱར་ཏུ་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུར་ལོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱིས། གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པར་གསུངས། ཞིས་ཆང་མེད་ན་ལས་རྒྱར་ཏུ་མི་འབྲུབ་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་གལ་ཆེའོ། །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྩལ་ནི་སྤྱར་ནང་
 མཆོད་ལ་བཤད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མའི་མགོན་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷན་
 ཏངས་པའི་ཚུལ་ལ། དགྲིལ་ཚོག་རྩོམ་མེད་པ་ལས། རང་གི་སྒྲིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྷ་པ་ལ་གནས་
 པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་དབང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྩེ་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་
 སྐུ་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་རོ་བོར་བསམས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ།

གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་དང་གཏོར་སྤྲུགས།

༢༡། དེ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་པའི་ཚུལ་དང་གཏོར་སྤྲུགས་ནི། བྲེང་བ་ལས། མདུན་དུ་ཞབས་
 པས་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་ཕྱོད་དུ་འཕྲོ་བས་བྱིལ་དུ་དགྲོལ་ཞིང་རྩོམ་མེད་གཏོར་ཏེ་སྒྲིང་པ་
 ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩོམ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་མ། མི་ལྷ་ཆེ་པོ་མོ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བོས་ནས་དེའི་ས་
 བོན་ཡང་བརྩོད་དེ། མཐ་དུ་རྩ་ན་ས་ཡ་སྤྱ་བྱ་བའི་རྩ་ལ་མ་ཕྱིར་རྩ་བ་ཅ་ཀྱང་སྤྱ་
 རྩ་ལྟུ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་སྤྲུགས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་རེ་
 རེ་ཞིང་བོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷ་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྲུགས་བརྩོད་དགོས་པར་
 བསྟན་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྩོད་དེ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ལྷ་རང་
 རང་གི་ས་བོན་ཡང་སྤྱར་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་སྤྲུགས་ནི། བྲེང་བ་
 ལས། མི་ལྷ་ཆེ་པོ་རྩ་རྩ་དག་དེ་ལ་ལོ་ལ་རྩ་ལྟུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་བོད་སྐད་
 དུ་བསྟར་བ་ནི། ཏུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། ཞེས་སོགས་སོ།

དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ།

༢༢། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བྲེང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀྱི་བདག་པོ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་

འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཆུ་ཆུ་ཆུ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་
 རྒྱུ་པའི་ལྷོ་རྩོམ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་ཅན་ཆུ་ཆུ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱི་ཆུ་ཆུ་ཆུ་ཆུ་ཆུ་
 ཡིད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་བྱངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་དང་རོ་
 གཅིག་པར་རི་ཁྱིད་འདོད་པའི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།

༣༣། མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བྱེད་པ་ལས། ཞལ་བསིལ་དང་། རྒྱག་བསྒྱུ་བ་དང་། མོ་ཅི་
 ལ་མོགས་པ་བྱིན་ནས་མཆོད་དེ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་
 ཏེ། ལྟར་བཟོད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱུ་ནས། མི་ཡོག་གཤུད་རྩམས་རྩམས་ལོ་གསུམ་ཉེ་
 ཞེས་བཟོད་ཅིང་པད་ཀོར་དང་འཕྲུད་པའི་རྒྱག་རྒྱུ་བྱེད་པས། ཞེས་དང་། མེ་ལོལ་གསུམ་
 གཏོག་ཅིང་དབང་པོ་ལ་མོགས་པ་རྣམས་གནས་རི་ལྟར་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དབང་པོ་ལ་མོགས་པའི་ཚུགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མདོག་
 དང་རྒྱག་མཆོན་སོགས་ནི། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་པ་རྣམས། རི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 རྒྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ལོ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རྩོམ་མཆོན་ཆ་ཞེས་པ་
 དང་། ཆངས་པ་ལ་མི་སྤྱི་རྩོམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བདགས་པ་ནི། རྩོམ་འཆང་གིས་ཚུགས་
 སྐྱོང་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྒྱག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཆོན་ཡིན་པར་
 བཤད་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པ་ན་འདུས་པའི་ལྷ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡང་
 རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཆངས་པ་དང་སའི་ལྷ་མོ་སྤྱི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་སྟངས་དང་། ཉེ་མ་
 རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རིན་འཕྲུང་དང་། རྩོམ་འཆིགས་བྱེད་དང་། རྩོམ་ཁོ་པོ་
 དང་། རྩོམ་སྤྱི་རྣམས་གསུང་གི་རིགས་སུ་བཤད་པས་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྒྱང་ལྷ་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་བཤད་པས་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་དང་། རྒྱག་མ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་
 པས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། བསྐྱ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆེན་རྩོམ་འཆང་གི་
 རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས། བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་འཆང་སྟོན་པོ་ཞལ་གསུམ་རྒྱག་རྒྱག་
 པ། རིག་བྱ་རྩོམ་མས་འཕྲུད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་
 སོ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཕ་ཐིག་བསྐྱེམ་པ་ནས་འདིའི་བར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རབ་འབྱམས་དང་།
 ཐུན་མོང་གི་དངོས་ཁྱབ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར་མདོ་བསྟེ་
 དང་། རྟོ་རྟེ་མེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་སོ། །

སྐྱབ་ཐབས་སུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ།

༢༢། །དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཉི་པར་སུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་མེད་གྱི་
 དགྲུལ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
 བྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ཉིང་འཛིན་གསུམ་དང་། དེ་
 ཉིད་ཞི་དགའི་ཆིངས་གསུངས་སོ། །

བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི།

༢༣། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
 རྟག་ཏུ་བསྟེན་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་པོ་སྟེ། ཉི་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། སྐྱབ་པ་
 ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་
 ཡན་ལག་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་ལས། བསྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ། བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་ནི་བསྐྱེམ་པར་བྱ། ཞེས་པས་བསྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་བསྟེན་
 པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་གི་བསྟེན་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བཞིར་
 བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྐྱད་དོད་ལ་ངེས་ཆོག་གི་བཤད་པར་བྱས་པས། བསྟེན་པར་
 བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན། སྟོན་གསལ་ལས། མདོར་བསྟན་དུ་དེ་
 བཞིན་ཉིང་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ལ་བཤད་པས། དེ་བཞིན་
 ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ནི་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བསྟེན་པ་ལ་
 མེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། བསྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་
 སྦྱོར་བ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་བསྐྱེམ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྩ་བུ་རྒྱའི་སྟགས་དོན་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མེམས་བཞག་ནས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་

མཆོག་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟེན་པ་དངོས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྟར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟར་བའི་བར་ནི་བསྟེན་པ་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྟེན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟར་བར། རབ་རྒྱུར་བ། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་འཇངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་པའི་རྒྱ་དོན་ནི། ལུལ་ཅན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས། ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟེན་ཅིང་རོག་ཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོན་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཉེ་བར་བསྟབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། ཉེ་བར་བསྟབ་པ་བྱུང་མཆོག་ལ། རྩོད་ཆེ་སྟེ་མཆེད་ནམ་པར་དབྱད། ཅིས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་སྟབ་ཀྱི་རྒྱ་དོན་ནི། གང་ལ་ཉེ་བའི་ལུལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ཁོངས་སྟོང་རྩོད་རྩྭས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཁད་ཉེ་བ་ཁོངས་སྟོང་རྩྭས་སྟེའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟུར་བསྟབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྟབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འངས་པ་ནས་བརྒྱུད་ཉེ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་བར་ནི་ཉེར་སྟབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟུལ་སྟུ་རྩོར་སེམས་སུ་བསྟར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྩྭས་པར་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ཉེར་སྟབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་སྟབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱགས་རྩེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཉིད་སྟོན་གསལ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་། ཉེ་བར་བསྟབ་པ་བྱུང་མཆོག་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་བྱང་ལ་ལས་ཉེ་བར་བསྟབ་པོ། །ལུལ་གང་ལ་ཉེ་བར་བསྟབ་ན། དངོས་བྱུང་མཆོག་ཁོངས་སྟོང་རྩྭས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་ལའོ། །ཞེས་པའོ། །རྩོད་ཆེ་སྟེ་མཆེད་ནམ་པར་དབྱད། ཅིས་པའི་དོན་ནི། རྩོད་ཆེ་ཞེས་པ་སྟུ་རྩོད་ཆེ་ནམ་ལྟར་ནས། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་སྟོན་གཉིས་སོ། །སྟེ་མཆེད་ཅེས་པ་རང་གི་གཞུགས་བྱང་ནས་རྒྱང་མཐིལ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་དུ་སྟུར་ནས་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་ནི་ནམ་པར་དབྱད་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་གཞི་སྟུལ་སྟུ་རྩོར་སེམས་སུ་བསྟར་བ་ལ་འགོད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་ལས་ཤེས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསྟབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། ལྷགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྟོམ་པ་ཡིས། བསྟབ་པའི་ཆེ་ན་བསྟུལ་པར་གསུངས། ཞེས་པས་སྟོན་ལ། བསྟབ་པའི་རྒྱ་དོན་ནི། རབ་པའི་སྟོན་

གསུམ་དོན་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སྐུམ་བཅེགས་སུ་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་ནི། རྣམས་ཞེས་པ་མི་སྣ་
 ཏུ་མོ། དེའི་བདག་པོ་ནི་སེམས་དཔའ་སྐུམ་བཅེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་
 གསུམ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་བསྐྱ་ཡིས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དོན་མེ་གསུམ་ཏུ་
 བསྐྱབ་པའི་ཆེན་ཆས་སྤང་། འོད་དཔག་མེད། མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་
 ཞེས་པའོ། དེས་ན་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནས་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་
 བའི་བར་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།

བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གི། ཅ་རྒྱུད་ལས། བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ། རང་
 རྣམས་དོན་མེ་ཅན་གྱི་གཟུགས། དབུ་རྒྱུན་ལ་ནི་བདག་པོ་བསམ། ཡེ་ཤེས་དོན་མེ་འབྲུག་པར་
 འབྲུར། ཞེས་པས་སྒོན་ཅིང་། དེའི་ཆོག་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྟར་བྱ་
 ཞེ་ན། རང་རང་གི་རྣམས་གྱིས་བྱང་བའི་དོན་མེ་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཏེ་ལྟའི་སྐྱ་མོ་གཉིས་ལ་
 རང་རང་གི་དབུ་རྒྱུན་ལ་ནི། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་པས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པར་འབྲུར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དོན་མེ་སྤེལ་རྣམས་ལྟོར་དང་
 ལྟན་པའི་རྣམས་པས་དོན་མེ་དང་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲུག་པར་འབྲུར་རོ། ཞེས་པ་སྤེལ་འདིས་རིག་མ་འདུ་བ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 རྣམས་པའི་བར་སྐྱབ་ཆེན་ཏུ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནམས་ཀྱང་
 སྐབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། རྒྱ་དོན་ནི། གཞན་དོན་
 ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེས་ན་འདུས་པ་
 འཕགས་ལུགས་ལ། སྐྱོར་བ་ཆོགས་བསགས་དང་བསྐྱར་འཁོར་གཉིས་སྐབ་ཐབས་དངོས་
 གྱི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐབ་ཐབས་དངོས་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་རྣམས་ལྟོར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལ་བསྟེན་སྐབ་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པས་བརྟེན་པ་
 རྒྱང་པ་དང་། ལྟ་རེ་རེ་ལ་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞི་མི་སྐྱར་རོ། ཡེ་ཤེས་ཞུགས་ལུགས་ཀྱི་
 འདུས་པ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་དམ་ཆོག་པ་བསྟེད་པ་དང་། ཉེར་སྐབ་ནི་སྐྱེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་
 པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་བྱིན་སྐབས་དང་། སྐབ་ཆེན་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་
 རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་དང་དེའི་ལུས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་

ཀྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སོ་སོར་ཆང་བར་སྒྱུར་
ནས། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱུ་དུ་དང་འཕྲིང་དང་ཆེན་པོར་བཞེད་དོ།

ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས།

༣༡། གཉིས་པ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི། དག་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། དང་པོར་བསྒྲུབ་པ་
ནལ་འབྱོར་ཏེ། གཉིས་པ་རྩེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡིན། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཏེ། བཞི་
པ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནལ་འབྱོར་དང་། རྩེས་སུ་ནལ་འབྱོར་
དང་། ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞིའོ། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དག་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། རྩེ་རྩེ་ཐམས་དཔལ་རྫོགས་པ་ནི། ནལ་འབྱོར་ཡིན་པར་
འདི་ལྟར་འདོད། དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྷ་ཡི་སྒྲ། རྩེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས། འཁོར་
ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད། སྒྲ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ནམས་དང་། ལྷ་ཡི་མིག་སྟགས་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་།
མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པས་མདོར་བྱས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་
ལ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་ཕྱོད་འབྱོར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱུ་
པ་དང་། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་དང་། མདོན་བྱང་ལྷག་མ་
གསུམ་རྩེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཆར་གྱི་བར་
ནི་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་། སྒོ་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་ནས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ནལ་
འབྱོར་ཆེན་པོར་གསུངས་ལ། རྩོད་འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་བཤད་པ་ལས། ནལ་འབྱོར་རྩེས་
སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྐྱས་པ།
དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནལ་འབྱོར་མཆོག་ ཅིས་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་ཉིད་ནལ་འབྱོར་བཞིས་བསྐྱས་པར་གསུངས་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞི་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནའི་ཆིངས་ཡིན་

གྱི་སྐབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆིངས་མ་ཡིན་ནོ། །ནལ་འཕྱོར་བཞིའི་སྐད་ལྟགས་
གཞན་ལ་བཤད་པ་ནམས་འདི་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་སྤང་ཁིང་། ལྟགས་འདི་ལ་ཆད་ལྟན་
སྐབ་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་མ་བཞོད་དོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས།

༣༡། གསུམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
སྒྲུལ་པ་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྒྲུལ་པའི་དང་པོ་སྟེ་སྦྱོར་དུ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཞེས་བྱའོ། གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་སྒྲུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་
རྫོགས་ནས་རང་གནས་སུ་བཞོད་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཞེས་བྱའོ། དེའི་འོག་དུ་སྤྲ་ཐིག་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་བསྐྱབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི།
གཙོ་པོར་མངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། འདི་ཡང་
འཕགས་ལྟགས་གྱི་དཔང་དུ་བྱས་གྱི། རྫོགས་གཞན་ནས་རྒྱལ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནམས་
ནི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དུ་
བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་བཤད་པ་གཉིས་རྩི་རྩེ་བའི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཡང་།
ཕྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལྟགས་ཡིན་ཁིང་། དེ་ཉིད་སྐབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆིངས་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་འབྲེད་ཚུལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་པ་ལྟར། རྩི་རྩེ་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་སྐབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་
བཞོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འཇུག་བས་མ་བྱིས་སོ། །

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ།

བཞི་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཐུན་
བཞི་ལ་མངོན་རྫོགས་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམིགས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ། །

ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེམ་པ།

༣༩། ཁང་པོ་ནི། མདོ་བསྐྱེལ་ལས། ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོ་མས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སྐྱེམ་ཆོགས་པ་བསྐྱེམ་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཐོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེམ་པ་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ཏུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་ལ། ཐུན་བཞི་ནི་རྩ་ལན་རྣམས་པས། ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། མོ་རངས་དང་། ཉི་མ་གུང་དང་། ཕྱི་དོ་དང་། མཚན་མོ་སྟེ་བསྐྱེམ་པའི་རིམ་པ་འོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། ཟུང་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉི་མཐའ་ཞེས་བཤད་དོ། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་བསྐྱེམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ཤིང་བར་པ་གཉིས་བསྐྱེམ་པ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་མ་མ་གསུམ་བསྐྱེམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྒྱ་གར་པའི་མཁས་སྐུ་ཏུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་པའི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་ལ། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྲེལ་ན་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྐྱེམ་པ་བྱེད་པར་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་བསྐྱེམ་གྱི་ཚུལ་ལ། བདེ་མཆོག་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་དོ་ཇེ་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེམ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

སྐྱུ་བ་ཐབས་བསྐྱེམ་པ་བསྐྱེམ་ཚུལ།

༣༩། ཁྱེད་ལྟར་ན་སྐྱུ་བ་ཐབས་བསྐྱེམ་པ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་དང་པོ་རྒྱུར་བ་རྩོགས་པའི་མཐའི་མཚོད་པའི་ར་རྒྱལ་འདིན་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཕྱགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་པོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེམ་པ་སོགས་བྱས་ནས་བསྐྱེམ་པ་དང་། བསྐྱེད་མཚོད་བདུད་ཅི་ཟུང་བ་བྱའོ། ཁྱེད་ནས་གཞལ་ལས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་སྐྱུད་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་བྱའིང་། ཚུལ་འདི་ལ་སྐར་རྣམས་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གཞལ་ལས་ཁང་གི་ནང་གི་

ལྷ་སོ་སོའི་གདན་ནམས་མི་དམིགས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་
བསག་སྒྲུང་དང་། བར་ཆད་བསྐྱང་བ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐབས་ཡོད་ན་ཆོགས་
ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་དང་། བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཆགས་ན་བྱུང་ཆེ་བར་
བཞེད་དོ།

དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས།

༢༩། གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བྱན་བཞིར་
སྐོབ་པ་ནི། གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། ཐ་མལ་
གྱི་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་
སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལ་ནི། རྒྱབ་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་བསྐྱོམ་ཀྱང་སྐྱེ་མི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱ་
གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་སྐྱང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་
ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ།

ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་བསྐྱོམ་པ།

༣༠། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་ན། སངས་
རྒྱས་གྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་
སྐྱམ་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སྒོ་
དེའི་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ཤུགས་མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་ཡིད་
གཞན་དུ་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་ཆེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེ་ལས།
དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་
བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་དུ་མ་

ཞིག་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་
 བསྟོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་འགོག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།

ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་ཚུལ།

༢༢། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་
 སྤྱབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱས་
 བས། སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དག་པའི་སྤང་བ་རེ་ཡིད་ལུལ་དུ་དོན་གྱི་ལེགས་
 པར་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དལ་བྱས་གསལ་བཏང་ནས་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱབ་ཐབས་
 རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་པའི་མཐར་འཛོག་བསྟོམ་བྱེད་པ་ན། འཕགས་པའི་ལུལ་གྱི་མཁས་
 སྤྱབ་སལ་ཆེ་བའི་བཞེད་བས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་ཏེ་
 དན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་
 དམིགས་ནས་གསལ་སྤང་རིམ་གྱིས་བསྤྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་ན་སྟོབས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བོད་གྱི་མ་མ་རྣམས་གྱི་མན་ངག་ལྟར་ན། དང་པོར་ཡབ་རྒྱུ་བ་ཞལ་གཅིག་
 ཟུག་གཉིས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་སེམས་བརྩུང་། དེ་ལ་སེམས་བརྩུང་བ་ན་གཞན་
 གང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལུལ་དུ་ཤར་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་། ཅེས་པའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་
 བ་བསྐྱར་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང་བརྩུང་། དེའི་ཡང་སྟུན་ནས་མཛོད་སྟུ་ལྟ་ཆ་གཅིག་
 གསལ་གྱི་གཞན་མི་གསལ་ན་ཆ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སེམས་བརྩུང་། དེ་བརྟན་པ་ན་སྟུའི་ཆ་
 གཞན་རིམ་གྱིས་བསྟུན་ཅིང་བསྟོམ་ནས་ཞལ་གཅིག་ཟུག་གཉིས་པའི་སྟུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཞལ་དང་ཟུག་གཞན་བསྟུན་ཞིང་བསྟོམ་ནས་
 གཙོ་བོ་ཞལ་ཟུག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ལུམ་
 དང་། དེ་ནས་རྣམ་སྤང་ལོགས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་བསྟུན་ཅིང་། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་གྱི་

བར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་
 ཅན་སྟེ་ཡང་། རྟེན་དང་བཞེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མི་འཆར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་
 གསལ་པོ་འཆར་ཡང་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་མི་སྟེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་ཕུ་བཞི་འོང་བར་སྤང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྒྲིའི་
 དབྱེ་བས་སྟེ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས་སྒྲི་དང་བསྐྱུན་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་གྱི་
 དབྱེ་བཤེས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིང་རྒྱུད་གཅོད་
 ཚུལ་དང་། དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་
 འདུ་ཤེས་བརྒྱད་ལྟ་དུ་བསྟོམ་པ་དགོས་སོ། །

བསྟེད་རིམ་བསྟོམ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་ཚུལ།

༣༡། བྱད་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལྡའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཡིད་
 ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་བརྒྱད་དུ་སྤང་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གཉིས་
 བསྟེད་རིམ་བསྟོམ་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་
 བ་ལྟར་ས་བོན་སྤོང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བ་ལྟར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བདེ་བ་མ་
 བདེ་བ་གང་ཡིན་གྱང་། རེ་ཞིག་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྟེར་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་གྱང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་མི་སྟོམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བུར་གྱི་རྟེན་གཞན་
 མེད་པ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་རི་རྩུར་གསལ་བདེ་བ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་རྩོད་མངོན་གསལ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གསལ་བདེ་བ་
 པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ང་རྒྱལ་བཙོན་མ་མ་ཡིན་པ་
 འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱན་འབྱོར་གྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མདོར་
 ན་ཡིད་རྩོད་མ་དག་པའི་སྤྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་
 བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་སྤང་ཞེན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཤུགས་དྲག་པར་འཕོས་ནས།
 དག་པའི་སྤང་ཞེན་དེ་ཉིད་འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ལུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བར་དུ་རང་
 གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བསྟེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་

འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་ལྡེ་ལྟལ་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དེ་དག་གི་སྣང་
 བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་དོན་དེ་ལ་ཞུགས་ཆབས་ཆེ་བས་དབང་ཤེས་ལྡེ་སྐྱེ་བའི་
 དེ་མ་ཐག་གྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། རྣམ་
 ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་གྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་སྟར་རོ། །དེ་སྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་མཐས་ཅད་ཏུ་ཡང་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྣང་བ་ཡིད་དོར་གང་ཤར་བ་མཐས་ཅད་ཇི་སྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཏུ་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་ལྷགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་སློབ་པ་དང་།
 དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་སྟེ་
 དང་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་པོལ་ཏུ་བསྟོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 བྱི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ་སྟར་ཡང་མང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་ནི་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་
 ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། བྲ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྟར་བསྟན་
 པ་ཉིད་དོ། །དེ་སྟར་བསྐྱབས་པས་རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ནས། རང་སྟེ་
 དེའོ་སྟམ་པའི་འཛིན་སྣངས་མདོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ང་རྒྱལ་གྱི་ཅི་མ་ཡལ་
 ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཉམས་པར་བྱ། ལུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བསྐྱོད་དང་དག་གི་སྒྲ་བརྗོད་
 ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་ལྷགས་བསྐྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཆོགས་ཆོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན། གཞན་
 གྱིས་བྱས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དག་གི་ཀུན་སྟོང་ཏུ་མ་ཞིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་
 ཆོགས་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱར་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྟོང་ལས། མྱི་ཉེ་ཅུ་ཀ་ཡི་གོ་
 འཕང་གནས། ཡན་ལག་གི་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆོག་གི་རབ་འབྱམས་ཇི་སྟེད་ལ། དེ་སྟེད་
 ལྷག་རྒྱ་གསང་ལྷགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། །

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།

ལྷ་པ་དེ་ལྷར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ལ།

རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།

༢༢། །སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་གྱི་སྐབས་
སྤྱི་བཤད་ཐིན་པས་ཤེས་ལ། རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། དགྲ་ནག་གི་
དཀའ་འབྱེད་ལས། དེས་སྤྱི་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཤིང་ཉོག་ལྷར་རང་དབང་དུ་
མཛོང་བ་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་བྱུན་མཆོམས་དེས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ།
ཞེས་དང་། སྤྱི་ཉལ་ཕྱིར་བ་ལས། དངོས་སྤྱི་བའི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་
པར་སྣང་བ་དང་། དེའི་ར་རྒྱལ་བདག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དེ་
ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གུངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་དང་རྒྱན་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ལུས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་
ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྟོང་ཡབ་ལུས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྤྱི་མཛོག་དང་ཕྱག་མཆོན་
དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གུངས་དང་། སྤྱན་ཀྱི་དཀར་ནག་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་
ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། བདག་ཉིད་ལྷ་དངོས་
ཀྱི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པའི་འདྲིན་སྣངས་དང་བཅས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཐམས་
ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་རི་ཅམ་འདོད་ཀྱི་པར་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་
གོམས་པ་དབང་དུ་སྤྱར་པའོ།

སྤྱི་བཤད་འབྱོར་པའི་ཚད་སྟོན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་
ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དགོས་སོ། ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ལུགས་རྟེན་འབྲུང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས། ལས་དང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་
པར་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་

བས་ཐོགས་རིམ་ལ་རྒྱལ་པ་རྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་
 མར་སྒོལ་བ་ནས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྤྲང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པ་ནི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་ཡིད་ལ་མངོན་
 གུམ་དུ་གསལ་བར་སྤྲང་ལ། མིག་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྤྱིང་ཐོགས་ལྷ་ཕྱ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་
 གསལ་བར་སྤྲང་མི་རྒྱལ་བར་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་དང་།
 གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བའི་ལྷ་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲང་བཞིན་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་གནས་
 སྐབས་ཏེ། ལྷགས་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱལ་བར་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་ལུན་རིང་བྱང་ཅི་ཙམ་ཞིག་གོམས་ན་ལྷ་རྣམས་
 མངོན་གུམ་དུ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་ན་དེ་ཉིད་བསྐྱམས་པའི་བསྐྱེད་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ལྟར་རི་མིད་དོ་རྩེ་དབྱིངས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་མངོན་གུམ་དུ་མཐོང་བར་
 ལྟར་པ་དེ་མིད་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཉིང་འདྲིན་གསུམ་སྟོན་
 དུ་འགོ་བས་རྒྱུ་བ་དུག་གས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 བསྒྲོམ་པའི་ལུན་ཆད་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལས་ལུན་རིང་བའི་
 ཆད་མ་གསུངས་པས། དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་
 པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྤྱོར་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་ཉིན་མཆན་དུ་འབད་ན་ལུན་ཏ་
 ཅང་རིང་པོ་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་གཙུག་ཤིང་གཙུགས་པ་ལས་ཤིང་ལ་ཤོད་བྱང་བ་ན་ཤོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་
 དུ་མོང་གི་བར་དུ་ངལ་བཅོས་ནས་ཡང་གཙུག་ཤིང་། ཡང་བཅོ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་
 འབྱུང་བ་མི་མིད་གྱི་ཤོད་བྱང་བ་ཙམ་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་གཙུགས་ན་ཤོད་དེ་ཆེར་མོང་
 བས་མཐར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་བསྒྲོམ་པས་གསལ་སྤྲང་ཅུང་
 ཟད་སྐྱེས་པ་ན། ཡང་སྒོ་དེའི་ཅི་ཡལ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གཞན་
 གང་ཡང་བྱང་བས་ཞེས་གཡིངས་ནས་སྤྲང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིལ་མར་
 འཇུག་པ་ལ་ནི་སྤྱི་རྣམས་དྲིལ་བས་ལོ་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་འདས་སུ་ཐིན་ཀྱང་གསལ་
 སྤྲང་མཐར་ཐིན་པར་འགྱུར་བ་མི་མིད་ལ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་སྟོ་སྟོ་མ་མའི་གསལ་སྤྲང་
 དང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་དེ་བསྒྲོམ་ན་

ལྷན་དུ་གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རྟེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལོན། ལྷན་མི་ཆད་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ངལ་བསྐྱོན་
 བ། །གཙུག་པས་པམ་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་རྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་
 མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མངོན་གྱུ་དུ་འཆར་
 བའི་གསལ་སྤང་བཏན་པོ་སྒྲིབ་ལ། སློབ་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་།
 རི་ལྟར་བསྐོས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དེ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་
 རྣམ་པ་མངོན་གྱུ་དུ་འཆར་བ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས།
 མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྐོས་པ་ཡི། །སློབ་ས་གྱིས་སྤུལ་
 པ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
 ལྟེ་རྟོག་པ་བསྐོས་པས་སློབ་དེའི་ལྷན་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་
 པ་ཇི་ཅམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 རྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་ས་མ་འབྲེལ་པར་གསལ་བར་ཤར་ཀྱང་རྟོག་མེད་དུ་མི་
 འགྱུར་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རྣམས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་
 མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོག་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་
 སྲིད་ན་ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་གྱུ་བསྐྱབ་པའི་
 རྟོགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཐུན་དཔེ་མི་རྟོག་ལ། འདོད་
 འདིགས་སྤང་ན་གྱིས་བསྐྱམས་དང་། །རྟོན་པོ་མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱུང་པས། །མདུན་ན་གནས་
 པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 སྤྱར་པ་གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་
 གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྤྲུགས་ལ་མཆོག་རྟེན་གཞིལ་བ་ཞེས་པ་དང་། སྤུལ་པ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་ལ་མཆོག་རྟེན་གཞིལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་

ནཱ་གཞག་བཤད་པ།

༄༅། གྲུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་ནཱ་གཞག་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྲུག་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་སྟོན་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་དང་པོའོ། །དེ་ལ་ཡང་། ཞི་ཤེགས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་ནད་ཞི་བ་དང་། ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དང་འཕྲོར་པ་ཤེགས་སྤྱུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། ལུལ་འཁོར་དང་། རྒྱག་རྒྱ་དང་། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་ཏུ་བྱ་བ་ཤེགས་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། རེངས་པ་ལ་ཤེགས་པ་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་པོ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུག་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྫས་བརྒྱུད་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་བཤད། །རི་ལུ་མིག་སྤྱན་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་ལོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནཱ་གཞག་འཕྲུར་དང་མི་སྤྱང་དང་། །ཀྱི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་དོ། །

དེ་ལ་རི་ལུའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཉི་མ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱན་ཏུ་བློས་ན་ལུས་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་བུ་དང་ལྷན་པ་དང་། གསེར་བཙོ་མའི་མདངས་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྒོ་བྱགས་དཀ་པོའི་བཙོན་འགྲུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྟོན་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་ཤེགས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་པ་སྟེ། བན་ལོན་དུག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། མིག་སྤྱན་ནི་ཏུད་པའི་མིག་སྤྱན་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་མི་སྤྱང་བ་དང་། འབྲིང་ས་ལོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཛོད་པ་དང་། ཐ་མ་བརྟུས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་དབང་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་འབྲུབ་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་ལོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྤྱུབ་པ་པོའི་ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་ལོག་གི་དབག་ཚད་ཏུ་མའི་བར་ཏུ་རྒྱལ་ཉ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བྱེད་པ་ཤེགས་སོ། །རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་ནི་

རལ་གྱི་སྟགས་ཀྱི་བྱག་མཚན་བསྐྱབ་ནས་ལག་རྒྱ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མཁའ་སྤྱོད་དང་། རི་
 རབ་གྱི་ཅེ་མོ་སྟགས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གང་འདོད་པའི་གནས་སྤྱད་ཙམ་གྱིས་
 ཕྱིན་བར་རུས་པའོ། །དངོས་བྱུང་ལྷག་མ་བཞི་ནི་ལོ་སྤྱོད། །དངོས་བྱུང་དེ་དག་ཀྱང་སྟགས་
 ལ་གཞིལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིན་སྟེག་དང་། རས་དང་། འབྲུལ་ལའོར་
 སྟགས་ལ་བསྟོན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། བྱང་ལ་གཞིལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དེ་དག་
 ལ་མ་བསྟོན་པར་པས་མ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་རུས་ཏེ། རི་ལུ་དང་བྱག་
 མཚན་གྱི་དངོས་བྱུང་སྟགས་ཀྱང་རས་ལ་མ་སྟོན་པར་བསྟོན་པའི་རི་ལུ་དང་བྱག་མཚན་
 ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ནད་ཞི་བ་སྟགས་ཀྱི་ལས་སྤྱན་ཆོགས་འབྲུབ་
 པ་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྟགས་པ་སྟེ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་ཟད་བརྟན་
 ཞིང་། བསྐྱབ་པ་སྟགས་ཆད་དུ་རྟོགས་པས་ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་དུ་མ་ཞིག་
 ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་
 ཏུ་ཀྱུར་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྲུབ་པ་དང་། དངོས་བྱུང་མཆོག་
 དམན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་བྱུང་ཁྱད་པར་ཙན་
 དེ་ཉིད་འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོ་
 མི་དགོས་པར། ཆོགས་རྒྱུད་ཅུས་ཞག་བདུན་ལ་སྟགས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་པ་ལ་འབྲུབ་
 པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟགས་པས་སྤྱོད་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོན་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་
 ཕྱི་མ་དང་། རྒྱུན་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱེད་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་མི་བསྐྱབ་པར་རྟོགས་
 རིམ་བསྟོན་པ་ལ་འཇུག་ན། དེའི་གོང་དུ་སྤྱོད་པ་ཕྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ནད་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བའི་སྟགས་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་
 རྒྱ་བདུག་གི་བར་དུ་སྤྱོད་པས། དེ་ནས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྟགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་
 པར་རུས་ཀྱི། རྟོགས་ཆོག་དང་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་བ་ལ་མི་བསྟོན་སོ། །སྟགས་ལ་གཞིལ་བའི་
 རྒྱབ་པ་པོས་རྒྱ་བདུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱས་ཀྱང་དངོས་བྱུང་ཁྱད་པར་ཙན་རྣམས་རི་ལྟར་བཤད་
 པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། མར་ཡང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་བདུག་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་ཆོག་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་

མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྒྲིང་པ་རྩ་བ་དྲུག་གི་དཔེ་སྟོན་ཆོག་པུ་ལོ། རེ་ལྟར་སྒྲིང་པ་རྩ་བ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ལན་གསུམ་སྒྲིང་གྲང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་
 མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱར་གདབ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྩེ་པ་ནས་
 གསུངས་པའི་སྟོན་པའི་སྒྲིང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་བྱས་
 བ། དེ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་
 རྟགས་ལ་གཞིལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་གྲང་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། རོན་འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མ་ལས། རི་སྒྲིང་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིང་དུ། རྣམ་གཉིས་རྩ་བ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱོམ། འདོད་པ་ཀྱང་
 ལ་ལོངས་སྒྲིང་པས། ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་ཉག་ཏུ་བྱ། གལ་ཏེ་རྩ་བ་དྲུག་གིས་ནི། རི་རྒྱང་
 གསུངས་པ་མ་མཐོང་ན། རི་རྒྱང་བཤད་པའི་ཆོག་དང་། རྟོམ་པ་ལན་གསུམ་བཅུ་མ་པར་
 བྱ། རེ་ལྟར་བྱས་གྲང་སྐབ་པ་པོས། མཐོང་བར་འབྱུང་བར་མ་གྱར་ཅིང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 མ་གྲུབ་ན། དྲག་ཤུལ་སྒྲིང་བས་བསྐྱུལ་པར་བྱ། རེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། འབྲུབ་པ་ངེས་པར་
 ཉེ་བར་འགྱུར། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲིང་བས་ནི། རོ་རྩེ་ཕྱར་བྱས་ཕྱར་བྱ་གདབ། རེ་ནས་
 དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱུང་བའི་སྒྲིང་བ་དག་གྲང་བྱེད། ཞིས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
 བརྩེ་པའི་མགོ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། རོ་རྩེ་ཡི་ནི་ཚུལ་མཆོག་འདི། ཞག་བདུན་བར་དུ་བྱས་ན་
 བྱི། ཡེ་ཤེས་རོ་རྩེ་ཅན་ཀྱི་གསང་། སྐྱེ་དང་གསུང་སྟགས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ཞིས་སྟགས་
 ཀྱི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་
 དུས་མིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབྲུབ་པ་ལ་སྒྲིང་པ་བྱས་པའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྒྲིང་བའི་རྣམ་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས། དེའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མདོན་སྟམ་དུ་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། གང་གི་ཆོ་སྐྱུབ་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲོ་དང་དབང་པོའི་
 བྱེ་བག་གིས་སྒྲིང་པ་རྩ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིང་གྲང་། ད་དུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་
 མདོན་སྟམ་དུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྒྲིང་བའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 པ་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་ལྷས་མདོན་སྟམ་དུ་བྱིན་ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། མདོན་སྟམ་དུ་
 བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། རེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་
 བ་ནི་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་གྲང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟགས་ལ་མཆོག་ཏུ་

གཞིལ་པའི་སྒྲགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པར། རྫོན་གསལ་ལས། རྫོན་པ་དང་བཅས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོད་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ནལ་འབྱོར་པས།
 གང་གི་ཆེ་དངོས་བྱུང་ཆེད་པར་མ་རྒྱུར་ན་དེའི་ཆེ་རང་གི་ལྷ་ལ་སྤྱིར་པོ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་
 ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བ་ནམས་ལ་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམས་རྒྱལ་གྱིས་ཚུགས་པར་གསེགས་ནས་དངོས་བྱུང་འདོད་པ་དེ་
 རྣམས་ཐེས་མུ་བཟུང་བར་མཛད་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྫོན་རས་གྱིས་འཆོ་
 བའི་ཐབས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། རྫོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོད་པའི་དུས་གྱི་
 བསྐྱེད་པས་མ་དང་། སྤྱིར་པོ་རི་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་རྩེ་ཉིད་གྱི་ཞལ་
 རྩ་ནས་རིམ་ལྔ་གསལ་རྫོན་དང་། རྒྱུད་གྱི་མཐའ་གཅོད་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་བྱ་གསུམ་གང་
 ཡང་རུང་བ་དང་རྫོམས་པར་འཇུག་པའི་སློན་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་བྱུང་བ་ནི་གིན་ཏུ་བསྒྲགས་
 ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། དེ་ནས་ལེུ་བཅུ་པ་ལས། སྒྲགས་གྱི་སྤྱིས་བྱ་རི་སྤྱོད་པ། རྩོམ་གསུམ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩོགས། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་རྫོར་བ་ཡིས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་པར་བྱ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྩོམ་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་རྫོར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
 ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བོ། ཞེས་དང་། རྩོམ་ཐམས་དཔའི་རྒྱལ་ཐབས་ལས་བྱིད་དང་ནང་
 གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྫོན་ཐེག་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་མཐ་ཤིང་བའི་སྒྲགས་མཐ། སྒྲགས་
 དང་སྒྲན་གྱི་རྫོར་བས་ཀྱང་རྩོམ་དང་བསྐྱེད་པར་རྫོར་མཉམ་པར་རྒྱུར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱལ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དོན་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལྟེ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་གིན་ཏུ་མང་ངོ་། གཞན་ཡང་ལས་གང་
 བསྐྱལ་བུང་ལས་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་སོགས་གྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེར་སྤྱང་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོར་པའི་རྩུ་མ་ལྟ་བུ་དན་པའི་སློ་
 བས་རྫོར་ཉིད་གྱི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་ཟིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་རྫོར་རྣམས་
 བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེའི་བྱིར་ལེུ་བཅོ་ལའི་མཆམས་རྫོར་ཏུ་རྫོན་
 གསལ་ལས། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་གྱི་དངོས་བྱུང་
 ནི་རྩུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཡོངས་ལུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་འབྱུང་བར་མི་འཇུག་རོ་

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཅེ་གོང་ལོག་དང་ཚད་ལྡན་
 གྱི་གཞུང་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ལྔ་གས་དབྱེར་
 མེད་ཏུ་རྒྱུར་བའི་རྟོག་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྔ་གས་གྱི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་བྱང་
 པར་དུ་ལྷུར་ནས་ལས་ནམས་ལྷུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐོགས་བྱེད་པར་ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་
 པ་ལས། འཇོག་པའི་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མངོན་མཆོག་གིས། ཡི་ཤེས་
 རྟོ་རྟེ་གསུམ་ལས་བྱུང་། ལྷན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲུགས། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། རྟེ་ལྟར་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་ནམས་ལ་བྱུང་མོང་ཏུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 བྱང་པར་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་དུ་ཁ་ལྟ་བའི་ཐོགས་གྱི་བྱང་པར་
 དང་། གང་གི་ཆེ་བྱེད་པའི་དུས་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལྟ་དང་ཆས་གོས་སོགས་གྱི་ཁ་དོག་རི་
 ལྟར་བྱེད་པའི་ཁ་དོག་གི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་བསམ་པ་གང་གིས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་
 བྱང་པར་དང་། ལས་གང་གནས་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལུ་ལ་གང་ལ་
 ལས་གང་བྱེད་པའི་ལུ་ལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་བས་རི་ལྟ་བུ་བརྟེན་
 པ་ཁ་བས་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་ཆོག་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པ་ཆོག་པའི་བྱང་པར་ནམས་
 སོ། རྟེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྟོན་གསལ་དུ་
 རུངས་ཤིང་། བྱང་པར་བྱི་མ་བཞི་ནི་ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་དེ།
 དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི་འདིར་ཡི་གེ་ཏུ་ཅང་མངས་པར་
 འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་བྱང་བྱད་གོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱེད་
 རིམ་རགས་པ་མཐའ་བྱིན་པའི་བར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་གང་བསྐྱབ་
 ཀྱང་རྟོན་དུ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱས་ནས། དེའི་རྟེས་སུ་ལྟ་མོ་བཞིའི་མེད་ལྔ་གས་དང་། རྟོ་བའི་མེད་ལྔ་གས་སོགས་ལྔ་གས་
 གང་གི་རྟོ་ནས་ལས་བསྐྱབ་པའི་ལྔ་གས་དེ་ལ་རྟོས་སུ་བསྐྱབ་པ་འབྱམ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ།
 ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། ཡང་ན་རྟོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། རྟེ་བེན་པའི་གནས་ནི་ཆེན་
 པོ་ཟེ། ལྔ་གས་པས་འབྱམ་དུ་བསྐྱབ་བྱས་ནས། ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད།
 ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། རྟེ་ཡང་རྟོམ་འབྱུང་ལས། རྟོགས་ལྡན་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ ཁྱིས་

འཇུག་གསུམ་ལྟན་ལ་བསྐྱེད། །སུམ་འཇུག་གཉིས་ལྟན་ལ་རབ་བརྒྱུད། །ཚོད་ལྟན་བསྐྱེད་
 བ་བཞི་འཇུག་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆད་ཇི་ཙམ་
 གསུངས་པ་དེ་དང་དེ་ད་ལྟ་བཞི་འཇུག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་
 དངོས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཐིག་རྟོ། ། །

མཇུག་ཚུམ་དང་མཛད་བྱང་།

༢༩། །གསུང་རབ་མཁའ་དབྱིངས་མངེས་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །རིགས་པའི་འོད་སྤོང་ཆེ་དགས་
 རྣམ་རོལ་ཅིང་། །ཡིགས་བཤད་རྒྱ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དཔལ་སྤེར་བ། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་
 བ་གཞན་ཡོད་མིན། །དེ་ཡིས་ས་སྤེང་མཁས་སྒྲོམ་མེ་ཁྱེར་ཆོགས། །ཕྱག་དྲོག་ཁྱེད་བྱར་ལྷུང་
 ཏུ་འཇུག་འཇུག་ཞིང་། །ལོག་སྒྲ་འབྱུང་པའི་བྱ་ཆོགས་ལོང་གུར་གྱང་། །བདག་སྒྲོའི་ཉིན་བྱེད་
 སྟོན་ཏུ་འཇུག་མ་ཡིན། །རིམ་གཉིས་འདོད་དགྲ་འབྱུང་བའི་ནོར་བྱ་དེ། །རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཆོད་
 ཁྱོན་ལ་དབང་བསྟར་བའི། །མཁས་མཆོག་གཤེད་ས་ཅན་དབང་པོའི་ཅོད་པན་ལ། །གནས་
 གྱི་བ་ལང་མིག་རྩེས་རྒྱ་ལས་མིན། །ཁོ་པོ་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོད་མཐར་སོན་ནས། །རིམ་གཉིས་
 ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །སྒོ་ངན་རིགས་རྒྱད་ཀན་པོའི་ལྷགས་འཛིན་རྣམས། །སྤང་
 བས་རང་ཉིད་ཏུ་བ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མདོ་སྟགས་གཞུང་ལྷགས་ཆེ་དང་རིགས་རྒྱལ་ལ།
 །ཁྱེད་ཟད་མ་སྦྱངས་ཆ་ཙམ་མི་ཤེས་གྱང་། །སྟན་ཆོགས་ཆོགའི་འདོན་པ་གོམས་ཙམ་གྱིས།
 །རྒྱད་དོན་འཆད་པར་འདོད་པ་གད་མོའི་གནས། །རྒྱད་དང་བསྟན་ཆེ་མིན་ཏུ་འགལ་གུར་
 ཅིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་དབྱེད་པས་འདོར་དགོས་གྱང་། །ཀན་རབས་ཆོག་གི་ཞེན་པས་
 འཇུག་དགོས་པའི། །ལམ་དེས་སྟུན་པོ་མིན་པ་སྒྲ་ཞིག་མགྲ། །སྟབ་དང་སྟན་འབྱིན་བར་ལ་
 མ་བྱང་ཡང་། །སྟུན་པོའི་དབྱེད་ཆོགས་ཆོག་ངན་བྱང་རྒྱལ་གྱིས། །རང་རྩྭགས་བསྐྱེད་དང་
 གཞན་རྩྭགས་སྟན་འབྱིན་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྟུན་ཡིན། །དམ་
 ཆོག་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པའི་སྒོ་བ་མ་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་དབང་གིས་སྟུད་པའི་བརྩེ་ཆོང་མཁན། །སྒོ་
 ཕྱིར་ཆོས་འཆོང་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ། །རེ་མིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གཞོད་པ་རྒྱང་། །མཐའ་
 ཏུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱད་གྱི་དོན། །ཇི་བཞིན་བྱེ་ནས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
 མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་འདོད་དགྲ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་འདི། །སྐལ་བཟང་སྒོ་བྲོས་ལྟན་

ལ་བདག་གིས་བསྐྱབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་འོ་ཇེ་འཆང་དབང་
 གླ་མའི་ཞབས་བསྟེན་ཅིང་། །ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་མཆོག་། རྒྱ་མཆོའི་
 གོས་ཅན་མ་ལུས་བྱུང་བྱེད་ཤོག །

རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་
 པའི་ཚུལ། རྒྱལ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དངོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 བློ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྟོ་ཇེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ལུགས་པའི་
 དབང་ལུགས་ཇེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་
 ཀྱི་བསྟོ་ལ་གྱི་པོས་རེག་པས། རྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱ་ལྗེ་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་དེ་མ་
 མེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ལ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདྲིལ་པ་མེད་པ་བྱ་མཆོག་རྒྱ་པམ་པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་
 པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ལུགས་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་ས་རོལ་ཏུ་ཆོན་པའི་བཅུན་པ་དགེ་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་པོས་གཙང་ཉང་སྟོང་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་ལྷ་ཆེན་
 པོ་ལེགས་བཤད་སྟོག་པའི་ཆལ། དཔལ་འཁོར་ལྟེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་
 ལེགས་པར་རྒྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི། རྟེ་སྟོང་དང་རྒྱ་ལྗེ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱུངས་ཤིང་། ལུག་
 པའི་རྒྱལ་ཞུགས་དེ་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟན་གཅིག་པ་སྟོ་གོས་ཆོས་སྟོང་གིས་བཀྱིས་
 མོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལུན་རིང་ཏུ་
 གནས་པར་རྒྱར་ཅིག ། །

༢༡ ། དེ་ཉིད་ཁོ་དགའི་ཆེང་ས་བཞུགས་སོ། །

དེ་ཉིད་ ཁོ་དགའི་ མང་པོས།	ཆེ་ཆེ་ལྟ་བུར་དག་ པོས་ལས་གསུང་ ཚུལ།	ཤར་ཆེན་བསྐྱེད་ པོས་ལས་གསུང་ ཚུལ།	མ་ཆོག་བདག་སྐྱེད་ མི་མཆོམས།	བདག་ བསྐྱེད་མི་ ཤོག་གངས།
༡	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆོག་མེད།	ཤོག་གངས་ མེད།
༢	སྐྱེད་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་ དམིགས་པའི་དེ་ ཉིད།	བ་ཅེ་བ་ལྟར་ ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་ དམིགས་པའི་དེ་ ཉིད།	རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ ཆེ་ཆེར་གསལ་པའི་ ཐུགས་ཀྱི་ར་ཆེས་ བ་ནས་ཆོགས་ཆེད་ ནས་རང་གནས་ཐུ་ གསེགས་པར་གྱུར་ ཆེས་པའི་བར་རོ། །	༡༡ ནས་ ༡༢
༣	བཀའ་འཁོར་མེད་ གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་ དེ་ཉིད།	སྐྱེད་བཀོར་མི་ གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ པའི་དེ་ཉིད།	མི་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཆེས་པ་ ནས་མེས་པོ་དབའ་ གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ ཅན་ཏུ་གྱུར་ཆེས་པའི་ བར་རོ། །	༡༤ ནས་ ༡༥
༤	བཀོར་ཁོ་མོ་སྐྱེད་ པའི་དེ་ཉིད།	བསྐྱེད་བཀོར་ཀྱི་ སྐྱ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	ག་ཁིན་ཆེ་ག་ཁིན་ ནས་པོ་ནས་སྐྱེད་མི་ དབྱ་ཐུན་ཅན་ཆེས་ བ་ནས་གདུག་བ་ ཅན་མས་ཅན་ཅན་ གཙོད་པའི་ཐུག་ ཆེས་བཞུགས་པར་ གྱུར་ཆེས་པའི་བར་ རོ། །	༡༦ ནས་ ༡༧
༥	བཤེགས་པ་ལྟར་ ལུས་གདབ་པའི་དེ་ ཉིད།	བཤེགས་པ་ལྟར་ ལུས་གདབ་པའི་ དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤོག་ མི་གཙོད་མཆོས་ལ་ ཆེས་པ་ནས་ལུས་ དག་ཅིད་གསུམ་ གཤོ་ལུག་མེད་ བར་གྱུར་ཆེས་པའི་ བར་རོ། །	༡༨ ནས་ ༡༩

6	ར་བ་པ་མེགས་པ་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་གྲུང་མེགས་ པའི་བསྐྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	ལྷ་མོ་མི་རྩེ་ཞེས་པ་ ནས་ལོ་ལྷ་མོ་ཞེས་ པའི་བར་དོ།	༧༡ ནས་ ༧༩
༧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་ ཉིད་སྒྲོམ་པའི་དེ་ ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་པོ་མེད་པས་ ཞེས་པ་ནས་སྒྲོམ་པ་ མེད་པའི་རང་བཞིན་ ཅན་དུ་གྱུར་ཞེས་པའི་ བར་དོ།	༧༩ ནས་ ༨༩
༨	རྩོམ་པའི་ས་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩོམ་པའི་ཆ་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	སྒྲོང་པའི་རང་ལས་ སྐྱེད་ཅིག་གིས་རྩོམ་ ས་གཞི་རྩ་པ་གྲུང་ ཞེས་པ་ནས་དུས་ལ་ འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ དུ་འཕྲེས་པ་ལས་སྒྲོ་ ཆོག་པ་དེ་རྩོམ་གྲུང་ ཞེས་པའི་བར་དོ།	༨༩ ནས་ ༩༥
9	རྩོམ་གྱི་དུས་ལོར་ སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྐྱག་མོས་ཀྱི་ ཞལ་ལས་ཁང་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	སྒྲི་དཀར་པོ་སངས་ ཚུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ ནས་བྱུང་སྐྱགས་པ་ ཆུས་པ་སྒྲོ་ཆོག་པ་ རྩོམ་པའི་གདན་ཞེས་ པའི་བར་དོ།	༩༥ ནས་ ༩༧
༡༠	སྐྱག་མོས་ཀྱི་སྒྲོང་ འཁོར་པོ་དཔོན་ པའི་དེ་ཉིད།	སྐྱག་མོས་ཀྱི་ སྒྲོང་འཁོར་པོ་ འཁོར་པའི་དེ་ ཉིད།	དབུས་ཀྱི་གདན་པ་ རང་ཉིད་རྩོམ་པའི་ སྐྱེ་མཛད་པ་ཆོན་པ་ ཞེས་པ་ནས་རྩོམ་ མེས་ས་དཔར་གྲུང་ ནས་རང་རང་གི་ སངས་ཚུས་ཀྱི་ཞིང་ དུ་གཞིགས་པར་གྲུང་ ཞེས་པའི་བར་དོ།	༩༧ ནས་ 100

११	ལྷག་མོས་གྱི་ དགྱིལ་འཁོར་ལུས་ ལ་བསྟ་བའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ལུས་ ལ་བསྟ་བའི་དེ་ ཉིད།	རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ རྒྱ་སྟོན་པོའི་འོད་ཟེར་ ཞེས་པ་ནས་རྒྱང་ མཐོལ་གཉིས་སུ་ གནོད་མཛས་རྒྱལ་ པོ་ཞེས་པའི་བར་ རྒྱ།	༤༠ ནས་ ༤༡
१२	དོན་དམ་པའི་ དགྱིལ་འཁོར་ལ་ འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་འོད་ གསལ་དུ་བསྟ་ བའི་དེ་ཉིད།	གདག་ཉིད་གྱི་ལུས་ གྱི་རྒྱ་ནས་སྤྱང་ཞེས་ པ་ནས་ཡུལ་ཤིང་ཉི་ ཞེས་པའི་བར་རྒྱ།	༤༡ ནས་ ༤༢
१३	ཉི་མ་ལ་སྟགས་པ་ ལ་དམིགས་པ་ལྟར་ པའི་དེ་ཉིད།	ཉི་མ་སྟགས་ལ་ དམིགས་པ་ལས་ སྤྱང་པའི་དེ་ཉིད།	གདན་དུས་མའི་ སྤྱང་དུ་ཞེས་པ་ནས་ ཡི་གེ་གསུམ་སྤྱང་ ནས་སྤྱང་དུ་བཅེགས་ པར་སྤྱང་ཞེས་པའི་ བར་རྒྱ།	༤༢ ནས་ ༤༣
१༤	རྒྱ་ལ་ལ་དམིགས་ པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ལ་ལས་བྱུང་ ལུས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ ཏུ་འབྲེལ་པ་ལས་རྒྱ་ པའི་ཞེས་པ་ནས་ཅ་ ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ རྩོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ བྱུང་ཞེས་པའི་བར་ རྒྱ།	༤༣ ནས་ ༤༤
१༥	ཡི་གེས་ཅམ་ལ་ སྟོམས་པར་འཇུག་ པའི་དེ་ཉིད།	ཡི་གེས་ཅམ་ ལས་མཉམ་པར་ འཇོག་པའི་དེ་ ཉིད།	དེ་ལས་འོད་ཟེར་ འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས་ རྒྱང་སེམས་ཅམ་རྒྱ་ པར་སྤྱང་པ་དེ་འཁོར་ ཞེས་པའི་བར་རྒྱ།	༤༤ ནས་ ༤༥

१७	ས་པོན་ལས་བྱང་ རྒྱལ་པའི་དེའི་དྲུག་	ས་པོན་ལས་བྱང་ རྒྱལ་པའི་དེའི་དྲུག་	ཆེ་པའི་ཕྱི་དྲུག་ ལས་ཆུང་ལྟར་རྒྱལ་ པའི་ཕྱི་དྲུག་ཆེ་པའི་ ནས་དཔག་ཏུ་མེད་ པ་ཆུང་བྱང་སྤྱི་དཔ་ མེས་ཆེས་པའི་པར་ རྒྱུ་།	༤༧ ནས་ ༤༨
१༨	བྲག་མཆོན་ལས་ བྱང་རྒྱལ་པའི་དེའི་ དྲུག་	བྲག་མཆོན་ལས་ བྱང་རྒྱལ་པའི་དེའི་ དྲུག་	དེ་ཡིངས་ལྟ་བུར་པ་ ལས་ཆེས་པ་ནས་ པར་ཆུང་པོ་ཆུང་ཆེས་ པའི་པར་རྒྱུ་།	༤༩ ནས་ ༥༠
१༩	ཆུ་རྒྱུ་གས་པ་ལས་ བྱང་རྒྱལ་པའི་དེའི་ དྲུག་	ཆུ་རྒྱུ་གས་པ་ལས་ བྱང་རྒྱལ་པའི་དེའི་ དྲུག་	རྒྱ་རྒྱ་ཕྱི་ལོ་དང་ པའི་པ་ཆེས་པ་ ནས་དཔག་ཏུ་མེད་སྤྱི་ ཆུ་པའི་ཕྱི་དྲུག་ ལྟར་ཆེས་པའི་པར་ རྒྱུ་།	༥༡ ནས་ ༥༢
२༠	ཆུ་ལ་ཆུ་རྒྱུ་ལས་ བྱང་རྒྱལ་པའི་དེའི་ དྲུག་	དྲང་པོའི་མཆོན་ པོ་ཆུ་ལ་ཆུ་ རྒྱུ་ལས་ཆུ་ ལྟར་པའི་དེའི་ དྲུག་	དྲང་པོའི་ཆུ་གནས་ ནས་ཆེས་པ་ནས་ དྲང་ཆུ་ཆུ་ལས་ཆུ་ པའི་ཕྱི་དྲུག་ ཆེས་པའི་པར་རྒྱུ་།	༥༣ ནས་ ༥༤
२༡	ལྷ་ས་རྒྱུ་ལས་ དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དེའི་ དྲུག་	ལྷ་ས་རྒྱུ་ལས་ དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དེའི་ དྲུག་	དྲང་པོ་ལྷ་ས་ཆུ་ མེད་ཆུ་དྲང་ཆེས་ པ་ནས་གཞུང་ལས་ དྲང་པོ་ཆུ་ལས་པར་ ལྷ་ས་ཆེས་པའི་པར་ རྒྱུ་།	༥༥ ནས་ ༥༦
२༢	ལྷ་ས་པོ་གསེབ་ལས་ པར་ཆུ་པའི་དེའི་ དྲུག་	ལྷ་ས་པོ་གསེབ་ལས་ པར་ཆུ་པའི་དེའི་ དྲུག་	དྲང་པོ་ལྷ་ས་ཆུ་ ནས་ཆེས་པ་ནས་ དེ་ལྟར་ལྷ་ས་ཆུ་ མཆོན་པ་མཆོན་པ་ པའི་ཕྱི་དྲུག་ པའི་པར་རྒྱུ་།	༥༧ ནས་ ༥༨

33	མཚོད་པའི་དེ་ཉིད།	མཚོད་པའི་དེ་ ཉིད།	རང་ཉིད་རྩོམ་པའི་མཚོད་ དུ་བྱུང་ཞེས་པ་ནས་ ལྷན་གཉིད་ཞེས་པའི་ པར་རྩོ།	119 ལྷན་ 119 བདེ་ ཡན་དང་པོ་ སྐྱེས་པའི་ཉིད་ ངའི་ལྷན་རྩོ།
34	གཤེགས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ ཉིད།	དེ་ནས་མ་ཡོངས་སུ་ བྱུང་བ་ལས། ལོ་ ལྷན་རྩོ། ཞེས་པ་ ནས་རིམ་བུ་དང་པོའི་ བྱུང་དུ་བསོད་ཅེས་ པའི་པར་རྩོ།	120 ལྷན་ 121
35	གཤེགས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ ཉིད།	སྐྱེས་པ་རང་གི་ སྐྱེགས་ཀྱང་དངས་ ཞེས་པ་ནས་རིམ་བུ་ དང་པོའི་བྱུང་པར་དུ་ བསོད་ཅེས་པའི་པར་ རྩོ།	121 ལྷན་ 120
36	སེམས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ཉིད།	སེམས་དབྱུང་ པའི་དེ་ ཉིད།	གཟུགས་རྩོམ་པ་ རང་གི་སྐྱེགས་ཀྱང་ དངས་ཞེས་པ་ནས་ རིམ་བུ་གཉིས་པའི་ བྱུང་པར་དུ་བསོད་ ཅེས་པའི་པར་རྩོ།	120 ལྷན་ 122
37	སེམས་དབྱུང་ པའི་དེ་ཉིད།	སེམས་པ་དབྱུང་ པའི་དེ་ཉིད།	བྱམས་པ་རང་གི་ སྐྱེགས་ཀྱང་དངས་ ཞེས་པ་ནས་བྱུང་ སྐྱེའི་གཞིན་དུ་བསོད་ ཅེས་པའི་པར་རྩོ།	122 ལྷན་ 121
38	ཁྱོ་མོ་དབྱུང་པའི་དེ་ ཉིད།	ཁྱོ་མོ་དབྱུང་པའི་ དེ་ཉིད།	གཤེགས་པ་གཤེད་རང་ གི་སྐྱེགས་ཀྱང་དངས་ ཞེས་པ་ནས་སྐྱེས་ ཁྱེན་ནས་ལོག་དུ་ བསོད་ཅེས་པའི་པར་ རྩོ།	121 ལྷན་ 120 བདེ་ ཡན་དཀྱིལ་ པའི་སྐྱེས་ མཚོགས་གི་ ཉིད་དེ་ལྷན་ རྩོ།

༧༠	ཐུག་མཚན་ལ་མོ་ ལ་སྒྲོལ་པའི་དེ་ཉིད།	མ་མོ་པ་སྒྲོལ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཅིག་མེད།	༡༥༠ བས་ ༡༥༠
༧༡	ཐིག་ལེ་མེ་མོ་འི་དེ་ ཉིད།	འོག་སྒྲོར་ཐིག་ ལེ་མེ་མོ་པ་སྒྲོལ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཅིག་མེད།	༡༥༠ བས་ ༡༥༠
༧༢	རྩ་རྩེ་པ་སྒྲུ་པའི་ དེ་ཉིད།	ཡིད་པ་སྒྲུ་པའི་ དེ་ཉིད།	མོ་ལྷ་རྩེ་ཐེས་པའི་ ། རྩེ་དང་མཚུ་མི་ པ་ལྷ་མོ་ཐེས་སྒྲུ་པའི་ པའི་ཡིད་པ་སྒྲུ་པའི་ པའི་།	༡༥༠ བས་ ༡༥༠
༧༣	དག་གི་པ་སྒྲུ་པའི་ དེ་ཉིད།	དག་གི་པ་སྒྲུ་པའི་ པའི་དེ་ཉིད།	མོ་ལྷ་པ་སྒྲུ་པའི་ཐེས་ པ་བས་རྩ་རྩེ་ཐེས་ ཐེས་པའི་པའི་པའི་།	༡༥༠ བས་ ༡༥༡
༧༤	གཙོ་མོ་དོན་དམ་ ལ་ཐུག་པའི་དེ་ ཉིད།	གཙོ་མོ་དོན་ གསལ་དུ་ཐུག་པའི་ པའི་དེ་ཉིད།	ཡལ་ཡལ་ཐུག་པའི་ པའི་ཐུག་པའི་པའི་ ཐེས་པ་བས་རྩ་རྩེ་ ཡལ་དོན་གསལ་དུ་ ཐེས་པའི་ཡལ་ཐེས་ པའི་པའི་པའི་།	༡༥༡ བས་ ༡༥༢
༧༥	པ་སྒྲུ་པའི་པའི་པའི་ པའི་དེ་ཉིད།	ཐུ་པ་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་དེ་ ཉིད།	དེ་བས་ཐེས་པའི་པའི་ པའི་ཐེས་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་།	༡༥༡ བས་ ༡༥༣
༧༦	མཚོད་པ་སྒྲོར་པའི་ ཉིད།	མཚོད་པ་སྒྲོར་པའི་ དེ་ཉིད།	མི་པ་སྒྲོར་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་ པའི་པའི་པའི་པའི་།	༡༥༣ བས་ ༡༥༤

༧	ཉི་པར་བཟུ་པའི་དེ་ ཉིད།	ཉི་པར་བཟུ་པའི་དེ་ ཉིད།	རང་གི་སྤྱད་པའི་ རྒྱ་མཚན་པའི་ཞེས་ པ་ནས་ཡོ་ག་བྱུང་ ཆུ་ཉི་ཞེས་པའི་བར་ རྒྱ།	༡༦༡ ནས་ ༡༦༣
༧༤	ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།	༡༦༣ ནས་ ༡༦༣
༧༥	ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་ པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་པར་བྱེད་ པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།	༡༦༣ ནས་ ༡༦༣
༧༦	དངོས་བྱུང་རྒྱུ་བཟུ་ པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་བྱུང་རྒྱུ་བཟུ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།	༡༦༣ ནས་ ༡༦༣
༧༧	དངོས་བྱུང་པའི་དེ་ ཉིད།	དངོས་བྱུང་པའི་དེ་ ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།	༡༦༣ ནས་ ༡༦༣ པའི་ ཡན་པས་ རྒྱལ་མཆོག་ གོ།

ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་པ་དང་། ལྷག་མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་པ་དང་། རྒྱ་ཆོག་ས་པ་ལས་བྱང་
རྒྱུ་པ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཞེ་དགའ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་
ཞེས་པར་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལས་གསུངས་སོ།

འདིའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལྟར་པོ་དེ་ལྟར་གཞིར་བཞག་བྱས་པ་ཡིན།